

Verkiezingsprogramma 2022-2026

De KANTELING

Bent u ook voor een andere en betere
aanpak van de Westlandse vraagstukken
Kies dan voor Westland Verstandig

LIJST2

WESTLANDVERSTANDIG

**Open, eerlijk, standvastig en
VOOR en DICHTBIJ alle
Westlandse inwoners**

website: westlandverstandig.nl;
Facebook.com/westlandverstandig
Twitter.com/WVerstandig
Instagram Westland Verstandig

Beste lezer,

Wij hebben ons Verkiezingsprogramma "De Kanteling". We hebben ook een apart boekje met de Samenvatting, met Wie is Wie en per dorp onze actiepunten en tenslotte een boekje met waar Westland Verstandig voor staat, onze principes en waarom u voor Westland Verstandig zou kiezen.

Bijgaand het Verkiezingsprogramma.

Waarom uw stem op Westland Verstandig?

Wij zijn voor invoering van een aantal praktische nieuwe zaken, zoals:

- herinvoering schoolzwemmen (geen kind gaat van de basisschool zonder zwemdiploma A);
- geen kind met een intensieve zorgondersteuning Westland uit (inpassen op de bestaande basisscholen);
- geen senior Westland uit (dat betekent genoeg verpleeg-, crisis- en revalidatiebedden in Westland);
- oprichting gemeentelijk woningbedrijf (korte lijnen en werkt veel sneller en effectiever voor onze inwoners; huidige woonproblemen kunnen de woningcorporaties niet oplossen).

Maar ook:

- Invoering van een ombudsman/- vrouw in Westland om oordeel te geven over opmerkingen van inwoners over het functioneren bestuur / ambtenaren en zo nodig corrigerend op te treden;
- Invoering van een referendum voor Westland of voor een dorp of voor een buurt in zaken die van invloed zijn op de leefomgeving;

Maar ook:

- Stoppen met de gele afvalzakken en per direct overgaan op nascheiding met 1 bak of liefst ondergronds inzamelen;
- Structureel beter groenonderhoud;
- Terugkeren naar huishoudelijke hulp op uurbasis;

Maar ook:

- Concrete plannen voor de realisering van 1.000 starterswoningen (koop en huur);
- Concrete plannen voor senioren servicewoningen (goedkoop wonen, zorg op maat, 24/7 beheer, gezamenlijke ruimte) in ieder dorp;
- Concrete plannen voor betere leefomgeving en daar ook heel veel euro's voor vrijmaken zodat het geen wassen neus is;
- Concrete plannen voor flexwoningen, huisvesting arbeidsmigranten, statushouders zonder dat hele buurten in Westland daartegen opkomen, hetgeen niet alleen tot veel verdriet, boosheid en onbegrip leidt, maar ook fel verzet waardoor de plannen jarenlang uitgesteld moeten worden;

Maar ook de partij:

- die naar u luistert, u raad geeft en zaken oppakt;
- die opkomt voor de belangen van de inwoners en zorgt voor actie daar waar die nodig is om de doelen te bereiken;

Maar ook de partij:

- die snel wil gaan werken aan een verstandige ruimtelijke verdeling van Westland;
- die iedereen gelijke kansen wil geven;

Maar ook de partij:

- die opkomt voor de jongeren, senioren en alles wat daartussen zit;
- die opkomt voor vrijwilligers, mantelzorgers en inwoners die de steun van de gemeente nodig hebben;

Maar ook de partij:

- die een duidelijke rol ziet van de gemeente bij dierenwelzijn;
- die opkomt voor onze verenigingen die immers het cement van onze samenleving vormen;

Maar ook de partij:

- die pleit voor rust aan de kust;
- die pleit voor meer en beter groen;

Maar ook de partij:

- die een andere samenwerking tussen Raad en College wenst te realiseren;
- die openheid en transparantie wil en een bestuur wat er is voor de inwoners!

Maar ook de partij:

- die karakteristieke / monumentale plekken of gebouwen in Westland wil sparen;
- die Westland als "de Glazen stad" en "de tuin van Europa" ook die allure terug wil geven;
- die een complex moestuinen wil aanleggen, een regionaal Werkbedrijf in de kas wenst, medicinale wietteelt wenst toe te staan;

Maar ook de partij:

- die concrete plannen heeft hoe om te gaan met de schaarse ruimte in Westland;
- die vooral de problemen van morgen wil beetpakken en niet aan luchtfietserij doet door de toekomst te voorspellen voor na 2050;

Maar ook de partij:

- die voor onze 11 dorpen concrete verbeterzaken heeft die ook uitvoerbaar zijn binnen de komende 4 jaren;
- die van de stevige en snelle aanpak is en doet wat ze belooft;

Wilt u meer weten, leest u dan snel ons verkiezingsprogramma.

Peter Duijsens,
Lijsttrekker Westland Verstandig

I. Dit Programma

Eerst treft u aan de inhoudsopgave, de inleiding en een beschrijving van wie en wat we zijn en waar we voor staan en wat we willen bereiken.. Daarna komt een samenvatting van het verkiezingsprogramma. Wilt u zich meer verdiepen in een thema en/of doelgroep, dan bevelen wij u de uitgewerkte paragrafen A tot en met Z3 (pag. 66 tot en met 184) aan. Wilt u weten welke plannen we hebben per dorp, dan kunt u dat vinden in Z4 (vanaf pag. 185). Verder ziet u waar wij per Westlands dorp voor staan. Ook hebben wij een korte financiële verantwoording opgenomen.

Wij wensen u veel leesplezier toe en hopen dat dit verkiezingsprogramma u helpt bij het maken van uw "Verstandige" keuze op 14, 15 en 16 maart 2022.

Er valt iets te kiezen, maar er valt ook iets te veranderen.

Vandaar de naam "De Kanteling".

Laat u inspireren door het verkiezingsprogramma dat u hier aantreft. Niet alleen ik als lijsttrekker, maar al onze kandidaten gaan graag met u in gesprek.

Peter Duijsens,

Lijsttrekker Westland Verstandig Gemeenteraadsverkiezingen 2022

Inhoudsopgave:

I. Dit Programma	4
II. Inleiding	10
A. Wij leven in een vreemde tijd met een onrustige wereld. Ook in deze tijd staat Westland Verstandig altijd voor u klaar!	10
B. De Kanteling voor een verstandige verandering; Niet over, maar met onze inwoners praten. Werken aan morgen!	10
C. Westland Verstandig wil het anders gaan doen na maart 2022 .	11
D. Werken aan morgen	12
E. Kordaat, krachtdadig en goed besturen	13
F. Is er dan niets gebeurd?	14
G. Uw keuze is bepalend hoe verder.....	15
III. Er zijn in Westland nu 9 partijen, dus keuze genoeg. Waarom zou u voor Westland Verstandig kiezen?	16
IV. Waar staat Westland Verstandig voor?	21
V. Wat wil Westland Verstandig bereiken in 2022-2026:	22
VI. Voorwoord en leeswijzer.....	26
Wat we beloven dat doen we ook.....	27
VII. Wat is Westland Verstandig?.....	31
1. Westland Verstandig, de lokale partij die durft en doet.....	31
2. We zijn er nog lang niet.....	35
VIII. Wie zijn we –onze kandidaten- en waar staat Westland Verstandig voor?	37
IX. Wat Westland Verstandig ook wil bereiken	45
Wat deden we in de afgelopen periode?	45
Onze Burgerkantoren.....	48
Samenwerking.....	49
Collegedeelname	49
X. Samenvatting verkiezingsprogramma 2022-2026 DE KANTELING van Westland Verstandig.....	50

XI. Onze principes	67
XII. Speerpunten per thema en per doelgroep	68
A. Veel dichterbij onze inwoners besturen. Vooral oog voor onze inwoners	68
B. Voor iedereen plek in Westland. Geen senior Westland uit! Zorg in Westland voor senioren en degenen die ondersteuning nodig hebben. Zorg met menselijke maat, meer structurele voorzieningen in Westland	72
Echt werk maken van Manifest waardig ouder worden. Goede kwaliteit van leven moet voorop staan	79
Westland Verstandig heeft de volgende speerpunten voor de zorg:.....	81
Dienstverlening aan ouderen, chronisch zieken en mensen met een beperking	85
Aanvullende speerpunten voor zorg mensen met een beperking:	89
C. Verkeer en vervoer; 30 km per uur op wegen in groot deel van Westlandse dorpen	93
Westland Verstandig heeft de volgende speerpunten voor verkeer en vervoer:	98
D. Lokale belastingen en tarieven koopkracht is leidend	99
Westland Verstandig heeft de volgende speerpunten voor de lokale belastingen en tarieven:	99
E. Gemeentelijke bedrijfsvoering	100
Westland Verstandig heeft de volgende speerpunten voor de huisvesting en bedrijfsvoering van de gemeente:	101
F. Werkgelegenheid	103
Westland Verstandig heeft de volgende speerpunten voor het bevorderen van de werkgelegenheid en het terugdringen van de werkloosheid en het aantal uitkeringsgerechtigden:	103
G. Passende en betaalbare woningen	104
Onze speerpunten:.....	109
Westland Verstandig heeft de volgende aanvullende speerpunten op het gebied van wonen:.....	111
H. Arbeidsmigranten. Gelijke rechten én plichten	113
Westland Verstandig heeft de volgende speerpunten voor het bevorderen van integratie van arbeidsmigranten:	114

I. Burgerinitiatieven en vrijwilligers.....	116
Westland Verstandig heeft de navolgende speerpunten op het gebied van vrijwilligers en burgerinitiatief:	116
J. Financiën op orde: op korte én lange termijn.....	118
K. Kunst en cultuur	129
Westland Verstandig heeft de volgende speerpunten voor kunst en cultuur:	130
L. Bestuurs(cultuur) en dienstverlening: investeer in draagvlak..	132
Westland Verstandig heeft de volgende speerpunten voor de besturing en de dienstverlening:	132
M. Geef ondernemers de ruimte en laten we Westland bereikbaar houden	134
Westland Verstandig heeft de volgende speerpunten voor ondernemers en bedrijvigheid:.....	135
N. Sport	137
Westland Verstandig heeft de volgende speerpunten voor de sport:	137
O. Openbare orde en veiligheid	139
Westland Verstandig heeft de navolgende speerpunten op het gebied van veiligheid:	140
P. Kustgebied	143
Westland Verstandig heeft de navolgende speerpunten op het gebied van de kust:	144
Q. Metropoolregio Rotterdam Den Haag: opheffen. Verkeer en vervoer weer terug naar Provincie.	145
R. De mening van jongeren telt	146
S. Een duurzaam en groen Westland en recreatie.....	148
Westland Verstandig wil een ander groenbeleid de komende 4 jaren, met als speerpunten:.....	150
Westland Verstandig heeft de volgende speerpunten voor duurzaamheid en recreatie:.....	151
T. Betere Leefomgeving	156

U. Onderwijs.....	159
Westland Verstandig heeft de volgende speerpunten voor onderwijs:	161
V. Bewaren van Westlands erfgoed	163
W. Een aantal andere speerpunten voor de komende periode:	164
X. Westland verdient beter / concreet werken aan de punten waarop Westland negatief scoort en waar direct op geacteerd moet worden	171
Y. Toekomst Westland als tuinbouwgemeente	172
Floragebied	172
Pact van Westland gewenst.....	174
Speerpunten op het gebied van de tuinbouw:	177
Z. Westlandse verenigingen.....	178
Wat doet Westland Verstandig voor de verenigingen?	178
Speerpunt Westland Verstandig:.....	179
Z1. Dierenwelzijn	180
Speerpunten op het gebied van dierenwelzijn:.....	180
Z2. Relatie tussen overheid en inwoners	181
Westland Verstandig heeft de navolgende speerpunten op het gebied van besturing en het bestuurlijk handelen:	182
Westland Verstandig heeft de navolgende speerpunten op het gebied van inspraak inwoners:	183
Z3. Integratie / statushouders / migranten:	185
Speerpunten Westland Verstandig op het gebied van integratie:.....	186
Z4. Dorpenbeleid en speerpunten per dorp.....	187
Westland Verstandig heeft de volgende speerpunten voor de dorpen, die alle of meerdere dorpen betreffen:.....	187
Speerpunten per dorp	191
Maasdijk	191
Voor Maasdijk heeft Westland Verstandig de volgende speerpunten:	191
Monster	194

Voor Monster heeft Westland Verstandig de volgende speerpunten:	196
Poeldijk	197
Voor Poeldijk heeft Westland Verstandig de volgende speerpunten:	199
Honselersdijk	201
Voor Honselersdijk heeft Westland Verstandig naast het hierboven staande de volgende speerpunten:.....	202
Wateringen.....	204
Voor Wateringen heeft Westland Verstandig de volgende speerpunten:	204
Kwintsheul	207
Voor Kwintsheul heeft Westland Verstandig de volgende speerpunten:	207
De Lier	210
Voor De Lier heeft Westland Verstandig de volgende speerpunten:	212
's-Gravenzande	213
Voor ' s-Gravenzande heeft Westland Verstandig de volgende speerpunten:	214
Heenweg	217
Voor Heenweg heeft Westland Verstandig de volgende speerpunten:	218
Naaldwijk	219
Voor Naaldwijk heeft Westland Verstandig de volgende speerpunten:	219
Ter Heijde.....	222
Voor Ter Heijde heeft Westland Verstandig de volgende speerpunten:.....	222
Tot slot	225

II. Inleiding

A. Wij leven in een vreemde tijd met een onrustige wereld. Ook in deze tijd staat Westland Verstandig altijd voor u klaar!

We beseffen ons nog meer hoe deze Coronatijd ingrijpt op het leven van een ieder. Corona maakt ons duidelijk hoe kwetsbaar we zijn voor onvoorziene omstandigheden op alle gebieden. Wel gaan we bewuster leven, meer omzien naar elkaar. Een andere rol ook voor de gemeente. Als alles weer normaal is zullen we nog meer gaan waarderen dat alles weer normaal is. In Coronatijd komt vaker bij ons het gevoel op hoe betrekkelijk zaken zijn waar je -zeker in de politiek- je druk over maakt. Maar zo werkt het natuurlijk niet. Het leven gaat door en ook in de politiek dient datgene gedaan te worden wat nodig is. De Westlandse inwoners mogen ook verlangen en verwachten dat wij als partij ook in deze lastige tijden voor hen opkomen. Juist nu! Door de gemeente zelf veroorzaakte mistoestanden -zoals afval in zakken aan palen, vreselijk slecht groenonderhoud, tekort aan starters- en seniorenwoningen- moeten snel en effectief worden aangepakt. Voorts moeten we onze inwoners, bedrijven en verenigingen en vooral kwetsbare groepen in deze Coronatijd steunen waar nodig en zo veel als mogelijk. In ons verkiezingsprogramma "De Kanteling" gaan we hierop verder door.

Westland Verstandig heeft plannen voor Westland "De Glazen Stad" in 2022-2026. Zij verwoordt dat in dit partijprogramma

"De KANTELING".

Omdat wij vinden dat heel veel anders en beter moet!

B. De Kanteling voor een verstandige verandering; Niet over, maar met onze inwoners praten. Werken aan morgen!

"De mening van inwoners telt echt en inwoners moeten serieus genomen worden"

"Een bijzondere tijd om te besturen" en "De inwoner moet centraal staan!"

De Kanteling is de naam van ons verkiezingsprogramma. De bijna afgelopen Raadsperiode heeft duidelijk gemaakt dat het huidige College van CDA, LPF VVD en CU-SGP zelfs met 6 wethouders er weinig van gebakken heeft. Niet alleen weinig of

geen nieuwe initiatieven, maar zelfs het passen op de winkel lukte niet. Ook vaak verkeerde keuzes. Daar waar goede alternatieven waren, daar niet voor kiezen! Dit terwijl hardnekkige problemen schreeuwen om snelle, kordate en effectieve politieke antwoorden. De problemen van 2018 liggen er nog steeds. Corona kan niet voor alles als excuus gebruikt worden.

C. Westland Verstandig wil het anders gaan doen na maart 2022

"Westland Verstandig heeft concrete plannen voor een actiever gemeentebestuur na de verkiezingen. Zij wil graag de kans krijgen dat uit te voeren, maar daar heeft ze de steun van u als kiezer voor nodig! Na de verkiezingen zullen we samenwerken met partijen die ook voor deze aanpak zijn."

Allereerst anders omgaan met de uitgaven en geen geld meer verspillen aan zaken waar onze inwoners en ondernemers niets aan hebben. Zie onze alternatieve begrotingen over 2019 tot en met 2022! Dat er meer euro's beschikbaar komen is echt nodig, want alleen van plannen maken wordt Westland niet beter! Dan kordaat en snel de al jaren bestaande Westlandse problemen aanpakken. We noemen er enkele, maar er zijn er meer in ons programma:

- Betere zorgvoorzieningen. O.m. meer zelfstandig wonen met zorg op maat (met zorg zo licht als kan en zo zwaar als nodig) en gezellige recreatieruimte. Snelle uitbreiding verpleeghuis- en crisisbedden en ook financiële middelen daarvoor beschikbaar stellen. Gelukkig werd onze motie om in ieder dorp servicewoningen te realiseren door de Raad bij een tweede poging aangenomen. Nu nog de snelle uitvoering. Er zijn mogelijkheden;
- Als gemeente zelf goedkope woningen met een eigen woningbedrijf gaan realiseren. Eigentijds wonen voor jong tot oud en inwoners met een beperking (beschermd wonen) en daarvoor 10 ha grond bestemmen voor de uitvoering;
- De overall in onze dorpen bestaande te krappe wegenstructuur goed aanpakken en bij de planning van nieuwe woningen, aan goede wegen en goed groen veel meer aandacht besteden. Steeds zorgen dat een woonwijk 2 goede ontsluitingsmogelijkheden heeft;
- Structureel meer en beter groen in Westland en echt werk maken van een betere leefomgeving en ergernissen van onze inwoners voorkomen;
- Veel sneller en kordater plannen uitvoeren en al jaren urgente problemen oplossen;
- Overschakelen naar nascheiding en beter groen waardoor de ergernissen van onze inwoners worden opgelost;

Dit alles aanpakken vraagt een **ander Bestuur** en een **andere wijze** van besturen. Veel meer aandacht aan zaken die echt belangrijk zijn en die snel aanpakken. Niet berusten en zich neerleggen -zoals recent LPF-wethouder Gardien met enige trots aangaf- dat ieder plan minstens 7 jaar duurt voordat het uitgevoerd kan worden. Dit is absoluut niet nodig bij een correcte, gedreven en verstandige aanpak. Westland Verstandig wil dit graag in de praktijk brengen.

Westland Verstandig vindt dat raadsleden als volksvertegenwoordigers de opvattingen en emoties van de inwoners moeten vertolken.

Westland Verstandig wil in de komende raadsperiode snel en kordaat de Westlandse vraagstukken aanpakken en oplossen, daarbij onze inwoners en wat voor hen belangrijk is op de eerste plaats zetten! Dat zal heel veel energie en kracht gaan kosten, maar wij willen graag de kans krijgen en voor en in Westland aantonen dat het anders kan.

D. Werken aan morgen

Er is een krachtige gemeente nodig tijdens en na Corona. Ook in Coronacrisistijden moet en kan het gaan over de aanpak van de grote vraagstukken van Westland. Westland Verstandig wil Westland veel steviger op de kaart zetten. Een aantrekkelijke gemeente ook voor starters, voor werkenden, voor senioren. Een gemeente die in alle opzichten in balans is. Veel meer moet bekeken worden hoe het beleid in de praktijk werkt en wat er beter kan. Het gemeentebestuur moet zichtbaar in de gemeente zijn, betrokken in de dorpen en buitengebied, luisteren naar uw verhaal als inwoner. Westland Verstandig gaat thema's als nijpende problemen op de woningmarkt, het tekortschietende voorzieningenniveau op het gebied van verpleeg- en crisisbedden in Westland, de veel inwoners ergerende onvoldoende wegenstructuur in Westland, het ontbreken van parkeerplaatsen, onevenwichtige toewijzing van woningen in de dorpen etc., in de komende 4 jaar aanpakken.

Daarnaast wil Westland Verstandig snel overschakelen op **nascheiding bij afvalinzameling** (geen plastic zakken en minder bakken), **beter en meer groenonderhoud** en **teruggaan naar uren in Wmo-huishoudhulp**. Westland Verstandig staat voor zaken die op dit moment in de gemeente sterk leven. Wij stemden al tegen deze plannen van het College in de Raad en waarschuwden ook voor de gevolgen!

Na de raadsverkiezingen zal heel snel gewerkt moeten worden aan een snelle aanpak. Niet met vage, dikke, veel geld kostende en door externe bureaus opgestelde visies waar dit College er vele tientallen (\pm 50) van heeft geproduceerd en die nu al bijna allemaal in de kast liggen. **Met alleen visies maak je Westland niet beter.** Wij willen echte uitvoering, een echte missie met concrete punten die ook dan gelijk financieel worden geregeld.

Het College is blijkbaar niet in staat om de bedrijfsvoering zo te doen dat de leefomgeving in Westland goed verzorgd wordt. Dat is een belangrijke taak van de gemeente om dat wel goed voor elkaar te krijgen. Voeg daaraan toe dat alles heel traag verloopt en in feite alleen maar mooie plannen worden gelanceerd die vervolgens of niet gerealiseerd worden of de realisering ellenlang duurt en uiteindelijk toch weer iets anders worden gepresenteerd omdat het eerste idee niet goed was. Dat moet echt anders gaan worden in de nieuwe raadsperiode na maart 2022. Westland Verstandig wil dat anders gaan doen!

E. Kordaat, krachtadig en goed besturen

Westland Verstandig vindt het een uitdaging om dat te gaan doen na de verkiezingen. Veel directer, wellicht met minder zaken die per se gerealiseerd moeten worden, maar wel realiseren wat je belooft en uitleggen waarom die zaken belangrijk zijn en andere zaken wellicht op termijn pas uitgevoerd kunnen worden en dan ook aangeven wanneer dat dan wel zal gaan gebeuren. Ook financieel staan wij een ander beleid voor. Minder geld verspillen, de investeringen die al vóór 2022 gepland zijn kritisch bezien of het nog wel nodig en nuttig is en wat het nut voor onze inwoners is en zo nodig schrappen. Andere zaken wel realiseren die nu niet gebeuren en met name zaken die voor onze inwoners belangrijk zijn.

Alles duurt te lang omdat het huidige College al 4 jaar lang stroperig handelt en gewoon niet bij machte is effectief, snel en kordaat te handelen. Er gaat daarbij ook te veel fout waar onze inwoners de dupe van zijn! Collegeleden die niet weten wat er gebeurt en veelal te laat in de gaten hebben wat er gebeurd is. Van onderhoud groen tot beheer begraafplaatsen, van meer woningen voor starters, senioren, spoedzoekers tot betere voorzieningen in de dorpen. De voortdurende chaos bij de afvalinzameling en het groenonderhoud is typerend voor dit College. Ook meer groen, schoner water en voldoende waterbergingen bleven allemaal oningevuld. De schrijnende wachtlijsten voor een plek in een verpleeg-/ verzorgingshuis werden niet aangepakt. Ook andere wachtlijsten (starterswoningen) werden alleen maar langer.

Het blijft **communicatieklachten** regenen van inwoners die niets horen of waaraan beloften niet worden nagekomen. Niet vreemd als bijna 20% van onze medewerkers duurbetaalde externe tijdelijke krachten zijn die niets hebben met Westland en enkel er zijn om "een klusje te klaren" en dan weer verdwijnen. Dit laatste kost de gemeente Westland overigens bijna 15 miljoen euro's per jaar.

Wel veel mooie woorden en persmomenten van dit College, maar er veranderde niets in de afgelopen jaren. Het niet echt "in control" zijn voor wat betreft de uitgaven op belangrijke vlakken, werd erkend. Van onderwijs tot afval en van zorg tot begraafplaatsen. Door verkeerde keuzes werd en wordt nog steeds veel geld verspild. De inwoners en ondernemers moeten de rekening betalen. Van de 50 grootste gemeenten (want daar moeten we ons mee vergelijken) zitten we aan de top qua hoogte tarieven, heffingen en gemeentelijke apparaatskosten.

F. Is er dan niets gebeurd?

Jawel, maar bijna altijd was dit de verdienste van ontwikkelaars / derden, die dan overigens weer vaak te veel hun zin kregen en eigen winstbejag vooropstelden, waardoor er toch weer veel ontevredenheid bij onze inwoners achterbleef. We noemen als voorbeeld de nieuwbouw Pijletuinenhof in Naaldwijk, plek voormalige BMW-garage aan de Kerklaan in Wateringen, de geplande nieuwbouw op het terrein van het voormalige Harmoniegebouw in Naaldwijk. We noemen ook de bouw van grote arbeidsmigrantenhuisvestingen in De Lier, 's-Gravenzande en Naaldwijk op verwaarloosde tuinbouwlocaties, die echter voor wat betreft de ligging absoluut ongeschikt zijn. Hetzelfde geldt voor de flexwoninglocaties aan de Molenweg in Monster en aan de Oostduinlaan in 's-Gravenzande.

Overigens is dit College ook niet echt inwoners- en ondernemersvriendelijk. Wellicht wel in woord, maar zeker niet als het er op aankomt! Daar kunnen tal van voorbeelden van gegeven worden. Westland Verstandig wil ook hierin een radicale verandering brengen in de komende 4 jaren.

Wel is dit College een kampioen in het maken van hoge kosten voor het opstellen (door externe bureaus) van vele tientallen visies, meestal zonder geplande concrete uitvoering en het maken van heel veel kosten voor eigen reclame van de collegeleden en College. Hoge kosten voor eigen reclame in Westland Report bij de WOS en veel communicatiemedewerkers, persvoorlichters en woordvoerders, die te pas en te onpas persberichten uitzenden met voor de wethouders door ambtenaren

positief bedoelde en geschreven citaten. Dit laatste vaak te mooi en het maakt die berichten bijna tot nepnieuws.

Westland Verstandig houdt niet van nutteloze visies met veel beloftes die niet, althans niet snel, uitgevoerd worden, zeker als zowel het probleem als de oplossing duidelijk zijn en een visie het vragen naar de bekende weg inhoudt. Westland Verstandig wil korte werkprogramma's met zaken die snel gerealiseerd worden. Echt iets doen aan de bestaande vraagstukken en deze snel, kortdurend en effectief oplossen. Dat is ons motto!

Ook zien we nog steeds dat er bijna in alle gevallen besluiten genomen worden en **pas daarna geluisterd wordt in plaats van eerst luisteren en dan besluiten!** Westland Verstandig wil dat ook echt daar verandering in komt. De afgelopen periode probeerden we dat met vele andere en betere ideeën. Soms lukte dat, maar geregeld werden onze goede initiatieven weggestemd.

G. Uw keuze is bepalend hoe verder

Het is de keuze van de Westlandse kiezer die uitmaakt of we doorgaan met de huidige werkwijze met als gevolg dat er ook in de komende 4 jaren weer niets gebeurt of verkeerde keuzes gemaakt blijven worden, geld verspild wordt of dat de nieuwe politiek de kans krijgt en echt gewerkt gaat worden waar het echt om draait: **het hebben van blije en tevreden inwoners en ondernemers en een gemeente die alles doet om dat te bewerkstelligen en te behouden en daarbij komt met frisse initiatieven die de bestaande Westlandse vraagstukken oplost en snel zichtbaar zijn.**

III. Er zijn in Westland nu 9 partijen, dus keuze genoeg. Waarom zou u voor Westland Verstandig kiezen?

De 4 belangrijkste redenen zijn:

- A. Westland Verstandig bedrijft actieve politiek met het belang van onze inwoners als basis, hetgeen blijkt uit goed luisteren en zaken verstandig, concreet en snel oppakken. Westland Verstandig maakt daarin vaak het verschil. Daar doen we het voor! Wij maken geen onderscheid tussen kleine en grote zaken. **Wij beloven het niet alleen, we doen het al!**
- B. Westland Verstandig heeft **goede, concrete en uitvoerbare plannen** om de **Westlandse vraagstukken en problemen** snel, efficiënt en effectief aan te pakken en op te lossen. Dat geldt voor alle Westlandse problemen.
- C. Westland Verstandig is tegen geldverspilling en wil **€ 80 miljoen gemeente-euro's anders besteden** waardoor er echt iets gebeurt voor onze inwoners, jongeren- en seniorenwoningen, woningen voor inwoners met een beperking en de grote groep tussen jong en senior, in de zorg, in de dorpen, voor ondernemers en voor de verenigingen.
- D. Westland Verstandig wil een aantal zaken per direct anders aanpakken zoals:
- per direct overschakelen naar **nascheiding** bij afvalinzameling. Niet langer verslonzing meer van onze gemeente met overal gele zakken!
 - structureel **beter groenonderhoud** in en rond alle Westlandse dorpen;
 - terug naar **huishoudhulpuren** in plaats van "schoonhuiscriterium" bij Wmo. Degene die hulp nodig heeft "voor vol" aanzien en niet als een klein kind behandelen!
 - **bestrijding eenzaamheid** en "alleengevoel" vanuit bestaande Wmo-zorg (**huishoudhulp/thuiszorg**); Extra uren! Niet steeds weer nieuwe initiatieven;
 - **gemeentelijke ombudsman** en **veel kortere lijnen** tussen gemeentebestuur en inwoners;
 - de focus van het gemeentebestuur veel meer richten op **snelle en goede dienstverlening**. Dat vergt een heel andere beleving vanuit de gemeente! Communicatie naar de inwoners kan en moet beter.

- de diverse Westlandse problemen anders aanpakken dan nu het geval is. We noemen **arbeidsmigranten bij ABC / Horti Campus** grootschalig en kleinschalig bij de bedrijven in plaats van volstrekt ongeschikte locaties in Westland daarvoor gebruiken. We noemen statushouders in tijdelijk te creëren huisvesting zoals ook Midden-Delfland doet. We noemen servicewoningen voor ouderen in Naaldwijk op de **Gemeentewerf aan de Hoogwerf**, in **Poeldijk op het Van der Knaap-terrein**, in **Honselersdijk op het terrein van De Voeght**, in **De Lier op het voormalige Mavo-terrein**. Dus allemaal concrete zaken die wel een forse, frisse en slimme aanpak vragen.
- Per direct 10 ha. grond beschikbaar stellen voor de bouw van goedkope starters- en seniorenwoningen. Westland heeft voldoende woningbouwgrond. Kijk maar om u heen. Het is een kwestie van willen. Het kan wel!

Westland Verstandig verdient uw steun ook om de navolgende redenen:

1. **Omdat** zij gedurende de **volle** 4 jaar opkomt voor de belangen van alle Westlandse inwoners, **zowel in als buiten raadsvergaderingen**. U kunt op haar rekenen als u vragen / ideeën / klachten hebt, dat ze er ook snel en effectief mee aan de slag gaat. Steeds moet de vraag gesteld worden: **Wat heeft de Westlander hier aan?**
2. **Omdat** zij het verschil maakt door de wijze waarop ze politiek bedrijft: ambitieus, scherp, direct, positief kritisch, niet bang en niet berekenend, vertrouwen geven waar dat verdiend wordt, zeggen en handelen waar het op staat zonder aanzien des persoons, duidelijk uitspreken wanneer zaken goed gaan, maar ook bereid om zich te verdiepen in dossiers en als dat nodig is daar kritisch op ingaan en doorbijten, maar wel altijd fair en op argumenten.
3. **Omdat** zij -4 jaar lang- luistert naar de inwoners, gemakkelijk bereikbaar is in de Burgerkantoren, per telefoon of schriftelijk en ook met concrete oplossingen komt. Zij huldigt het in Westland niet veel in de praktijk gebrachte principe: het gemeentebestuur is er voor de inwoners en niet andersom.
4. **Omdat** zij doet wat ze belooft, snel reageert op verzoeken en praktisch 24/ 7 klaar staat voor u als inwoner of ondernemer en altijd de helpende hand geeft en daarbij geen onderscheid maakt wie of wat u bent, of u een groot of klein belang hebt. Wij helpen iedereen!
5. **Omdat** zij de Westlandse vraagstukken/problemen echt wil aanpakken en daar concrete plannen voor heeft. Dus niet alleen zeggen wat er niet deugt, maar ook goede, betere, andere en goed doordachte oplossingen aandragen en voorleggen. We doen dat in het belang van onze inwoners.

6. **Omdat** zij de afstand tussen de inwoners en het Westlandse gemeentebestuur wil verkleinen door de inzet van **2 speciaal daartoe aangewezen ambtenaren per dorp**, die direct moeten reageren bij meldingen / klachten en die ook snel moeten kunnen oplossen en daarnaast een **gemeentelijke ombudsman** die vroegtijdig problemen kan oplossen en de inwoners kan helpen als ze geen (correct) gehoor krijgen bij het Bestuur, maar ook bij tekortschieten Bestuur en ambtenaren op de vingers kan tikken.
7. **Omdat** zij de alledaagse ergernissen rondom afvalinzameling wil oplossen. Direct na de verkiezingen wil Westland Verstandig overschakelen op nascheiding met 1 bak die wekelijks wordt geleegd of ondergrondse inzameling en machinale afvalscheiding door de verwerker. Dat kan, andere gemeenten gingen ons voor! Dus geen zakken meer aan lantaarnpalen!

Dit willen wij niet langer:

8. **Omdat** zij de slechte wegenstructuur in onze dorpen en het parkeertekort wil aanpakken. Dat kan, wel veel werk, maar dat gaan we niet uit de weg!

Dit willen wij niet langer:

9. **Omdat** zij de ergernissen over groenonderhoud in onze Westlandse dorpen direct wil oplossen. Dat kan, in andere gemeenten is dat wel vele malen beter geregeld!

Dit willen we niet meer:

10. **Omdat** zij ook in de Raad en Commissies actief is (4 jaar lang de meeste verzoeken/vragen, de meeste moties, de meeste amendementen) en een einde wil maken aan geldverspilling en 80 miljoen euro's wil gaan gebruiken voor het realiseren van zaken waar onze inwoners wel wat aan hebben en zij de enige Westlandse politieke partij is die jaarlijks een alternatieve begroting presenteert die door het College en de Raad goed ontvangen wordt, maar waar niets mee gebeurt.
11. **Omdat** ze een partij is van geen woorden maar daden. Dus echt de problemen aanpakken, geen getreuzel en alleen maar beloven en vooruitschuiven, maar ook uitvoeren. Westland moet de mouwen opstropen en echt iets doen aan de schrijnende woningnood. Iedereen kent wel iemand in zijn omgeving die **op zoek is naar een woning**.

12. **Omdat** zij u als inwoner serieus neemt, wil luisteren en geen besluiten wil doordrammen. Beter bescheidener plannen maar wel snel uitvoeren, dan grote plannen met veelal vele jaren onzekerheid en vertraging!
13. **Omdat** zij in alle spelende gemeentelijke items duidelijke opvattingen heeft en als dat nodig is verbetervoorstellen doet, die reëel en uitvoerbaar zijn. Of het nu gaat over zorg, woonbeleid, arbeidsmigrantenhuisvesting, leefomgeving, leefbaarheid, welzijn van alle inwoners, dierenwelzijn, onderwijs of concrete voorzieningen in onze 11 dorpen.
14. **Omdat zij wenst te versnellen, versnellen, versnellen. Dat wil Westland Verstandig met de diverse plannen die we in Westland hebben.** Vooral die plannen waar onze inwoners veel baat bij hebben moeten natuurlijk veel sneller uitgevoerd worden. Snel handelen vraagt echter een kordaat, krachtig en verstandig Bestuur en dat wil Westland Verstandig.

Deelt u deze benadering dan nodigen wij u uit om dit verkiezingsprogramma verder te lezen. Ons verkiezingsprogramma is geen menukaart vol goede bedoelingen. Wel een boodschappenlijst die u ons de komende 4 jaar kunt meegeven. We willen veel en leggen de lat hoog. Dat wordt heel hard werken, maar dat weten we en willen we ook. Politiek dus die snelle voortgang niet afremt, maar versnelt!

Nog een kanttekening:

Westland is onderdeel van Woonnet, de Metropool en van de Omgevingsdienst. We zijn voor de woningen afhankelijk van Haaglanden (Woonnet), voor openbaar vervoer van de Metropool Den Haag-Rotterdam, voor handhaving van de Omgevingsdienst Haaglanden. Westland Verstandig wil die posities in die organisaties nader invullen! Dat is nodig om een vuist te kunnen maken en voor onze inwoners op te komen. Zoals het nu gaat is niet in orde. Dat moet echt anders!

IV. Waar staat Westland Verstandig voor?

- Westland Verstandig heeft:
 - **oog** voor al onze inwoners jong, oud en alles daartussen;
 - **oog** voor vooral goedkope koop- en huurhuizen;
 - **oog** voor het klimaat en waterproblemen in Westland;
 - **oog** voor een aantrekkelijk Westland en bruisende dorpen;
 - **oog** voor beter openbaar vervoer;
 - **oog** voor jongeren;
 - **oog** voor werken in Westland;
 - **oog** voor de leefbaarheid van onze Westlandse dorpen;
 - **oog** voor een structureel betere wegenstructuur in en rond onze dorpen;
 - **oog** voor sport, muziek en cultuur;
 - **oog** voor een veilig Westland;
 - **oog** voor meedoen ook bij armoede;
 - **oog** voor welzijn en zorg;
 - **oog** voor opgroeien in Westland;
 - **oog** voor ouder worden in Westland;
 - **oog** voor mantelzorgers en vrijwilligers;
 - **oog** voor versimpelen van regels en procedures;
 - **oog** voor mensen met een beperking;

V. Wat wil Westland Verstandig bereiken in 2022-2026:

Voor alles aan op dit moment voor inwoners ergerlijke zaken een einde maken. We noemen er 4 die het meest in het oog springen, maar er zijn er meer:

- **Afvalinzameling met nascheiding** en **stoppen** met verzamelen met zakken aan palen;
- **Structureel beter groenonderhoud** in heel Westland;
- **Huishoudhulp** weer op **uurbasis** en niet op resultaat! Afschaffing resultaatgericht indiceren!
- Oplossen van tal van **onveilige en overlastgevende verkeersknelpunten** -ook de wegen waar structureel te hard gereden wordt- in Westland. In alle dorpen zijn er meerdere –steeds weer toenemend aantal- wegen waar dit speelt.

En verder:

1. Opkomen voor het **burgerbelang**, alle inwoners **gelukkiger** maken en in alle gevallen de inwoner **serieus** nemen en de inwoner **op tijd** betrekken bij plannen in de directe leefomgeving. Radicale verandering bestuurscultuur;
2. **Eerst luisteren** naar de inwoners en dan pas **besluiten**;
3. **Recht** van de inwoners erkennen om snel een inhoudelijke reactie van gemeente te ontvangen op mails / brieven;
4. Invoeren van een eed voor onze ambtenaren dat ze **dienstbaar zullen zijn aan de samenleving/inwoners/ondernemers** in Westland en niet aan de wethouder of ambtenaren-chef;
5. De **leefbaarheid** in Westland verbeteren. Concrete plannen per dorp uitvoeren!
6. Concrete effectieve en betaalbare maatregelen op het gebied van **duurzaamheid**, zonder door te slaan!
7. Behoud **open kustgebied**; De breedgedragen Kustvisie alsnog vaststellen en gewoon uitvoeren;
8. **Verbeteren van de bestaande zorg** voor alle inwoners en meer doen voor senioren en voor mensen met een beperking. Bijvoorbeeld revalidatiecentrum in Westland en meer voorzieningen voor Westlanders die de regie in eigen handen willen houden;
9. **Meer beschut wonen** mogelijk te maken waardoor ook inwoners met een beperking op zichzelf kunnen wonen;
10. **Betere bejegening van onze mantelzorgers**;
11. **Meer en betere voorzieningen voor jongeren in Westland**;
12. **Meer en betere voorzieningen voor 40-plus in Westland**;

13. Het echt worden van een **seniorenvriendelijke gemeente**. Waardig ouder worden is uitgangspunt. Daarbij hoort zeker het uitgeven van de Seniorengids;
14. Structureel **betere zorg** over de hele linie en opkomen voor **senioren en allen die hulp nodig hebben**;
15. De **bestuurscultuur wijzigen**. Meer open en veel beter en sneller communiceren;
16. **Tijdig andere keuzes** maken waardoor tijd en geld meer aan onze inwoners ten goede komen;
17. Geen geld meer naar **nutteloze** zaken;
18. **Meer geld** en aandacht naar wel de **inwoners rakende zaken zoals zorg, leefomgeving, onderwijs, groen, veiligheid, infrastructuur, versterking dorpen**;
19. De komende vier jaren investeren in de **leefbaarheid van Westland**: veel **meer groen** door concrete plannen uit te voeren, **beter groenbeheer**, meer **mooie oevers** rond vaarwegen, **fietspaden beter onderhouden** in en rond onze dorpen en echt maatregelen nemen voor **schoner water en schonere lucht, aanpak van de slonzige aanblik** op vele plekken;
20. **Burgerinitiatieven ondersteunen** ook financieel / 0.1% uit de gemeentebegroting daarvoor reserveren;
21. **Voldoende sociale huur- en koopwoningen** in alle dorpen voor onze eigen inwoners;
22. **Meer woningen bouwen/realiseren** met een huurprijs tussen € 500,-- en € 600,--;
23. **Levendige en bruisende dorpen; Het dorpse karakter** van Westland behouden en geen hoogbouw proppen –zeker niet in de dorpen- daar waar het niet past!
24. **Meer toiletten openbare ruimte**. Daarnaast fietspaden en vaarwegen voorzien van voldoende toiletten en picknicktafels;
25. **Dierenwelzijn** / Concrete voorzieningen voor opvang en begeleiding van alle dieren;
26. Onze **verenigingen** beter ondersteunen, zeker in deze Coronatijd;
27. Een **economisch sterk** Westland met een andere meer realistische visie op de glastuinbouw dan tot nog toe het geval is. Glastuinbouw is belangrijk, maar niet het enige!
28. Een **andere ruimtelijke invulling** van Westland waarbij een goede mix ontstaat tussen economie, recreatie, mooie prettige omgeving;
29. **Kunst en cultuur (weer) een goede plek geven met concrete acties**;

30. Invoeren **gemeentelijk referendum**, ook te houden per dorp of zelfs per buurt;
31. **Andere en sterkere positie binnen de Metropoolregio Rotterdam Den Haag afdwingen; Verbetering van openbaar vervoer in Westland, inclusief Regiotaxi.** Beter en meer vervoer op maat / doelgroepenvervoer verder stimuleren; Veel beter toegankelijk en bereikbaar openbaar vervoer in Westland waarbij klantvriendelijkheid voorop staat;
32. De **openbare ruimte schoon, heel veilig en aangenaam** houden;
33. **Geen kapitaalsvernietiging** meer door slopen van waardevolle gebouwen, maar eerst bekijken of een gebouw een tweede leven gegund wordt;
34. Een **goed renderende middenstand** in alle Westlandse dorpen;
35. **Gratis wifi** op een aantal hotspots in Westland en **glasvezel in de hele gemeente**, dus ook de 8.000 woningen en 2.000 bedrijven in het buitengebied;
36. **Bescherming** en handhaving van onze **monumenten** en karakteristieke gebouwen en plekken;
37. **Sociale cohesie in wijken en dorpen** behouden en zo nodig verbeteren;
38. **Meer vrachtwagen- en werkbussenparkeervoorzieningen** in Westland op geschikte plekken met bijbehorende basisvoorzieningen;
39. Zoveel als mogelijke **gelijke verdeling** Westlandse **evenementen** over de dorpen;
40. Het **Gravin Machteldbeeld** op het Marktpllein in 's-Gravenzande moet daar in de oude vorm weer **terugkeren**; Dat kan, want er is ruimte genoeg!
41. Invoeren van een **all inclusive zorgverzekering** in Westland met een uitvoerige dekking en met een minimaal eigen risico naar Rotterdams model;
42. **Invoering schoolzwemmen** en omruilen tegen de bijdrage die de zwembaden nog ontvangen vanwege het afschaffen in 2009;
43. **Betere wegeninfrastructuur** in en buiten de dorpen. **Eerst de wegen- en parkeerinfrastructuur** goed regelen en dan pas nieuwbouwwoningen plannen;
44. **Oplossen van tal van onveilige verkeersknelpunten-ook de wegen waar structureel te hard gereden wordt- in Westland;**
45. **Gemeentelijke ombudsman** voor klachten inwoners over gemeente;
46. Alle **dorpen aantrekkelijk** maken door vriendelijk straatmeubilair, verlichting, plantenbakken / een centraal gelegen dorpsplein en meer groen;
47. **Compleet politiebureau** in Westland en betere herkenbare rol voor de wijkagent in de dorpen;

48. Oprichting **eigen woningbedrijf**;
49. Aanleg **meer afmeerpunten recreatief varen**;
50. Financieel stimuleren vanuit de gemeente **aanschaf zonnecollectoren**;
51. In alle dorpen woningen bijbouwen en een **minimaal voorzieningenniveau** tot stand brengen; winkeltjes, pinautomaat, per dorp een plein met uitstraling;
52. Tijdelijke woningen bouwen voor statushouders en arbeidsmigranten op **passende** plekken in Westland en verder geen verdringing meer op de woonmarkt voor onze inwoners;
53. Stimuleren minder alcoholgebruik jongeren;
54. Strak aangestuurde integratie statushouders;
55. **Omlaag brengen** aantal aan Westland toegewezen **statushouders**;
56. Aanmoedigen **vrijwilligers**, ook voor de werkzaamheden op de begraafplaatsen;
57. **Geen OZB voor onze verenigingen**;
58. **Vuurwerk nader reguleren** en eventueel wel vanuit de gemeente centrale vuurwerkshows organiseren. Eventueel via een referendum aan onze inwoners voorleggen als er landelijk geen initiatief komt;
59. **Westland asbestveilig maken**;
60. **Toestaan medicinale wietteelt**;
61. **Stoppen met onzinnige handhaving** zonder enig belang en resultaat in buitengebieden;
62. **Geen windmolens** in Westland;
63. **Regionaal Werkbedrijf** beschut werken / oudere langdurig werklozen in Westland, bij voorkeur ook in een kascomplex, want dat hoort toch eigenlijk in de "Glazen Stad"
64. **Geen** islamitische basisschool in Westland. Inzetten op goede ontmoetingsscholen waar alle geloofsrichtingen en openbaar onderwijs samengaan en waar het accent ligt op de kwaliteit van het onderwijs;
65. Een minder geld kostende, maar veel **efficiënter werkende bedrijfsvoering** gemeente;
66. Realiseren **moestuinen** voor onze inwoners;
67. **Meer gemeentelijke BOA's** om goede leefomgeving beter te borgen;
68. **Gemeentelijke beheerders** op de begraafplaatsen;
69. **Geen senior die hulp nodig heeft Westland uit**;
70. **Geen kind met een beperking Westland uit**;
71. **Alleen maar natuurinclusief bouwen**;
72. **Afspraken binnen Woonnet Haaglanden fundamenteel herzien**;

VI. Voorwoord en leeswijzer

"Westland Verstandig komt voor u op"

Westland, De Glazen Stad! Een hele mooie gemeente. Bekend om haar kassen en strand. Een gemeente om trots op te zijn. Dit beeld van de gemeente Westland wordt helaas bedreigd. Het aanzien en de belevings sfeer van onze gemeente wordt aangetast. Het huidige College gesteund door politieke vertegenwoordigers van de gevestigde orde hebben structureel de problemen verergerd en de meningen van inwoners genegeerd. Te weinig geld en tijd worden besteed aan belangrijke zaken als wonen voor onze eigen inwoners, zorg, welzijn, groen en onderhoud van openbare ruimte. Toch heeft de gemeente Westland geld genoeg. **Het gaat erom dat we het geld goed besteden.**

Het verkiezingsprogramma "**De Kanteling**" van Westland Verstandig ligt voor u. Wij gaan de komende 4 jaar onze stinkende best doen op basis van dit verkiezingsprogramma. Westland Verstandig blijft burgerbelang vóór gemeentebelang stellen. Westland Verstandig zet zich in voor alle inwoners en een beter Westland waar het goed wonen, werken en recreëren is. **De gemeente moet zorgen** voor een beter welzijn en levensgeluk van de inwoners. De politiek is er vooral om dat te bereiken en inwoners te ontzorgen.

Een Westland onder meer:

- waar ouderen in hun eigen dorp kunnen blijven ook als ze niet meer zelfstandig kunnen wonen;
- waar voor starters, ouderen en spoedzoekers voldoende betaalbare woningen zijn en geen lange wachtlijsten;
- waar voldoende geld en aandacht is voor mantelzorgers;
- waar de mening van de inwoners telt en inwoners echt serieus genomen worden;
- waar verstandig wordt omgegaan met de geldmiddelen;
- waar echt aandacht besteed wordt aan de inwoners van jong tot oud;
- waar de echte problemen snel en doeltreffend worden aangepakt;
- waar sprake is van een open en betrouwbaar Bestuur;
- waar goed geluisterd wordt naar zowel individu als belangenorganisaties, verenigingen, kerken, scholen, maatschappelijke instellingen, daar zij vanaf "de werkvloer" weten wat echt nodig is en aangepakt moet worden. Dus niet negeren, maar samen optrekken om het beste resultaat te bereiken.

Westland Verstandig neemt vooral haar rol als volksvertegenwoordiger, maar ook om de lijnen en kaders aan te geven en is ook de kritische controleur.

Onze raadsleden vertegenwoordigen boven alles onze inwoners en komen voor hen op.

Wat we beloven dat doen we ook

Westland Verstandig is een lokale partij die zich op basis van goede kennis van de inhoud en argumenten verdiept in vraagstukken die spelen voor de Westlanders en het Westland. Samen met betrokken inwoners, bedrijven, verenigingen en belangenorganisaties gaan we op zoek naar gewenste haalbare en betaalbare oplossingen. Voordat wij een standpunt innemen, willen wij weten wat de inwoners vinden. Dit nemen we mee in de afwegingen en zo bepalen we ons standpunt.

Westland Verstandig staat voor: stabiel, sterk, betrouwbaar, eerlijk, oprecht, luisteren, duidelijk, vasthoudend, maar bovenal veel inzet en werk voor onze inwoners. Dat kunt u ook zien in onze Burgerkantoren, de actieve houding in en buiten de raadszaal en de vele vragen en initiatieven de afgelopen 4 jaar.

Westland Verstandig houdt niet van holle frases in verkiezingsprogramma's, maar wel van concrete actiepunten waar u als inwoner wat aan heeft.

Het gemeentebestuur is er voor haar inwoners en moet ten dienste staan aan alle Westlanders. Dit lukt alleen als de politiek zich daar naar gedraagt. Westland Verstandig wil graag bijdragen aan de **enig juiste opstelling** van het gemeentebestuur. Geen te dure projecten en plannen, maar eerst de basisinfrastructuur en voorzieningen in Westland in orde brengen. Als die op orde zijn kan er weer tijd en geld gestoken worden in andere zaken. Met andere woorden: **investeren in de leefbaarheid van de gemeente**. Daarom zeggen wij dat het tijd wordt dat er concrete stappen genomen worden. Westland moet een vitale gemeente worden:

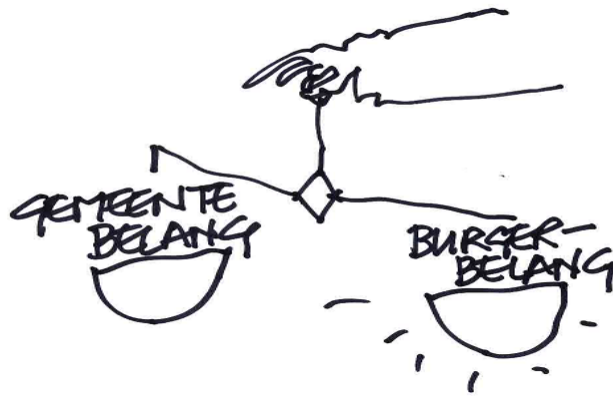
- een gemeente met een goede financiële positie;
- waarin je veilig over straat kunt;
- waarin je kunt genieten van het groen;
- waarin ook de inwoner wordt betrokken;
- waarin niet langer het ego en de prestige van bestuurders vooropstaan;
- waar geluisterd wordt naar hetgeen haar inwoners beweegt.

Westland Verstandig wil de uitdagingen graag aangaan om zaken te verbeteren en de impact van het tot nu toe gevoerde beleid beperken. Als inwoner mag u waar voor uw geld eisen. Zodat u ook iets terugziet van uw geld.

Westland Verstandig is de partij die de afgelopen jaren stevig en vasthoudend heeft gereageerd op de maatregelen die u, inwoner van de gemeente Westland, zo vaak hard geraakt hebben. In dit verkiezingsprogramma vindt u concrete voorstellen waarmee wij willen bijdragen aan een beter Westland. Het wordt tijd dat de gemeente zelf weer oog krijgt voor de gemeenschappelijke waarden, zodat u kunt genieten van alles wat deze mooie gemeente te bieden heeft.

Daarnaast hebben onze inwoners recht op **transparante verantwoording** van het beleid. Dus geen informatie achterhouden voor inwoners door het College. Dit scheidt argwaan en leidt tot veel vragen. Het gemeentebestuur moet meer tijd nemen voor de inwoners. **De gemeente moet (weer) een betrouwbare partner zijn.**

Burgerbelang voor Gemeentebelang houdt voor ons als volksvertegenwoordiger in dat we de Westlandse inwoner een centrale plaats geven in de afwegingen om het 'algemeen belang' te dienen.

Westland verdient beter. U als inwoner bent belangrijk. U als inwoner moet centraal staan. **U beslist op 14, 15 en 16 maart 2022 over de aan te pakken zaken die onze inwoners en heel Westland nodig hebben.**

Naast onze volksvertegenwoordigende taak zullen we ook vanuit de centrale gedachte van Burgerbelang voor Gemeentebelang onze kaderstellende en controlerende taak uitoefenen. Westland Verstandig is kritisch als het moet en complimenteus als het kan. Voorstellen die we niet voldoende kunnen "omarmen" zullen we proberen te verbeteren of we komen met redelijke alternatieven. Een praktische Westlandse benadering voor een voorliggend vraagstuk staat voorop.

Westland Verstandig gaat voor een financieel verantwoord Bestuur dat **de tering naar de nering** zet.

We willen en kunnen meer dan € 80 miljoen over 4 jaar aan kosten besparen door onder andere:

- een betere samenwerking met onze grote subsidieontvangers Vitis / Bibliotheek / Sociaal Kernteam B.V. (dienstenovereenkomst) / Cultuurweb / De Naald;
- minder adviseurs/ externen / minder "leidinggevende" medewerkers / effectievere en veel betere werkprocessen / goedkopere bedrijfsvoering;
- meer en sneller actie daarbij luisterend naar de inwoners en minder geld voor "stroperige" beleidsnota's/-visies; veel meer werken met concrete werkprogramma's met concrete aan te pakken zaken en daar direct een tijdsmoment van uitvoering en financiën aan verbinden;
- veel minder (tot nog toe nutteloos gebleken) euro's naar Public Affairs, Greenport, glasreconstructie, lobbyisten en reserveringen in fondsen;
- gedurende de komende 4 jaar 2 wethouders minder en daarmee ook minder samenhangende ondersteuning, communicatiemedewerkers, bestuursadviseurs etc.
- een College van Burgemeester en Wethouders bestaande uit wethouders die niet partijgebonden zijn en vooral bezig zijn met het realiseren van zaken en het bereiken van van tevoren aangegeven doelen en niet met zichzelf of hun politieke partij!

De "bespaarde euro's" (€ 80 miljoen) moeten naar voor inwoners wel belangrijke zaken zoals **wonen, zorg, leefomgeving, groen, veiligheid, infrastructuur, versterking dorpen, minder (verkeers)overlast** etc. etc. Westland Verstandig heeft voor deze zaken goede plannen. Hierna onder het hoofdstuk Financiën werken we dit verder uit.

In Westland moet nog een hoop gebeuren omdat het Bestuur tot nog toe andere keuzes maakte. Niet gewerkt werd aan de inwoners, niet voldoende aan bruisende dorpen en niet aan een goede leefomgeving.

Dus voor de inwoners groene, leefbare en in alle opzichten mooie en voor alle leeftijdsgroepen aantrekkelijke dorpen maken, een aantal specifieke structurele zorgmaatregelen nemen voor senioren en al degenen die ondersteuning nodig hebben. Westland Verstandig deed daarover in de afgelopen jaren tal van voorstellen.

Goed nadenken wat we met Westland willen en dat ook uitvoeren. Daarbij staat het belang van alle inwoners centraal. Als dat gebeurt, wordt Westland vanzelf aantrekkelijk voor onze inwoners (jong en oud en iedereen die daar tussen zit) en bedrijven. Dat vraagt echt wel een andere aanpak.

Westland moet af van negatieve landelijke vermeldingen op lijsten zoals de gemeente met het minste groen per inwoner, één van de lelijkste gemeenten van Nederland, vies slootwater, vieze lucht, te veel fijnstof. Dit zijn vooral de thema's die Westland Verstandig al jaren aan de orde stelt in en buiten de Raad. Deels tevergeefs en veelal niet onderkend door de andere partijen. Daar moet verandering in komen! Vooral niet goed voor de inwoners, maar ook niet goed voor het imago van Westland als trekker van bedrijven en toeristen en het vasthouden van jongeren. Hieraan dient dus de komende 4 jaren **voortvarend** gewerkt te worden. Dus niet alleen maar roepen dat we een aantrekkelijk, sociaal en economisch sterk Westland willen, maar ook daadwerkelijk stappen zetten om dat te realiseren. Tot nog toe scoort Westland op vele punten zwaar onvoldoende en een betere en grondige fundamentele aanpak is noodzakelijk. **Verandering** in aanpak is ook belangrijk voor de leefomgeving van onze inwoners, het aantrekken en houden van bedrijven, het trekken en vasthouden van jongeren etc. **Alleen dan kan Westland als een vereniging van 11 dorpen zich als geheel goed etaleren naar de directe omgeving, naar Nederland, naar Europa, naar de wereld.**

Westland Verstandig leverde de afgelopen periode met succes (belangrijke) bijdragen aan een betere gemeente Westland. Een groot aantal zaken werden gerealiseerd op initiatief van of met ondersteuning van Westland Verstandig. Ook wisten we zaken die naar ons oordeel niet in het belang van de inwoners van Westland en dus de gemeente Westland waren, tegen te houden. Omdat we vele zaken anders willen in Westland kregen we ook helaas geregeld onvoldoende steun voor initiatieven.

Westland Verstandig heeft zin in de toekomst en kijkt uit naar een nieuw mandaat van de kiezers om dit belangrijke werk voort te zetten. Er is immers nog zoveel te doen. Westland Verstandig is zeker nodig als tegenwicht tegen de "oude politiek", maar beter is het als Westland Verstandig haar ambities en idealen kan uitvoeren door zelf te gaan mee besturen. Daar hebben we uw steun voor nodig. U kunt de kanteling en verandering zelf tot stand brengen.

Andere en betere keuzes zullen gemaakt moeten worden. Westland Verstandig wil dat de komende raadsperiode voor u als inwoner / ondernemer bereiken. U als inwoner hebt gewoon **het recht** goed behandeld te worden. Westland Verstandig heeft daarbij uw stem en steun hard nodig!

Elke stem telt. Kies daarom verstandig, kies Westland Verstandig.

VII. Wat is Westland Verstandig?

1. Westland Verstandig, de lokale partij die durft en doet

- Westland Verstandig is 12 jaar geleden ontstaan uit de actiegroep die 3 zaken radicaal anders wilde aanpakken:
 - a. Geen bouw van een nieuw gemeentehuis; Geldverkwisting, onnodig duur en idioot plan van twee halve gemeentehuizen.
N.B. Inmiddels is een ieder het met Westland Verstandig eens dat we "vastzitten" voor 25 jaren en veel te veel betalen voor zowel het gebruik, de catering als het beheer (rente 11% per jaar) en we geen eigenaar van de gemeentehuizen zijn.
 - b. Betere en gelijke behandeling van onze 11 dorpen. Verschraling van voorzieningen en verenigingsleven moet gestopt worden.
 - c. Onvrede over de sedert 2004 gegroeide bestuurscultuur in de Westlandse gemeentepolitiek, waar de oude politiek op een bepaalde wijze domineert. Niet open en niet transparant. Te veel met zichzelf bezig en te weinig met de Westlandse inwoners en hun belangen!

Westland Verstandig wilde het anders doen met lokale politiek van onderop: niet de partij en bestuurdersbelangen, maar de inwoners centraal. Westlanders meer invloed en inspraak op het te voeren beleid geven.

Inmiddels groeiden we uit tot de tweede partij van Westland en de grootste lokale partij van Westland. We verbeterden al een hoop, een beetje tegen de politieke stroom in, maar we zijn er nog lang niet. De idealen van waaruit we Westland Verstandig oprichtten vormen nog altijd de kern van onze handelwijze. Westland Verstandig is in de afgelopen jaren opgekomen voor onze inwoners. Onze ambities en ideaal is een mooier en veiliger Westland, met gelukkige inwoners en waar ook aandacht is voor mensen die echt problemen hebben en mensen die tussen wal en schip terecht komen. Willen we een (politieke) vuist maken, dan zullen we nog krachtiger onze stem moeten kunnen laten horen om op die wijze voor de inwoners wel belangrijke zaken te verwezenlijken. Dat kan, als u dat wil en als Westland Verstandig nog sterker uit de verkiezingen op 14, 15 en 16 maart 2022 komt.

- Westland Verstandig heeft de afgelopen periode vaak de nek uitgestoken en kwam op voor de inwoners. Niet werkend vanuit een (te) dure fractiekamer in het gemeentehuis, maar vanuit onze eigen en zelf bekostigde Burgerkantoren, maar vooral samen **met** en **voor** de inwoners.

- Westland Verstandig heeft laten zien dat ook als oppositiepartij veel bereikt kan worden. **Westland Verstandig heeft zich ontpopt als een voor inwoners herkenbare partij die opkomt voor de redelijke belangen van die inwoners en dat durft te zeggen, zowel in de politieke arena als daarbuiten.** Dat maakt wel dat er ook inwoners zijn die kritisch zijn over onze wijze van politiek bedrijven, alhoewel steeds meer inwoners onze kritische houding meer en meer zijn gaan waarderen. Vanwege de wijze waarop de oude politiek reageert, moeten we soms wel reageren zoals we doen. Onjuist is het beeld wat ontstaan is, dat we overal tegen zijn. Dat is bepaaldelijk niet het geval. Weliswaar wel steeds kritisch, maar altijd ook aangeven wat dan wel goed voor onze inwoners is. Steeds komen we met initiatieven, verbetervoorstellen en met concrete uitvoering.

- Door heel veel goede ideeën te lanceren droeg Westland Verstandig bij aan een beter Westland en konden we een stukje van onze idealen realiseren. We noemen onder meer, waarbij het College als uitvoerder te lang de tijd neemt om uit te voeren. Wat realiseerden we:
 - Verplichte bedenktijd van 14 dagen na keukentafelgesprek over zorg en voordat de afspraken formeel worden vastgelegd; Onze motie kreeg voldoende steun in de Raad en bij Wmo-gesprekken zal dit dus verplicht zijn;
 - Meer kleurrijke bermen langs de Westlandse wegen en fiets- en wandelpaden, zgn. Honey Highway; Onze motie kreeg de steun van de Raad. Nu nog de uitvoering;
 - De invoering mantelzorgvergoeding. € 100,--; Is te laag. Moet meer worden!
 - De herinvoering 25%-regeling voor al onze verenigingen;
 - Het stimuleren en ondersteunen burger-zorg-initiatieven;
 - De uitbreiding Prinsenbos met NAM-locatie;
 - Verbeterde fietsvoorziening Herenstraat Wateringen;
 - Diverse maatregelen op groenkwaliteit en –kwantiteit;
 - Meer en betere dagopvang dementerenden;
 - Versoepeling regels bouw mantelzorgwoningen!
 - Legalisering strijdigheden buitengebied van vóór 2008;
 - Aansluiting glasvezel in de Heenweg;
 - Initiatief bouw 2e Berkenflat in 's-Gravenzande;
 - Livestream voor onze aula's;
 - Invoeren verbod lachgas;
 - Realisering serviceflats in alle 11 dorpen; Nu nog uitvoeren!
 - Verkeersveiligheid en beter werkende controle;
 - Komst basisschool Hoogeland;
 - Meer activiteiten jongeren in verband met Corona;
 - Motie voor de kleinschalige zorgprojecten in alle dorpen;
 - Beter ontsluiting Duingeest;
 - Verplanten bestaande waardevolle bomen;

- Uiterlijk aanzien van de gemeente verbeteren;
- Parkeren bedrijfsbussen en aparte voorzieningen daarvoor;
- Noodfonds buitensportaccommodaties;
- Wens om een rondweg Ambachtsweg;
- Behoud papierinzameling verenigingen in zeecontainers;
- Andere voorwaarden blijversleningen;
- Meer bescherming jongere mantelzorger;
- Vrijwilligers onderhoud begraafplaatsen;
- Opstellen Kerkenvisie;
- Tijdelijke extra ondersteuning Noviteit en positie Noviteit;
- Meer ledverlichting sportverenigingen;
- Messenverbod jongeren;
- Wijkagent in positie; Wijkagenten moeten meer zichtbaar en aanspreekbaar zijn;
- Sport Monster; Tennis en voetbal bij elkaar op 1 complex;
- Rookvrije speeltuinen;
- Geen afkoppeling aardgasnetwerk in nieuwbouwwijken. Ook aanleg aardgasnetwerk bij nieuwbouw- en uitbreidingslocaties;
- Evenwichtige spreiding huisvesting statushouders over de dorpen;
- Aanpak locatie Verburchschool Poeldijk;
- Verkeerveiligheidsplan Westland;
- Voorsorteren compensatie OZB-heffing voor ANBI en SBBI-instellingen;
- Stichting Bezoek Westland ondersteunen;
- Geef Wateringen duidelijkheid;
- Opwerken naar lightrail Westland binnen afzienbare tijd;
- Kleinschalig toerisme bevorderen en stimuleren;
- Betere fietsfaciliteiten;
- Beter groen 3.0;
- Omarmen Manifest Waardig Ouder worden;
- Campagne 0 euro's schade bij Westland;
- Meer woonzorgprojecten in Westland;
- Vergroenen dorpscentra;
- Herinrichting Kerkplein Ter Heijde;
- Huisvesting arbeidsmigranten bedrijventerrein FloraHolland en ABC;
- Geen resultaatgerichte huishulp;
- Uitvoering huisvesting arbeidsmigranten bij de bedrijven;
- Centrumplan Ter Heijde;
- Verdere ondersteuning mantelzorgers;
- Dierencentrum bij de Vierschaar;
- Faciliteren middenhuursegment;
- Verplichte onafhankelijke cliëntondersteuner bij keukentafelgesprek;
- Gidslijnen gemeentehuis Verdilaan;
- Geen OZB voor sportverenigingen;
- Toestemming 5 wietplanten medicinaal gebruik;
- Aanpak woningnood;
- Beperking inhuur externen;
- Aansluiting glasvezel Heenweg en buitengebied;

- Groen parkeren Verdilaan;
- Maaibeleid buitengebied;
- Projecten verzorgd wonen groepswonen ouderen;
- Vast bedrag Wmo;
- Medegebruikers betrekken bij de Hofboerderij;
- Buitensportfaciliteit jongeren;
- Terugdraaien reserve sociaal domein;
- Prikkelarme kermissen;
- Verkeershandhaving;
- Oversteken Koningin Julianaweg/Tuinveld;
- Het verbod tot opsplitsen van woningen in dorpen voor arbeidsmigranten;
- Enkele van onze initiatiefvoorstellen zoals bestrijding zwerfafval, zijn ingevoerd.

Deze lijst is natuurlijk nog veel langer. Ook noemen we tal van initiatieven op het gebied van verenigingsleven, zorg, dierenwelzijn, onzinnige handhaving in het glastuinbouwgebied, groen, verkeersveiligheid, betere leefomgeving, verlaging grondprijzen voor sociale woningbouw, vrachtwagenverboden voor een groot aantal wegen in Westland en dat alles weer gericht op het beter maken van Westland voor de inwoners. Tenslotte deden we –op eigen initiatief (omdat informatie ontbrak) of doordat inwoners/bedrijven stuiten op vragen, problemen, informatiegebrek, die alleen via de politieke weg konden worden verhelderd, vele honderden verzoeken en stelden we vele honderden vragen waardoor de gewenste duidelijkheid van het College en de ambtenaren gekregen werd. Meestal waren deze vragen/verzoeken een gevolg van een niet open bestuurscultuur en het niet tijdig verstrekken van informatie en het niet op orde zijn van dit College. Ook dat willen we veranderen in de komende 4 jaren.

Door transparantie en correct handelen zouden de meeste vragen / verzoeken niet nodig zijn geweest.

- Als Westland Verstandig kritiek had op het collegebeleid, dan had zij ook steeds een alternatief plan. Positief kritisch heet dat! Tegenstemmen met concreet alternatief!
- Westland Verstandig wil een gemeente Westland waarin het welzijn van onze inwoners centraal staat, inwoners tot hun recht komen en inwoners betrokken worden bij onderwerpen die van belang zijn voor de Westlandse samenleving. Westland Verstandig is de lokale partij die vooral staat voor de belangen van onze inwoners en ondernemers. **We zijn niet rechts of links en oordelen naar onderwerp.** Naast de publicaties in alle weekbladen die we al jaren plaatsen, zijn we ook gestart met een online en papieren uitgave van de

Spiegel van Westland Verstandig. Alle inwoners kunnen input leveren, zodat er een scala aan standpunten ontstaat waaraan we ons kunnen spiegelen. Als u de Spiegel wilt ontvangen, laat ons dat weten op info@duijsens.net.

- **Gelukkig zien we ook dat de inwoners ons goed weten te vinden in onze Burgerkantoren en daar zijn we trots op.**
- Westland Verstandig luistert als oppositiepartij goed naar onze inwoners en behartigt hun belangen zo goed als mogelijk. Ook in 2020 en 2021 hebben ondanks Corona vele inwoners onze Burgerkantoren in Naaldwijk en 's-Gravenzande bezocht. Mede daardoor zijn er een groot aantal vragen/verzoeken aan het College en de Gemeenteraad van Westland gesteld en gedaan. In de weekbladen publiceren wij wekelijks over actuele gebeurtenissen en andere zaken.
- Omdat de mening van jongeren telt en de jeugd de toekomst heeft, is er een jongerenafdeling Jong Westland Verstandig.
- Het is tijd voor verandering. De oude democratie hield mensen in zekere zin lui en dom. Dat gold ook voor politici. Het is wel makkelijk om eens in de vier jaar campagne te voeren om je vervolgens terug te trekken, want dat gebeurt natuurlijk nog steeds. Voor bewoners is het ook wel makkelijk om eens in de vier jaar een stem uit te brengen en vervolgens vooral te mokken over "de politiek". Nieuwe democratie, meer betrokkenheid, meer burgerinitiatieven en een referendummogelijkheid, houdt mensen slim en scherp. Westland Verstandig luistert tussentijds naar geluiden uit de samenleving. Bewoners komen uit hun stoel en nemen zelf verantwoordelijkheid voor de publieke zaak. **Uit de gemeentebegroting zou volgens Westland Verstandig 0.1% gereserveerd moeten worden voor burgerinitiatieven.**

2. We zijn er nog lang niet.

- Ondanks dat onze vele concrete en goede ideeën voor de Westlandse inwoners wel goed zijn, werden ook veel van onze goede ideeën, moties en amendementen niet aangenomen om politieke redenen en spelletjes. Als je erg actief en kritisch bent stuit je op weerstand, ook als daar niet echt een goede reden voor is. Enkele maanden later zagen we dan wel menigmaal dat onze ideeën (alsnog) landen bij het College of één van de andere partijen, want dan werd ons idee toch overgenomen. Bekendst zijn openhouden zwembad de Hoge Bomen, noodzaak afwaarderen grond, om sociale woningbouw mogelijk te maken, diverse besparingssuggesties, zorgmaatregelen (dagopvang dementerenden in particuliere woningen) en zelfs ons initiatief voor een 2^e serviceflat voor senioren werd eerst

weggestemd door CDA, LPF, CU-SGP en VVD en gaat er nu toch komen! Hetzelfde geldt voor onze ambitie om in alle dorpen serviceflats te hebben. Er zijn nog veel meer voorbeelden te geven. We noemen glasvezelaansluiting voor de Heenweg, petitie Oude strijdigheden om gevallen in het buitengebied van vóór 2008 te legaliseren, huisvesting arbeidsmigranten op de bedrijven. Ondanks eerst geen medewerking, toch gekomen! Eindelijk wordt na onze moties gewerkt aan een seniorvriendelijke gemeente en gemakkelijker realiseren van mantelzorgwoningen.

- **De heersende bestuurscultuur verander je niet heel snel en we kunnen het niet alleen.**

We zijn ook trots op onze in de Westlandse politiek verworven positie: vanuit burgerbelang en onze plicht om het College en ambtenaren te controleren "de luis in de pels". Dat deden we! Uiteraard zeker niet voor onszelf, maar steeds voor de inwoners, verenigingen en bedrijven. We deden dat "zonder aanzien des persoons". Alleen daarom al bewees Westland Verstandig haar toegevoegde waarde. De zeer met zichzelf ingenomen collegepartijen en ook enkele niet-collegepartijen moesten in de gaten gehouden worden. **Als macht niet wordt gecontroleerd, ga je dingen doen die je niet wilt vertellen, dingen verbergen en achterhouden.** Dat wordt door Westland Verstandig vaak met succes bestreden.

VIII. Wie zijn we –onze kandidaten- en waar staat Westland Verstandig voor?

"Ervaren raadsleden kunnen meer weerstand geven en kritisch zijn."

Vertrouwde namen en opvallende nieuwe gezichten.

				
1 Peter Duijsens	2 Leo Boekestijn	3 Carlieke van Staalduinen	4 Renate van der Giessen	5 Jan-Willem van den Beukel

- **De** partij die niet links of rechts is en radicaal opkomt voor het burgerbelang en alle inwoners gelukkiger wil maken en de inwoner serieus neemt. Grote en kleine zaken realiseren, die voor de inwoners belangrijk zijn! We gaan voor **ons** Westland, **mooi** Westland, **gelukkig** Westland. We gaan voor onze Glazen Stad;
- **De** partij **die goed luistert naar de inwoners**, goed nadenkt en glasheldere antwoorden geeft;

- **De** partij die **serieus aan politiek** doet. Dat betekent heel veel tijd besteden aan het politieke werk door met inwoners te praten en actie te ondernemen;

				
6 Melanie Stokkers	7 Jan Bogaard	8 Arie Bongaards	9 Astrid Leurink	10 Angelique van Vliet

- **De** partij die het **voor de inwoners opneemt** en die dicht op de inwoners staat en zich snel en gemakkelijk inleeft in hun situatie. De gemeente is er voor de inwoner en niet andersom;
- **De** partij die **naar inwoners wil luisteren en handelen**. Dus niet de inwoner onmondig maakt omdat men nou eenmaal gekozen is, zoals het helaas te vaak door de andere partijen verwoord wordt;
- **De** partij die de **leefbaarheid in Westland wil verbeteren** door in te zetten op meer groen, schonere lucht en schoner water etc.

				
11 Ralph Nederpel	12 Jan de Nooy	13 Walter de Koning	14 Jos Kester	15 Justin Jansen

- **De** partij die **meer groen, echte duurzaamheid**, betere natuur en open kustgebied wil realiseren / behouden;
- **De kunst- en cultuurpartij van Westland** met structureel extra geld voor kunst en cultuur waardoor het cultuurbudget weer komt op het niveau van voor de bezuinigingen. Kunst en cultuur zijn belangrijk, brengt inwoners immers samen, ontroert, houdt een spiegel voor, laat ons wegdromen, brengt ons nieuwe ideeën en verruimt onze geesten;
- **De sociale partij.** Op gebied van huisvesting, werk, ook voor andere Westlanders, inkomen, het bestrijden van armoede en zorg trekken we alles uit de kast. Er zullen veel meer voor iedere inwoner betaalbare woningen gebouwd moeten worden en een goede spreiding van sociale huur- en koopwoningen is erg belangrijk;

				
16 Marinus Noordam	17 Frank van Veen	18 Peter Barendse	19 Nico Bootsma	20 Patricia van der Doorn

- **De seniorenpartij** met frisse en heldere uitvoerbare ideeën over een **seniorenvriendelijke gemeente** die Westland moet zijn en concrete ideeën heeft voor wat nodig is in Westland;
- **De zorgpartij** die bestaande **zorg voor alle inwoners** wil aanvullen en **verbeteren**;
- **De** partij voor een **betere bejegening van onze mantelzorgers**;

				
21 Leon van Es	22 Jan Peter Diepersloot	23 Ronald van Wingerde	24 Hennie van dijk	25 Omar Jarmohamed

- **De** jongerenpartij. Voor de jeugd moeten **veel meer voorzieningen in Westland** komen. Zo houden we jongeren tevreden en in Westland!
- **De** partij voor 40+. Door de aandacht voor jeugd en senioren wordt deze groep vaak vergeten. **Meer gezelligheid en meer voorzieningen voor deze groep is gewenst.** Goede kinderopvang, goed functionerende brede scholen en ook bijscholing en goed georganiseerde betaalbare vrijetijdsbestedingen;
- **De** partij die de **leefomgeving** in Westland centraal stelt voor jong en oud en alles daartussen. Westland Verstandig staat voor **meer groen**. Groen levert veel op zoals meer levensgenot en gezondere omgeving, maar ook extra banen, stijging waarde woningen en een beter vestigingsklimaat;

				
26 Martin van Stalduinen	27 Cock Vijverberg	28 Piet Damen	29 Rob Joosten	30 Juul Geubbels

- **De** partij die bestaande en nieuwe wijken wil met goed ingerichte **ruimten voor spelen en sporten**;
- **De** partij die alle Westlanders **gelijk** en goed wil behandelen;
- **De** partij van de energietransitie, de verduurzaming met concrete maatregelen, de verkleining kloof tussen arm en rijk, het wegnemen polarisatie tussen bevolkingsgroepen ook in Westlandse buurten, de mismatch op de arbeidsmarkt. De gemeente moet de regie nemen voor de gas- en elektriciteitsopgave. Zelf samen met corporaties en Westland Infra in aardwarmteboringen en grootschalige zonnepanelenpercelen investeren om

niet alleen milieuvriendelijker te zijn, maar ook kosten voor onze inwoners te besparen.

				
31 Henk Knol	32 Leon Hulsebosch	33 Paula van Selow	34 Gerard Hertogh	35 Bas Mosterd

- **De** partij met een **gezonde en reële blik op Westlandse economie en de tuinbouw**. Niet vasthouden aan oude visies, maar vooroplopen in vernieuwing en goed inspelen op de veranderende (tuinbouw- en ondernemings)wereld om ons heen. Anders en beter omgaan met de financiële middelen om de tuinbouw in Westland te faciliteren en minder Westlandbreed, zonder echte visie. Effectiever en meer “op maat” werken;
- **De** partij voor **inwoners met een beperking** en al die inwoners die op hulp zijn aangewezen;
- **De** partij die geeft om **het welzijn van dieren** en daar ook **in** Westland concrete voorzieningen voor wil treffen;
- **De** partij die veel beter groenonderhoud in Westland wenst;

				
36 Piet Kuiper	37 Wilmar Voois	38 Rob Lefeber	39 Jan Torenstra	40 Frans Boers

- **De** partij die zorgt dat het in *alle* dorpen **fijn wonen** is met goede, bij het betreffende dorp horende voorzieningen zoals minimaal één pinautomaat en een gemeenschapshuis wat zo mogelijk een winkel faciliteert en in ieder dorp een gezellig "centrum"plein;
- **De** partij die zich ervan bewust is dat **landschap** en **kunst en cultuur** een belangrijke bijdrage leveren aan een leefbaar Westland, zowel in economisch als sociaal-cultureel opzicht.
- **De** partij die weer terug wil naar uren Wmo-huishoudhulp.

				
41 Henk Feunekes	42 Mariëlle Mol	43 Richard Zavaros	44 Ruud van Holsteijn	45 Corrie Schreuder-Fransen

- **De** partij **die woord houdt**. Na de verkiezingen worden beloften niet in de vuilnisbak gegooid;
- **De** partij die de inwoners weer echt **trots** op Westland en de Glazen Stad wil maken;
- **De** partij die een **leefbare omgeving** centraal stelt naast werk, veiligheid, zorg, onderwijs, natuur, dieren en duurzaamheid;
- **De** partij die af wil van de afvalbakken en zakken en nascheiding wil invoeren;

				
46 Jan Jacobs	47 Sylvana Bout	48 Niek van der Giessen	49 Nico van Rijn	50 Jan van Heijningen

- **De** partij die prioriteit geeft aan **voldoende politie** in Westland zelf;
- **De** partij die **niet** nog **meer**, maar **beter** wil;
- **De** partij die in Westland een **gezonder leefklimaat** voor onze inwoners vooropstelt met **gezonde lucht en gezond water**;
- **De** partij die **recreatie** in Westland wil stimuleren;
- **De** partij die de **echte ergernissen**: afvalinzameling huisvuil, uren huishoudelijke hulp en beter groen, per direct wil aanpakken en veranderen. Datgene doen wat moet gebeuren.

Westland Verstandig, de kandidaten en de gekozen raadsleden zijn eenvoudig te bereiken voor vragen en inhoudelijk commentaar. Bellen, mailen, langskomen in één van onze Burgerkantoren of we komen naar u toe. U bent welkom. Hebt u vragen of opmerkingen dan kunt u contact opnemen:

E: info@duijsens.net en duijsens@gmail.com.

T: 06-53401068

Een digitale versie met **link** treft u aan op www.westlandverstandig.nl

[Facebook.com/westlandverstandig](https://www.facebook.com/westlandverstandig)

[Twitter.com/WVerstandig](https://twitter.com/WVerstandig)

[Instagram Westland Verstandig](https://www.instagram.com/WestlandVerstandig)

IX. Wat Westland Verstandig ook wil bereiken

Een verandering waarbij de inwoners weer het gevoel krijgen dat Westland en de democratie hen dient in plaats van in de weg zit. **Westland wordt weer van de inwoners.** Elke inwoner telt en een Bestuur moet gaan voor de inwoners. Geen Bestuur wat bang is voor insprekende inwoners, die inwoners wil betuttelen en inspreektijd wil beperken en daar niet naar wil luisteren.

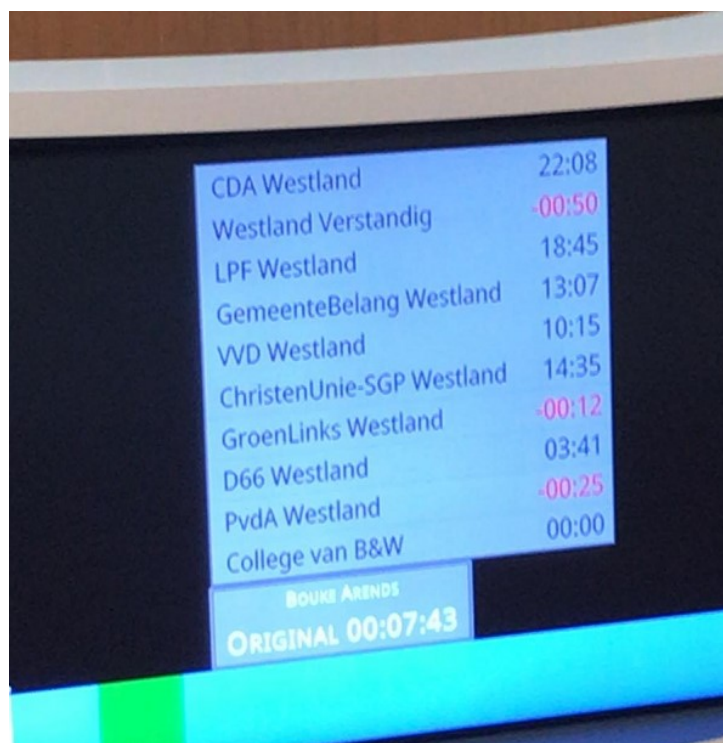
Westland is van iedereen en alle bewoners van Westland zijn gelijkwaardig. Daarom wil Westland Verstandig dat er in elk dorp even zorgvuldig werk wordt gemaakt van het betrekken van bewoners bij plan- en besluitvorming. Westland Verstandig vindt het belangrijk dat alle dorpen een veilig en prettig leefklimaat hebben. Ook is het belangrijk dat de openbare ruimte en de publieke voorzieningen in Westland goed toegankelijk zijn voor alle Westlanders, ook Westlanders met een beperking.

Onze visie is: burgerbelang vóór gemeentebelang, niet alleen in woorden maar ook in daden. Er moet echt, en voordat besluiten vallen, voldoende naar de inwoners geluisterd worden en hun inbreng moet daadwerkelijk meegenomen worden in de verdere besluiten.

Wat deden we in de afgelopen periode?

Westland Verstandig kaartte veel misstanden in Westland aan. Vaak met goed gevolg. Er is nog steeds een duidelijke vervreemding merkbaar tussen Westlands Bestuur en de inwoner. Dat wil Westland Verstandig veranderen.

Westland Verstandig heeft zich in de huidige raadsperiode duidelijk geprofileerd als een partij die positief kritisch was op het gevoerde beleid door deze coalitie van CDA, LPF, VVD en CU-SGP. De raadsfracties van deze partijen waren in het geheel niet kritisch en als ze dat wel al waren dan werd uiteindelijk bijna altijd ingestemd met de door het College uitgestippelde koers. De coalitiepartijen deden er ook meestal het zwijgen toe tijdens raadsvergaderingen. Het hiernaast afgedrukte eindtijdschema van de laatste Begrotingsraad in november 2021 spreekt boekdelen. Coalitiepartijen gebruikten amper tijd.

CDA Westland	22:08
Westland Verstandig	-00:50
LPF Westland	18:45
GemeenteBelang Westland	13:07
VVD Westland	10:15
ChristenUnie-SGP Westland	14:35
GroenLinks Westland	-00:12
D66 Westland	03:41
PvdA Westland	-00:25
College van B&W	00:00

BOUKE ARENS
ORIGINAL 00:07:43

Gelukkig lukt het Westland Verstandig vaak om met succes in te grijpen en daar waar dat niet lukte door politieke onwil is (helaas) vaak achteraf vastgesteld kunnen worden dat ofwel de betrokken inwoners gelijk hadden ofwel dat onnodig geld verspild werd en Westland Verstandig gelijk had.

Westland Verstandig heeft zich ontpopt als een voor inwoners herkenbare partij die opkomt voor de belangen van die inwoners en dat durft te zeggen zowel in de politieke arena als daarbuiten. We zagen dan vaak dat de coalitie de partijen die hen steunden beloofde met ofwel vooraf opgegeven punten die die partijen mochten indienen en volstrekt onnozele moties te accepteren. Westland Verstandig heeft niet alleen kritiek geuit, maar kwam ook **altijd met voor de Westlandse inwoners betere oplossingen**. Ook hadden we veel goede ideeën en die hebben we nog. Veel vragen, moties en amendementen hebben we zelf ingediend of gesteund: snellere mogelijkheid mantelzorgwoningen realiseren, nascheiding huishoudelijk afval. Ondergrondse afvalinzameling bij nieuwbouwwijken is ook ons idee. Eigenlijk willen we "ondergronds" voor heel Westland. Dat is de toekomst!

In ieder geval staat voor ons voorop: **"wat is goed voor de inwoner"**. De gemeente dient dienstbaar en bescheiden te zijn.

Westland Verstandig is in de afgelopen jaren direct opgekomen voor onze inwoners. **Onze ambities en ideaal is een mooier en veiliger Westland, met gelukkige inwoners en waar ook aandacht is voor mensen die echt problemen hebben en mensen die tussen wal en schip terecht komen**. Wij doen dat onder meer door vanaf 2018 meer dan 2.500 inwoners te ontvangen in onze Burgerkantoren in 's-Gravenzande en Naaldwijk, veel naar mensen toe te gaan, honderden vragen en verzoeken (omdat inwoners met problemen zaten) te doen aan het College, oplossingen aan te dragen, te bemiddelen tussen Bestuur en inwoners en mensen te helpen die hulp nodig hebben. Menigmaal moesten we dat helaas doen -omdat er geen andere mogelijkheid was- met niet echt gebruikelijke middelen.

Ook heeft Westland Verstandig tal van acties buiten de Raad gevoerd. We noemen er een aantal.

Het **Meldpunt verkeersknelpunten** op de site van Westland Verstandig levert veel reacties op. Westlandse inwoners kunnen verkeersonveilige situaties melden bij ons. We noemen:

- Onveilige zebrapaden –voor 's avonds- op wegen waar 50 km gereden mag worden. Wij willen dat –net als in Rotterdam en Midden-Delfland gebeurt- bij bepaalde drukke zebrapaden aan weerszijden in het wegdek bij het

oversteken een groot aantal in het wegdek geprojecteerde lampen aangaan waardoor de naderende auto direct ziet dat er iemand wil oversteken.

Onze jongerenafdeling Jong Westland Verstandig startte een petitie voor de snelle bouw van starterswoningen en die werd bijna 4.000 keer ondertekend.

Deze handtekeningen boden Jan van Heijningen en Juul Geubbels aan de woon-wethouder aan!

Met **Platform Gehandicapten Westland (PGW)** heeft Westland Verstandig een samenwerking genaamd "**KRUIP IN DE HUID VAN**". Ieder fractielid is gekoppeld aan meerdere inwoners met een beperking, die zich tracht in te leven in hun dagelijks ritme en wat ze daarbij tegenkomen. Hetzelfde doet de inwoner met een beperking. Hij verplaatst zich in het raadslid. Over en weer leren we een hoop en proberen we dat ook politiek te vertalen. Zowel onze fractie als de PGW-ers zijn enthousiast over deze wijze van samenwerken.

Met **Cultuurverbinders Westland** hebben we een nauwe band en organiseerden we een Storytelling op de Zandmotor en tal van middagen.

We openen tal van meldpunten, zoals recent het Meldpunt Fietspaden en het Meldpunt Wijze afvalinzameling.

Door het College en raadspartijen wordt Westland Verstandig ervaren als een pitbull, de partij die zaken die niet kloppen aan de kaak stelt en ter sprake brengt, of het Bestuur dat nu leuk vindt of niet. Daar wordt door het Bestuur menigmaal zichtbaar,

zowel vóór als na de beslissing, rekening mee gehouden. Uiteraard zijn we geen zeurpieten of betweters.

Westland Verstandig valt over het gemak waarmee door het huidige College en in ieder geval coalitie en de meeste andere politieke partijen, besluiten genomen worden, zonder dat men zich realiseert welk effect die hebben voor veel van onze inwoners.

Na weerstand door Westland Verstandig, die dan vaak de spreekbuis is van de inwoners, wordt met evenveel gemak het besluit weer teruggedraaid. Neem de verkoopplannen Hofboerderij, neem de afsluiting weg langs Marktpllein 's-Gravenzande. Veel voorbeelden zijn daarnaast nog te geven. Het lijkt erop dat de coalitie, vaak gesteund door de rest van de partijen, maar wat doet zonder dat over de gevolgen is nagedacht. Wel vaak dan onrust en onbegrip onder de inwoners tot gevolg hebbend. Ook ziet Westland Verstandig dat ten onrechte vaak -om uiteenlopende redenen- problemen van inwoners aanvankelijk gebagatelliseerd worden. Ook op dat punt heeft Westland Verstandig een taak vervuld en met moties, verzoeken en vragen wist zij gedaan te krijgen dat voor de inwoners van belang zijnde zaken alsnog die aandacht kregen, die ze verdienden. Vandaar ook de noodzaak van de vele vragen / verzoeken / moties.

Er is genoeg nog aan Westland te verbeteren. Wethouder Snijders kon alleen maar door CDA, LPF, VVD, CU-SGP en D66 met veel inspanning in het zadel gehouden worden ondanks vaak incorrecte informatie, geklungel en gestuntel. Veel ontevreden ambtenaren vanwege niet echt goed ontvangen reorganisaties en onverklaarbare benoemingen van personen en onduidelijke werkprocessen. Tja en dan maar volhouden dat het allemaal perfect gaat, zoals het College, coalitiepartijen en enkele kleine partijen doen!

Onze Burgerkantoren

Of het nu gaat om zorg, leefomgeving, gebrekkige communicatie met de gemeente / Sociaal Kernteam / Vitis / Patijnenburg / woningcorporaties. De inwoners weten in groten getale de weg te vinden naar één van onze BURGERKANTOREN of nodigen onze fractie bij hen thuis uit. Wekelijks spreken we daardoor met veel inwoners. De fractie probeert, omdat we goed de weg weten in gemeenteland, een oplossing te vinden door direct als volksvertegenwoordigers hulp te bieden, een en ander uit te zoeken, gebruikmakend van de expertise die bij onze fractie ruimschoots aanwezig is, dan wel middels vragen en verzoeken aandacht te vragen voor de problemen van de inwoners en ondernemers. Lukt dat niet omdat de andere partijen niet willen en is het wel een ernstig probleem, dan voeren we het debat in of buiten de politieke arena.

Samenwerking

- Westland Verstandig verlangt naar een Westlands Bestuur na de nieuwe raadsverkiezingen, dat meer gaat luisteren naar de inwoners, eerst zich realiseert wat een bepaald besluit teweeg brengt en dan pas beslist en niet langer echte problemen van de inwoners passeert of onzichtbaar maakt. Dat is de **ambitie** en het **ideaal** van Westland Verstandig.
- Zij zoekt na de verkiezingen samenwerking met partijen die dat ook **echt** willen. Met partijen die dus begrijpen dat **zij** er voor de inwoners zijn en de inwoners **niet** voor hen. Met partijen die niet alleen mooie woorden hebben, maar echt van de aanpak zijn.

Collegedeelname

Westland Verstandig wil deelnemen aan het College na de verkiezingen en mee besturen om haar vele ambities en idealen gericht op onze inwoners nog beter te kunnen uitvoeren. Westland Verstandig wil wel een nieuwe bestuurswijze.

X. Samenvatting verkiezingsprogramma 2022-2026 **DE KANTELING van Westland Verstandig**

1. Voor alles en heel concreet:

- Wij willen per direct overschakelen op nascheiding bij de afvalinzameling en een einde maken aan de chaos, verslonzing, ongemakken en onveiligheid van de huidige inzameling.
- Wij willen terug naar huishoudhulp met concrete uren. Dus niet langer bedisseling van inwoners met zorgbehoefte doordat de gemeente uitmaakt of een huis schoon is, maar de regie weer bij onze inwoners komt te liggen. Dus afschaffing van het resultaatgericht indiceren!
- Wij willen veel beter groenonderhoud in alle dorpen, dat wil zeggen in de winter geen kaalslag meer en in de lente, zomer en herfst gedegen onderhoud, waardoor Westland er weer fris uitziet.
- Wij willen concrete aanpak -met snelle uitvoering- van de Westlandse problemen zoals: meer starterswoningen en meer seniorenwoningen met zorg, flexwoningen op nieuwbouwlocaties van de Westlandse Zoom, woonruimte voor arbeidsmigranten, maar ook voor starters, spoedzoekers en statushouders, op ABC / Horti Campus en arbeidsmigranten bij de bedrijven, betere wegeninfrastructuur en wegencirculatie in en rond onze 11 dorpen, meer parkeerruimte, meer groen; Direct aanpakken met concrete uitvoerbare plannen!
- Wij willen een gemeentelijke ombudsman/-vrouw, een referendum ook op dorps- en buurtniveau voor belangrijke wijzigingen in de leefomgeving.
- Wij willen samen met andere partijen zoeken naar snelle oplossingen van de Westlandse problemen.

2. Wij willen Burgerbelang vóór gemeentebelang

Westland Verstandig komt op voor de inwoners, verenigingen en bedrijven door goed naar hen te luisteren en vanuit hun belang politieke besluiten te nemen. We doen dat vanuit onze Burgerkantoren in Westland. We voelen ons echt volksvertegenwoordigers. Ons motto: eerst de inwoner en dan de gemeente.

3. Wij willen eerst luisteren, dan beslissen

Westland Verstandig zoekt steeds naar haalbare en betaalbare oplossingen, maar we luisteren eerst en beslissen dan pas. We verzetten ons tegen de huidige Westlandse bestuurscultuur van eerst beslissen en dan pas -voor de bühne- de inwoners om hun mening vragen. Bij omvangrijke bouw- en/of ontwikkelingsprojecten moet de gemeente tijdig vooraf in overleg met

bewoners en andere belanghebbenden komen tot een “participatiehandvest” en/of bewoners effectrapportage. Echte burgerparticipatie! Veel meer gebruik maken van de expertise van onze inwoners. Dat voorkomt jarenlange procedures en vertraging!

4. **Wij willen de bestuurscultuur radicaal wijzigen**

Westland Verstandig wil de huidige niet echt transparante, achterdochtige en vooral met zichzelf ingenomen bestuurscultuur -samen met andere partijen die dat ook willen- in Westland radicaal wijzigen; Bestuurders en ook de Raad moeten echt weer voor de inwoners gaan en het eigen belang en het pluche niet meer koesteren. De gemeente moet weer de betrouwbare partner worden. Ons motto is: Westland verdient beter. Meer resultaat en minder politiek!

5. **Wij willen een andere en nieuwe wijze van organiseren van ons Bestuur** en niet-partijgebonden wethouders die kordaat, snel en effectief concrete opdrachten opvoeren. De Raad formuleert die opdrachten. Een snelle en actieve gemeente!

6. **Wij willen andere keuzes maken**

Westland Verstandig wil andere keuzes maken: minder geld naar -voor de inwoners maar ook voor Westland- niet belangrijke zaken (public affairs, bedrijfsvoering, steeds weer nutteloos gebleken investeren in Greenport / glastuinbouw, eigen propaganda bestuurders etc.) en meer geld naar wel de inwoners rakende zaken (zorg, leefomgeving, groen, veiligheid, infrastructuur, versterking dorpen etc.).

7. **Wij willen een leefbaarder Westland**

Westland Verstandig wil de komende 4 jaren veel meer investeren in de leefbaarheid van Westland. Ons Westland verdient het om weer de oude glorie te krijgen: dus veel meer groen, meer mooie oevers rond vaarwegen, fietspaden goed onderhouden, echt maatregelen nemen voor schoner water en schonere lucht, fijnstof bestrijden, de slonzige aanblik op vele plekken aanpakken, veel beter beheer openbare ruimten en wegen etc. Veel Westlanders is dat terecht een doorn in het oog. Ons motto: Echte Westland marketing doe je van binnen uit en niet door zinloos miljoenen te stoppen in alleen maar loze kreten over hoe goed en mooi je wel bent.

8. **Wij willen een structureel betere zorg over de hele linie en opkomen voor senioren en allen die hulp nodig hebben: Geen Westlandse senior meer gedwongen het Westland uit!**

Westland Verstandig is voor een structureel betere zorg voor de grote groep senioren in Westland. Een aantal zaken is natuurlijk wel al goed geregeld. Opvalt is dat dit College, gesteund door coalitiepartijen en eigenlijk de hele Raad -behalve Westland Verstandig- niets meer willen toevoegen aan hetgeen er nu is. Onze moties daarover kregen niet voldoende steun in de Raad. Genoemd kunnen worden de moties over o.m. het direct realiseren van 150 extra bedden in de revalidatie- en verpleegcentra in Westland, hogere vergoeding en betere ondersteuning mantelzorgers naast de € 100,--, het recht van senioren om in hun eigen dorp / in Westland opgevangen te worden als zelfstandig wonen echt niet meer kan, terugkeer volwaardige nachtapotheek, oplossingen op maat en waardig ouder worden met zo lang als mogelijk behoud eigen regie en bovenal behoud kwaliteit van leven, beter openbaar vervoer, meer huishoudhulp en ook extra uren geven voor het maken van een praatje, meer en gemakkelijkere hulp door de gemeente om eigen woningen geschikt te maken voor langer verblijf en meer financiële steun chronisch zieken, realiseren sociale zorgwoningen en beschermd wonen voor mensen met een beperking, betere afspraken met zorginstellingen, alarmmeldingen, realiseren geclusterde- of generatiewoningen, betere op maat oplossingen voor de overgang van senioren vanuit hun eigen woning naar een andere (huur)woning. Het uurloon mantelzorgers handhaven op € 20,-- per uur en niet verlagen.

Westland Verstandig wil dit alles en nog veel meer wel realiseren in de komende 4 jaar en de **van het Rijk ontvangen gelden voor Wmo-zorg door de gemeente besteden aan Wmo-zorg en die gelden niet wegschuiven naar andere bestemmingen**. Zo zijn we ook voor een all inclusive zorgverzekering voor alle inwoners met daarin een basisverzekering, een ruime aanvullende dekking, een tandartsverzekering en een minimaal verplicht eigen risico en ook een tegemoetkoming voor chronisch zieken. Rotterdam heeft dat al. Andere gemeenten bieden ook een collectieve verzekering aan, aan mensen met een laag inkomen.

Ook staat Westland Verstandig voor de afhandeling van Wmo-meldingen en -aanvragen binnen 7 werkdagen na melding en QuickScan en duidelijkheid in de behandeltijd.

9. **Wij willen burgerinitiatieven ondersteunen**

Westland Verstandig wil de inwoners, maar ook de verenigingen, zorginstellingen maatschappelijke instellingen, diverse adviesraden, Westlandse belangenorganisaties, scholen, kerken, ondernemersverenigingen, MKB en anderen, meer betrekken bij het Bestuur. Enkel dan kan in de politiek geluisterd worden naar de geluiden uit de samenleving. Burgerinitiatieven zijn ideaal voor draagvlak. Uiteindelijk levert dat altijd winst op. Westland Verstandig wil in de gemeentebegroting geld reserveren voor burgerinitiatieven.

10. **Wij willen meer sociale huur- en koopwoningen voor onze inwoners**

Westland Verstandig is voor een rigoureuze aanpak van het tekort aan goedkope sociale huur- en koopwoningen in Westland. De politiek praat een hoop, maar lost het probleem niet op. De corporaties zijn te veel "projectontwikkelaar" geworden en bij hen zijn de financiën te overheersend geworden. De wachtlijsten zijn te lang en in onze Burgerkantoren komen daarover tientallen klachten binnen. Westland Verstandig diende meerdere moties in, maar die kregen veelal te weinig steun. De oplossing is: snel bijbouwen nieuwe goedkope sociale huurwoningen met een huur tussen € 500,-- en € 600,-- per maand voor starters of een koopbedrag van rond de € 200.000,-- voor jong en oud die daarvoor in aanmerking komen. De gemeente moet de ruim voorhanden bouwgrond goedkoper maken en rekening houdend met een huurtoeslag is een huur van € 600,-- ook voor de lagere inkomens op te brengen. De woningcorporaties of de gemeente zelf moeten dat realiseren. Maandelijks zouden 30 of 40 van dit soort huizen moeten kunnen worden opgeleverd. Niet te veel tegelijkertijd omdat dan onze Westlandse inwoners verdrongen worden door mensen van buiten Westland. Sociaal bouwen moet gebeuren voor onze eigen inwoners. Daarnaast moet de doorstroming vanuit bestaande goedkopere huurwoningen aantrekkelijker gemaakt worden door een financiële prikkel. Westland Verstandig meent dat voor statushouders en tijdelijke arbeidsmigranten, zolang er woningnood bij onze Westlandse inwoners is, andere tijdelijke voorzieningen getroffen moeten worden. Voor statushouders tijdelijke goede woningen realiseren, zoals in Midden-Delfland en veel andere gemeenten. Waarom dat nog niet in Westland is gebeurd, is onverklaarbaar en ook onacceptabel. Voor tijdelijke arbeidsmigranten dient in het glastuinbouwgebied en op het ABC-terrein Poeldijk en Horti Campus Naaldwijk zelf een oplossing voor het huisvestingsprobleem gevonden te worden. Ook dat probleem is ten onrechte niet echt opgelost.

Bouwen van voldoende woningen. Betaalbare woningen is één van onze grootste zorgen. Tekort moet worden ingehaald. Alleen roepen dat er meer gebouwd gaat worden is niet genoeg. Geen struisvogelpolitiek dus. Tijd voor actie dus.

Het is tijd voor sociale koopwoningen voor starters. Westlandse jongeren die op zoek zijn naar een eerste huis in hun Westland vissen heel vaak achter het net. Voor een sociale huurwoning verdienen ze veel te veel en voor (heel) veel koopwoningen –zowel nieuwbouw als bestaand- te weinig. Starters in Westland zijn dus vooral aangewezen op woningen in de sociale koopsector. Jammer genoeg worden in de nieuwbouwplannen in Westland maar heel weinig sociale koopwoningen gebouwd. Meer sociale huurwoningen lossen de problemen van de Westlandse starters niet op. Zij komen voor die woningen tenslotte niet in aanmerking.

Voor **urgentiegevallen** bij onze inwoners dient de gemeente een aantal woningen aan te houden, die direct beschikbaar zijn.

11. **Wij willen geen bebouwing aan de kust: Rust aan de kust!**

Westland Verstandig is tegen bebouwing op het Westlandse strand en de Westlandse duinen. Het strand en duinengebied moeten openblijven. Ook de strandopgangen dienen niet ingericht te worden op autoverkeer en van de kust en duinen moet afgebleven worden.

12. **Wij willen nu echt levendige en bruisende 11 dorpen**

Westland Verstandig wil concrete stappen zetten om **al** onze dorpen levendig en bruisend te krijgen, zodat het in alle dorpen fijn wonen is. Nodig is dat de gemeente ervoor zorgt -al of niet samen met derden- dat in alle dorpen een zeker voorzieningenniveau is. Per dorp zal dat op maat moeten worden opgepakt in de komende 4 jaren. Ieder dorp heeft ook andere omstandigheden. Zo moeten in Kwintsheul pijlsnel huizen gebouwd worden en moeten wachtlijsten bij De Lessenaar weggewerkt worden, de Andreashofschool loopt terug in leerlingen en Quintus ziet het aantal jeugdleden teruglopen, loopt in Maasdijk het verenigingsleven terug en de Harmonie verdween al en moeten elders in Westland –bijv. Poeldijk- weer voorzieningen (o.m. sport) uitgebreid worden in verband met te grote aanwas. Ook in Honselersdijk moeten nieuwe woningen snel gerealiseerd worden. Westland Verstandig is -omdat er veel moet gebeuren in de komende periode- voor de verdeling van de dorpen onder de wethouders, zodat iedere dorp haar vaste wethouder heeft die als aanspreekpunt kan fungeren. Daarbovenop 2 ambtenaren per dorp die het aanspreekpunt zijn en problemen ook snel en

goed kunnen oplossen. Daarnaast willen we een gemeentelijke ombudsman/-vrouw.

13. **Wij willen meer toiletten in openbare ruimten**

Belangrijk voor jong en oud en inwoners die plotsklaps en snel een toilet in de buurt nodig hebben en zonder die zekerheid niet naar de dorpen kunnen.

14. **Wij willen concrete groenplannen in Westland**

Groene dorpen, groene gebieden, spelen in de wijken (trapveldjes, beweegtuinten en Fitpark in de Heenweg, verder vergroenen schoolpleinen), om buurtinitiatieven vragen en die goed faciliteren.

15. **Wij willen dierenwelzijn op de politieke agenda**

Westland Verstandig wenst voor het welzijn van onze dieren zowel in het wild als andere dieren in Westland concrete voorzieningen van opvang en begeleiding te krijgen. Ook dierenwelzijn apart opnemen in de portefeuille van een wethouder. Tot nog toe is het welzijn van dieren te veel versnipperd in de diverse portefeuilles. Daardoor komt er niets van terecht.

16. **Westland Verstandig wil onze verenigingen meer steun geven**

Bloeiende verenigingen willen we graag. Zeker voor de dorpen zijn de verenigingen van groot belang en het cement van de dorpsgemeenschap. Die steun kan bestaan uit het beter faciliteren (o.m. accommodaties), eventueel financieel (buiten de 25%-regeling, die Westland Verstandig wil uitbreiden tot alle verenigingen in Westland en de regeling bijdrage energiebesparende maatregelen), maar ook -als de verenigingen dat willen- door verdere samenwerkingen te bekijken tussen diverse verenigingen. Onze sportparken verder voltooien en bekijken waar het aan ontbreekt en daar een concreet, snel uitvoerbaar plan voor maken zodat iedereen weet waar hij aan toe is. Alle verenigingen moeten gecompenseerd worden voor eventueel aan de gemeente te betalen OZB.

17. **Wij willen een economisch sterk Westland**

Het gaat dan vooral om behoud en een zo sterk mogelijke tuinbouw, recreatie, horeca, detailhandel en bedrijven al of niet in verband staand met de glastuinbouw. Op het gebied van glastuinbouw zal Westland zich moeten aanpassen aan de sterk veranderende wereld om ons heen. Dit betekent, **niet meer glas maar beter glas en niet heel Westland meer als duurzaam glas bestemmen**, maar dat alleen maar te doen met bepaalde daartoe geschikte en aan te wijzen delen. De Structuurvisie Westland zal op dat punt moeten worden bijgesteld. Van de 5.000 ha glastuinbouw wordt 1.350 ha op

een moderne manier gebruikt en 1.050 ha bestaat uit verouderd glas. Op 2.600 ha Westlandse glastuinbouwgrond staat dus geen kas. Hier moeten we wat mee. Doorgaan met de illusie dat alles met grote financiële bijdragen vanuit de gemeente volgebouwd gaat worden, is niet de goede weg. Wil Westland op termijn overleven, dan zal ingezet moeten worden op een kleiner maar qua kwaliteit veel beter glastuinbouwgebruik, zullen keuzes gemaakt moeten worden over welke tuinbouwbedrijven bij voorkeur in Westland moeten blijven en welke nodig zijn en zullen de plannen bijgesteld moeten worden. Overigens zal "de markt" dit vooral zelf bepalen en is de rol van de gemeente beperkt! De gemeente moet zich dat realiseren! Voorts alleen dáár schaalvergroten en reconstrueren waar dat ook serieus door alle betrokkenen snel gewild wordt. Deze benadering geeft ook mogelijkheden en ruimte om Westland te vergroenen, de leefomgeving ingrijpend te verbeteren en anders aan te kijken tegen de steeds maar doorgaande vraag naar woningbouw- en bedrijfsgronden.

18. **Wij willen geen financiële last op de schouders van de generatie na ons**

Westland Verstandig wil de gemeenteschuld niet hoger laten oplopen. De Provincie waarschuwt Westland terecht voor de hoge schuld en doorschuiven naar de toekomst van de onzekere lasten. Dit betekent dat andere keuzes gemaakt moeten worden waar gelden aan uitgegeven moeten worden. Westland Verstandig heeft daarover duidelijke ideeën. In de afgelopen perioden hadden we van doen met uitgaven die absoluut geen of zeer weinig nut hadden. Dus die euro's zijn verloren! Noem te hoge bedrijfsvoeringskosten, noem het onnodig inhuren van dure externe krachten en noem alle uitgaven waar de inwoners niets aan hadden uit allerlei fondsen. Westland kan dus weer bouwgronden verkopen, maar gevreesd moet worden dat die verkoop ook weer hoge lasten met zich meebrengen door investeringen in grondaankopen (vaak is de gemeente nog niet eigenaar van alle percelen in een bouwgebied) en investeringen in de infrastructuur. Hier dient de vinger aan de pols gehouden te worden. Dat gebeurt door het huidige College niet of te weinig. Sturing ontbreekt. Men doet maar wat! Dat wil Westland Verstandig in ieder geval anders aanpakken.

19. **Wij willen de totale (woon)lasten voor inwoners en bedrijven verlagen**

Westland Verstandig wil de totale woonlasten in Westland -die vergeleken met andere grotere gemeenten vrij hoog zijn- verlagen.

20. **Wij willen concrete acties die gemeentelijke lasten voor inwoners omlaag brengen**

De Westlandse grafrechten stegen in 2021 met ruim 35% en daarmee staat Westland nr. 1 in Nederland voor wat betreft het stijgingspercentage. De Westlandse afvalstoffenheffing steeg in 2021 fors (tussen 14 en 22%) voor ieder huishouden en ook dat is meer dan elders. Beide verhogingen werden veroorzaakt doordat het College de kosten onnodig te hoog liet stijgen. De oplossing is er! Voor begraven het beheer weer naar de gemeente zelf en een deel van de kosten ten laste brengen van de gemeente zelf en dus niet meer in de tarieven opnemen. Voor afval betere contracten met Renewi en HVC afsluiten. Papier weer verzamelen met vrijwilligers en minder bakken en zakken en overgaan op nascheiding. Niet alleen goedkoper, maar gemakkelijker uit te voeren door onze inwoners.

21. **Wij willen kunst en cultuur weer de plek geven die ze verdienen**

Westland Verstandig wil kunst en cultuur in Westland in alle opzichten meer ruimte geven en dan wel verdelen onder alle Westlandse dorpen. Eventueel het Historisch Museum uitbreiden met een Westlands Kunstmuseum. Zoals gepland en mits financieel haalbaar een nieuwe Naald met veel meer faciliteiten voor onze jongeren. Wij willen ook dat de gemeente jaarlijks 1 of meer kunstwerken in de openbare ruimte laat plaatsen. Een waardevolle aanvulling en verfraaiing voor het openbare gebied. Alle beelden die nu op de Gemeentewerven staan in ieder geval snel plaatsen.

22. **Wij willen meer doen voor jongeren**

Westland Verstandig wil de komende raadsperiode meer inzetten op de concrete zaken die jongeren in Westland willen. Het is belangrijk dat we hen ook een aantrekkelijk Westland kunnen geven. Meer evenementen, een discotheek, een bioscoop met een ruim filmaanbod, eventueel in de nieuwe Naald, de Westlandse feestweken meer op onze eigen jongeren afstemmen, meer feesten voor jongeren onder 16 jaar, mogelijkheden van hoger beroeps-/ universitair onderwijs in Westland, meer goedkope huisvesting en vooral ook beter openbaar vervoer! Westland Verstandig wil samen met onze jongeren bekijken wat nodig is om Westland voor hen aantrekkelijk te maken.

23. **Wij willen meer doen voor 30- en 40-plussers in onze gemeente**

Westland Verstandig wil ook meer inzetten op de belangen van 30+ en 40+. Dit is een belangrijke groep in Westland. Zij hebben baat bij goede voorzieningen, een schone en fraaie leefomgeving, goede werkgelegenheid, goede kinderopvang, goede brede scholen, goede uitgaansmogelijkheden en

goede vrijetijdsbestedingsmogelijkheden. Dit hoort allemaal bij een leefbaarder Westland.

24. **Wij willen meer doen voor het onderwijs: Geen kind met een beperking Westland uit!**

Voldoende basisscholen ook in de nieuw gebouwde wijken in en na overleg met de inwoners daar. Een vakcollege op het Horti-terrein realiseren en een breder aanbod onderwijs realiseren. De Horti Campus (nog) beter inzetten om het onderwijs te verbreden en toegankelijk te maken voor hoger beroepsonderwijs. Zorgen voor voldoende basisscholen, waarbij ook kinderen met een beperking een plaats krijgen!

25. **Wij willen over de leefomgeving beïnvloedende zaken een referendum, ook op dorpsniveau mogelijk maken**

Westland Verstandig is (nog steeds) voorstander van een lokaal referendum ook op dorpsniveau. Bij belangrijke, de leefomgeving beïnvloedende zaken, vinden wij dat een goede wijze van burgerparticipatie. Op landelijk niveau door de aard van de onderwerpen wellicht soms minder geschikt, maar dat geldt niet voor deze vorm van inspraak op gemeente-/dorpsniveau. Wellicht zou het toekomstige vuurwerkgebruik in Westland rond Oud op Nieuw een goed onderwerp zijn voor een referendum.

26. **Wij willen andere afspraken binnen de Metropoolregio Rotterdam-Den Haag en Woonnet**

Deze leveren Westland te weinig op en ook de vooruitzichten zijn niet goed. Voorts hebben de Westlandse inwoners en Raad bijna geen enkele inbreng. De Westlandse deelname zou een beter resultaat moeten geven voor Westland.

27. **Wij willen verduurzamen door concrete financiële prikkels richting inwoners en bedrijven.**

Wij denken aan zonnepanelen of warmtepompen die voorgefinancierd worden door Westland Infra en/of de gemeente die terugbetaald worden uit de behaalde voordelen. Westland Verstandig vindt het belangrijk dat vooral al onze inwoners gaan profiteren van de verdere verduurzaming van Westland en heeft daarvoor een aantal concrete ideeën. We noemen enkele maatregelen die leiden tot een win-win situatie. De mogelijkheid moet komen voor al onze inwoners -zowel bij een woning in eigendom als bij huur- om de kosten van zonnepanelen of van een warmtepomp te lenen tegen een zeer geringe rentevergoeding of te huren. Uit een deel van de winst op het elektriciteits- of gasverbruik wordt dan de lening afgelost of de huur betaald.

Voor de inwoners dus een financieel voordeel naast het feit dat het goed voor het milieu is. De gemeente dient hier de regie te nemen samen met Westland Infra, waar Westland grootaandeelhouder is. Vele gemeenten doen dit al!

Ook zgn. duurzaamheidsleningen voor energiebesparende maatregelen in en aan woningen via het Rijk en gemeente op gunstige voorwaarden zouden snel ingevoerd moeten worden. Energiezuiniger, comfortabeler en een bijdrage aan beter milieu! Daarnaast dient gemeente samen met de corporaties en Westland Infra per dorp een aardwarmtenet aan te leggen en massaal in zonnecollectoren te investeren op percelen grond, daken bedrijven en op kassen.

28. **Wij willen structurele verbetering van openbaar vervoer in Westland inclusief Regiotaxi.**

Beter en meer vervoer op maat. Het beter afstemmen van het openbaar vervoer, de plek van de bushaltes, ontwikkelen vervoerssystemen tussen en naar de dorpen. De gemeente moet in afspraken met de busmaatschappijen weer leidend zijn! Onze inwoners hebben recht op goed openbaar vervoer!

29. **Wij willen de openbare ruimte schoon, heel, veilig en aangenaam houden, dus ook graffitivrij**

Efficiënte maatregelen nemen tegen algemeen beluisterde ergernissen van onze inwoners: geen gele zakken en afval wat het straatbeeld bepaalt, hondenpoep in de openbare ruimte en honden uitlaten, op plaatsen waar dit niet mag of kan. Wel meer uitlaatplaatsen voor honden. Een kindvriendelijke buitenruimte met ruimte voor buitenspelen en kinderen betrekken bij buitenspelen en stimuleren van activiteiten om kinderen naar buiten te halen. Zorgen dat de aanwezige speelplekken geen overlast opleveren.

Ook ergernis en overlast van hangmensen op plekken waar dat overlast geeft, moet beter voorkomen en opgelost worden. Voorkomen ook dat overlastproblemen zich enkel verplaatsen binnen Westland en niet echt opgelost worden.

30. **Wij willen verbetering fietspaden langs de Westlandse wegen.**

Deze zijn vaak slecht onderhouden en onveilig. Hier moet wat aan gebeuren!

31. **Wij willen veel minder kapitaalsvernietiging door slopen van nog waardevolle gebouwen** of gebouwen die zeker nog een tweede leven kunnen hebben, karakteristiek zijn of als herkenningspunt ervaren worden in het betreffende dorp.

32. **Wij willen zorgen dat de winkels in Westland goed kunnen renderen en niet bedreigd worden door de komst van grote winkels op bepaalde plaatsen in en buiten Westland, waardoor het gevaar bestaat van verdere afsterving.**
33. **Wij willen de gehele dijkinfrastructuur van Westland als cultureel erfgoed aanwijzen.**
Het betreft 800 jaar oude dijken die karakteristiek zijn voor Westland.
34. **Wij willen gratis wifi op een aantal hotspots in Westland**
Gratis wifi sluit aan bij de ambities van Westland om innovatief te zijn en toegankelijk te zijn voor grote internationale bedrijven, studenten etc.
35. **Wij willen geen salarissen boven de Balkenendenorm bij de gemeente**
Ook de externen niet en ook de deelnemingen, dus ook bijvoorbeeld HVC en Westland Infra niet.
36. **Wij willen behoud van de historische monumenten en het eigen karakter van landschap en de dorpen**
Meer aandacht voor de ruimtelijke inpassing van deze monumenten. Dus voor behoud van het schaarse cultureel erfgoed dat er nog is. Een plan moet niet alleen beoordeeld worden op financiële haalbaarheid, maar ook op het cultuurhistorisch belang en de waarde daarvan. Nieuwbouw, van welke aard ook, goed inpassen in het landschap en streven naar behoud van cultuurhistorische elementen zoals het patroon van sloten, dijken, dijkdoorbraken en hoogteverschillen. Historisch erfgoed met creativiteit en met de daarvoor benodigde financiële middelen bewaren voor de toekomst. Het Genootschap Oud-Westland en andere historische verenigingen in voorkomende gevallen betrekken.

De Westlandse gemeentelijke monumentenlijst dient na de vaststelling in 2014 vernieuwd te worden. Met name het Tuinbouwerfgoed is onderbedeeld en verdwijnt te snel. Westland Verstandig ondersteunt daarin de werkgroep Erfgoed bescherming Westland.

37. **Wij willen de sociale cohesie in de wijk en dorp behouden en zo nodig verbeteren**
Met name in de kleine dorpen staat die onder druk door het toewijzingsbeleid. Hier moet de gemeente een actieve rol nemen en niet alles aan de corporaties overlaten.
38. **Wij willen voldoende vrachtwagenparkeervoorzieningen in Westland, met basisvoorzieningen.**
39. **Wij willen rondom doorgaande vaarwegen en fietspaden voldoende toiletten en picknicktafels**
In nieuwe bouwplannen dat meenemen in de voorzieningen. Willen we aantrekkelijk zijn voor in het bijzonder vaar- en fietsverkeer, dan zullen we de daarvoor gewenste voorzieningen moeten treffen.
40. **Wij willen een zoveel als mogelijk gelijke verdeling van Westlandse evenementen over de dorpen.**
41. **Wij willen voldoende nieuwe woningen in de dorpen**
Kinderen en hun ouders moeten dicht bij elkaar in de buurt kunnen wonen en kunnen helpen met eventuele verzorging.
42. **Wij willen na de verkiezingen (weer) een poging doen tot terugkeer Gravin Machteldbeeld op het Marktpllein in 's-Gravenzande.**
Dit beeld van het 750-jarig bestaan van 's-Gravenzande hoort terug te keren naar het Marktpllein. Daarvoor is het gemaakt en daar hoort het!
43. **Wij willen een gratis adviesmogelijkheid over energiebesparing voor buitensport-/cultuurverenigingen om zo te komen tot een verdere verduurzaming in Westland.**
44. **Wij willen de traditionele schouw in onze dorpen en wijken en buurten** met inwoners en de gemeente verbeteren. Betere, modernere en andere opzet met meer het accent op snelle aanpak en goede communicatie. Eventueel aparte schouwen voor inwoners met een beperking. Die ervaren vaak aparte problemen.
45. **Wij willen 30 km per uur in groot deel van de wegen in de Westlandse dorpen.**

46. **Wij willen geen groenkaalslag meer** in de winter. **Wij willen geen puinhoop meer voor wat betreft het groenonderhoud.** Niet alleen is dat slecht voor de natuur, maar ook zal in het voorjaar het overwoekerende onkruid het winnen van de vaste planten. Veel beter verwijderen van overgroeïend gras en onkruid en van struiken en bomen over de wandel- en fietspaden en over de wegen. Paden en wegen worden zelfs smaller en onveilig.
47. **Wij willen dat onze inwoners niet lastig gevallen worden met scheiding van afval.** Zelfs al doe je het als inwoner nog zo goed, machines doen het veel beter en daar gaat het toch om: een zo goed mogelijk resultaat tegen zo min mogelijk kosten.
48. **Wij willen veel meer vrijwilligers uit de verenigingen inzetten** zoals bijv. de scouting om daarvoor geld voor hun vereniging te krijgen. De gemeente moet daar actief op inspelen en zoeen win-winsituatie creëren: goed voor de verenigingen, goed voor de leden en de kans dat werkzaamheden voor de gemeente goedkoper efficiënter en mogelijk kwalitatief beter kunnen worden uitgevoerd.
Hetzelfde geldt voor de inzet van vrijwilligers op de begraafplaatsen. De gemeente moet deze vrijwilligers koesteren en figuurlijk in de watten leggen.
49. **Wij willen dat de gemeente meer inzet op het voorkomen en oplossen van zwerfafval.**
Buurtinitiatieven daarvoor faciliteren.
50. **Wij willen dat na Naaldwijk en 's-Gravenzande ook in de andere dorpen gezellige dorpscentra met leuke horecapleinen komen.**
Ook in de andere dorpen is aangetoond dat vooral in deze Coronatijd het belangrijk is dat onze inwoners buiten gezellig kunnen samenzijn. In andere dorpen zijn er mogelijkheden en kansen voor een plein.
51. **Wij willen de 11 dorpen fors vergroenen en zichtbaar aantrekkelijker maken.** Mooiere en betere straatverlichting, banken, voldoende afvalbakken etc. Er wordt al heel lang gesproken, maar er wordt niets gedaan.
52. **Wij willen aanleg glasvezel in heel Westland.** Dus niet alleen in de Westlandse dorpen, maar ook voor de 8.000 huizen en 2.000 bedrijven die nog niet zijn aangesloten. Daar moet de gemeente zich sterk voor maken. Zo nodig dient naast Caiway een andere aanbieder benaderd te worden. Krom is het dat 38.000 huizen wel glasvezel hebben en dat die aansluiting grote winst

oplevert en de lastigere woningen in het buitengebied niet door Caiway worden voorzien van glasvezel, ondanks de belofte om wel aan te sluiten. Westland Verstandig vindt dat, wil Westland echt innovatief zijn of worden, overal glasvezel een must is.

Onze fractie maakt zich hard voor glasvezel in het buitengebied. Dit is toegezegd door Caiway en toezeggingen moet je nakomen. Inmiddels hebben wij andere fracties geënthousiasmeerd om namens alle raadsfracties een brief te schrijven aan Caiway. Daarnaast proberen we ook andere acties te ondernemen richting Caiway om hun te houden aan de toezegging die er gedaan is. Ondersteunt u dit, laat het ons weten!

53. **Wij willen bedrijven die nu nog in de dorpen zitten, zoals De Voeght in Honselersdijk, Alcomij in 's-Gravenzande, Van der Knaap in Poeldijk, maar ook anderen, uitplaatsen naar de bestaande bedrijventerreinen of naar andere locaties buiten de dorpen.** Op de bestaande bedrijvenlocaties in de dorpen kunnen dan passende woningen en mogelijk ook groen of andere voorzieningen worden gerealiseerd. Dit geldt ook voor de **tennis in Monster**. Verplaatsing naar het sportpark en op de huidige locatie wonen en groen.
54. **Wij willen gepaste maatregelen tegen klimaatverandering, maar zeker niet overdrijven en doorslaan!**
Klimaatverandering bestaat al zolang de aarde bestaat. Wetenschappers en politici zijn het vaak niet met elkaar eens. Toch is duidelijk dat de uitschieters op klimaatgebied toenemen. Hitte en neerslagrecords worden gebroken ook in Westland. Er moet iets gebeuren, maar we moeten daarbij ook niet overdrijven.
55. **Wij willen dat de gemeente sneller en beter optreedt bij overlastgevende situaties in delen van het Westland**
Bijvoorbeeld zoals in de Fuut in Honselersdijk, Esdoorn in Naaldwijk, Havenstraatgebied Monster, Marktplein 's-Gravenzande etc.
56. **Wij willen oudere bomen die bij nieuwe ontwikkelingen in de weg staan, laten verplanten.** Wel wanneer dat praktisch en financieel mogelijk en redelijk is en zoveel mogelijk de kosten laten dragen door de ontwikkelaars. Goed voor meer en vooral beter groen in Westland.

57. **Wij willen investeren op de juiste zorg op de juiste plek**
De behoefte van ouderen om in hun eigen vertrouwde omgeving zelfstandig oud te kunnen worden met een goede kwaliteit van leven blijft uiteraard bestaan en Westland Verstandig vindt dat een ieder daarbij de steun moet krijgen die nodig is. Inzetten op preventie, het versterken van de sociale basis, het versterken van eigen redzaamheid en hun (sociale) omgeving en het voorkomen van zorg.
Westland Verstandig vindt dat alle ouderen in Westland, onder wie de meest kwetsbaren, in staat moeten zijn (of worden gesteld) op een kwalitatief goede manier thuis oud te worden. Daarnaast senioren stimuleren om bewust na te denken over wat zij belangrijk vinden met het oog op hun welzijn.
58. **Wij willen weer terug naar huishoudelijke hulp gebaseerd op uren en niet op alleen maar het krijgen van een schoon huis**
Inwoners met een zorgvraag willen zelf de regie over hun eigen huishouden en willen niet "bedisseld worden" door allerlei regels en instanties en niet door henzelf bedachte normen. In andere gemeenten zien we ook een terugkeer naar urenhulp. Meerdere verzoeken aan onze zorgwethouder leidden niet tot inzicht in de mindere kosten van prestatiegerichte werken. Aangenomen moet dan ook worden dat de zorgkosten niet omlaag gingen.
59. **Wij willen serviceflats in alle dorpen**
In alle Westlandse dorpen willen we, bij voorkeur in het centrum, woningen realiseren die betaalbaar zijn en bestemd voor senioren, waar bewoners zelfstandig wonen maar wel kunnen terugvallen op een beheerder die 24/7 aanwezig is, zorg op maat en zorg dichtbij kunnen krijgen als het nodig is, maar ook in het complex kunnen recreëren en ontspannen. Nu nog de uitvoering, maar als het aan Westland Verstandig ligt wordt dit direct ter hand genomen. We hebben in diverse dorpen al locaties op het oog.
60. **Wij willen dat de jeugd veilig en plezierig kan wonen, naar school gaan, sporten, ontspannen en uitgaan. Laat jongeren zelf initiatieven ontplooiën over wat voor hen belangrijk is.**
61. **Wij willen geen miljoenen euro's meer uitgeven aan nutteloze handhaving buitengebied**
De gemeente geeft jaarlijks miljoenen uit aan handhaving in het buitengebied voor kasjes, stukjes groen die door niet-tuinders gebruikt worden. Is volstrekt nutteloos en leidt niet tot reconstructie.

62. **Wij willen dat het College niet langer omwonenden teleurstelt door verkeerde bouwplannen van ontwikkelaars te omarmen.**
63. **Wij willen meer aandacht voor fietsend Westland**
Om het fietsen aantrekkelijker te maken zullen de fietspaden verbeterd moeten worden en veilige fietssnelwegen moeten komen. Hiermee zorgen we ervoor dat men niet alleen sneller, maar ook veiliger per fiets op de plaats van bestemming komt. Verkeersveiligheid wordt een nog grotere prioriteit van de gemeente Westland.
64. **Wij willen zo veel als mogelijk overlast als gevolg van werkzaamheden aan wegen voorkomen**
Werkzaamheden aan de openbare weg worden zo veel mogelijk gecombineerd. Dat betekent dat werkzaamheden aan de riolering direct gebruikt worden om ook de stoep op nieuw te betegelen, zodat de stoep maar één keer open hoeft en men maar één keer overlast ervaart. Daarnaast is het belangrijk dat omwonenden en ondernemers goed en tijdig geïnformeerd worden als er werkzaamheden gaan plaatsvinden in hun directe omgeving.
65. **Wij willen meer parkeermogelijkheden in de dorpen**
In veel wijken in Westland is de ruimtedruk groot en is het lastig om een parkeerplaats te vinden. Per dorp moet bekeken worden hoe men nabij kan parkeren, zonder het groen op te offeren. Ondergrondse parkeergarages zouden hier een oplossing kunnen zijn.
66. **Wij willen levensloopbestendig en natuurinclusief bouwen**
67. **Wij willen geen hoge woontorens in Westland**
Het dorpse karakter van onze 11 dorpen moet behouden worden.
68. **Wij willen meer groen in Westland**
Iedereen heeft recht op een groene leefomgeving.
69. **Wij willen dat door de gemeente veel meer werk uitbesteed wordt aan lokale Westlandse ondernemers en op een smarte wijze ervoor zorgt dat ook bij een grote aanbesteding aan een niet Westlands bedrijf gebruik gemaakt wordt van Westlandse bedrijven en Westlandse ZZP'ers.**

70. **Wij willen dat het inwonertal van Westland geleidelijk groeit en in 2030 de 120.000 inwoners niet overstijgt**
Vooral geen inmenging van de Provincie toestaan met betrekking tot onze groei. Willen we het dorpse karakter behouden, dan zullen we Westland moeten beschermen.
71. **Wij willen een actief beleid rondom onze sportcomplexen en meedenken met de verenigingen en daar waar uitbreiding nodig is, daaraan meewerken.**
72. **Wij willen dat de wijkagenten in ieder dorp tweewekelijks spreekuur houden en de politie meer echt aanspreekbaar is.**
73. **Wij willen dat de gemeente maatschappelijke dienstverlening door jongeren tot 30 jaar organiseert, waarbij jongeren gedurende 5 uren per maand zich maatschappelijk nuttig maken.**
74. **Wij willen meer ondergronds parkeren in onze grotere dorpen en bij nieuwbouwplannen voor appartementen als eis stellen**
Kwaliteit blijft en wat het gekost heeft, wordt snel vergeten.
75. **Wij willen dat er duidelijkere regels komen over gebruik van ons vaarwater.**

XI. Onze principes

De principes van Westland Verstandig zijn:

De nadelige gevolgen van Corona voor onze inwoners
en ondernemers bestrijden!

Burgerbelang voor Gemeentebelang!

Eerst luisteren, dan beslissen!

Het huishoudboekje moet op orde!

Versterking en innovatie glastuinbouw op een wijze die oog heeft voor
de veranderde omstandigheden!

Minder bureaucratie voor meer bedrijvigheid!

Ruimte voor sport en cultuur!

Jongeren moeten ook wonen en zich in Westland thuisvoelen!

Goed onderwijs, want kinderen zijn de toekomst!

Voldoende woningen voor elke beurs!

Investeren in leefbaarheid!

Een echt duurzamer Westland!

Lastenverlichting voor de inwoner over de hele linie!

Meer groen in Westland en in de dorpen!

Beter onderhoud groen en groenstroken!

Senioren moeten in onze dorpen kunnen blijven!

Zorgzekerheid en keuzevrijheid voor ouderen!

Zorg en welzijn voor oud en jong!

Gezonde en veilige Westlandse leefomgeving!

Transparantie is een recht!

Extra geld voor leefbaarheid in dorpen en wijken!

XII. Speerpunten per thema en per doelgroep

A. Veel dichterbij onze inwoners besturen. Vooral oog voor onze inwoners

"Westland Verstandig wil echte inspraak voor onze inwoners."

Westland Verstandig wil een aantal zaken anders!

1. Totaal andere en nieuwe wijze van organiseren van ons Bestuur. Veel meer resultaatgericht en minder politiek!

Geen wethouders meer die voortdurend in het nauw komen en steeds door de coalitie gered moeten worden. We willen een andere wijze van besturen in Westland. Meer open en transparant. Een College bestaande uit 4 -liefst niet partij gebonden- wethouders, die zich alleen nog maar bezighouden met de uitvoering van een actiepuntenlijst en met de echte Westlandse vraagstukken. De politieke fracties in de Raad proberen per thema overeenstemming te bereiken over wat er moet gebeuren en houden daarna de vinger aan de pols. Het tijdig geven vanuit het College van volledige en juiste informatie over de stand van zaken is daarbij belangrijk. Dit betekent een heel andere wijze van werken dan tot nog toe werd gevolgd. Mocht één van de wethouders het niet goed doen, dan kan -na en in overleg- vervanging plaatsvinden zonder dat één van de politieke fracties zich tekort gedaan hoeft te voelen, want de wethouders hebben geen directe "politieke kleur". Westland Verstandig denkt dat op deze wijze veel effectiever in het belang van onze inwoners kan worden gewerkt. Het College voert kordaat, snel en effectief uit. De Raad en de raadsfracties doen in het belang van onze inwoners en ondernemers wat ze moeten doen!

2. Referendum

De invoering van een referendum en andere volksinitiatieven vinden we belangrijk. Westland Verstandig is voorstander van een echt inwonervriendelijk referendum in Westland. Zowel Westlandbreed als per dorp en mogelijk zelfs per buurt. Westland Verstandig meent dat meer burgerparticipatie rond concrete onderwerpen mogelijk moet worden gemaakt. Wij zijn ook voor actieve buurt-/ wijkbewoners die over onderwerpen die hen aangaan meepraten met het gemeentebestuur.

Meer mogelijkheden voor inwoners om het beleid bij te sturen, meer onderlinge publieke discussie, een politiek die meer moet luisteren en verantwoording afleggen en uiteindelijk meer tevreden en gelukkige inwoners. En daar doen we het allemaal voor.

3. Huis aan huis informeren belangrijke besluiten

Westland Verstandig bepleit meer directe informatie vanuit gemeente naar onze inwoners. Bestemmingsplannen en verkeersmaatregelen en andere besluiten zijn vaak erg belangrijk voor de woonomgeving en woongenot van onze inwoners. Westland Verstandig wil dan ook dat bij het opstellen van bestemmingsplannen, verkeersmaatregelen geluids- en milieunormen, inwoners actief betrokken worden door huis aan huis inwoners daarover te informeren. Dit geldt zeker als fors wordt afgeweken van de geldende bestemmingsplannen en of dat nu definitief of tijdelijk is, maakt niet uit. Juist dan goed de mening van onze inwoners meenemen voordat een besluit genomen wordt.

4. Westlandse ombudsman/-vrouw echt nodig

Westland Verstandig pleit al jaren voor een ombudsman/-vrouw in Westland. Gezien de toch best wel vele klachten bij inwoners over de gemeente ontstaat dan een mogelijkheid om onvrede te uiten en zaken die niet in orde zijn aan te pakken. Nu zien we te vaak dat niet goed of op tijd gereageerd wordt vanuit de gemeente. Daar valt -behalve via de politiek- dan weinig tegen te doen. Dat moet echt anders!

Wij zijn voor een gemeentelijke ombudsman/-vrouw omdat die meldingen / klachten van onze inwoners / ondernemers snel en effectief liefst oplost door bemiddeling ofwel door een oordeel uit te spreken. Westland Verstandig is ervan overtuigd dat een dergelijke ombudsman /-vrouw zijn/haar salaris al snel zal terugverdienen omdat we nu zien dat wel erg veel tijd van Bestuur en ambtenaren en dus geld gemoeid is met "het blussen van brandjes".

5. Veel dichter op onze inwoners sturen

Meldingen / klachten van onze inwoners veel strakker, sneller en effectiever beantwoorden en beetpakken. Dat kan door per dorp 2 ambtenaren aan te wijzen die op iedere melding of vraag direct actie ondernemen zelf of door andere medewerkers dat laten doen. Die ambtenaren moeten per dorp bekend zijn bij onze inwoners, verenigingen, ondernemers, instellingen, scholen, kerken. Bij voorkeur ambtenaren die het betreffende dorp goed kennen! Op deze wijze wordt voorkomen dat de uitvoering op de lange baan geschoven wordt, wordt voorkomen dat politieke partijen vragen moeten stellen en wordt echt gewerkt aan een goede en snelle dienstverlening vanuit de gemeente. Westland Verstandig wil dit na de verkiezingen opzetten.

6. Particuliere initiatieven koesteren, omarmen en zo nodig steunen

Serieuze inhoud geven aan het zgn. uitdaagrecht (Right to Challenge). Inwoners die zelf gemeentezaken oppakken en regelen. Onze inwoners ook echt kansen laten benutten en geen drempels vanuit de gemeente.

7. Snelle actieve gemeente

Westland Verstandig vindt dat de gemeente en alle diensten bereikbaar moeten zijn en niet te lang moeten wachten met hun reactie op vragen en klachten. Westland Verstandig wil de organisatie zo inrichten dat dit kan!

8. Echte burgerparticipatie

Met burgerparticipatie bedoelen we dat inwoners meepraten over veel verschillende onderwerpen: van speeltoestellen in de openbare ruimte tot het geven van de juiste zorg en ondersteuning tot het bouwen van sportaccommodaties. Wij willen de participatie bij deze onderwerpen veel beter regelen en vooral teweegbrengen dat participatie echt zinvol is.

8.1 Burgerparticipatie is zonder serieuze invulling een wassen neus en fopspeen

In Westland willen we de inwoners meer mogelijkheden geven tot inspraak. Eerst luisteren en dan besluiten, zoals Westland Verstandig al jaren bepleit. Niet meer bang zijn voor de mening van onze inwoners, maar deze bij zaken betrekken voordat knopen worden doorgehakt.

Voorals het kwesies betreft over de leefomgeving moet de mening van de inwoners gevraagd worden. Vastgesteld kan worden dat de ene zaak beter vatbaar is voor inspraak dan de andere. Tot nog toe zien we echter dat het College van B en W de inspraak van inwoners niet echt serieus neemt. Wel vaak inloopavonden, maar meestal staat het besluit of al vast of zijn verregaande toezeggingen aan derden gedaan door het College. Helaas gaat het zo met diverse voorziene locaties voor Polenhotels, centrumplannen, bouwplannen in de dorpen etc. Het gevolg: verdrietige, boze, teleurgestelde inwoners en procedures waardoor dringende zaken onnodig jarenlang worden vertraagd. Dit is niet zoals het hoort. Westland Verstandig wenst dat dat anders gebeurt. Een plan kost minder tijd en geld, kan sneller van de grond komen als onze inwoners content zijn en zich gehoord voelen.

Willen we inwoners serieus nemen, dan betrek je hen vanaf het begin tot het einde bij een plan en geef je bij iedere stap aan hoe met hun mening wordt omgegaan. Nu wordt er helaas te veel voor de bühne gedaan. Ook de inloopavonden zelf zijn vaak rommelig en niet echt goed werkend. Het werken met alleen klankbordgroepen leidt in de praktijk vaak niet tot een voor vele inwoners herkenbaar resultaat.

8.2 Burgerparticipatie is belangrijk voor behoud van een prettig leefklimaat in Westland. Nu nog goed uitvoeren, vindt Westland Verstandig

Ontwikkelaars in Westland zijn verplicht inloopavonden te hebben, maar dan zijn meestal de besluiten al genomen. Dat is meer informeren en geen participatie. Belangrijke besluiten neem je samen. De oordelen van inwoners / verenigingen / maatschappelijke instellingen rondom maatschappelijke vraagstukken zijn belangrijk. Participerende inwoners hebben ook verwachtingen en als het dan slechts inspraak

voor de bühne is, dan zijn inwoners daar terecht niet over te spreken. Dat gebeurt te vaak.

Ook belangrijk is de opzet van een participatieavond. Inwoners willen met alle aanwezigen in gesprek en willen vragen stellen en opmerkingen maken waar iedereen bij is. Veelvuldig wil het College dat onmogelijk maken door geen presentatie te houden of vragen alleen maar te beantwoorden in een klein gezelschap in de zaalhoeken.

Bij burgerparticipatie moet er nog wat te kiezen zijn. Anders zinloos en werkt het averechts. Ook de wijze van organiseren is belangrijk.

Westland Verstandig is voor een proces dat de inwoners de mogelijkheid biedt om de gemeentelijke besluitvorming te beïnvloeden. Daarmee worden verschillende voordelen behaald. Ophalen goede ideeën en tips van inwoners, draagvlak, meedenken waar gaan we naar toe en geen langdurige conflicten en kostbare vertragingen.

8.3 Veel meer gebruik maken van de expertise van onze inwoners

Door het College worden bovenmatig veel externe deskundigen ingezet. Volgens Westland Verstandig is er vaak maar één (ervarings)deskundige en dat is de inwoner. Daar moet beter gebruik van gemaakt worden.

Kortom: Westland Verstandig wil de komende tijd het participatieproces verbeteren. Uiteraard niet alleen mooie woorden maar ook echt gaan doen!

B. Voor iedereen plek in Westland. Geen senior Westland uit! **Zorg in Westland voor senioren en degenen die ondersteuning nodig hebben. Zorg met menselijke maat, meer structurele voorzieningen in Westland**

"meer zorg op maat en zorg dicht bij"

"In het (post-)Corona tijdperk is huisvesting van en zorg voor (kwetsbare) ouderen een bron van zorg"

Westland Verstandig vindt een goede Westlandse zorg erg belangrijk en wil de komende 4 jaren een groot aantal verbeterlagen maken, die ook echt bijdragen aan een betere zorg. Westland Verstandig heeft een zwak voor inwoners die zorg nodig hebben en ook om zorg vragen zoals mensen met een beperking, senioren die een beetje steun nodig hebben.

Westland Verstandig strijdt voor goede zorg. Er is wel het nodige bereikt in Westland. We moeten echter oppassen dat we ons nu niet al te veel op de borst kloppen. Op het gebied van de zorg is er toch nog veel werk te doen! Zo bleken recent toch weer wachtlijsten te zijn voor behandeling Wmo-hulpaanvraag. Dit mag absoluut niet, zeker niet in deze Coronatijd.

Westland Verstandig wil een aantal concrete punten regelen die echt belangrijk zijn voor de inwoners. Genoemd kan o.m. worden de garantie van zorg dichtbij waardoor alle ouderen en degenen die al of niet tijdelijke ondersteuning nodig hebben, die

zorg krijgen in hun eigen dorp. Hiervoor zijn concrete stappen nodig, stappen die Westland Verstandig wil zetten. Belangrijk is het dat ouderen het laatste deel van hun leven in hun eigen dorp kunnen blijven. Dit is in het belang van de betrokkenen en voor hun naaste familie. Ook dat oudere Westlanders zolang als mogelijk bij hun vertrouwde partner kunnen blijven wonen en niet gescheiden worden omdat ze in een andere verpleegcategorie vallen. Geen verzorging meer -vanwege het ontbreken van voorzieningen-, noodgedwongen buiten Westland. Wil Westland trots op zichzelf zijn, dan moeten we zorgvuldiger omgaan met de kwetsbaren, ook als dat geld kost. Ons motto en doel is: Geen senior en geen inwoner met een beperking Westland uit!

Snellere en betere keuzes

Westland Verstandig wil de komende jaren aan de slag met een flink aantal uitdagingen op het gebied van wonen en zorg. Als we dan zo een grote mond hebben over hoe het beter moet, moeten we het ook maar doen. We geloven in een samenleving waarin jong en oud zich gezien en gewaardeerd voelt, een samenleving waarin iedereen meedoet, ook als je ouder wordt en aan de derde waardevolle levensfase begint. Ouderen die zelf de regie voeren, gewaardeerd worden om wie ze zijn, goede en liefdevolle aandacht krijgen en een plek hebben die zij met recht thuis kunnen noemen. Er moet geïnvesteerd worden in generatiewoningen en kleinschalige concepten.

Samenwerken

Gemeenten, zorgverzekeraars en zorgkantoren zoeken steeds vaker de samenwerking op om de zorg rondom de inwoners die zorg nodig hebben zo goed mogelijk te regelen. Deze domein-overstijgende samenwerking kan leiden tot betere zorg in de thuisomgeving, waardoor intensieve zorg te voorkomen is of in ieder geval uit te stellen. Westland Verstandig moedigt die samenwerking aan en de gemeente dient daar een eigen bijdrage aan te leveren.

Ontschotting

Westland Verstandig is voorstander van de ontschotting onder meer tussen Pgb, Wmo, Wlz, en meent dat de gemeente daar ook een rol in heeft. De gemeente moet zorgen voor vloeiende overgangen bijv. voor jongeren vanaf hun 18e jaar of voor mensen die vanuit een forensische instelling in de WMO komen, of voor mensen die voldoende hersteld zijn vanuit de Wlz en terugkeren naar de WMO. Westland Verstandig meent dat kwetsbare inwoners niet ook nog eens belast moeten worden met de vraag uit welk potje hun zorg betaald moet worden.

Ouderenzorg: Thuis wonen met behoud van kwaliteit en toegankelijkheid van zorg

De druk op de ouderenzorg verlichten en de kwaliteit van leven van ouderen verbeteren. Zorg moet toegankelijk, betaalbaar en van goede kwaliteit zijn. In Westland stijgt het aantal 65-80-ers en aantal 80+-ers fors. De gemeente dient dit als uitgangspunt van haar beleid te nemen en met concrete acties te komen de komende 4 jaar! Alle vraagstukken over senioren (wonen/zorg) bij één wethouder onderbrengen.

Extra intramurale en extramurale capaciteit

Westland Verstandig wil meer intramurale capaciteit om de huidige wachtlijsten te verkorten en te voldoen aan de stijgende zorgvraag. Dit kan op korte termijn door tijdelijke uitbreidingen. Westland Verstandig wil dat realiseren!

Meer ondersteuning

Westland Verstandig wil een uitbreiding van nieuwe woonvormen met extramurale capaciteit waar verpleging en verzorging efficiënt aan huis kan worden geleverd.

Daarnaast moet veel meer inzet gepleegd worden voor het bevorderen van gezondheid, leefstijl en zelfstandigheid van ouderen door gerichte ondersteuning en begeleiding.

Meer overleg wenselijk

Westland Verstandig pleit bij het ontwikkelen van beleid op het vlak van zorg of de wijziging daarvan voor vooraf overleg met de Seniorenraad, de Adviesraad Sociaal Domein Westland, het PGW, maar ook met het Blindencafé en belangenorganisaties als KBO-PCOB en mogelijk andere betrokken organisaties. Zij weten waar het over gaat en zij kunnen het beste beoordelen waar behoefte aan is.

Oormerking gelden Wmo

Westland Verstandig wil dat de door het Rijk aan de gemeente betaalde gelden voor het sociaal domein binnen de gemeente geormerkt worden. Opsplitsing dus in wat besteed kan worden aan WMO, bestrijding eenzaamheid etc. en aan jeugdhulp. Bij eventueel verschuiving van budgetten dient dit transparant gemeld te worden aan de Raad, maar ook aan de hiervoor genoemde organisaties. Zij moeten veel beter worden meegenomen.

Meer bouwen voor senioren

Ouderen moeten een volwaardige plek in de lokale gemeenschap en hun eigen netwerk hebben, waar zorg en ondersteuning dichtbij en vertrouwd zijn. Meer huisvesting en verpleeghuisbedden in Westland. Groepswonen voorziet in de

behoefte van mensen en brengt mensen bij elkaar. Gemeente moet samen met onder meer de Seniorenraad en KBO-PCOB initiatieven van de grond krijgen.

Mantelzorgers en respijtzorg

Mantelzorgers moeten meer ondersteund worden en de logeerszorg moet structureel worden.

Toegankelijkheid en bruikbaarheid

Een goede bruikbare, toegankelijke en bereikbare samenleving voor mensen met een lichamelijke beperking. In plannen voor (ver)bouw moeten de toegankelijkheid en bruikbaarheid zijn meegenomen. Bouwen volgens Bouwbesluit+. In plannen goede adequate voorzieningen/hulpmiddelen en goed (regionaal en lokaal) vervoer. Prachtige initiatieven voor de strandrups en rolbus moeten verder ondersteund en zo mogelijk uitgebouwd worden.

Uitbreiding verpleeghuis- / revalidatie- en crisisbedden in Westland en desnoods met tijdelijke bebouwing dringend nodig

De situatie van nu is onhoudbaar. Lange wachtlijsten bij de bestaande verpleeghuizen, mensen die gedwongen thuis moeten blijven, terwijl zij of hun omgeving eigenlijk beter af zijn in het verpleeghuis en plaatsing ver buiten Westland in de regio, ver van familie, kennissen en vrienden. Niet wachten op mogelijke uitbreiding na 2024 (De Naaldhorst) en mogelijk pas na 2028 (door tijdelijke verhuizingen vanuit Sonnevank en Triangel). Onze motie om tijdelijke uitbreiding te realiseren bij de bestaande verpleeghuizen, kreeg helaas nog te weinig steun, maar we blijven dit wel bepleiten.

Wie betaalt domotica?

Westland Verstandig vindt dat de kosten van extra voorzieningen die nodig zijn omdat sprake is van zorgwoningen / groepswonen / woningen ten behoeve van senioren of mensen met een beperking, meegerekend moeten worden bij het bepalen van de maximale verkoopprijs. Dat betekent dus dat die voorzieningen niet extra nog door de betreffende mensen betaald moeten gaan worden. Dat is niet eerlijk!

Toegankelijkheid voor iedereen

Nog meer aandacht moet door de gemeente gegeven worden aan het toegankelijk maken van het openbaar vervoer van deur tot deur, veilige looproutes, inrichting openbare ruimte en toegankelijker maken van onze gemeentewebsite en -apps, maak het Wmo-vervoer betaalbaar en de pashouder dient ook de mogelijkheid te hebben een begeleider kosteloos mee te nemen.

R. Mantelzorgers erg belangrijk in Westland

In Westland wonen 1.700 mensen met (beginnende) dementie. In 2040 loopt dit op tot 3.700. Van de mensen met dementie woont 79% thuis. Mantelzorgers van mensen met dementie besteden gemiddeld 40 uur per week aan de zorg voor hun naaste. 53% van de mantelzorgers geeft aan zwaar belast te zijn.

De positie van de mantelzorgers in de gemeente Westland moet de komende vier jaar versterkt worden. Immers:

In de gemeente Westland:

- zorgen 32577 inwoners voor een naaste;
- zijn er 27976 mantelzorgers die langdurig zorgen (langer dan 3 maanden);
- zorgen 5338 mantelzorgers langdurig en intensief (meer dan 8 uur per week);
- voelen 2965 mantelzorgers zich zwaar belast;
- groeit 20% van de kinderen op met een zorgsituatie binnen het gezin.

Zieke mensen (al dan niet in de laatste levensfase) die thuis verblijven hebben vaak meer hulp en ondersteuning nodig die burens, familie en vrienden kunnen bieden. Veel mantelzorgers zijn overbelast. Hulp regelen is ingewikkeld en kostbaar. Om thuis te kunnen blijven is zorg en steun door de familie of vrienden cruciaal. In ons land geven ongeveer 300.000 mensen mantelzorg aan een naaste in de laatste levensfase. Wanneer een naaste ernstig ziek is, kan mantelzorg erg intensief zijn. Het is daarom belangrijk dat mantelzorgers tijdige en passende ondersteuning kunnen krijgen, als zij dit wensen. Westland Verstandig vindt dat de gemeente haar rol moet nemen door extra ondersteuning.

Gelukkig zijn er in Westland nog heel veel inwoners bereid om voor andere inwoners die dat nodig hebben vrijwillig te zorgen. Daardoor kunnen inwoners zo lang als mogelijk op zichzelf blijven wonen. Belangrijk is het dat mensen in hun eigen vertrouwde en warme omgeving kunnen blijven, met smaken en geuren die ze kennen van vroeger, hun vertrouwde tv-programma's en muziek en vooral voldoende persoonlijke aandacht en tussendoor eens een knuffel. Westland Verstandig vindt dat alles erg belangrijk en we willen de mantelzorgers een grotere waardering geven!

Mantelzorgers zorgen belangeloos voor een naaste en voorzien in een grote ondersteuningsbehoefte voor mensen die zorg nodig hebben. Ook in de gemeente Westland worden de komende jaren steeds meer mensen zorgbehoevend. Het aantal zorgprofessionals en potentieel aan mantelzorgers neemt echter af. Want wat betekent het als er geen mantelzorger beschikbaar is? Dan moet de zorg door professionals geleverd worden. De kosten lopen dan op tot maar liefst 70 tot 100%. Voor de gemeente Westland betekent het dat er een groter beroep gedaan wordt op de Wmo. Het is dus van groot maatschappelijk en persoonlijk belang om te

voorkomen dat mantelzorgers uitvallen. De gemeente dient dat uitvallen te voorkomen. Alleen mooie woorden is niet voldoende. Voorts geeft de gemeente Westland nog altijd minder aan Wmo uit dan zij voor Wmo van het Rijk ontvangt.

Veel mantelzorgers redden zich prima, maar er is ook een groep die ondersteuning nodig heeft. Mantelzorgers die het zwaar hebben. Die jarenlang intensief voor iemand zorgen, zonder veel tijd voor zichzelf over te houden. Het blijkt echter (uit onderzoek en de praktijk) dat veel mantelzorgers de weg naar ondersteuning niet goed weten te vinden.

Er moet geïnvesteerd worden in het versterken en verbeteren van de ondersteuning van mantelzorgers. Het helpt daarbij om budget specifiek te alloceren voor mantelzorgondersteuning zodat het ook werkelijk bij de mantelzorgers terecht komt. We denken daarbij onder meer aan:

1. Samenwerken met zorgverzekeraars, zorg- en welzijnsaanbieders, zorgprofessionals en werkgevers;
2. Geen obstakels voor mantelzorgwoningen;
3. Genoeg mogelijkheden voor woon-zorgvormen tussen zelfstandig thuis wonen en verpleeghuis in, afgestemd op de behoeften van zorgvragers en hun mantelzorgers.

In Westland hebben we daarnaast ook veel mantelzorgers die zorgen voor hulpbehoevenden in hun omgeving. Deze mensen doen dit werk vaak langdurig, onbetaald en met passie. Zij zijn wat ons betreft de echte helden die we goed moeten ondersteunen. Bijvoorbeeld door hen waar nodig de weg te wijzen door de vele regelgeving, door hen voorrang te geven op de woningmarkt of op andere manieren te laten profiteren van steun vanuit de gemeente.

Westland Verstandig wil nieuwe woonvormen realiseren waar mensen met dementie tijdig heen willen, zonder Wlz-indicatie.

Wij pleiten voor optimale ondersteuning van mantelzorgers. Door afstemming en samenwerking met de betrokken partijen is maatwerk mogelijk.

Westland Verstandig vindt dat Westlandse mantelzorgers die 24/7 in de weer zijn een grotere materiële en financiële ondersteuning moeten krijgen dan de € 100,- die er nu is. Door hun werk worden vaak hogere kosten voorkomen! Dit betekent wel dat andere financiële keuzes door de gemeente gemaakt moeten worden. Minder public affairs, minder inhuur externen etc. en meer doen voor onze inwoners die dat verdienen.

Zorg dichtbij

“Liever nog wat mooie jaren in hun eigen huis”, dat is wat we vaak horen en daar moet de gemeente op inspelen met wonen en zorg op maat en die hulp aanbieden die nodig is. Niet treuzelen met uitvoering. Westland Verstandig wil dat snel uitvoeren.

Zorg dichtbij betekent dat je zo veel mogelijk in je eigen huis de hulp krijgt die je nodig hebt. Juist daarom is het belangrijk dat de gemeente de zorg dicht bij mensen aanbiedt. Daarom ook steunen wij initiatieven voor zorg op kleine schaal. Westland Verstandig wil geen verschraling van de huishulp en wil daarom weer terug naar het uren indiceren. Huishulp mag niet vervangen worden door schoonmakers, immers de professionele signaalfunctie is van noodzakelijk belang.

Voor Westland Verstandig betekent zorg dichtbij ook dat we kijken naar mogelijkheden om in wijken plekken te realiseren waar ouderen met servicegerichte zorg kunnen wonen. Op een kleinschalige manier en dichtbij hun eigen familie, vrienden en bekenden.

Maak Westland dementievriendelijk

Zorg voor voldoende ontmoetingsplekken voor jong en oud.

Palliatieve zorg

In 2022 ondersteunt het Kabinet vrijwilligers en netwerken die palliatieve zorg verlenen door het beschikbaar stellen van subsidie. Deze zorg is gericht op het voorkomen en verlichten van lijden, door middel van vroegtijdige signalering en zorgvuldige beoordeling en behandeling. Westland Verstandig wil daarop inzetten en die gelden ook voor dat doel gebruiken!

Maatschappelijke dienstverlening

Westland Verstandig wil de maatschappelijke diensttijd van onze jongeren weer verder gaan stimuleren en gebruiken om jong en oud bij elkaar te brengen. Vanuit onze middelbare scholen zou deze diensttijd nog slagvaardiger moeten worden georganiseerd.

Digitale zorg

Corona heeft bewezen dat veel zorg ook digitaal kan. Daarom moet de gemeente hierop verder investeren waarbij ook aandacht komt voor digitale vaardigheden. Echter ook goed zorgen voor de inwoners die niet digitaal zijn aangesloten. Dat zijn er nog best veel.

Westland Verstandig wil het tekort aan woningen op de huidige markt te lijf gaan
Specifiek voor senioren moet in de komende jaren € 5 miljoen beschikbaar komen voor het stimuleren van (geclusterde) woningen voor ouderen.

Terug naar uurbasis bij huishoudhulp/stoppen met resultaatgericht indiceren

Bij herhaling zijn gemeenten door de rechter op de vingers getikt inzake het resultaatgericht indiceren. Stop met het 'resultaatgericht' indiceren. Huishoudelijke hulp op basis van benodigde tijd conform het gestelde in eigen gemeentelijke beleidsregels.

Eenzaamheid inpassen in bestaande zorg door thuishulp en huishoudhulp

Westland Verstandig wil dat de eenzaamheid en het alleengevoel van inwoners meegenomen wordt door onze huishoudhulpen en/of thuiszorgmedewerkers. Zij komen geregeld over de vloer, doen dat vaak al jaren en hebben een gemeente wederzijdse vertrouwensband opgebouwd en kunnen vandaar uit de eenzaamheid wegnemen. Noodzaak is dan wel dat die hulpen / medewerkers daar ook de tijd voor krijgen en dus extra uren. Dat vergt een andere aanpak dan tot nu toe geschiedde omdat de huidige coalitie/College weigerde mee te werken. Aanvullend -daar waar het nodig is- kunnen dan aanvullend vrijwilligers worden ingezet. Bij onderwerpen als bestrijding eenzaamheid veel meer de Seniorenraad, KBO-PCOB etc. betrekken. Zij zijn de ervaringsdeskundigen!

Echt werk maken van Manifest waardig ouder worden. Goede kwaliteit van leven moet voorop staan

Verdere stappen zetten voor een seniorvriendelijke gemeente. Dat willen we graag snel realiseren in de raadsperiode 2022-2026.

De motie van Westland Verstandig "Omarmen manifest waardig ouder worden" werd in 2019 aangenomen. We merken nog (te) weinig van de uitvoering door het College. Westland Verstandig vindt dat wel belangrijk.

Westland Verstandig wil in het bijzonder meer de focus en de inzet en concrete acties op de navolgende gebieden:

- a. Voldoende inkomen voor ouderen;
- b. Integrale aandacht voor wonen en zorg;
- c. Een veilige gemeente;
- d.- Verkeersveiligheid van kwetsbare verkeersdeelnemers;
- e.- Hoogwaardig openbaar vervoer en vervoer van deur tot deur;
- f. Digitalisering zonder uitsluiting;

- g. Aandacht voor zingeving. Pro-actief aan de slag gaan samen met seniorenorganisaties inzake het organiseren van bijeenkomsten over dilemma's en vragen waarvoor ouderen zich gesteld zien.

Maar daarnaast wil Westland Verstandig ook concrete uitvoering geven aan:

- Outreachend Werken. De gemeente Westland dient een werkmethode te hanteren waarbij actief ingezet wordt op het leggen van contact met de doelgroep senioren. Communiceren, communiceren en nog eens bij herhaling communiceren. De gemeente moet pro-actief communiceren zoals over regelingen die bestaan voor inwoners met een laag inkomen, met duidelijke rekenvoorbeelden.
- De gemeente dient te bevorderen dat alle bestaande organisaties zich vertegenwoordigd zien in de Adviesraad Sociaal Domein.
- De keukentafel staat bij de cliënt thuis en daar hoort het Wmo-gesprek met de cliënt, mantelzorger en onafhankelijke cliëntondersteuner ook plaats te vinden en echt onafhankelijk en niet alles laten lopen via het Vitis-loket. Het is bij uitstek de mogelijkheid om 'achter de voordeur te komen' en te zien wat er echt nodig is om verantwoord langer thuis te kunnen wonen. Dus bij nieuwe en bestaande cliënten echt aan de keukentafel en niet telefonisch.
- Bespreek bij het keukentafelgesprek het punt veiligheid in en rond het huis en de gemeente dient concrete voorstellen te doen over veiligheid en risicobeheersing.
- Stimuleer en faciliteer samen met de woningcorporaties woningruil waarbij ouderen van groot naar klein en jongeren van klein naar groot verhuizen. Eventueel met een financiële tegemoetkoming als prikkel.
- Stimuleer en faciliteer (mobiele) bankkantoren/pinautomaten in alle dorpen van het Westland.
- Een goede gezondheid is voor de meeste senioren erg belangrijk. Ook de gemeente moet daarop inzetten. Wie zich goed voelt, kan beter meedoen in de samenleving, het vrijwilligerscircuit en langer zelfstandig blijven wonen. De afgelopen jaren is steeds duidelijker geworden dat het slecht is gesteld met de mondgezondheid bij een groot deel van de thuiswonende ouderen. Westland Verstandig wil daarop inspelen!
- Voor thuiswonende ouderen is voldoende hoogwaardige wijkverpleging hard nodig. Wijkverpleegkundigen coördineren en verlenen complexe, intensieve zorg aan ouderen met een kwetsbare gezondheid.
- De aanwezigheid van voldoende betaalbare voor ouderen geschikte woningen moet gestimuleerd worden zodat ouderen volwaardig kunnen blijven participeren in de samenleving.
- Een verblijf in het ziekenhuis is nooit prettig. Maar voor senioren is het vaak extra vervelend. Zij hebben dikwijls meerdere aandoeningen tegelijkertijd en

lopen meer risico op blijvend functieverlies als gevolg van de opname. Ziekenhuizen zijn niet goed ingericht op zorg voor senioren. Voldoende crisis- en revalidatieopvang is dan ook in Westland dringend nodig. Westland Verstandig wil dit realiseren al of niet samen met de grote Westlandse zorgaanbieders.

Deze zaken wil Westland Verstandig realiseren! We realiseren ons dat dit hard werken wordt, maar met de juiste focus mogelijk!

Westland Verstandig heeft de volgende speerpunten voor de zorg:

- Westland Verstandig wil **zelfstandig wonen met zorg nabij voor senioren**, d.w.z. zelfstandig wonen met anderen in de buurt en zorg bij de hand. Betaalbare woonvormen waar ouderen zelfstandig, betaalbaar en in hun eigen buurt kunnen wonen en waar ook zorg mogelijk is. Dit is een ideale (tussen)vorm tussen thuiswonen en het verpleeghuis. Daarmee wordt tegemoetgekomen aan de grote behoefte bij ouderen:
 - om zelfstandig maar toch ook samen te wonen;
 - de eigen regie op het leven zo lang als mogelijk te houden
 - gaat eenzaamheid tegen
 - zorg kan samen worden ingekocht, al of niet met financiële ondersteuning van gemeente of zorgkantoor. De Berkenflat in 's-Gravenzande is al zo een plek in Westland waar dat jaren prima functioneert met een Bestuur bestaande uit vrijwilligers, met relatief lage huur en kosten. Er zijn andere goede voorbeelden in Westland waar een goede mix gevonden is van zelfstandig wonen met toch een zekere mate van zorg met en voor elkaar.
 - Ook kan gedacht worden aan zorgbuurthuizen, zgn. knarrenhoven, voor een kleine groep ouderen en waar een vaste groep verzorgenden werkt.

De gemeente moet het initiatief nemen om dit te realiseren eventueel samen met de zorgaanbieders, wooncorporaties, belangenorganisaties en ontwikkelaars en burgerinitiatieven (financieel) faciliteren.

- Westland Verstandig pleit voor een **verpleeg- en revalidatiecentrum** in Westland, bij voorkeur in een groene omgeving. Als de gemeente de bouw van het World Horti Center en twee gemeentehuizen kan faciliteren en bekostigen, dan moet een dergelijk centrum ook gerealiseerd kunnen worden. Dus niet meer aangewezen op revalidatie en verpleging buiten Westland. Wij vinden het schrijnend en Westland onwaardig dat vele Westlanders vaak onder slechte verzorgingscondities en gedwongen gescheiden moeten leven van de levenspartner waar vaak vele tientallen jaren mee is samengeleefd.

Volgende crisisopvang in onze dorpen. Uitgangspunt moet zijn dat alle senioren als ze dat willen in hun eigen dorp terecht kunnen.

Als geen van de bestaande zorgaanbieders initiatief wil nemen, dan zal de gemeente dat moeten doen, of zelf of faciliterend. Dit om Westlanders kortdurend in Westland zelf te laten revalideren om te herstellen van een ongeval, ziekte of operatie (gebroken heup, hersenletsel, brandwonden, diabetes, kanker, chronische pijn of na een hartoperatie). Ook als complexere zorg nodig is en nog niet naar huis teruggegaan kan worden, dan moet het mogelijk zijn langer te blijven in dat centrum. Daarbij ook revalidatieprogramma's uitvoeren rekening houdend met de persoonlijke situatie en inschakeling van logopedist, diëtist, psycholoog etc. Speciale zorg voor patiënten die een beroerte hebben gehad om te proberen de uitvalsverschijnselen te beperken. Eventueel in combinatie met een revalidatiecentrum gericht op kinderen met complexe ontwikkelingsstoornissen, mentale beperkingen, ADHD, autismespectrumstoornissen, niet aangeboren hersenletsel.

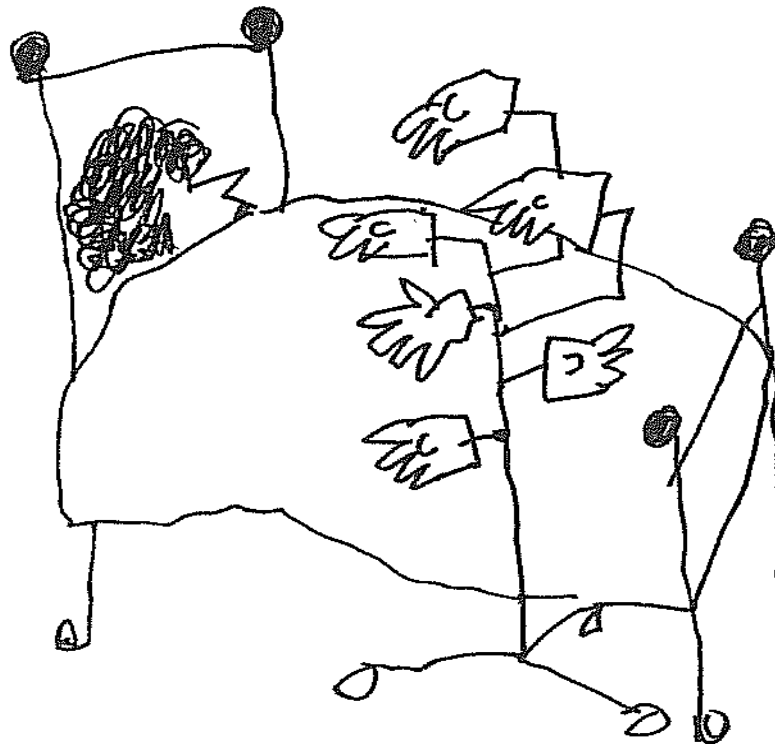
- Seniorenzorg veel meer focussen op de gewone dingen die het leven zo bijzonder maken. Een praatje maken, een drankje met leeftijdsgenoten, doezelen in de zon, een kaartavondje organiseren. Zo lang mogelijk dingen blijven doen die men nog kan doen, samen met familie, vrienden.
- Senioren langer thuis laten wonen, zoveel mogelijk verantwoordelijkheid geven voor hun eigen welzijn, een actieve rol voor familie en vrienden, het scheiden van wonen, zorg en behandelen, de kwaliteit van de zorg, goed personeel en de betaalbaarheid van de zorg. Dit zijn de uitdagingen die voor de gemeente voorop moeten staan en waar de gemeente volop mee bezig moet zijn. De gemeente moet veel meer de kansen en mogelijkheden grijpen van het veranderende speelveld. Er moet anders naar wonen, zorg en behandelen gekeken worden. De gemeente moet samen met degenen die het betreft naar oplossingen op maat zoeken om invulling te geven aan de kwaliteit van hun leven. **Waardig ouder worden** moet te allen tijde het uitgangspunt zijn.
- Geen stapeling in zorgkosten. Senioren ontzien v.w.b. doorbelasting van kosten, zoals eigen bijdragen op voorzieningen. Ook bij vraagpunten of iets onder de Wet Maatschappelijke Ondersteuning valt of Wet Langdurige Ziekte dient de gemeente de senioren te ontzorgen door dat als gemeente zelf uit te zoeken zonder dat de senioren daarmee belast worden.
- Concrete maatregelen nemen om de kwaliteit van het leven te vergroten (voldoende geschikte en betaalbare woningen, verzorging op maat, maatregelen tegen vereenzaming etc.).

- Veel meer inzetten op zorg dicht bij huis, in ieder dorp een crisisopvang en in ieder dorp de zekerheid dat de inwoners daar ook in de laatste levensfase kunnen blijven.
- Toegang tot OV-haltes voor ouderen op daarvoor geschikte plaatsen en zorgen dat deze niet te ver weg zijn. Betere openbaarvervoerverbindingen. De afgelopen 4 jaar is dat alleen maar slechter geworden!
- Alternatieve vervoersvoorziening voor ouderen in de avond en in de weekends. Doel treft alternatieve vervoersvoorziening naar bestemmingen buiten de gemeentegrens, bijvoorbeeld naar Ziekenhuis Leyenburg, Reinier de Graafziekenhuis etc. Directe verbinding Poeldijk-Monster en in de avond en weekends voor ouderen Poeldijk-Monster-Naaldwijk-Maassluis etc. Eventueel in de kleinere dorpen shuttlebusjes inzetten op vaste tijden. De Heijdse Lijn is een goed voorbeeld.
- Binnen de gemeente door het Rijk ontvangen zorggelden ook echt besteden aan zorg en veel meer structurele zorgvoorzieningen treffen en in standhouden. Op gebied van zorg is er nog veel werk aan de winkel. Geen zorggeld meer wegsluizen en besteden aan de glastuinbouw en andere prestigeobjecten.
- Veel meer oog hebben voor inwoners die tussen wal en schip terecht komen.
- Westland moet een **leeftijdsvriendelijke** gemeente worden met bewegingsuitnodigende initiatieven met passend en goed functionerend vervoer op maat, alleen als het kan noodzaak om zelfstandig te wonen, goed toegankelijk loket bij gemeente.
- Mantelzorgers zijn belangrijk voor een goede zorg. Vandaar dat de nu in Westland al aanwezige voorzieningen verder uitgebouwd moeten worden. Wat is er zo al: huishoudelijke hulptoelage voor mantelzorgers die overbelast dreigen te raken (20 uur per jaar), kennismakingspakket huishoudelijke hulp (4 uur), realiseren mantelzorgwoning, voorrangsverklaring woonruimte in mantelzorgsituaties, fiscale belastingaftrek voor zorgkosten, extra kinderbijslag voor ouders van kind met een beperking, vergoeding respijtzorg/vervangende mantelzorg bij vakantie of ziekte mantelzorger door zorgverzekering en handen in huis als 24 uursvervangingszorg ter ontlasting van de vaste mantelzorger. Toch horen wij te vaak mantelzorgers die klagen niet voldoende hulp te krijgen. De vele voorzieningen zijn blijkbaar niet toereikend of - wellicht - niet allemaal bekend. Westland Verstandig vindt een goede mantelzorg een belangrijk onderwerp en zal dit onderwerp weer op de politieke agenda laten plaatsen en bezien hoe beter hulp op maat kan worden gegeven.
- Een mix van communicatiemiddelen gebruiken zodat alle senioren daadwerkelijk worden bereikt. Een Seniorengids!

- Vereenvoudiging van administratieve rompslomp en criteria bij het kunnen krijgen van voorzieningen;
- Uitgangspunt moet zijn de wensen van de senioren en niet het budget voor het beschikbaar stellen van zorg en ondersteuning;
- Betere begeleiding Westlandse senioren die betaald- of vrijwilligerswerk zoeken;
- Ruimere gemeentelijke financiële tegemoetkoming bij het aanpassen van woningen, veel meer tussenvormen van wonen als alternatief voor de verzorgingshuizen voor senioren die niet meer zelfstandig kunnen wonen maar nog geen indicatie hebben voor het verpleeghuis of dat niet willen. Goede faciliteiten maken zodat gedwongen apart wonen van man en vrouw in de laatste levensfase niet meer nodig is;
- Initiatieven nemen voor het realiseren van woningen die zo zijn ingericht dat langer zelfstandig thuis blijven wonen beter mogelijk wordt. Ondersteund wonen mogelijk maken;
- Een echt goede regeling financiering woningverbeteringen ouderen (andere opzet blijversleningen);
- Meer transparantie DSW-regeling.
- De gevraagde en ongevraagde adviezen van de Adviesraad Sociaal Domein Westland, Seniorenraden, KBO-PCOB etc. opvolgen. Gemeentesite meer toegankelijk maken.
- Het is van belang dat woningen levensloopgeschikt gebouwd worden. Ouderen kunnen dan in hun eigen vertrouwde omgeving blijven wonen.
- Het moet mogelijk zijn om in voorkomende situaties zorg op maat te ontvangen.
- Ook huisvesting en opvang van patiënten met somatische aandoening verbeteren;

Dienstverlening aan ouderen, chronisch zieken en mensen met een beperking

Onze participatiemaatschappij is niet alleen verantwoordelijk voor een, vaak bijna veel te grote druk op de schouders van mantelzorgers, maar is er óók de oorzaak van dat de afhankelijkheid van veel ouderen, chronisch zieken en mensen met een beperking van vrijwillige hulp van familie, vrienden en kennissen soms zelfs onacceptabel hoog is geworden! Naar het oordeel van Westland Verstandig moeten we ervoor zorgen dat deze inwoners -velen van hen hebben meegewerkt aan de huidige welvaart en welzijn van De Glazen Stad– hun eigenwaarde en zelfrespect zoveel mogelijk kunnen behouden. Daarvoor dient de zelfredzaamheid van ouderen, chronisch zieken en gehandicapten te worden vergroot. Westland Verstandig denkt dat deze doelgroep hun zaakjes met de lokale overheid in veel gevallen weer gemakkelijk zelf kan gaan regelen. Hiertoe dient de dienstverlening van de gemeente voor deze groep inwoners wel te worden uitgebreid. Westland Verstandig vindt zo'n verruiming van de gemeentelijke service trouwens alleszins redelijk en zeker ook te rechtvaardigen. De steeds verdergaande automatisering van de gemeentelijke dienstverlening en de concentratie van de gemeentelijke huisvesting in het dorp Naaldwijk, zijn immers twee oorzaken van de steeds grotere afhankelijkheid van, vooral ouderen, chronisch zieken en inwoners met een beperking van Westland!

Overigens kan dit plan volgens de Westland Verstandig eenvoudig worden gerealiseerd door voor deze doelgroep een rechtstreeks telefoonnummer (met daarachter een contactambtenaar) in het leven te roepen. Die contactambtenaar

pleegt overleg met de terzake deskundige en bevoegde collega. Laatst bedoelde medewerker dient de aanvraag door middel van (een) huisbezoek(en) met de betreffende inwoner af te handelen. Korte lijnen dus en geen bureaucratie.

Meer inzet en financiën gemeente met de navolgende doelen:

- Verbetering Regiotaxi. Gaat nu te vaak fout. Goede busjesverbindingen vanuit Maasdijk naar de toekomstige metroaansluiting Maassluis en hetzelfde vanuit 's-Gravenzande / Heenweg naar metro Hoek van Holland. Beter functionerend openbaar vervoer, meer haltes bij Westlandse verzorgingshuizen, meer thuishulpuren;
- Meer ondersteuning mantelzorgers, onderscheid maken in de "zwaarte" van de mantelzorg. Gedifferentieerde mantelzorg.
- Bestaande voorzieningen toegankelijk maken voor iedereen;
- Financiële medicijnondersteuning chronisch zieken;
- Westland moet een actieve rol vervullen op het gebied van wonen en welzijn van senioren. Het gaat om het wel en wee van onze inwoners. Dus is het een gemeenteprobleem. Westland is dat verplicht aan haar (oudere) inwoners.
- Ontzie mensen met een laag inkomen of een uitkering bij het heffen van eigen bijdragen voor WMO-voorzieningen. Daar hoort ook een gebalanceerde woonvisie bij die ingaat op thema's zoals de betaalbaarheid van het wonen en passende woningen om langer thuis wonen mogelijk te maken. Informeer mensen actief over het recht op gemeentelijke voorzieningen en voorkom niet-gebruik.
- Leerlingenvervoersbijdrage vanaf 4km afstand in plaats van 6km.

- ***Meer zorg dichtbij voor de Westlandse inwoners (revalidatie en crisisopvang in Westland)*** moet gerealiseerd worden zodat onze senioren in Westland zelf kunnen worden opgevangen en ook geen scheiding meer plaatsvindt van echtelieden omdat de ene ofwel thuis blijft wonen of in een andere verpleeginrichting verblijft dan de andere partner. Zeker huisvesting en opvang buiten Westland moet niet meer nodig zijn. In ieder dorp heeft een senior recht om in datzelfde dorp opgevangen te worden. Daarvoor dienen voorzieningen getroffen te worden.
- ***Meer thuishulpuren; Weer op uurbasis en geen resultaat benadering. Ook thuishulpuren voor het maken van een praatje met de senioren/Westlanders*** waar de thuishulp verricht wordt. Daarmee tegengaan van vereenzaming.

- **Alle geld** bestemd voor zorg **moet aan de zorg ook besteed worden**. Dus geen geld wat van de minister ontvangen wordt voor de zorg voor senioren besteden voor bijvoorbeeld de glastuinbouw of jeugdhulp. Geen geld onttrekken aan de Wmo-zorgpot, zeker nu in Westland nog een groot aantal structurele voorzieningen ontbreken.
- **Minder administratie** en minder ingewikkelde procedures en **meer geld naar handjes aan het bed**, geen aparte organisaties die zorg verlenen voor de gemeente, maar vanuit de gemeente zelf doen.
- **Terugkeer nachtapotheek in Westland.**
- **Meer hulp gemeente –financieel en technisch- om woningen geschikt te maken** om deze zo lang als mogelijk door senioren te laten bewonen (vergroot levensgeluk van de senioren en bespaart zorgkosten).
- **Meer ondersteuning** (ook financieel) **van mantelzorgers**. Faciliteren mantelzorgmakelaar. Mantelzorgers moeten bij beleid betrokken worden.
- **Meer financiële steun chronisch zieken** en de oude regeling die daarvoor gold, weer herinvoeren.
- **Verspreiding seniorengids in Westland** met alle beschikbare gegevens om hulp te krijgen. Voor ouderen zo weinig mogelijk digitaal en zoveel mogelijk in hard copy. In een Seniorengids Westland heldere, toegankelijke informatie geven over de aard, beschikbaarheid en kosten van voorzieningen;

- **Verplichte onafhankelijke cliëntondersteuner** bij keukentafelgesprekken. Bedenktijd van twee weken;
- **Meer zorg op maat waar de mens centraal staat.**
- Realiseren **zelfstandige woningen** in alle dorpen met gemeenschappelijke ruimten en activiteiten en een beheerder en met zorg op maat en met zorg naar behoefte, collectief eventueel in te huren.
- Bestaande voorzieningen zoals het Logeerhuis in Ter Heijde nog **toegankelijker maken voor een ieder**, dus ook met een verregaande handicap. Veel meer gebruik maken van een dergelijke voorziening en minder administratieve beletselen om dat te doen.

- Westland Verstandig wil een lokale inclusie-agenda die zich richt op mensen met een lichamelijke of mentale beperking en chronisch zieken. Wij willen samen met de belangenbehartigers en inwoners deze agenda opstellen en daarbij ook betrekken het LHBTIQ+-beleid.
- Westland Verstandig vindt het belangrijk dat bouwaanvragen voor publieke gebouwen en woningen aan organisaties als de PGW en eventueel betrokken inwoners worden voorgelegd. Er worden nu nog te vaak zaken over het hoofd gezien die dan later weer aangepast moeten worden of nog erger niet aangepast meer kunnen worden.
- Westland Verstandig is ook voor betere wegen, fietspaden en trottoirs. Die zijn nog te vaak slecht berijdbaar voor senioren en inwoners met een beperking en een meer structurele aanpak is nodig.
- Bij de burgerparticipatie hoort ook een wijkschouw in een nieuw jasje waarbij echt naar de bewoners geluisterd wordt. Eventueel aparte wijkschouwen voor mensen met een beperking. Nog meer maatregelen nemen om de meest toegankelijke gemeente te worden. Aandachtspunten: betere bereikbaarheid van ambtenaren, kortere lijnen in de dienstverlening, snellere afwikkeling, meer aandacht voor mantelzorgers. Mogelijkheid van sporten voor iedereen.

Aanvullende speerpunten voor zorg mensen met een beperking:

- Wij willen blijvende aandacht voor mensen met een beperking –jong en oud- zowel in beleid en uitvoering als het gaat om de toegankelijkheid van gebouwen, als in de digitale wereld. Ook aandacht voor blinden en slechtzienden door deugdelijke markeringen.
- Wij willen innovatieve maatregelen een kans geven. Zo kan inzet van Wifi en huisautomatisering op maat uitkomst bieden.
- Beter openbaar vervoer;
- Beter luisteren naar het Platform Gehandicapten Westland en hun ideeën en plannen overnemen en uitvoeren.

Bij Westland Verstandig komen nog steeds klachten binnen over Regiotaxi. Klachten van te laat of veel te vroeg arriveren tot plotsklapse wijziging spelregels en dus het gewoon laten staan van een gebruiker waardoor een afspraak in het ziekenhuis niet door kan gaan. Dit moet echt beter gaan gebeuren en anders moet de gemeente drastische maatregelen nemen.

A. Voor iedereen plek in Westland

Voor iedereen plek in de Westlandse samenleving ook voor inwoners met een psychische kwetsbaarheid. De transities in de zorg hebben tot grote veranderingen geleid in het sociaal domein. Voor de komende jaren staat er weer een en ander op stapel met de nodige gevolgen voor een kwetsbare groep inwoners die begeleiding nodig hebben. Belangrijk is dat ook deze groep gewoon moet kunnen wonen, leven en werken. Dat betekent dat de gemeente ervoor moet zorgen dat deze mensen kunnen meedoen door laagdrempelige voorzieningen, versimpelen regels rond bijstand en vrijwilligerswerk, beter faciliteren beschut werk, ook moet zorggedragen worden voor een brede ondersteuning en met begrip van eigen waarde en vooral voor een aanpak op maat waarbij de persoonlijke omstandigheden leidend zijn. Geen administratieve regels waardoor Westlandse inwoners verplicht worden Westland te verlaten en zich bijv. moeten laten inschrijven in Delft.

De gemeente moet inzetten op het voorkomen van problemen van inwoners met psychische klachten door vroegtijdige herkenning en begeleiding. De professional moet ook kunnen doen waar hij of zij goed in is. Minder administratieve lasten en meer tijd aan de klanten.

B. Wonen

Wonen is een mensenrecht. Vaak kan herstel van inwoners met psychische kwetsbaarheden pas starten als ze een huis hebben! Dat betekent dat kwetsbare doelgroepen voorrang zouden moeten hebben bij toewijzing van sociale huurwoningen. Ook zouden de regels over samenwonen van niet-partners

eenvoudiger moeten zijn. Meer overleg met de in Westland actieve zorgaanbieders is dringend gewenst. Meer beschermde woonlocaties in Westland moeten gecreëerd worden en dat ook na overgang naar de Wlz. Vooral kleinschalige woonvormen moeten gestimuleerd worden.

C. Omgeving en onze inwoners

De Westlandse inwoners moeten er wel op kunnen vertrouwen dat inwoners met een psychische kwetsbaarheid goed begeleid worden.

D. Voorkomen dak- en thuisloosheid

De gemeente dient tijdelijke voorzieningen te creëren om dak- en thuisloosheid te voorkomen.

E. Ondersteuning goede Westlandse initiatieven en Patijnenburg

Westland Verstandig meent dat de gemeente Westland initiatieven zoals hospice Beukenrode, inloophuis Carma en Nazorg Westland en die hun waarde bewijzen, als nodig, moet ondersteunen!

Patijnenburg vervult een cruciale rol als Sociaal Ontwikkelbedrijf voor:

- beschut werk;
- opstap- en terugvalfunctie;
- leerwerkplekken;
- inburgering;
- dienstverlening voor werkzoekenden (intake, jobcoaching, praktijkleren);
- dienstverlening voor het lokale bedrijfsleven (advisering, bemiddeling, inzet tools, nazorg).

Wij willen de continuïteit van Patijnenburg borgen door meerjarige afspraken (inhoudelijk en financieel).

F. Beschermd wonen voor mensen met een beperking

Daar bestaat grote behoefte aan en Westland Verstandig wil dat de gemeente daartoe het initiatief neemt. Samen met één van een van onze wooncorporaties en bestaande grote aanbieders zoals Pieter van Foreest, Careyn, Middin of het Zorgkantoor en DSW zorgen voor meer woningen. Als het niet samen lukt dan zal de gemeente het alleen moeten doen!

Het Diaconaal Platform Westland (DPW) is het samenwerkingsorgaan van alle diaconieën en caritasorganisaties van de protestantse, rooms-katholieke kerken en de moskeevereniging in het Westland. Het DPW vraagt aandacht voor de positie van kwetsbare mede-inwoners in onze samenleving. Gedacht wordt bijvoorbeeld aan

mensen die niet rond kunnen komen, mensen met schuldproblemen, vluchtelingen, mensen met verslavingsproblemen, ambulante patiënten in de psychiatrie etc. De groep kwetsbare mensen is groot in onze huidige, complexe maatschappij. Westland Verstandig ondersteunt dit!

C. Verkeer en vervoer; **30 km per uur op wegen in groot deel van Westlandse dorpen**

"verkeer en vervoer steeds belangrijker voor de inwoner"

- Te hard rijden en te veel verkeer in Westland leidt tot veel ongenoegen bij onze inwoners
De gemeente Westland moet dus meer inzetten op 30 km zones. Met het verlagen van de maximum snelheid daalt het aantal ongelukken en wordt eventuele overlast minder.

- Fietspaden
Westland Verstandig vindt de fiets een belangrijk vervoersmiddel en wij willen daar dan ook concrete acties voor:
 - Aanleg fietspad Plas van Alle Winden voor verbinding naar de duinen;
 - Voorkomen diefstal fietsen op strandslagen vraagt om goede bewaking;
 - Plaatsing duidelijke bewegwijzering op Westlandse fietspaden;
 - Uitwerken van een concreet Verkeerscirculatieplan voor alle 11 dorpen;
 - Verwijderen van obstakels op fietspaden w.o. paaltjes, gevaarlijke bermen en hoge stoepranden;
 - Ondernemers stimuleren gebruik te maken van fiscale leasefiets-regeling voor werknemers;
 - Meer oplaadpalen voor e-bikes in dorpen en buitengebieden plaatsen;
 - Realiseren van veilige fietsroutes naar scholen, waardoor alle kinderen vanaf acht jaar zelfstandig naar school kunnen fietsen;

- Verbetering fietsknooppuntennetwerk bij Boerderij De Vlietwoning.
- Betere markeringen.
- In de dorpen meer fietsstallingen.

- Verkeersveiligheid

Verkeersveiligheid vindt Westland Verstandig erg belangrijk. Voor de politie is verkeersveiligheid geen prioriteit. Camera's zijn helaas dan niet te vermijden en moeten op meerdere plekken in Westland geplaatst worden. Natuurlijk zijn camera's de laatste oplossing en moet er ook aandacht besteed worden aan gedragscampagnes, maar in de regel leveren die helaas te weinig op en dat moeten we onder ogen zien.

Ondergronds parkeren; Kwaliteit blijft en wat het gekost heeft, is snel vergeten!

In alle onze Westlandse dorpen is er een parkeerprobleem. Vroeg of laat zal daar iets mee moeten gebeuren. Westland Verstandig meent dat alle te bouwen appartementencomplexen zelf ondergronds in parkeren moeten voorzien. Dat is dan wel duurder, maar over een aantal jaren is de prijs natuurlijk niet meer bepalend maar enkel het parkeerplaatsgebrek. Ondergronds parkeren is dan ook nu een must.

OV

Het openbaar vervoer is niet toereikend in het Westland en moet echt verbeterd worden.

Het openbaar vervoer in Westland is problematisch. Enerzijds bestaat steeds meer behoefte aan goed openbaar vervoer tussen 6.00 uur en 1.00 uur, maar anderzijds is dat gebruik op delen van de dag erg gering en wisselvallig. Dat komt doordat de 110.000 Westlanders gespreid over 11 dorpen wonen. Feit blijft dat degenen die op het openbaar vervoer zijn aangewezen recht hebben op een goede voorziening. Alleen invoeren van hoogwaardige vervoerslijnen (HOV) is niet voldoende. Het probleem is dat niet de gemeente het openbaar vervoer regelt, maar de Metropoolregio Rotterdam Den Haag. Die Metropoolregio legt ten onrechte de nadruk op goed openbaar vervoer in Den Haag en randgemeenten. Beter openbaar vervoer op maat met kleinere busjes tussen de dorpen en veel betere aansluitingen vanuit Westland naar RandstadRail naar de metro Hoek van Holland en eventueel Maassluis / Schiedam. Westland Verstandig juicht ook toe het initiatief vanuit Ter Heijde om een shuttlebusjesverbinding tot stand te brengen tussen Ter Heijde en Monster en eventueel andere dorpen. Dit initiatief van inwoners uit Ter Heijde bewijst dat het simpel kan worden opgezet!

Westland Verstandig vindt dat hier een taak en plicht van de gemeente bestaat. Immers **haar** inwoners hebben **recht** op goed openbaar vervoer.

Wegenstructuur in Westland

We krijgen heel veel meldingen binnen over de ontoereikende wegenstructuur in Westland en het gebruik van wegen: te druk, te snel, onveilig, geluidsoverlast. Ook zien we vaak dat het College toezeggingen die gedaan zijn om maatregelen te nemen niet, althans niet op het afgesproken tijdstip, nakomt. Bijvoorbeeld de Burgemeester Kampschöerstraat in Monster, daar zou voor het einde van het jaar een oplossing komen, maar het College laat het afweten en schuift de oplossing door

naar 2022. Dit ten onrechte. Hetzelfde geldt voor vele andere wegen zoals de Koningin Julianaweg in 's-Gravenzande. We kunnen nog vele andere wegen noemen in Monster, 's-Gravenzande, Naaldwijk, De Lier, Wateringen, Kwintsheul, Maasdijk, Heenweg, Poeldijk, Honselersdijk en Ter Heijde. De afgelopen jaren is dit duidelijk verwaarloosd!

Nog steeds zijn vele wegen in Westland onveilig omdat er een te druk gebruik gemaakt wordt van bepaalde wegen die daarop niet zijn berekend, terwijl ook vaak te snel gereden wordt op diverse wegen in Westland

We noemen onder meer de Lange Kruisweg in Maasdijk, de Woutersweg in 's-Gravenzande, Koningin Julianaweg in 's-Gravenzande, de Laan van de Heilige Lambertus in 's-Gravenzande, de Burgemeester Kampschöerstraat in Monster, Hortensiastraat in Monster, Herenstraat in Wateringen, Zand- en Waterweg in Naaldwijk, Grote Woerdlaan in Naaldwijk, Jan Barendselaan in Poeldijk etc. etc. Na het Verkeersveiligheidsplan heeft het College weinig meer ondernomen dan alleen maar zo nu en dan een brandje blussen daar waar het de spuigaten uitliep. Structureel moet een en ander worden aangepakt. Westland Verstandig wil dat gaan doen! Dit is belangrijk voor de leefomgeving van onze inwoners, maar ook voor de verkeersveiligheid.

Een betere ontsluiting van woonwijken

In Westland worden grotere woonwijken gerealiseerd die maar 1 uitweg hebben naar het bestaande wegenstelsel. De wijk Duingeest is daar een voorbeeld van. Dat is natuurlijk verkeerd en dat geven we al jaren aan. Het vreemde is dat vele politieke partijen dat ook met ons eens zijn, maar er niets aan doen. Bij Duingeest bijvoorbeeld in Monster was Westland Verstandig de enige partij in de Raad bij het bestemmingsplan die daarover opmerkingen maakte, maar die werden allemaal terzijde geschoven. Gelukkig is de Raad tot inkeer gekomen, maar nu is de wijk gerealiseerd. Onze motie om te onderzoeken welke mogelijkheden er zijn voor een tweede ontsluiting heeft in de Raad wel de meerderheid gehaald. Nu de uitvoering nog!

Het beheer van wegen , stoepen , fietspaden in en rond onze dorpen moet veel beter
Het is natuurlijk niet uit te leggen dat geregeld inwoners vallen op ongelijke stoepen. Fietspaden die niet in orde zijn. We krijgen geregeld klachten van inwoners die, ondanks het gebrekkig onderhoud, hun schade niet vergoed krijgen. Dat moet anders!

Meer aandacht en focus op de slechte wegenstructuur in Westland

In al onze dorpen wringt het voor wat betreft de capaciteit en inrichting van wegen. Er worden heel veel huizen bijgebouwd, maar geen aandacht wordt besteed aan de

ontoereikende wegenstructuur van met name de als doorgangsweg gebruikte route in de dorpen. Over tientallen wegen wordt steevast geklaagd door onze inwoners. Zelfs in nieuwbouwwijken slaagt dit College erin veel onrust bij onze inwoners te veroorzaken. Dit terwijl dit College vooral erg dure huizen laat bouwen en er dus geld genoeg zou moeten overblijven voor de wegen. Alleen dat geld komt in de zak van de ontwikkelaars terecht en wordt niet uitgegeven aan betere wegen. Westland Verstandig wil -zeker na de raadsverkiezingen in maart 2022- dit Westlandse vraagstuk snel oplossen en concrete plannen per dorp met de inwoners bespreken. Er moet echt snel wat gaan gebeuren!

Er moet meer gehandhaafd worden op te snel rijden in het verkeer

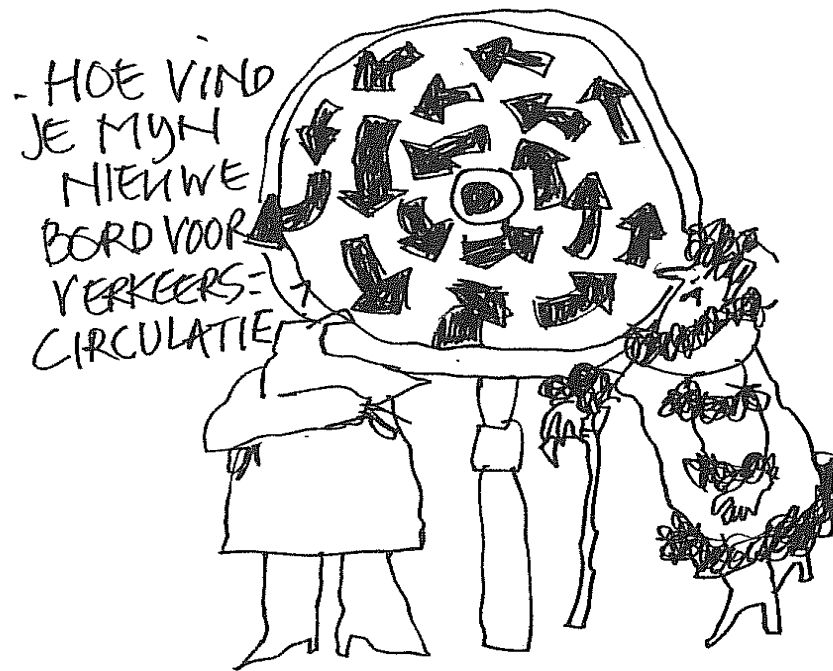
Wij hebben het initiatief genomen voor een verkeersplan waardoor er meer camera's geplaatst kunnen worden.

Vele wegen in onze dorpen zijn te druk en er wordt te hard gereden. Structureel moet daar iets aan gebeuren. Ook zien we dat er te veel gepraat wordt over verkeersonveilige situaties, maar te weinig gedaan wordt. De oversteekplaatsen aan de Koningin Julianaweg zijn daar een voorbeeld van. Er zijn partijen die voor de Bühne dan weer allerlei vragen gaan stellen, maar uiteindelijk gebeurt er te weinig. Dit is onacceptabel.

De verbindingswegen in Westland tussen de dorpen zijn vaak overbelast en onveilig. Ook daar zal het nodige aan gedaan moeten worden.

Tenslotte de verkeerscirculatie in de dorpen zelf. Ook die moet grondig worden beetgepakt. Door het drukker wordende verkeer, nieuwbouw in de dorpen en nieuwe bouwlocaties, kloppen de verhoudingen –breedte, bebouwing- niet meer en ontstaat vaak grote overlast bij onze inwoners. Concrete verkeersplannen per dorp en per buurt moeten uitgevoerd worden en snel ook.

Doordat de afgelopen jaren weinig nagedacht is over verkeersveiligheid, zijn er in Westland heel veel knelpunten waar inwoners ons op attenderen. Al jaren worden niet alleen door ons, maar ook door andere fracties, concrete onveilige situaties aan de orde gesteld. Het College is Oost-Indisch doof en deed weinig of niets. Dat moet anders.

Wat de afgelopen jaren steeds meer verbaast, is dat een ieder de straat mag openbreken voor bepaalde werkzaamheden, maar dat er geen enkele controle wordt uitgevoerd hoe het straatwerk terug wordt aangebracht en dat er geen enkele nazorgcontrole plaatsvindt om dit waar nodig te herstellen / aan te passen. Een betere controle is gewenst. De betreffende aannemer moet toch zijn werk op een deugdelijke manier opleveren.

Westland Verstandig heeft de volgende speerpunten voor verkeer en vervoer:

- Een Westlands fietsplan: beter netwerk, gebruikmaken van de bestaande infrastructuur, maar ook de aanleg van nieuwe infrastructuur, verbreding van fietspaden en vergroting van opstelplaatsen voor verkeerslichten, betere bewegwijzering en beter beheer. Meer overleg voeren met de Fietsersbond en betrokken inwoners.
- Tweezijdige fietspaden zijn gevaarlijk en niet breed genoeg, minstens 3 meter.
- Beter openbaar vervoer op maat zowel naar Den Haag en Rotterdam als wel tussen de dorpen. Meer doelgroepvervoer naar en van de dorpen en ook naar Den Haag. De Plusbus ook naar bepaalde bestemmingen buiten Westland en daarvoor financieel budget beschikbaar maken.
- Betere verkeerscirculatie en maatregelen binnen de dorpen.
- Aanpakken verkeersonveilige punten.

D. Lokale belastingen en tarieven koopkracht is leidend

"totale woonlasten omlaag"

De lokale belastingen OZB, Afvalstoffenheffing en Rioolrechten worden samen de lokale woonlasten genoemd voor huishoudens. Er is echter een verschil tussen OZB en de andere 2 lokale belastingen. De OZB-opbrengst gaat naar de algemene middelen van de gemeente en is door deze vrij besteedbaar. Daarentegen zijn de Afvalstoffenheffing en Rioolrechten zogenaamde 'gesloten systemen', d.w.z. de gemeente mag niet meer heffen dan dat het kost en mag de opbrengst alleen besteden voor dat doel: afvalverwerking respectievelijk riolering. Westland Verstandig vindt het genoeg en wil pas op de plaats maken als het gaat om de hoogte van de lokale heffingen en tarieven.

Verlaging totale woonlasten van de inwoners

Westland zit ten opzichte van andere 100.000+-gemeenten hoog voor wat betreft de woonlasten. Deze kunnen dus omlaag. Ook geen verhoging van indirecte woonlasten zoals de verhoging van de tarieven van Westland Infra voor het vervoer van gas en elektriciteit, welke verhoging middels dividenduitkering weer terugkomt bij de gemeente als grootaandeelhouder. Ook geen verkapte verhoging door opwaardering woning.

Westland Verstandig heeft de volgende speerpunten voor de lokale belastingen en tarieven:

- Wij willen geen extra belastingen, zoals parkeerheffing, terrassentaks, reclamebelasting, hondenbelasting, belastingen die niet of nauwelijks maatschappelijke problemen oplossen maar slechts bedoeld lijken te zijn om de gemeentekas te spekken en ambtenaren werk te verschaffen.
- Wij willen de toeristenbelasting meer in lijn brengen met de uitgangspunten van brancheorganisatie Recron.
- Wij willen de Rioolrechten en Afvalstoffenheffing zoveel mogelijk matigen, waarbij uitgangspunten zijn om enerzijds kosten te besparen en anderzijds een verstandige reserve aan te houden. Dat laatste is op lange termijn nog niet geborgd.
- Westland Verstandig wil de grafrechten verlagen door op kosten te besparen, bijvoorbeeld door beheer weer zelf als gemeente gaan doen met de inzet van vrijwilligers.

E. Gemeentelijke bedrijfsvoering

"kosten bedrijfsvoering moeten omlaag"

De gemeentelijke bedrijfsvoering kost te veel. Ca. € 100 miljoen per jaar! Westland geeft meer uit aan de bedrijfsvoering per hoofd dan veel andere gemeenten. De nieuwe huisvesting in twee halve gemeentehuizen met de willekeurige splitsing van ons ambtenarencorps en dubbele beveiligings- en cateringkosten betekent ook onnodig geld verslinden. Helaas zijn we 25 jaar lang aan de gebruiksovereenkomst gebonden. Onverstandig en geldverslindend, met een bouwer aan wie minimaal 12% netto rendement per jaar is beloofd door CDA, LPF, VVD, CU-SGP, D66, GroenLinks, PvdA, GBW. In 2022 kost dat inclusief de ICT € 10 miljoen, waarvan € 4 miljoen voor het gebouw, exclusief de verplichte catering.

De bedrijfsvoeringskosten moeten en kunnen omlaag. Het creëren van een groot aantal nieuwe functies, PR-mensen bij College etc. is volstrekt overbodig en brengen alleen maar kosten met zich mee. Beter zou het zijn de bestaande organisatie beter aan te sturen en veel meer te halen uit die organisatie zonder voortdurende wijzigingen en het inhuren van (honderden) kostbare externen.

Westland Verstandig heeft de volgende speerpunten voor de huisvesting en bedrijfsvoering van de gemeente:

- Wij willen dat de gemeente Westland aandacht en geld besteedt aan echt belangrijke zaken voor inwoners.
- Wij willen inzetten op goed werkgeverschap en voldoende ontplooiingsmogelijkheden van medewerkers van de gemeente.
- Westland Verstandig meent dat op de ambtelijke organisatie verder bespaard kan worden. Op een loonsom van ca. € 75 miljoen kan gemakkelijk 15% bezuinigd worden. In overbodige taken willen we snoeien en daarnaast moet inschakeling van externen tot een minimum teruggebracht worden. Onze ambtenaren moeten in staat zijn al het werk goed te kunnen verrichten.
- Westland Verstandig vindt dat slechts zeer incidenteel en goed onderbouwd externe arbeidskrachten moeten worden ingehuurd door de gemeente. Veel minder dan tot nu toe het geval was. Dit scheelt vele miljoenen euro's.
- Westland Verstandig heeft de afgelopen raadsperiode geconstateerd dat de begrote euro's voor een bepaalde taak of doel vaak opgaan aan onderzoek en externe arbeidskrachten, het maken van visies, dus niet aan het onderwerp zelf. Dit moet echt anders en de inwoners die daarmee geconfronteerd worden vinden dat terecht "raar".

- Westland Verstandig staat kritisch tegenover de deelname van de gemeente aan andere gemeenschappelijke regelingen. Het verleden heeft uitgewezen dat dit vaak niet het voor onze inwoners gewenste resultaat oplevert en tot financiële tegenvallers leidt.
- Is er toch een gemeenschappelijke regeling, dan vinden wij dat bij vergaderingen de portefeuillehouder zowel een lid van het College van B&W moet zijn die formeel lid is als wel een ambtenaar van de gemeente op het gebied van financiën die ook professioneel de financiële gang van zaken bij de betreffende gemeenschappelijke regeling in de gaten houdt. Op die wijze kan beter vorm en

inhoud gegeven worden aan de controle. Ook moet veel beter in de gaten gehouden worden of het voor onze inwoners gewenste voordeel wel behaald wordt. De gemeente is aandeelhouder in OBWZ, ONW, Sociaal Kernteam, Patijnenburg, Westland Infra (Juva) etc. De gemeente moet veel meer invloed hebben op de activiteiten van deze deelnemingen en meer sturen op de belangen van onze inwoners.

F. Werkgelegenheid

"Aan 't werk voor de Westlandse werkzoekenden"

De gemeente zal samen met werkgevers en uitzendbureaus in de Westlandse regio er meer werk van moeten maken om mensen aan het werk te krijgen.

Westland Verstandig heeft de volgende speerpunten voor het bevorderen van de werkgelegenheid en het terugdringen van de werkloosheid en het aantal uitkeringsgerechtigden:

- Wij willen tijdig gerichte maatregelen voor de nieuwe groep niet-werkende Westlandse werkzoekenden die soms na jaren werken op straat komen te staan. Gelet op de samenstelling van deze groep is in het bijzonder aandacht nodig voor de productie-arbeid, waar het meest sprake is van gevoelde verdringing door arbeidsmigranten. Hier liggen ook de meeste kansen. Te beginnen met eerder actief begeleiden van deze groep. Hiervoor moeten, indien nodig, extra financiële middelen vrijgemaakt worden.
- Kom in samenwerking met het Westlandse bedrijfsleven met stimuleringsmaatregelen die het aantrekkelijker maken voor werkgevers om stagiaires, starters, maar ook oudere werkwillenden zonder baan, op de arbeidsmarkt een kans te bieden. Ook hier willen wij extra financiële middelen voor vrijmaken. Voorts reëel benaderen de echte en concrete resultaten van het al door de gemeente financieel ondersteunde M.V.O.
- In opdrachten van de gemeente (inkoopbeleid) werk maken van het bevorderen dat Westlandse niet-werkende werkzoekenden en ook mensen betrokken bij de sociale werkplaats (Patijnenburg) worden ingezet door het criterium 'social return' maximaal in te zetten in aanbestedingen.
- Wij willen dat zoveel als mogelijk werk door de gemeente aan Westlandse ondernemers en zo mogelijk aan Westlandse ZZP'ers gegeven wordt. De nota Welbestede dient zo toegepast te worden dat onze eigen bedrijven boven komen drijven!
- Uitkeringsgerechtigden leveren al een tegenprestatie. Ze zoeken naar werk. Dat moet veel beter begeleid worden. In gevallen dat het beter is geen werk meer te zoeken, dan wel een tegenprestatie te laten verrichten, dat goed beschrijven.
- Voorkom dat kwetsbare groepen, zoals senioren, laaggeletterden en digibeten, tussen wal en schip vallen door als gemeente goed zicht te krijgen op de omvang en behoeften van deze mensen. Gebruik ook herkenningswijzers om de signalen te kunnen herkennen en om mensen gericht door te kunnen verwijzen voor extra ondersteuning.

G. Passende en betaalbare woningen

"voor alle Westlanders een passende woning"

Meer passende woningen voor alle Westlanders

Wonen is op dit moment belangrijk. De woningmarkt is overspannen. De gemeente moet daarop slim en snel inspelen in het belang van haar inwoners. Splitsing van woningen niet al te lastig maken, ruimhartig meewerken aan de bouw van mantelzorgwoningen en kangoerewoningen, realisatie van groepswoningen.

Meer alternatieven voor jongeren en starters: tiny houses, meer flexwoningen op goede plekken in Westland. Westland Verstandig wil de komende 4 jaar 50 tiny houses realiseren voor Westlandse jongeren als er voldoende vraag naar blijft bestaan. De komende 4 jaar willen we 200 flexwoningen realiseren, niet alleen voor jongeren en starters, maar ook voor Westlandse spoedzoekers. Eventueel in nieuwbouwlocaties ook woonboten realiseren. Sociale huurwoningen zijn alleen een oplossing als je niet te veel verdient en ingeschreven staat bij een woningcorporatie. Vaak gaan mensen voor: statushouders en mensen uit een psychiatrische zorginstelling. In Westland is iets meer dan 24% (ca. 10.000 woningen) van de woningen eigendom van een woningcorporatie. Het percentage is sedert 2015 afgenomen: er wordt verkocht of gesloopt!

Westland Verstandig heeft zeer goed, snel en simpel uitvoerbare plannen voor de hoognodige woningen in Westland

Dit College/deze coalitie tobt over de woningmarkt. Behalve visies en enkele verkeerde keuzes wordt niets bereikt. Wat er gerealiseerd wordt, moet op het conto van ontwikkelaars en woningcorporaties geplaatst worden. Vaak terechte weerstand bij inwoners. Gevolg is verdere vertraging, ontevreden inwoners. Het moet anders!

Westland Verstandig heeft oplossingen:

- 2 grootschalige locaties op ABC en bij Horti (1.700 plekken) en deze inrichten als campus met eigen voorzieningen voor arbeidsmigranten, starters, statushouders en spoedzoekers. Daarnaast voor arbeidsmigranten kleinschalig op de bedrijven (800 plekken) naar het voorbeeld van de Brabantse gemeenten en de Bollenstreek;
- statushouders: tijdelijke behuizing. Portocabines op een -in alle opzichten- acceptabele locatie. Voorbeeld Midden-Delfland;
- 1.000 starters- en senioren koop- of huurwoningen: op bestaande nieuwe woninglocaties of op tuinbouwgronden die tegen de dorpen grenzen en daarvoor zeker 10 ha gebruiken. Dit kan als er maar "de wil" is!
- hoogbouw daar waar het ingepast kan worden in de omgeving. Dus niet in de dorpen en proppen tussen de bestaande woningen. Mogelijke locatie: langs Erasmusweg in Wateringen. Voorbeelden van goede hoogbouw hebben we al, maar ook voorbeelden hoe we het niet hadden moeten doen! Dorpse karakter moet prevaleren. Bij hoogbouw altijd voorzien in voldoende parkeren en groen!
- genoeg flexwonen voor inwoners die -door omstandigheden- snel een woning nodig hebben. Realiseren op goed gelegen woningbouwlocaties. Stop met de plannen zoals Oostduinlaan in 's-Gravenzande of aan de Molenweg in Monster;
- groepswonen voor alle doelgroepen bevorderen door zelf als gemeente initiatieven te nemen;
- meer verpleeghuisbedden/crisis- en revalidatiebedden: echt zorgen dat de bestaande verpleeghuizen uitbreiden met tijdelijke bedden;
- het concept van de "Berkenflat" in 's-Gravenzande (zelfstandig wonen met aanvaardbare huur en zorg op maat en op afroep) uitrollen over heel Westland en daar als gemeente het voortouw in te nemen, samen met KBO-PCOB, Seniorenraad, PGW, ASDW etc.

Starters niet achterstellen

Starters in Westland moeten niet achtergesteld worden bij het krijgen van een sociale huur- of koopwoning. Westland Verstandig wil daarom dat statushouders niet in sociale huurwoningen worden gehuisvest. Met de druk op de woningmarkt betekent deze voorkeursbehandeling van statushouders dat starters nog langer op de wachtlijst blijven staan. Ze vissen niet alleen achter het net, maar ook omdat urgente woningzoekenden voorrang krijgen. Die groepen samen maken aanspraak op meer dan de helft van alle beschikbaar komende betaalbare sociale huurwoningen. Dat is een belangrijk punt voor ons. We vinden het echt heel onrechtvaardig dat starters steeds weer de dupe worden en langer op de wachtlijst moeten staan. Statushouders moet daarom geen onderdak geboden worden in sociale huurwoningen. Tijdelijke woonunits of woningdelen en pensions zijn prima alternatieve oplossingen waarbij én statushouders worden gehuisvest én de kansen van starters in Westland op een huurwoning verbeteren. Jammer genoeg hebben coalitiepartijen ons voorstel daarvoor niet gesteund, zodat in Westland statushouders nog steeds met voorrang in uitsluitend sociale huurwoningen onderdak wordt geboden.

Om de sociale koopwoningen blijvend laag in prijs te houden zou de zogenoemde Koopgarant-regeling gebruikt kunnen worden. Daarbij wordt het waardeverschil tussen de koopprijs van de sociale koopwoning en de marktwaarde als korting aan de eerste koper gegeven. De grond waar de woning opstaat wordt via een eeuwigdurende erfpacht met een eenmalige afkoopsom geleverd aan de koper. Als de koper de woning na verloop van tijd wil verkopen, koopt de gemeente deze woning weer terug. Vervolgens wordt de woning door de gemeente weer opnieuw met korting verkocht aan een volgende koper uit de doelgroep.

Westland Verstandig vindt dat het Westlandse woonbeleid dringend op de schop moet! Westland Verstandig is voor een grotere stimulans voor toewijzing goedkopere huur- en koopwoningen aan inwoners uit het betreffende dorp.

Spreiding statushouders

Westland Verstandig meent dat statushouders gelijk over onze dorpen moeten worden verspreid, rekening houdende natuurlijk met de grootte van ieder dorp. Het liefst zien we aparte tijdelijke woningen gerealiseerd worden -zoals in Midden-Delfland- voor statushouders, zodat er geen verdringing van onze inwoners op de woningmarkt plaatsvindt die al jaren wachten op een sociale huurwoning.

In ieder geval meer gespreid toewijzen van statushouders of probleemgezinnen waardoor de bestaande sociale cohesie in de straten behouden blijft. Erg belangrijk voor een goede leefomgeving.

Tegen hoogbouw

Westland Verstandig is tegen hoogbouw op plekken waar dat ruimtelijk niet past. Wel hoogbouw waar dat wel kan en dan ten hoogste 4 tot 5 etages hoog. Echt hoger alleen aan de Erasmusweg en op het terrein naast de Horti Campus. Westland Verstandig is voor de bouw van woningen voor senioren in de dorpscentra. Locaties zoals de Pijletuinenhof, Dijkweg / Verdilaan, oude gemeentehuizen Wateringen, Monster en 's-Gravenzande, waren natuurlijk bij uitstek geschikt voor seniorenhuisvesting omdat ze in de centra bij de winkels en voorzieningen liggen. In de toekomst moeten we dat anders doen en veel beter van de zich voordoende kansen gebruik maken! Locaties zoals bij Erasmusweg en Haagweg, lenen zich bij uitstek voor starters- en spoedzoekerswoningen omdat die verder af liggen van de dorpscentra.

Sociale huurwoningen alleen maar aan Westlanders; Niet naar Hagenaars

Het College moest erkennen dat maar liefst 40% van onze sociale huurwoningen niet naar onze Westlandse inwoners gaat. Een klap in het gezicht van onze inwoners die al lang op de wachtlijst staan. Dat moet echt stoppen. Wat Westland Verstandig betreft zal de positie van Westland in Woonnet Haaglanden heroverwogen moeten worden.

Eigen gemeentelijk Woningbedrijf

We zijn voor een gemeentelijk Woningbedrijf, maar we zijn daarin de enige politieke partij die dat wil. Op deze wijze doorgaan kan niet langer. Het Westlands Bestuur moet daarover snel met een oplossing komen. Westland Verstandig wil direct deze nieuwe weg inslaan na de verkiezingen als we voldoende steun van de kiezers

krijgen. Financieel staat nu de gemeente ook al aan de lat doordat hoge borgstellingen moeten worden gegeven voor de schulden van de corporaties.

Buurt in uitvoering

Westland Verstandig is voorstander ervan dat onze inwoners verantwoordelijkheid nemen voor hun eigen leefomgeving en dat de gemeente dat soepel en vooral simpel mogelijk maakt. Dit komt de sociale cohesie ten goede, maar ook de woon- en leefomgeving. Dit heet Buurt in uitvoering. Westland Verstandig wil Buurt in uitvoering meer in Westland laten gebruiken.

Financiële bijdrage gemeente bij doorstroming!

Wij willen de doorstroming van senioren naar passende woningen bevorderen door een financiële prikkel daarvoor te geven. In ieder geval huurtoeslag mogelijk maken maar daarboven op ook een goed verhuis- en inrichtingscompensatie. Vaak willen senioren doorstromen en hun woning beschikbaar te stellen voor kopers of andere huurders, maar door allerlei drempels gebeurt dat dan niet! Ook moeten dan meer goede en passende woningen voor doorstroming beschikbaar komen.

De dringende behoefte aan goedkope koop- en huurwoningen nu snel en kordaat aanpakken

Westland Verstandig wil concrete plannen de komende tijd maken voor de bouw van echt goedkope huur- en koopwoningen voor onze inwoners. Bestaande huizen zijn in Westland praktisch niet te krijgen. Die woningen moeten er dan komen voor starters, senioren die al dan niet doorstromen en alle inwoners. Waarom kunnen wel kantoren omgebouwd worden tot arbeidsmigrantenhuisvesting, worden wel goedkope tuinbouwpercelen bestemd tot arbeidsmigrantenhuisvesting, kunnen we jaarlijks bijna 100 statushouders een woning geven en slagen we er niet in onze inwoners te bedienen met passende woningen.

Westland Verstandig heeft concrete oplossingen.

De gemeente Westland moet collectieve en andere woonvormen een volwaardige plek geven in het woningbouwbeleid. De maatschappij ziet –net als wij- collectief wonen als een woonvorm die past bij de behoeften van deze tijd: omzien naar elkaar, betaalbaar wonen, duurzame bouw en eigen zeggenschap over bouw en beheer. Woonvormen waarin bewoners zelf de regie hebben, als vereniging of als corporatie. Initiatiefnemers moeten de mogelijkheid krijgen om te participeren in de inrichting van de eigen leefomgeving. Collectief wonen geeft de mogelijkheid om invulling te geven aan de veranderende woonwensen.

Westland Verstandig wil de behoefte aan woningen op de volgende manier aanpakken:

- levensloopgeschikte woningen bouwen;
- meer sociale koop- en huurwoningen bouwen door dat als gemeente speerpunt te maken bij nieuwbouwplannen en ook ervoor zorgen dat de woningen beschikbaar zijn voor onze inwoners;
- uitbreidingsmogelijkheden in overeenstemming met de natuurlijke groei in de dorpen. Ook voor ouderen en jonge gezinnen zodat deze reële kansen krijgen om in hun dorp te blijven wonen;
- Westland Verstandig zoekt graag de grenzen op van sturing en beschikbaarheid van woningen voor de mensen uit het betreffende dorp.
- Realisatie van vernieuwende woonconcepten, die beter aansluiten bij de huidige behoefte van de inwoners en waar reguliere ontwikkelaars en corporaties vaak (nog) niet of onvoldoende in voorzien, zoals kleinere woningen, gedeelde faciliteiten en gedeelde buitenruimte;
- Kleinschalige en inclusieve gemeenschappen waarin jong en oud meer omzien naar elkaar (nabuurschap, sociale cohesie), met toename veiligheid, vitaal buitengebied, minder eenzaamheid en lagere kosten voor Wmo en zorg tot gevolg;
- Bijdrage aan de woningbouwopgave: bouw van betaalbare woningen voor het lage en middensegment, meer kansen voor eigen inwoners, (en dus) meer doorstroming en flexibele (soms ook tijdelijke) bouw;
- Impuls aan duurzame woonvormen zoals klimaatadaptief, circulair, energieneutraal en gasloos.

Jongeren

Wonen

Het wordt door de steeds hoger wordende woningprijzen steeds moeilijker voor jongeren om hun eerste huis te kopen. Voor starters zijn er nauwelijks huizen beschikbaar. Om ervoor te zorgen dat jongeren in het Westland blijven wonen, zullen er bij alle nieuwe woningbouwprojecten veel meer starters koop- en mogelijk ook sociale huurwoningen moeten worden gebouwd. Daarnaast moet er ook voor gezorgd worden dat deze huizen ook echt voor starters zijn en blijven. Westland Verstandig wil daarom om een deel van de nieuwe huizen exclusief reserveren voor jongere kopers/huurders.

Onze speerpunten:

- Westlandse inwoners mogen niet gepasseerd worden door niet-Westlanders bij toewijzing van woningen in onze dorpen, zgn. verdringing. Samen met de regiogemeenten moeten oplossingen gevonden worden voor de nu bestaande

voor onze inwoners nadelige afspraken. Onze inwoners willen niet naar Den Haag Hollands Spoor.

- Langere wachttijden inwoners voor sociale huurwoningen in Westland ongewenst en onaanvaardbaar en moeten weggewerkt worden. Starters en jonge gezinnen in Westland moeten gemiddeld meer dan 50 maanden wachten op een huurwoning, dat is niet acceptabel.
- Statushouders gaan ten onrechte steeds voor mensen met urgentieverklaring. Er zijn te weinig sociale huurwoningen, het bestand neemt af door huurverhogingen na vrijkomen en massaal afstoten door de corporaties. Er wordt structureel te weinig nieuw gebouwd en doorstroming is er praktisch niet. Westland Verstandig pleit al jaren voor meer goedkope sociale woningen, een eigen gemeentelijk woningbedrijf dat voor voldoende aanbod zorgt en tijdelijke passende aparte woningen voor statushouders en arbeidsmigranten.
- Ook een verdere verlaging van de bouwgrondprijzen door de gemeente is voor sociale woningbouw noodzaak. Concreet betekent dat het laten dalen van de grondprijzen tot € 13.000,-- voor een grondgebonden woning en € 10.000,-- voor appartementen van drie lagen en meer. Alleen dan kan dit probleem opgelost worden. Allerlei dure bouwplannen laten de wachtlijsten voor goedkope woningen alleen maar langer worden. Het roer moet om! Andere keuzes dus.
- Meer betaalbare woningen in de Westlandse dorpen
- Westland moet meer sociale huur- en koopwoningen bouwen. Jonge gezinnen, starters, gebroken gezinnen en ouderen vragen in Westland om betaalbare woningen. Huurprijzen mogen dan niet hoger zijn dan € 500,-- à € 600,-- per maand. Nu ziet Westland Verstandig dat dit soort sociale huurwoningen snel afneemt. Enkele woningcorporaties verkopen woningen of onttrekken om financiële redenen aan de voorraad of willen af van woningen waar de huurprijs onder de € 500,-- ligt. Westland Verstandig wil dat dit afnemen direct stopt. De verloren gegane sociale huurwoningen moeten aangevuld worden.
- Westland Verstandig wil het aantal sociale huur- en koopwoningen vergroten. De vraag daarnaar blijft groot bij starters en senioren, maar eigenlijk bij onze inwoners van alle leeftijden.
- Ook de bouw van woningen tussen € 250.000,-- en € 300.000,-- verder stimuleren.
- Bij toewijzing van woningen in dorpen: mensen die in het dorp woonachtig zijn of daar gewoond hebben of maatschappelijk of economisch gebonden zoveel als mogelijk de voorkeur geven.
- Tegengaan van toewijzing woningen aan personen die overlast geven in de buurt. Erg belangrijk voor het woongenot.

Westland Verstandig heeft de volgende aanvullende speerpunten op het gebied van wonen:

- Wij willen vooral dat in of nabij de dorpen op plaatsen waar nu scholen/andere gebouwen etc. leegstaan woningbouw voor starters, jonge gezinnen en ouderen plaatsvindt. De gemeente zal daarbij ruimhartig omgaan met de regels maar wel ieder plan deugdelijk inpassen in de omgeving. Geef voorrang aan huizenbouw binnen de dorpen en stel deze niet achter bij bebouwing van de Westlandse Zoom of Waelpark.
- Wij willen initiatieven en voorstellen van particulieren met bouwplannen in de sociale sector positief en transparant bejegenen. Wie het uitvoert is niet zo van belang als maar gebouwd wordt.
- Westland Verstandig wil dat levensloopgeschikte woningen worden gerealiseerd in verband met toenemend vergrijzing. Dit bevordert ook de doorstromingsmogelijkheden voor senioren. Geregeld zal moeten worden de zorg en ondersteuning en de financiële gevolgen daarvan.
- We willen inzetten op allerlei constructies, zoals erfpacht en duokoop, die zo zijn opgezet dat dat een lagere financiële last voor de koper meebrengt.
- Wij willen meer aandacht besteden aan “wonen en zorg”.
- Wij willen dat in oudere woonwijken zoveel als mogelijk woningen worden toegewezen aan mensen die gebonden zijn aan het betreffende dorp of personen die uit het Westland afkomstig zijn. Als dat niet mogelijk is, draag dan zorg voor het zoveel mogelijk plaatsen van gezinnen die passen in de betreffende buurt. Voorkom dat er klachten komen van bewoners omdat nieuwkomers zich anders gedragen dan de buurt gewend is. Voor inwoners is woongenot het belangrijkste wat er is. Daar moeten we heel zorgvuldig mee omgaan.
- Wij willen doorgaan met startersleningen inzetten en doorstroming stimuleren.
- Wij willen meer woningtoewijzingen aan Westlanders bij nieuwbouw huurwoningen en ook bestaande huurwoningen. Weliswaar geldt een Europese inkomensgrens en is ook duidelijk dat vele inwoners van Westland een specifieke voorkeur voor een bepaald dorp hebben, maar in deze heeft de gemeente een sturende taak. Maak gebruik van de maximale ruimte die wordt gegeven.
- Wij willen zo nodig in de bestaande wijken de vrije lokale beleidsruimte inzetten waardoor meer woningen aan mensen uit de wijk zelf of uit het betreffende dorp kunnen worden toegewezen. Dit is goed voor de sociale cohesie en veraangenaamt het wonen.
- De gemeente moet verzekeren dat door de prestatieafspraken met de corporaties dat alle dorpen en alle inwoners -zowel starters, jonge gezinnen, ouderen en degenen die hulp nodig hebben- verzekerd zijn van goede huisvesting.

- Wij willen dat de gemeente zelf weer een woningbedrijf opricht. De ervaring leert dat de bestaande woningcorporaties niet bieden wat de inwoners vragen. Wij willen het gemeentelijk woningbedrijf actief inzetten voor de realisering en organisatie van goedkopere woningen. Het woningbouwbedrijf moet ook inzetten op het realiseren van zorgcomplexen waarbij voor een deel wonen wordt gefaciliteerd en voor een deel aanvullende zorg op maat. Het woningbedrijf kan dan ook samenwerken met de woningcorporaties en de zorginstellingen. De gemeente houdt zo meer grip op wat nodig is voor haar inwoners. Nu is iedereen te vaak afhankelijk van de woningcorporaties.
- Wij willen zorgwoningen (zorg gerelateerd wonen) voor ouderen in de dorpen en wel in alle prijsklassen.
- De gemeente dient te helpen met het behoud van de zorgcentra in de dorpen. Ouderen in de verschillende dorpen hebben het recht om in hun dorp, waarin ze meestal geboren en getogen zijn, van hun oude dag te genieten. De gemeente heeft de plicht om daarvoor direct of indirect te zorgen.
- De gemeente moet zorgvuldig toezien op wat er gebeurt met vrijkomende zorggebouwen. Initiatieven van derden tot behoud of andere goede invulling moeten ondersteund en gefaciliteerd worden.
- Westland Verstandig is voor een verdere samenwerking tussen de woningcorporaties en zorgorganisaties om zo zorg op maat voor ouderen en hulpbehoevenden tot stand te brengen. De woningcorporaties moeten dan zorgen voor de huisvesting en de zorgorganisaties voor zorg en dienstverlening op maat. De gemeente heeft in ieder geval in deze een regisserende functie en zal waar dat nodig blijkt te zijn moeten faciliteren en financieel ondersteunen.
- De gemeente moet burgerinitiatieven –groot en klein- voor de realisering van zorgwoningen faciliteren.
- De gemeente dient ook te faciliteren en te ondersteunen bij het aanpassen van woningen aan de behoefte van mantelzorg dichtbij. Daartoe dienen de regels zo nodig te worden aangepast en in concrete gevallen zal de mogelijkheid geboden moeten worden aan de bewoners om woningen aan te passen waardoor ook eventueel de ouders door hen in die woning gehuisvest en verzorgd kunnen
- Om de doorstroming van goedkope en meestal kleinere naar duurdere en grotere woningen mogelijk te maken vinden we dat vanuit de gemeente of de corporatie een financiële prikkel moet worden gegeven waardoor doorschuivers een tegemoetkoming in de verhuiskosten krijgen. Op die wijze komen meer goedkope voor starters geschikte en betaalbare woningen vrij en op de markt. Onze ervaring is het dat veel mogelijke doorstromers niet doorstromen vanwege de kosten.

H. Arbeidsmigranten. Gelijke rechten én plichten

"werk en deugdelijke huisvesting nu echt goed regelen"

Westland Verstandig heeft oplossing

850 woningen voor starters, spoedzoekers en arbeidsmigranten bij ABC-terrein, 850 woningen bij Horti Campus en 800 arbeidsmigranten huisvesten op en bij de bedrijven.

Je laat de vos toch niet op de kippen passen!!

Inmiddels is het gebrek aan huisvestingsmogelijkheden voor arbeidsmigranten in Westland nationaal nieuws. In 2012 wilde het toenmalige College al dat de uitzendbureaus 4 hotels zouden realiseren met 2.000 bedden. Dat plan mislukte. Nu wil dit College weer hetzelfde. De uitzendbureaus kunnen locaties aanleveren en het College toetst die. Drie locaties (Poeldijk bij Verburchterrein, Madeweg Monster en Lange Broekweg) werden bekend gemaakt. Een golf van terecht protest van de omwonenden. Verkeerde plekken enkel voorgesteld omdat de gronden tegen een "zacht prijsje" kunnen worden gekocht. Één uitzendbureau (Poeldijk) haakte inmiddels af, onenigheid met de projectontwikkelaar. Bij de Lange Broekweg ging het om uitzenders die weinig werk in Westland uitvoeren en bij de Madeweg gaan de plannen ook niet door!

Recent weer nieuwe plannen in De Lier, 's-Gravenzande, Naaldwijk.

Ergers is het dat het volstrekt naïef is te denken dat uitzendbureaus het huisvestingsprobleem voor Westland gaan oplossen. Uitzendbureaus zien de huisvesting als een verdienplaatje voor henzelf en zullen die alleen realiseren als ze er zelf beter van worden. Zeker niet om Westland/de arbeidsmigranten te "helpen". Dit is het verhaal van de vos die gevraagd wordt op de kippen te passen. Dat gaat natuurlijk fout. Uiteindelijk zullen de kippen het loodje leggen. Op uitzendbureaus kun je geen beleid baseren. Wil de gemeente op korte termijn dit probleem tackelen, dan moet zij het heft zelf in handen nemen. Voorts locaties kiezen die gemakkelijk liggen zoals grootschalig huisvesten bij de Horti Campus en ABC-terrein (huisvesting ook (op termijn) voor studenten) en kleinschalig huisvesten bij de bedrijven, onder strakke voorwaarden.

Westland Verstandig wil op deze wijze het huisvestingsprobleem voortvarend oplossen. De huidige strategie heeft tot nog toe nog geen bed gebracht in Westland, enkel procedures.

Westland kan niet zonder arbeidsmigranten in de glastuinbouw. Er is meer werk dan Westlanders samen kunnen verrichten en gebleken is dat uitkeringsgerechtigden in de omliggende steden dat gat niet voldoende kunnen of willen invullen. Wel is er extra aandacht nodig voor werkwillige Westlanders die werkloos zijn geworden. Het is van belang dat nieuwkomers op hun rechten en plichten en fundamentele waarden van de Nederlandse samenleving worden gewezen. Zeker als ze hier langer willen verblijven is het zaak dat zij zoveel mogelijk meedoen als het gaat om werken, wonen en leven.

Westland Verstandig heeft de volgende speerpunten voor het bevorderen van integratie van arbeidsmigranten:

- Wij willen dat voor alle arbeidsmigranten en buitenlandse bedrijven die hier werk verrichten de Nederlandse regels worden toegepast orent arbeidsrecht en CAO's en andere relevante wet- en regelgeving. Voorwaarde hiervoor is dat arbeidsmigranten bekend zijn bij de Nederlandse overheid en ingeschreven staan in het de Basisregistratie Personen (GBA en Register Niet-Ingezetenen).
- Het aantal ingeschreven arbeidsmigranten (ca. 3.500) is aanzienlijk lager dan het geschatte aantal van 10.000 in Westland werkende arbeidsmigranten. Dit vraagt om nog meer zicht en controle van de doelgroep. Hierbij kan tevens efficiënt gebruik gemaakt worden van de Basisregistratie Personen.
- Huisvesten van tijdelijke arbeidsmigranten moet voor zover mogelijk bij de tuinders zelf op het bedrijf ofwel tijdelijk en in kleine aantallen op percelen grond die een glastuinbouwbestemming hebben, op welke gronden oudere glasopstanden staan en die in de nabijheid van de bebouwde kom zich bevinden en waar geen hinder dreigt voor de buurt. Arbeidsmigrantenhotels of grootschalige huisvesting voor tijdelijke arbeidsmigranten willen wij niet in of dichtbij de dorpen. Wel willen we op zichzelf staande campussen realiseren op het ABC-terrein in Poeldijk en bij de Horti Campus in Naaldwijk. We willen daar niet alleen arbeidsmigranten, maar ook starters, spoedzoekers en flexwonen.
- Woningen in de dorpen dienen niet onttrokken te worden aan de 'woonfunctie' ten koste van (commerciële) kamerverhuur of pensions voor arbeidsmigranten. Onze voorstellen hebben geleid tot een gewijzigd beleid: in een woning mag slechts 1 huishouden wonen! Deze woningen moeten bestemd blijven voor 1 huishouden. Bestemmingsplannen dienen hierover duidelijkheid te scheppen. Dit voorkomt overbewoning, huisjesmelkerij en burenoverlast. Ook voor gebouwen, zoals bedrijfs-, winkel- en kantoorpanden in de dorpen, in, onder of naast woningen, die nu geen woonfunctie hebben, dienen in beginsel niet omgezet te worden tot kamerverhuur of pensions. Omzetten naar reguliere woonfunctie is meestal beter mogelijk. Terecht is ons initiatief om geen splitsing van woningen

mogelijk te maken, overgenomen zodat in een woning nog maar 1 huishouden kan wonen.

- Arbeidsmigranten die zich blijvend willen vestigen, en dat geldt zeker voor gezinnen met kinderen, moeten bij voorkeur instromen in de reguliere huisvesting onder gelijke condities als andere huishoudens.
- Voor arbeidsmigranten die langer dan een jaar zijn ingeschreven bij de gemeente moeten groepsbijeenkomsten worden gehouden over sociaal-maatschappelijke activiteiten, vrijwilligerswerk en mogelijke deelname aan sport- en culturele activiteiten. Integreren en meedoen is dan het belangrijkste uitgangspunt. De gemeente heeft daarin een aanmoedigingstaak.

I. Burgerinitiatieven en vrijwilligers

“vrijwilligers, het cement van onze samenleving; een goed doel op zich”

Vergeeten wordt vaak hoeveel vrijwilligers hun steentje bijdragen aan de leefbaarheid van hun wijk en dorp en aan het goed functioneren van hun vereniging. Zonder hun onbaatzuchtige inzet zou de samenleving vastlopen.

Westland Verstandig heeft de navolgende speerpunten op het gebied van vrijwilligers en burgerinitiatief:

- Initiatieven vanuit de inwoners en bedrijfsleven dienen door de gemeente Westland ondersteund en zo nodig gefaciliteerd te worden.
- Westland Verstandig is voorstander van het ondersteunen van particuliere initiatieven vanuit de dorpen als het gaat om hulpverlening én beheer openbare ruimten en begraafplaatsen.
- Westland Verstandig ondersteunt particuliere schuldhulpverleningsinitiatieven. Door hun activiteiten wordt erger voorkomen en dat betekent weer een besparing voor de gemeente die anders het schuldhulpverleningstraject moet inzetten hetgeen kosten meebrengt.
- Wij willen dat de vrijwilligers die op vele terreinen werkzaam zijn en een bijdrage aan de Westlandse samenleving leveren door de gemeente gefaciliteerd worden en niet belast worden met onnodige regeldrift, bureaucratie en kosten.
- Westland Verstandig wil dat gemeentelijke voorzieningen, zoals gebouwen en zalen, op een laagdrempelige wijze beschikbaar komen voor vrijwilligers. Multifunctioneel gebruik versterkt de sociale kracht en ontmoeting en zo wordt bijgedragen aan het cement van de Westlandse samenleving.
- Westland Verstandig wil dat de gemeente serieus en positief omgaat met initiatieven van inwoners.
- Vrijwilligers zullen vanuit de gemeente goed gefaciliteerd worden. Een voorbeeld is de buurtpreventie in de dorpen. Geschikte huisvesting en goede materiële ondersteuning en een goede informatievoorziening vanuit de politie is noodzaak en de buurtpreventen verdienen dat ook.
- Vrijwilligers zullen door de gemeente niet opgezadeld worden met onnodige formaliteiten en kosten. Zo worden inwoners die een “buurt in uitvoering”-project willen opstarten ten onrechte belast met de noodzaak tot oprichting van een vereniging of stichting.
- De gemeente zal actief meewerken met bewonersgroepen om zaken in hun eigen dorp voor elkaar te krijgen, zonder in bureaucratische rompslomp verzeild te

raken. Daarvoor is wel een budget nodig vanuit de gemeente. Daarmee geeft de gemeente aan dat ze het initiatief serieus neemt en positief waardeert.

J. Financiën op orde: op korte én lange termijn

"het kan en moet anders"

De inkomsten van de gemeente Westland staan wel een beetje vast: Gemeentefonds, OZB, rente, dividend, gemeentelijke diensten. Ook de uitgaven liggen deels vast, maar op het niet vastliggende deel (ca. € 150 miljoen) moeten andere keuzes gemaakt worden.

Westland Verstandig wil een andere begroting, maar wel in evenwicht. Andere accenten, waarbij een aantal tot nog toe door de gemeente wel betaalde zaken niet meer betaald worden en meer financiële ruimte komt voor zaken die wel de Westlandse inwoners –jong en oud- ten goede komen.

Minder wethouders, max 4 en minder zgn. bestuursadviseurs / administratieve ondersteuning die College adviseren. Minder communicatiemedewerkers die propaganda voor het College moeten maken. Wethouders meer concrete taken geven. Toevoegen aan de huidige taken: dierenwelzijn, de 11 dorpen onder de wethouders verdelen, seniorenzorg.

Geen kapitaalsvernietigingen en niet duurzaam handelen meer door nog goede gebouwen te slopen en elders dure gebouwen te realiseren. Het kan ook anders.

Westland Verstandig wil € 80 miljoen in 4 jaar besparen door een aantal uitgaven niet meer, althans op een veel lager niveau, door te zetten.

Dat betekent dat we € 80 miljoen kunnen besteden aan andere zaken. In de door dit College gepresenteerde begroting 2022-2025 baren vele keuzes ons grote zorgen. Westland Verstandig vindt dat de gemeente andere keuzes moet maken.

Het is zaak dat we structureel echt blijven investeren in de Westlandse economie, werkgelegenheid, de leefbaarheid en het voorzieningenniveau in de dorpen. Pas dan kan de lokale economie, de concurrentiepositie en welvaart in stand blijven.

Veel beter structureel en goed gepland nadenken over investeringen voor de gemeente zelf. Minder managers en meer aan de markt overlaten.

Westland Marketing meer doen vanuit de Westlandse sportverenigingen en vanuit de Westlandse bedrijven en niet met een overheersende (financiële) rol bij de gemeente.

Westland Verstandig heeft voor het gemeentehuishoudboekje goede alternatieven, waarmee we structureel de begroting sluitend maken, zelfs geld overhouden:

- De speerpunten in dit Verkiezingsprogramma worden ruimschoots voorzien van financiële dekking doordat andere keuzes gemaakt worden. Dit gebeurt door minder uitgaven en op kosten te besparen door:
 - Public Affairs overlaten aan onze bedrijven en dus geen miljoenen euro's meer aan besteden. Geen gelden meer naar Westland marketing. Aangetoond is dat deze gelden weinig opleverden tot nu toe.
 - flexwerken en te werken met sturen op resultaten;
 - minder ambtenaren door het saneren van taken die ergernissen opwekken en niet nodig zijn voor onze inwoners en ondernemers; niet meer doen: Westland marketing, te grote communicatieafdeling voor PR College, geen 6 fulltime wethouders, geen beleid waar niet om gevraagd wordt;
 - procesvernieuwingen met vereenvoudigen van regelgeving in zowel dienstverlening als handhaving;
 - besparen op bedrijfsvoering en bedrijfskosten (van 6 naar 4 wethouders);

- meer samenwerken met inwoners en bedrijven, investeren in draagvlak aan de voorkant (en geen juridische procedures aan de achterkant);
- heroverwegen meerjareninvesteringsplannen en geen onnodige dure investeringen;
- Geen incentives meer voor nieuwe bedrijven;
- Geen onnozele handhavingsdrang in het buitengebied;
- Eerst draagvlak bouwplannen onderzoeken en dan pas plannen presenteren. Voorkomt verspilling geld en tijd;
- Minder blunders die de gemeente veel geld kosten (miljoenen euro's);
- Betere (financiële) besturing in samenwerkingsverbanden (o.a. "trapje op en trapje af");
 - gebiedspilots en onderzoeken ruimtelijke strategie;
 - ambtelijke inzet HOT halveren;
 - minder handhaving buitengebied;
 - minder bestuursondersteuning;
 - minder communicatiefuncties;
 - daling apparaatskosten per inwoner;
 - veel minder uitgeven aan imago/public affairs/externe positionering / Westland Marketing;
 - minder middelen netwerken GPWO en MRDH;
 - minder eigen kosten Raad / College;
 - inzet structurele overschotten van van het Rijk ontvangen zorggelden voor zorg.
- En door extra inkomsten te verwerven uit:
 - stimuleren economie, bouwen in het bijzonder;
 - met name in de economische structuurversterking en innovatie door het principe "voor wat, hoort wat" sterker te hanteren en extra in te zetten op cofinanciering als 'vermenigvuldiger' (bijvoorbeeld subsidies andere overheden, provincie Zuid-Holland, Rijk en EU en bijdragen uit bedrijfsleven zonder freeriders).
- Met de bespaarde gelden willen wij de andere keuzes uit dit programma betalen. We noemen hier slechts een aantal:
 - goede vervangende voorzieningen treffen voor ouderen in dorpen en (doen) realiseren van zorgwoningen;
 - extra geld onderhoud openbaar groen en bloembakken in dorpen;
 - oprichting gemeentelijk woningbedrijf waardoor starters kunnen huren/kopen tegen aanvaardbare prijzen. Bouwen op bouwgronden en lege plekken in dorpen; Woonlasten en OZB voor bedrijven en verenigingen verlagen;
 - extra geld voor cultuur (in 2012 teveel bezuinigd);

- Westland Verstandig zorgt dat in 2022-2026 in totaal ruim € 80.000.000,-- anders wordt uitgegeven en/of besteed.
- De toenemende schuldenpositie wordt hierdoor ook verder geleidelijk omgebogen, met als gevolg minder lasten van rente en aflossingen.
- Op een aantal punten is deze financiële vertaling al concreet, op andere punten zijn het stelposten die bij de coalitie- en collegebesprekingen verder uitgewerkt worden en deze posten geven nu daarvoor de richting aan.

Onze laatste alternatieve begroting willen we de komende 4 jaren als uitgangspunt nemen bij het te voeren beleid. Deze luidde als volgt:

"Toelichting op alternatief plan voor de begroting 2022-2025

Westland Verstandig heeft haar prioriteiten verwerkt in haar alternatief plan voor de begroting. Uiteraard zijn delen van de door het College aangeleverde begroting wel in orde en die willen we dan ook graag handhaven. Dit alternatief gaat over zaken die voor de Westlandse inwoners echt belangrijk zijn dat deze nu eens goed geregeld worden. Het College doet in de nu voorliggende begroting een aantal voorstellen die wij absoluut overbodig, onnodig en soms zelfs ongewenst vinden. Wij vinden dat Westland daar haar euro's niet aan moet uitgeven. Ons alternatief bespaart op door het College opgegeven lasten en wil de ter beschikking komende euro's aanwenden voor wel belangrijke zaken en aanpak van de Westlandse vraagstukken.

Bij een alternatieve begroting kunnen een aantal grote slagen gemaakt worden zoals het voorlopig schrappen van de nieuwbouw Gemeentewerf, kan getracht worden de

woekerrente die nu voor de twee nieuwe gemeentehuizen door de Groene Schakel berekend wordt om te zetten in een normale financiering en kan bijvoorbeeld het besluit genomen worden dat de algemene reserve maximaal € 15 miljoen hoeft te zijn (was ultimo 2020 ruim € 28 miljoen en zal ultimo 2021, gezien de ProRap en het doorrollen van veel voorziene investeringen hoger uitvallen. Hetzelfde geldt voor de bestemmingsreserves die ultimo 2020 bijna 216 miljoen bedroegen. Ook deze dienen kritisch gezien te worden.

Daarnaast dienen alle uitgaven die in de reserves die geen investeringsplan meer hebben, worden overgezet.

Voorts zal het aantal externen beperkt moeten worden en zullen ook de kosten bedrijfsvoering minder hoog moeten stijgen dan nu het geval is. Op externen en minder dure bedrijfsvoering € 5 miljoen bezuinigen, dat moet te doen zijn.

Een betere organisatie ontstaat niet door steeds meer medewerkers tijdelijk in te zetten maar wel door te focussen op meer gedrevenheid en betrokkenheid.”

Vrijkomende gelden inzetten voor 20 prioriteiten:

1. **Verbetering leefomgeving in de 11 dorpskernen door o.m.:**

- het creëren van meer parkeerterreinen in de (vaak oudere) woonwijken in de diverse kernen waar er een groot probleem is met parkeren;
- grotere woningbouwplannen alleen maar vergunnen als op eigen terrein ondergronds geparkeerd wordt;
- versterking van de beleving van alle dorpskernen door deze leuker aan te kleden: bloembakken, bankjes en dorpsplein waar dat er nog niet is;
- meer groen en bomen in de woongebieden en daar waar die zijn, goed onderhoud plegen; gezien de slechte ervaringen het afgelopen jaar met groenonderhoud structureel betere aanpak, waardoor onze inwoners weer tevreden zijn.
- bij nieuwbouw en verdichting in de kernen van de bebouwing meer aandacht voor de menselijke maat en geen hoogbouw zeker daar waar het niet past, beter onderhoud van de openbare ruimte waar ook de veiligheid ruime aandacht krijgt;
- beter onderhouden en veiliger fietspaden;
- structureel aanpakken van de vele slonzige plekken in Westland;
- Westlandbreed aanpakken de wegeninfrastructuur omdat veel inwoners hun leefomgeving verpest zien worden door onveilige en ongeschikte wegen in hun woonomgeving. Dit is een snelgroeiende irritatiebron;

- aanpakken van vaker voorkomende mistoestanden rondom bewoning door zich niet aanpassende personen in de directe omgeving;
 - maatregelen voor het krijgen van schonere lucht en water;
 - een schone en een veilige openbare ruimte;
 - mooiere oevers en daar waar het kan inrichten van de ruimte met banken, toiletten, picknicktafels;
 - de sociale cohesie in de wijken en kernen behouden en zo nodig verbeteren;
 - andere wijze van afval inzameling waardoor de leefomgeving niet meer wordt verstoord door zakken, rommel, zwerfvuil; overgaan op nascheiding.
2. Realiseren op heel korte termijn van tenminste 200 **tijdelijke woningen** volgens het model in Midden-Delfland voor **Westlandse spoedzoekers** (helaas een groeiend bestand), eventueel starters en senioren, statushouders (die dan immers geen aanspraak hoeven te maken op een sociale huurwoning) en arbeidsmigranten, welke woningen bij voorkeur over een aantal kernen verdeeld worden. Zo nodig dient de gemeente hier zelf het initiatief voor te nemen en de onrendabele top vanwege de tijdelijkheid op de koop toe nemen. Ook aanhouden van een aantal woningen om crisiswoonsituaties direct op te lossen en daarover met onze corporaties zo nodig afspraken te maken.
3. **Het wachtlijstenoffensief:** aanpakken van de lange wachtlijsten voor goedkope woningen. Ook de wachtlijsten voor verpleegplaatsen, waardoor vooral kwetsbare inwoners lijden. Snel meer revalidatie-/verpleeghuisbedden in Westland realiseren: zelf als gemeente en mogelijk faciliterend of regisserend. Die dan realiseren bij de bestaande Kreek, Terwebloem of Woerdblok. Meerdere woon- / zorgcomplexen realiseren à la de Berkenflat in 's-Gravenzande in alle dorpen in de komende tijd.
- De gemeente dient voorts de komende 2 jaren extra 300 starters- en seniorenwoningen te realiseren en liefst een verdeling over de kernen om in de grote behoefte te voorzien. Ook hier weer regie / faciliterend/ zelf.
4. **Burgerinitiatieven** evt. verder aanmoedigen, evt. zelf initiëren en zo nodig ook financieel ondersteunen. Dit soort initiatieven zijn ideaal voor het draagvlak en de nieuwe democratie.
5. **Structureel betere zorg in Westland**
- tegengaan en helpen bij vereenzaming door thuiszorg en huishoudhulp ook te betalen voor het maken van een praatje;
 - hogere vergoeding (ook na 2021) en betere ondersteuning van mantelzorgers; zij worden steeds belangrijker voor behoud van de kwaliteit van leven en hun betrokkenheid betekent vaak besparing van kosten bij de Gemeente en derden.

- recht van iedere senior erkennen en daartoe concrete zaken realiseren om in de eigen kern te blijven, ook als zelfstandig wonen niet meer kan.
 - gemakkelijker hulp bij aanvragen woning geschikt te maken bij beperkingen;
 - de mantelzorgers wijzen op de mogelijkheid van respijtzorg;
6. **Zorg dat de voorzieningen in de kleinere kernen en buitengebied niet door de ondergrens zakken**, o.m. pinautomaat, glasvezel, voldoende nieuwe woningen of doorstroming, zelfstandige woningen met zorg op maat in alle dorpen;
 7. **De Westlandse verenigingen meer ondersteunen** als er een terecht verzoek ligt om ondersteuning vanuit de gemeente. Met de Raad concrete afspraken maken wanneer verenigingen een financieel of ander beroep op de gemeente kunnen doen naast de bestaande regelingen.
 8. **Sterke Westlandse economie** door smart om te gaan met de realiteit: niet in beton gegoten glasareaal, Westland aantrekkelijker maken voor haar inwoners en haar ondernemers.
 9. **Verdere vergroening Westland.** De motie Beter groen en motie Leefbos ook echt uitvoeren.
 10. **Gemeentelasten laten dalen en in ieder geval niet laten stijgen.**
 11. **Westland voor jongeren en 30-plussers aantrekkelijker maken:**
 - goede uitgangsmogelijkheden en vrijetijdsbesteding;
 - een bioscoop met een ruim filmaanbod;
 - genoeg brede scholen in de omgeving en goede kinderopvang.
 12. **Concrete voorzieningen om onze inwoners aan te zetten om zonnepanelen/ warmtepompen te plaatsen** en energiebesparende maatregelen, door de mogelijkheid aan te bieden en dat evt. samen met Westland Infra om de aanschafkosten te lenen en de lening af te lossen met de voordelen die behaald worden. Elders gebeurt dat al met groot succes. Ook onze wooncorporaties aanzetten om zelf zonnepanelen te plaatsen of akkoord te gaan dat hun huurders zelf zonnepanelen plaatsen.
 13. Verdere concrete stappen zetten naar een **railverbinding** via de Uithof en/of Wateringseveld en/of vanuit Hoek van Holland, waardoor de Horti Campus en onze dorpen in Westland gemakkelijker met openbaar vervoer bereikt kunnen worden en de MRDH een duidelijk signaal krijgt dat Westland dat ook wil evenals Nootdorp, Barendrecht, Vlaardingen, Maassluis en Schiedam. Waarom stoppen de moderne OV-rail in Wateringen, Uithof en Hoek van Holland?
 14. **Echte en serieuze (beg)inspraak** van onze burgers is dringend nodig. Nog veel burgers beklagen zich over het niet serieus genomen worden. Uiteraard gaat het dan om een serieuze invulling van de inspraak. Die was vanaf 2018 absoluut ondermaats! Dat moet veel beter!

15. **Handhaving in verkeer** en hinderlijk gedrag in de openbare ruimte is belangrijk. Onze inwoners vragen om maatregelen en een concrete aanpak om de hoeveelheid verkeer en de snelheid van het verkeer. Ook belangrijk is een goede calculatie binnen de gemeente. Te vaak worden kosten fiks te hoog of fors te laag ingeschat waardoor forse bijstellingen plaatsvinden (zie o.m. kosten terugplaatsing Machteld, 20% reële kosten!). Hierin dient voorzien te worden.
16. **Leefomgeving beter beschermen door adequate regelgeving.**
17. **Afvalinzameling geheel anders organiseren en groenonderhoud beter uitvoeren!**
18. **Wegenstructuur verbeteren.**
19. **Eigen woningbedrijf** met bijzondere focus op starters- en seniorenwoningen;
20. **Meer Buurt in uitvoering** en dat ook financieel stimuleren.

Minder geld naar / meer opbrengst en logische keuzes

	2022	2023	2024	2025
1. Minder wethouders (4) en ondersteuning	- 1.200.000	- 1.200.000	- 1.200.000	- 1.200.000
2. Extra onderzoek verbonden partijen. Er is al dubbele accountantscontrole	- 200.000			
3. Afzien kosten personeel. Smarter werken /op bestaand budget	-5.000.000	-6.000.000	-7.000.000	-8.000.000
4. (Extra) opbrengst parkeerplaatsenfonds	+ 350.000	+ 350.000	+ 350.000	+ 350.000
5. minder kosten op externen niet op projecten geboekt	-2.500.000	-2.500.000	-2.500.000	-2.500.000
6. minder kosten externen op de projecten en dus besparing op die projecten	- 1.000.000	- 1.000.000	- 1.000.000	- 1.000.000
7. Afzien deel reguliere handhavingskosten buitengebied (voor nieuwe zaken genoeg budget)	- 550.000	- 550.000	- 550.000	- 550.000
8. smarter werken minder geldverspilling / ICT bezuinigen	-1.400.000	-1.600.000	-1.600.000	- 1.600.000
9. Stofkamoperatie door de reserves zonder concrete bestedingsplannen	- 2.000.000	-1.000.000	-1.000.000	-1.000.000
10. economisch, promotie	- 600.000	- 600.000	- 600.000	- 600.000

11. Ingrepen op begroting bestaand beleid: - minder communicatie- functionarissen College / gemeente - verlaging apparaatskosten per inwoner door ingrepen - minder middelen naar MRDH, netwerken GPWO - procesvernieuwing en smarter werken	- 1.000.000	- 1.000.000	- 1.000.000	- 1.000.000
12. Kaasschaaf bij kosten opmaken visies / plannen / programma's	- 500.000	- 200.000	- 200.000	- 200.000
13. public affairs / lobbyisten / internationalisering etc.	- 600.000	- 600.000	- 600.000	- 600.000
14. Geen beveiligers	- 110.000	- 110.000	- 110.000	- 110.000
15. Geen islamitische school	- 450.000			
16. Zonder nut! Geen Kabinets-chef / lobbyist / geen bevolkingscontroleurs	- 300.000	- 300.000	- 300.000	- 300.000
17. Geslaagde ingrepen in contracten	- 500.000	- 500.000	- 500.000	- 500.000
18. GHC	- 750.000			
19. Erasmusvaart			- 1.500.000	
20. Nieuwbouw Gemeentewerf	- 1.500.000	- 114.000		
21. Beheer gebouwen	- 500.000	- 500.000	- 500.000	- 500.000
Totaal	-20.310.000	-17.424.000	-19.810.000	-19.310.000

Meer geld aan:

	2022	2023	2024	2025
1. extra verbetering leefomgeving	2.500.000	2.500.000	2.000.000	2.500.000
2. extra inzet wonen	2.000.000	1.074.000	1.910.000	1.410.000
3. wachtlijstenoﬀensief	500.000	100.000	2.500.000	1.500.000
4. financiering burgerinitiatieven	100.000	100.000	100.000	100.000
5. betere zorg- voorzieningen in Westland	2.210.000	2.000.000	2.500.000	2.500.000
6. Economische opgave	1.000.000			

W.A.				
7. voorzieningenniveau (kleinere) kernen op peil houden. Groener maken	1.400.000	2.400.000	2.400.000	2.400.000
8. Extra financiële ondersteuning Westlandse verenigingen	300.000	500.000	500.000	500.000
9. Sterkere Westlandse economie/ uitvoering geven aan uitgangspunt: glastuinbouw niet in beton gegoten	200.000			
10. Verdere vergroening Westland	1.000.000			
11. Woonlastenverlichting Burgers / ondernemers	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000
12. Aantrekkelijker maken Westland voor jongeren en 30-plussers	500.000	1.200.000	1.200.000	1.200.000
13. Burgers helpen bij Verduurzaming woningen	500.000	500.000	500.000	500.000
14. Voorbereiding en MRDH laten wennen aan de noodzaak rail-verbinding Wateringse Veld richting Hoek van Holland / Horti Campus en diverse kernen	200.000			
15. inspraak voor onze Burgers echt goed regelen	100.000	100.000	100.000	100.000
16. extra BOA's	300.000	300.000	300.000	300.000
17. Inhaalslagen verenigingen Westland	500.000	500.000	500.000	500.000
18. Beheer en onderhoud meer groen	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000
19. Ander afvalinzameling	2.000.000	300.000	300.000	300.000
20. Wegen infrastructuur verbeteringen	2.000.000	2.000.000	1.000.000	2.000.000
21. Eigen woningbedrijf met focus op starters senioren woningen	1.000.000	1.850.000.000	2.000.000	1.500.000
Totaal	20.310.000	17.424.000	19.810.000	19.310.000

Westland Verstandig
Financiële samenvatting

	2022	2023	2024	2025
1 €	-1.200.000,00 €	-1.200.000,00 €	-1.200.000,00 €	-1.200.000,00
2 €	-200.000,00			
3 €	-5.000.000,00 €	-6.000.000,00 €	-7.000.000,00 €	-8.000.000,00
4 €	350.000,00 €	350.000,00 €	350.000,00 €	350.000,00
5 €	-2.500.000,00 €	-2.500.000,00 €	-2.500.000,00 €	-2.500.000,00
6 €	-1.000.000,00 €	-1.000.000,00 €	-1.000.000,00 €	-1.000.000,00
7 €	-550.000,00 €	-550.000,00 €	-550.000,00 €	-550.000,00
8 €	-1.400.000,00 €	-1.600.000,00 €	-1.600.000,00 €	-1.600.000,00
9 €	-2.000.000,00 €	-1.000.000,00 €	-1.000.000,00 €	-1.000.000,00
10 €	-600.000,00 €	-600.000,00 €	-600.000,00 €	-600.000,00
11 €	-1.000.000,00 €	-1.000.000,00 €	-1.000.000,00 €	-1.000.000,00
12 €	-500.000,00 €	-200.000,00 €	-200.000,00 €	-200.000,00
13 €	-600.000,00 €	-600.000,00 €	-600.000,00 €	-600.000,00
14 €	-110.000,00 €	-110.000,00 €	-110.000,00 €	-110.000,00
15 €	-450.000,00			
16 €	-300.000,00 €	-300.000,00 €	-300.000,00 €	-300.000,00
17 €	-500.000,00 €	-500.000,00 €	-500.000,00 €	-500.000,00
18 €	-750.000,00			
19			€ -1.500.000,00	
20 €	-1.500.000,00 €	-114.000,00		
21 €	-500.000,00 €	-500.000,00 €	-500.000,00 €	-500.000,00
	€ -20.310.000,00	€ -17.424.000,00	€ -19.810.000,00	€ -19.310.000,00

	2022	2023	2024	2025
1 €	2.500.000,00 €	2.500.000,00 €	2.000.000,00 €	2.500.000,00
2 €	2.000.000,00 €	1.074.000,00 €	1.910.000,00 €	1.410.000,00
3 €	500.000,00 €	100.000,00 €	2.500.000,00 €	1.500.000,00
4 €	100.000,00 €	100.000,00 €	100.000,00 €	100.000,00
5 €	2.210.000,00 €	2.000.000,00 €	2.500.000,00 €	2.500.000,00
6 €	1.000.000,00			
7 €	1.400.000,00 €	2.400.000,00 €	2.400.000,00 €	2.400.000,00
8 €	300.000,00 €	500.000,00 €	500.000,00 €	500.000,00
9 €	200.000,00			
10 €	1.000.000,00			
11 €	1.000.000,00 €	1.000.000,00 €	1.000.000,00 €	1.000.000,00
12 €	500.000,00 €	1.200.000,00 €	1.200.000,00 €	1.200.000,00
13 €	500.000,00 €	500.000,00 €	500.000,00 €	500.000,00
14 €	200.000,00			
15 €	100.000,00 €	100.000,00 €	100.000,00 €	100.000,00
16 €	300.000,00 €	300.000,00 €	300.000,00 €	300.000,00
17 €	500.000,00 €	500.000,00 €	500.000,00 €	500.000,00
18 €	1.000.000,00 €	1.000.000,00 €	1.000.000,00 €	1.000.000,00
19 €	2.000.000,00 €	300.000,00 €	300.000,00 €	300.000,00
20 €	2.000.000,00 €	2.000.000,00 €	1.000.000,00 €	2.000.000,00
21 €	1.000.000,00 €	1.850.000,00 €	2.000.000,00 €	1.500.000,00
	€ 20.310.000,00	€ 17.424.000,00	€ 19.810.000,00	€ 19.310.000,00

K. Kunst en cultuur

"cultuur: investeren in de toekomst van Westland"

Westland Verstandig vindt dat de gemeente jaarlijks meer aan kunst en cultuur moet besteden. Dit is broodnodig om een bloeiend cultureel leven te garanderen.

Als partij hebben wij kunst en cultuur hoog in het vaandel staan. Wij zijn ook trots op de kunstzinnige cultuuruitingen in onze gemeente. Zonder kunst en cultuur was onze maatschappij niet creatief, waren onze opleidingen technocratisch en onze economie niet innovatief. De verbetering van de culturele vorming is voor ons een opgave van de hoogste prioriteit. Westland Verstandig vindt dat ondersteuning van cultuur niet subsidiëring maar **investering in de toekomst van Westland** moet worden genoemd. Een betrouwbare financiering van de culturele sector is de voorwaarde waarmee privéondernemers bereid zullen zijn zich voor cultuur te engageren.

Kunst en cultuur worden steeds belangrijker voor het levensgeluk van onze inwoners. Er is al het nodige, maar het moet meer en beter. Initiatieven als Schrijvers tussen de kassen, huiskamerfestivals, moonwalkings, schrijverscafés, Westlandse culturele activiteiten dienen gefaciliteerd te worden vanuit de gemeente. De belangstelling bij onze inwoners voor deze initiatieven is groot en toont aan dat er veel behoefte is aan culturele activiteiten.

Kunst en cultuur en Kunstmuseum Westland

Terechte wens van de stichting Kunstmuseum Westland om eindelijk duidelijkheid te krijgen dat een dergelijk museum er komt en ook voldoende door de gemeente wordt ondersteund. Veel beloofd maar weinig gedaan vanuit de gemeente in de voorbije 4 jaar. De suggestie van de stichting -uitbreiding Westland Museum- verdient serieuze opvolging. Westland Verstandig ondersteunt een aantal wensen van het Westlands Kunstmuseum:

"De verspreide kunstcollecties van de gemeente Westland, van het Westlands Museum en van de Stichting Kunstmuseum Westland dienen zichtbaarder te worden voor het publiek en onder één organisatie te worden ondergebracht. Het beheren van een kunstcollectie is geen taak voor de gemeente.

Het Westlands Museum en het Kunstmuseum Westland dienen hun organisaties op zo kort mogelijke termijn te integreren.

Een Kunstafdeling als onderdeel van het Westlands Museum is wenselijk, vraagt om uitbreiding van de bestaande expositieruimte en heeft consequenties voor de personele bezetting."

Kunst- en cultuursector meer ruimte geven nu het economisch beter gaat.

Kunst en cultuur in Westland beter op de kaart zetten. Belangrijk voor het levensgeluk van onze inwoners, jong en oud. Via kunst en cultuur ook diverse andere acute problemen -zoals vereenzaming, integratie, aanpassing- aanpakken en verder oplossen.

Wij noemen de wens om ieder jaar 2 nieuwe kunstwerken in Westland te plaatsen en daarover vooraf overleg te voeren met Westlandse kunstenaars over kunstideeën of locaties.

Westland Verstandig vindt dat de amateurkunst waar nodig gemeentelijke (financiële) ondersteuning moet krijgen. Cultuur is goed voor brain en body. Behoud van alle vormen van cultuur in Westland is belangrijk voor Westland en de Westlandse inwoner. Dit geldt voor koorzang, muziekvereniging, amateurtoneel en meer professionele cultuurbeoefening en voor de vele andere vormen van kunst en cultuurbeoefening.

Wij staan in beginsel positief tegen Cultuurweb waarmee kunst en cultuur in Westland op een breder en beter niveau gebracht kan worden en ook de brug naar het onderwijs kan worden geslagen. Wel vinden we dat de subsidiëring van verenigingen of initiatieven weer teruggebracht moet worden naar de gemeente. Is nu vaak voor verenigingen niet duidelijk en ook de verantwoording is problematisch. Westland Verstandig vindt dat hetgeen nu in de dorpen op het gebied van verenigingen/stichtingen aanwezig is daar moet blijven en uitgebreid moet worden. Mocht daarbij steun van de gemeente nodig zijn, dan zal die gegeven moeten worden. Zeker gezien het feit dat de meeste verenigingen hun subsidies zijn afgenomen en op dat punt de gemeente weer enige financiële reserves heeft.

Westland Verstandig heeft de volgende speerpunten voor kunst en cultuur:

- Voor culturele verenigingen dient de 25%-“sport”regeling ingevoerd te worden. Bij investeringen door die verenigingen draagt de gemeente 25% bij.
- Alle culturele verenigingen in Westland verdienen ondersteuning door de gemeente onder meer op het gebied van huisvesting en cultuurbeoefening.
- Wij willen dat er zorgvuldig wordt omgegaan met de bestaande kunst en cultuur in Westland. Het uitreiken van een jaarlijkse Westlandse Cultuurprijs moet zorgen voor een extra waardering voor de sector.

- Westland Verstandig is tegen het verhogen van de huurprijzen van de accommodaties die in gebruik zijn bij verenigingen op het gebied van cultuur.
- Verenigingen zouden weer meer financiële steun vanuit de gemeente moeten ontvangen, al of niet in de vorm van een projectfinanciering. De gemeente Westland zal de door de verenigingen betaalde OZB moeten compenseren met een subsidie.
- Wij willen uitbouw van het instituut Westlandse dichter. Deze kan dan een Westlandse kleur geven bij een groot aantal evenementen. Bespaart ook kosten van ingehuurde sprekers.
- Nu het economische tij gekeerd is, dient de gemeente ook weer ruimhartiger te zijn richting onze verenigingen.
- Ieder jaar 2 nieuwe kunstwerken in onze dorpen plaatsen.

L. Bestuurs(cultuur) en dienstverlening: investeer in draagvlak

"een dienstbare gemeente zet de inwoner centraal"

Een gemeente is er voor de inwoners en niet andersom. Onze dienstverlening is het visitekaartje voor inwoners en bedrijven en dit moet heel veel, zelfs vele malen beter.

Een sterke gemeente bestaat om te beginnen uit kwalitatief goede ambtenaren, een professioneel College en een gemeenteraad die zijn werk goed doet. Ambtenaren moeten ten dienste staan aan onze inwoners. Dat moet goed duidelijk zijn en vandaar dat wij de ambtenaren daartoe bij de start van hun dienstverband een eed/belofte willen laten afleggen dat zij ten dienste staan aan onze inwoners.

De gemeente moet meer investeren in echte banen en het goede voorbeeld geven door geen onnodig flexwerk in te zetten. Er moet een goede invulling gegeven worden van beschut werk voor mensen die daarop zijn aangewezen. Social return mag niet ten koste gaan van verdringing zowel voor wat betreft beloning als personeel als kwaliteit. Uitkeringsgerechtigden dienen met respect behandeld te worden.

Westland Verstandig heeft de volgende speerpunten voor de besturing en de dienstverlening:

- De gemeente is er voor de inwoner. Daarvoor moet de ambtelijke organisatie over voldoende deskundigheid, de juiste focus, de juiste menskracht en dienstbare houding beschikken om de diensten die de Westlandse gemeenschap worden aangeboden goed te kunnen uitvoeren, controleren en handhaven.
- Wij willen deregulering en alle onnodige formaliteiten afschaffen. Ondernemers, verenigingen en inwoners ervaren onnodige regelgeving vaak als belemmering voor hun activiteiten. Er moet goed gekeken worden welke regels noodzakelijk zijn en welke niet. Een bloeiende en dynamische lokale economie is gebaat bij zo min mogelijk bureaucratie en korte, transparante procedures en geen geneuzel. Minder bureaucratie voor meer bedrijvigheid.
- Door de inwoners van Westland wordt het belangrijk gevonden dat in alle dorpen een gemeentelijk loket aanwezig is. Dit kan tegen aanvaardbare kosten gerealiseerd worden door gebruik te maken van de bestaande Vitislocaties of bibliotheek of andere centraal gelegen gebouwen die er toch al zijn en op die wijze kan multifunctioneel gebruik gemaakt worden van die gebouwen.
- Aanvullend zal de gemeente voor inwoners die niet in staat zijn om zelf digitaal of fysiek gebruik te maken van essentiële gemeentediensten, behulpzaam moeten

zijn. Dit kan doordat ambtenaren met laptop samen met de bewoners bij hun thuis de nodige digitale aanvragen doen.

- Westland Verstandig vindt dat de inwoners recht hebben op een integer Bestuur van Westland. Iedere belangenverstremgeling moet worden uitgebannen. Immers door niet integer te handelen wordt het wantrouwen van inwoners in de politiek gevoed. De integriteitseisen zijn de afgelopen jaren toegenomen. Ook de schijn van niet integer gedrag is niet te aanvaarden. Er zal transparant gehandeld moeten worden.
- De regeling van de maximaal 1.000m² grond bij een burgerwoning soepel toepassen en rekening houden met de menselijke maat. Maatwerk leveren en werken met tijdelijke vrijstellingen dan wel vrijstellingen waaraan voorwaarden verbonden worden waarbij het belang van de gemeente en eventuele schaalvergroting/reconstructie in de toekomst veilig gesteld wordt, maar ook rekening gehouden wordt met het belang van de eigenaar. Geen nodeloze kapitaalsvernietiging.
- Bestaande planologische regels soepel toepassen en steeds van geval tot geval bekijken of handhaving nodig is. Alleen handhaven als een groot gemeentelijk belang of daadwerkelijke belangen van derden dat vergen. De gemeente zou ook snel een mediationtraject moeten opstarten.
- De 11 dorpen onder de wethouders verdelen zodat ieder dorp een "eigen" wethouder heeft naast 2 vaste ambtenaren per dorp die klachten/meldingen direct kunnen oplossen. Ook senioren-/jongerenbeleid bij ieder een eigen wethouder.
- Veel vluchtelingen die naar Nederland kwamen, hebben nu een verblijfsvergunning. Goede inburgering en een duurzame positie op de arbeidsmarkt voor in Westland wonende statushouders is van groot belang. De gemeente moet hier richting aan geven.
- De site van de gemeente Westland is te ingewikkeld en moet gebruiksvriendelijker gemaakt worden.

M. Geef ondernemers de ruimte en laten we Westland bereikbaar houden

"presteren, investeren en innoveren"

Samen op zoek naar vernieuwende, duurzame aanpakken waarbij verbindingen tussen sectoren als glastuinbouw en toerisme, recreatie, horeca en cultuur kansen bieden. Investeren in de economie betekent ook financieren en faciliteren. Wat wil en kan het bedrijfsleven concreet en wat wordt van de gemeente verwacht? Westland Verstandig is natuurlijk voorstander van een **innovatief glastuinbouwcluster** en wil dat Westland als de belangrijkste greenport van Nederland voorop blijft lopen. De gemeente moet daarvoor de ruimtelijke voorwaarden scheppen.

Wij willen met het gehele bedrijfsleven blijven samenwerken aan een concurrerend vestigingsklimaat en een duurzame economie. Dat vraagt om noodzakelijke investeringen, niet alleen in het glastuinbouwcluster, maar ook in leefbare en bloeiende winkelcentra, dorpen, bedrijventerreinen, in het openbaar vervoer en een goede bereikbaarheid gericht op mobiliteit van personen en logistieke stromen.

Westland Verstandig wil ruimte voor elkaar versterkende bedrijvigheden, zoals recreatie en toerisme dat verbonden wordt met het glastuinbouwcluster en daaraan gekoppeld een florerende horeca en detailhandel, zowel gericht op de fun- als runshopper. De investeringsgelden dienen gezamenlijk te worden opgebracht door bedrijfsleven, gemeente en met cofinanciering van andere overheden (subsidies) en derden. De rol van de gemeente betreft vooral het publieke aandeel. Aan de markt moet echt overgelaten worden het te organiseren. Om in de snel veranderende en globaliserende markten mee te blijven doen is een economisch programma, dat ook verder gaat dan tactische projecten, zoals in de Westland Agenda. Bij Westland hoort een economisch investeringsfonds dat zowel in goede als in slechte tijden ondersteunt bij deze taakopdracht. Daarvoor is een evenwichtige bijdrage nodig van allen zonder extra administratieve lasten en zonder extra uitvoerings- en handhavingskosten voor de gemeente. Hiermee kunnen concrete projecten, zoals in de Westland Agenda, ook structureel gefinancierd worden en op een wijze waarbij onze inwoners en Raad betrokken worden. De daarvoor bestemde eenmalige reserves van de verkoop van Westland Energie Services in 2007 en CAIWAY in 2008 zijn namelijk uitgeput. Generieke fondsvorming met een vermenigvuldiger door cofinanciering is nodig om te voorkomen dat we achter de feiten aan gaan lopen. Dat geldt ook in tijden dat 'delen het nieuwe hebben' is. Elk jaar € 8-10 mln. samen

investeren is op deze wijze mogelijk en haalbaar. Dit alles is een topgreenport waardig.

Westland Verstandig heeft de volgende speerpunten voor ondernemers en bedrijvigheid:

- De gemeentelijke rol ligt in het optimaliseren van het vestigingsklimaat, het faciliteren en stimuleren van het ondernemerschap, het organiseren en stimuleren van netwerken en verbindingen in de regio maar ook in het stellen van duidelijke en eenvoudige regels. De huidige bedrijven en instellingen vormen een stevig fundament in de economische structuur. Die structuur dient de gemeente Westland optimaal te faciliteren en te ondersteunen.
- Voor wat hoort wat. Westland Verstandig wil helderheid over de unaniem in de Raad vastgestelde motie over het Westlandse Investeringsfonds: óf we investeren samen of niet. Daarbij gaan we uit van de volgende uitgangspunten: iedereen doet mee, geen administratieve lasten en geen perceptiekosten. Uitwerking ook in samenwerking tussen gemeente en gezamenlijke bedrijfsleven. Concreet project is bijvoorbeeld Horti Campus/ Horti Expo.
- Westland Verstandig heeft grote waardering voor de Horti Campus/Horti Expo en wil hiervoor verdere ondersteuning en begeleiding van de gemeente. Wel goed in de gaten houden dat de beoogde resultaten en effecten ook bereikt worden. Dit betekent "vinger aan de pols" en bijsturen als het nodig is.
- Westland Verstandig vindt dat alle dorpen en bedrijventerreinen van openbaar- en bedrijvenvervoer voorzien moeten zijn. Een goede mix van snelbusdiensten die goed verbonden zijn met omliggend regionale en landelijke OV (Randstadrail en NS) en daarmee verbonden kleine Westlandse lijnbusjes, Plusbus voor senioren, en Regiotaxi Haaglanden speciaal voor reizigers met mobiliteitsbeperkingen.
- Westland Verstandig wil compleet dekkende openbare wifi in Westland. Westland wil het kenniscentrum voor de tuinbouw in de wereld zijn en een aantrekkelijke vestigingsplaats voor toonaangevende bedrijven. Het beschikbaar stellen van gratis wifi past daarbij. Westland moet voorop lopen in de digitale ontwikkelingen en een voorbeeld zijn voor andere gemeentes. De beste Westland marketing!
- Westland Verstandig wil in heel Westland glasvezel. Het is natuurlijk een schande dat 8.000 huizen en 2.000 bedrijven geen glasvezel hebben.
- De digitale dienstverlening van de gemeente moet beter en de administratieve lasten (regeldruk) moeten verder worden teruggedrongen.

- Minder bureaucratie is goed voor de bedrijven en ook voor het binnenhalen van nieuwe bedrijven tegen aantrekkelijke condities. Zo komen we van de grote grondvoorraad af en groeit de werkgelegenheid
- In **alle** dorpen moet voldoende aanbod zijn van noodzakelijke voorzieningen voor jong tot oud en een passend aanvullend winkelaanbod dat aansluit op de (veranderende) vraag en het koopgedrag. Door concentratie en aantrekkelijke inrichting van de winkelgebieden met voldoende parkeermogelijkheden naast het winkelen ook bijgedragen worden aan sociale ontmoeting.
- Wij blijven werken aan betere en veiligere wegen onder meer door grote verkeersaders te verbeteren. Kruispunten moeten worden aangepakt en de capaciteit moet worden verhoogd. Door verdere scheiding van gemotoriseerd en langzaam verkeer wordt de veiligheid beter gewaarborgd. Er moeten maatregelen worden genomen om de geluidsoverlast en de snelheid te beperken op, ontsluitingswegen, in de dorpen en op de linten in het buitengebied..
- Wij willen meer groene golfzones waarbij verkeerslichten op elkaar afgestemd zijn. Daardoor ontstaat onder meer een snellere doorstroming.
- Oplossing in Westland van tal van verkeersknelpunten.
- We willen openbare fietspompen in en rond drukke fietsroutes.

- ZZP'ers en ondernemende mensen vinden wij erg belangrijk. In Westland zijn dat er gelukkig erg veel. Voor het parkeren van bedrijfsbussen zou de gemeente een apart ingerichte parkeermogelijkheid moeten maken met een muur waardoor inbraken voorkomen kunnen worden en parkeren voor de deur niet meer nodig is. Westland Verstandig vindt dat de gemeente hier aan snel moet gaan werken.

N. Sport

"Bewegen is gezond"

Westlanders bewegen en sporten graag. Dat houden we graag zo! Dat geldt ook voor de gemeentelijke voorzieningen en accommodaties, zoals de 25%-regeling, het topsportbeleid en onze sportparken, zodat sportverenigingen en daarmee de sporters recreatief, competitief en de topsport zich maximaal kunnen ontplooiën.

Het uitoefenen van de sport heeft ruimte nodig. Samen moeten we deze ruimte inpassen in Westland. Daarbij kan de gemeente het voortouw nemen om verenigingen samen te laten werken en een verbindende rol te laten spelen in hun ruimtebehoefte.

Veel sportverenigingen leunen op vrijwilligers. Toch horen en zien we ook dat het voor veel verenigingen steeds moeilijker wordt om voldoende vrijwilligers te vinden. Het is daarom essentieel dat de gemeente de bestaande initiatieven op het gebied van het vrijwilligersbeleid in ieder geval in stand houdt, maar het liefst verder uitbreidt.

Westland Verstandig vindt dat sport gestimuleerd moet worden. Het schoolzwemmen moet opnieuw worden ingevoerd.

Ook de ouderen vragen bijzondere aandacht met onder meer therapeutisch zwemmen.

Sport is voor iedereen van jong tot oud van groot belang. Belangrijk voor de jeugd, belangrijk voor de gezondheid van iedereen en belangrijk voor de recreatie en ontspanning.

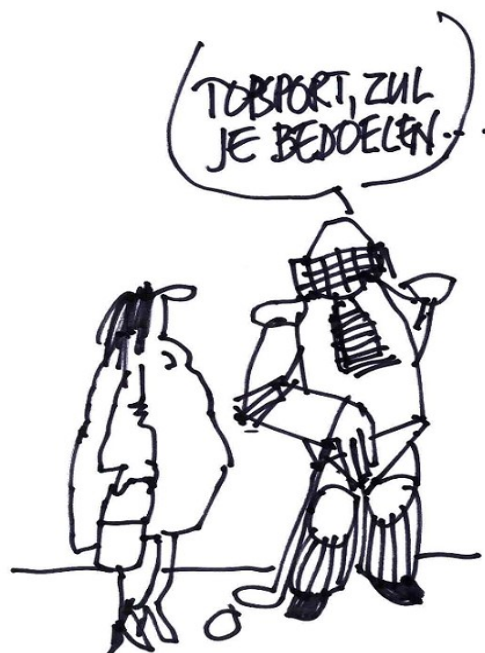
Westland Verstandig vindt dat de gemeente "de sport" zoveel als mogelijk dient te faciliteren en te ondersteunen. Daarbij moet bedacht worden dat vele vrijwilligers betrokken zijn bij sport en het is aan die vrijwilligers te danken dat Westland zo'n rijk sportleven heeft. Voor wat hoort wat.

Westland Verstandig heeft de volgende speerpunten voor de sport:

- De 25%-bijdrageregeling voor sportverenigingen in de komende raadsperiode in stand laten. In het verleden is door sportverenigingen ruimschoots gebruik gemaakt van deze regeling. Bouwen door sportverenigingen is ook goed voor de plaatselijke ondernemers. In de regel worden de uitbreidingen gerealiseerd door die ondernemers. We willen niet dat de 25% gekoppeld wordt aan een

bepaalde mogelijkheid van investeren, maar we willen een algehele regeling waarbij de verenigingen vrij zijn om te kiezen welke investeringen ze willen of moeten doen. Die verenigingen hebben dan recht op een 25% bijdrage. Ook dienen de verenigingen gebruik te kunnen maken van de subsidieregeling voor duurzaamheidsmaatregelen/ zonnepanelen, ledverlichting, warmtepomp etc.

- Wij willen dat de door de sportverenigingen betaalde OZB volledig gecompenseerd wordt door de gemeente.
- De gemeente dient als eigenaar van de gronden deugdelijk onderhoud te verrichten. De gemeente moet zich dan een goed verhuurder tonen en de benodigde aanpassingen doen.
- Op dit moment wordt er nog steeds een ongelijkheid geconstateerd tussen de benadering door de gemeente van de diverse sporthallen. Zo worden de sporthallen in 's-Gravensande en vooral in Naaldwijk (De Pijl) bevoordeeld ten opzichte van de overige hallen die meestal bij de verenigingen in eigendom en beheer zijn. Wij willen dat aan die ongelijkheid een einde komt.
- Westland Verstandig is tegen het verhogen van de huurprijzen van de accommodaties. Sportverenigingen zijn belangrijk voor de Westlandse samenleving. Op geen enkele wijze mag de gemeente de sportbeoefenaars in de problemen brengen.
- Wij willen de verdere ontwikkeling van het topsportbeleid. Topsport is onder meer goed voor de jeugd als voorbeeldfunctie en het imago van Westland.

O. Openbare orde en veiligheid

"Westland: meer veilig en meer leefbaar"

Westland is één van de grotere gemeenten van Nederland. De problematiek van de criminaliteit –o.a. onderwereld die drugs via Westland transporteert- waar de grote steden mee worstelen, neemt ook in Westland toe.

Het is mooi dat de misdaadcijfers in Westland dalen maar we zijn er nog lang niet. Geregeld vinden nog in Westland ernstige misdrijven zoals mishandelingen, woninginbraken, straatovervallen plaats. Dit maakt dat de Westlandse inwoner zich nog steeds niet veilig voelt. Meer cameratoezicht, efficiëntere politie-inzet, maar ook beter gebruik maken van buurtpreventen is nodig.

Belangrijk is het dat het politiebureau Westland meer open gaat en normaal bezet blijft. Westland moet zich meer doen gelden als een 100.000+-gemeente. Voor de veiligheid, alertheid en inzetbaarheid erg belangrijk. Het is belangrijk dat de politie aanspreekbaar is.

Daarnaast ervaren Westlandse inwoners onveiligheid door overlast, agressie en verloedering van rondhangende groepen. Deze vorm van overlast/onveiligheid moet efficiënter worden beetgepakt. De gemeente moet ook alerter en sneller reageren op klachten van inwoners daarover. Gepaste terugkoppeling moet plaatsvinden.

Het is de taak van de gemeente om te zorgen voor de veiligheid van haar inwoners. Om die reden moet de gemeente alles doen om aan deze overheidstaak mee te werken en de politie steunen in de uitvoering van haar taak zodat u veilig over straat kunt.

Steeds meer "drugs"verslaafden verkiezen Westland boven andere steden als verblijfplaats. Verslavingen en criminaliteit gaan vaak samen. Deze toename geeft veel mensen een onveilig gevoel. Westland Verstandig staat een harde aanpak voor van al degenen die de veiligheid en openbare orde verstoren. Er mag geen sprake zijn van een gedoogbeleid. Preventief optreden om criminaliteit en ordeverstoringen te voorkomen is van groot belang en de gemeente moet hiervoor de initiatieven nemen.

De wijkagent speelt een belangrijke rol en wij willen dat deze meer zichtbaar in de wijken aanwezig is. De rol van de wijkagent moet worden vergroot. De wijkagenten

moeten spreekuur houden in onze dorpen, zodat de politie ook meer zichtbaar is, hetgeen efficiënt optreden bevordert en het veiligheidsgevoel doet toenemen.

Een goede relatie tussen politie en inwoners is essentieel voor de veiligheid in Westland. Westland Verstandig vindt het daarom belangrijk dat de politie volop in deze vertrouwensband investeert. Om de aangiftebereidheid te vergroten dient het doen van een aangifte versimpeld en versneld te worden. Mensen kunnen weer direct aan het bureau aangifte doen, zonder van te voren een afspraak te hoeven maken. Controledrift en betutteling door de overheid ondermijnen het vertrouwen van de inwoner in het gezag. De politie zou bij kleine overtredingen tactvoller kunnen opereren en zal zo meer respect en vertrouwen van bewoners verdienen. Westland Verstandig gaat voor een dienstbare en toegankelijke politieorganisatie die meer op straat aanwezig is, minder in de auto rondrijdt en een minder repressieve houding aanneemt. De wijkagent heeft zicht op de wijkproblemen en verdient daarom een belangrijke rol bij het sociale- en welzijnsbeleid. Westland Verstandig wil niet dat Boa's een nieuw soort gemeentepolitie worden. Zij worden alleen ingezet voor handhaving waar dat echt nodig is en goed opgeleid zodat de kwaliteit van hun optreden in alle gevallen gewaarborgd is.

Het gaat om de veiligheid van **onze** inwoners en de betrouwbaarheid van de overheid (enige jaren geleden werd een geheel nieuw politiebureau opgeleverd en nu enkele jaren later zou dit niet meer nodig zijn!).

Een juiste en voldoende controle op correcte naleving snelheden in de dorpen en correcte nakoming van leefomgevingsregels lijkt een vanzelfsprekendheid, maar gebeurt op dit moment in Westland veel te weinig. Voor veel inwoners is dat een doorn in het oog. De komende bestuursperiode dienen politie en de gemeentelijke Boa's hier hun plicht weer te gaan vervullen. Tot de taak van de burgmeester rekenen we het weer op koers krijgen van de controles. Aan de structurele onderbezetting en de beperkte werktijden van Boa's moet een einde komen, althans dat mag geen reden zijn om de controles te laten versloffen. Ook de structurele onderbezetting van de Westlandse politie moet veranderen. Het deugt niet als de politie aangiftes niet snel kan verwerken, geen vervolg geeft aan aangiftes en slecht communiceert met de aangever.

Westland Verstandig heeft de navolgende speerpunten op het gebied van veiligheid:

- Wij willen dat gemeente en politie nog directer en sneller reageren bij klachten over veiligheid en snel optreedt bij gesignaleerde toenemende risico's en 'hotspots' van overlast.

- Wij willen inzetten op een goede samenwerking en communicatie tussen politie, buurtpreventen en al degenen die bij veiligheid en openbare orde betrokken zijn. Door gebruik maken van moderne hulpmiddelen, zoals internet, smartphones, digitale camera's en sociale media, zoals WhatsApp, Twitter en Facebook, cameratoezicht en telefooncirkels. Politie kan en moet meer gebruik maken van beelden van bedrijven, instellingen en inwoners. Desgewenst samen praktische en slimme toezichtplannen maken.
- Wij willen dat de gemeente en politie blijft inzetten op het uitbannen van drugs in Westland. Ook het alcoholgebruik met name onder jongeren zal verder teruggebracht moeten worden.
- Westland Verstandig wil verder concrete maatregelen voor bevordering verkeersveiligheid nemen. Ook hier kan met direct belanghebbenden gekozen worden voor praktische oplossingen. Handhaving is niet bedoeld om de overheidskas te spekken, maar om de veiligheid te bevorderen.
- Wij willen dat de hulpdiensten als Brandweer, Ambulancediensten en Reddingsbrigades optimaal kunnen functioneren en snel ter plekke kunnen zijn in geval van ongelukken en calamiteiten. Ook willen we meer AED's in de openbare ruimte waardoor sneller effectief bij levensbedreigende situaties kan worden opgetreden. EHBO-ers zijn onmisbaar bij evenementen.
- Westland Verstandig wil dat hufterig gedrag tegen hulpdiensten en ook anderszins in verkeer of bij evenementen hard aanpakken. Ouders hebben hierbij ook een verantwoordelijkheid naar hun kinderen en moeten zelf het goede voorbeeld geven.
- Westland moet veilig zijn, ook voor de milieu- en gezondheidsgevaren uit het "Rotterdamse" en Botlekgebied. De gemeente Westland dient bij voortdurend actief navraag te doen naar "de veiligheid" van nabij het Westland gevestigde bedrijven, actualiteit rampenplannen en verplichte melding van buurgemeenten van geconstateerde zaken die voor de leefbaarheid van Westland bedreigend kunnen zijn.
- Westland Verstandig vindt dierenwelzijn belangrijk. Tegen onnodig dierenleed wordt opgetreden. Om te voorkomen dat dieren onnodig in opvangcentra terechtkomen, moet de gemeente het chippen van katten bevorderen waardoor deze sneller bij de eigenaar kunnen worden terugbezorgd. Hiermee wordt extra dieren- en mensenleed voorkomen, maar wordt de gemeente ook niet onnodig geconfronteerd met extra kosten.
- Wij willen dat de overlast van hondenpoep en paardenstront wordt teruggedrongen. Dit wordt voorkomen met voldoende prullenbakken in looproutes en geschikte uitlaatplaatsen waar honden los kunnen lopen. Opruimen

wordt gestimuleerd onder andere door middel van voorlichting en indien nodig wordt handhavend opgetreden.

- Wij willen dat te uitbundige neonreclames en te grote commerciële spandoekreclames die voor de omgeving tot overlast zijn worden tegengegaan.
- Wij willen dat tegen milieudelicten wordt opgetreden gericht op een gezonde en duurzame leefomgeving. Op basis van klachten en metingen van geluid- en lichtoverlast, het gebruik en de emissie van schadelijke stoffen en –middelen wordt in de geest van de wet- en regelgeving gehandhaafd.
- Ook berichtgeving politie moet beter en completer zijn. De inwoners hebben het recht te weten wat er gebeurt.
- Ondernijning moet grondig worden aangepakt, maar mag zeker niet ten koste gaan van de andere politietaken voor onze inwoners!

P. Kustgebied

"voor Kustvisie"

De kuststrook is uniek. De open ruimte moet blijven en moeten we beschermen. Voor de kust is de natuur het uitgangspunt, is de recreant te gast en krijgt ruimte om de kust in al haar facetten te beleven. De kuststrook is smal en kwetsbaar;

Op 20 april 2017 werd in het gemeentehuis in 's-Gravenzande de eerste Kustconferentie gehouden. Prima natuurlijk dat door velen eens goed werd nagedacht over wat we willen met de kust en duinen. Praktisch alle aanwezigen wilden in ieder geval geen 100 strandhuisjes en behoud van het huidige karakter van strand en duinen. Ook was men tegen tot onveiligheid leidende hellingbanen i.p.v. de trappen bij de strandopgangen en geen verdere aantastingen van dit unieke gebied. Dus ook geen fel licht met lantaarns en geen strandopgangen en fietspaden die door auto's gebruikt worden. Aantal vergunningen terugbrengen tot enkele uitzonderlijke situaties / personen.

Goede slagbomen op Vlughtenburg die ook goed sluiten. Anders onveilig. Maximaal aantal vergunningen t.b.v. het rijden.

Westland Verstandig heeft de navolgende speerpunten op het gebied van de kust:

- Geen verdere bebouwing. De kust en duinen moeten blijven zoals ze nu zijn.
- Enkel wellicht nog een zeer geringe uitbreiding horeca in goed overleg met de exploitanten.
- De strandopgangen rolstoelvriendelijk maken. Voor het overige auto's op de strandopgangen weren.
- Geen vervanging van de trappen voor hellingbanen en niet toestaan gemotoriseerd vervoer. Wel voor een smallere hellingbaan naast de huidige trappen zodat invaliden, mensen met kinderwagens en recreanten het strand beter kunnen bereiken.
- Betere en veiligere strandopgangen.
- Geen bevoorrading over de voet- en fietspaden van de strandtenten, maar de voorwaarden handhaven.
- De kust is in het Westland smal en is daarmee kwetsbaar in ecologische zin. De natuur is leidend bij het maken van keuzes.
- Ieders rol duidelijk maken: Delfland, Dunea, KNRM, Reddingsbrigade, Zuid-Hollands Landschap. Recreatiegebied fietsen wandelen. Fietspad aan de bovenkant. Snelfietsen.

Q. Metropoolregio Rotterdam Den Haag: opheffen. Verkeer en vervoer weer terug naar Provincie.

"Metropoolregio alleen dan als het een toegevoegde waarde heeft voor Westland"

Metropoolregio Rotterdam Den Haag dient anders gestructureerd te worden: volledig democratisch gehalte en niet de macht bij de burgemeesters van de 2 grote steden. Een verzameling van 23 gemeenten met gedeeltelijk andere belangen is niet logisch. Werkt remmend en voegt te weinig toe aan de belangen van Westland. We zouden een voorbeeld moeten nemen aan de regio Eindhoven met samenwerkingen van geval tot geval tussen gemeenten / kennisinstellingen, bedrijven en derden. Dat levert op korte termijn het beste resultaat op.

Westland Verstandig was destijds tegen de ondemocratische Metropoolregio die alleen maar goed lijkt voor Den Haag en Rotterdam. Dat is ook inmiddels gebleken. Op het gebied van economie, verkeer en vervoer werd te weinig resultaat geboekt voor Westland. Westland Verstandig ziet meer in een samenwerking met gelijke gemeenten in de omgeving. De Metropoolregio houdt zich bezig met de economie en verkeer en vervoer in de 23 verschillende gemeenten. Inmiddels staat wel vast dat de Metropoolregio niet functioneert en een erg duur speeltje is van bestuurders die over de hoofden van de inwoners regeren en bediend worden door een stroperige ambtenarenmachine. Niet duidelijk is wat besloten wordt. Buslijnen in Westland worden gewijzigd zonder dat daar echt iets over kan worden ingebracht vanuit Westland. Dit is onaanvaardbaar. Westland Verstandig is het dan ook helemaal eens met de kritische geluiden in vele andere gemeenten.

Dit leidt tot het volgende speerpunt:

Het liefst zouden wij ook zien dat de hele Metropoolregio opgedoekt wordt en wordt vervangen door samenwerking met andere gemeenten van geval tot geval. In ieder geval moet de structuur snel gewijzigd worden en de Westlandse Raad zou weer zeggenschap moeten krijgen over de besluiten die de Metropoolregio neemt. Die zeggenschap is er nu niet. Beter is het kleinere samenwerkingsverbanden met gelijkgestemde gemeenten te hebben en verkeer en vervoer weer terug naar de Provincie en gemeenten.

R. De mening van jongeren telt

De jeugd heeft de toekomst"

Investeren in goed onderwijs en een goede ontwikkeling van onze opgroeiende jeugd is investeren in de toekomst. Jeugd die extra zorg nodig heeft moet deze laagdrempelig kunnen krijgen. Westland Verstandig wil dat deze taak goed wordt voorbereid in samenwerking met betrokken organisaties in het Westland en de jongeren zelf. De Jongerenraad moet daarin een essentiële rol spelen.

Je bent nooit te oud om te leren, maar alles wat je geleerd hebt op jonge leeftijd is mooi meegenomen en geeft betere kansen op een voorspoedig leven. Daarom wil Westland Verstandig optimale condities scheppen op scholen, in verenigingen, thuis en waar dan ook in Westland om onze jeugd en jongeren goed voor te bereiden op hun toekomst. Wij staan voor goed onderwijs en goede begeleiding op maat in een veilige en gezonde leefomgeving, waarbij het kind centraal staat. Geen kind Westland uit is ons uitgangspunt.

De gemeente moet meer voor onze jongeren doen. Voor jongeren valt niet veel te doen in Westland. In de sporthallen zouden meer georganiseerde feesten moeten plaatsvinden, ook voor jeugd onder de 16, er zou een volwaardige bioscoop moeten komen met alle films, de Naald moet vernieuwd en uitgebreid worden met meer activiteiten op de jeugd gericht. Op het Westlandse evenemententerrein moeten veel meer evenementen voor jongeren gehouden worden. Op dat terrein ook jongeren laten verblijven als er geen evenement is. Goede uitgaansgelegenheden voor jongeren faciliteren. Het huidige hokkenbeleid moet worden voortgezet en verder verfijnd. De hokken zijn voor veel Westlandse jongeren belangrijk.

Het openbaar vervoer naar Den Haag, Rotterdam en Delft moet beter en sneller. Snelle aansluitingen op metro Hoek van Holland en tramlijn in Wateringse Veld zou een oplossing kunnen bieden.

Westlandse feestweken zouden meer voor de Westlandse jeugd moeten zijn en minder massaal zoals nu. Ook meer gelijkheid qua organisatie. Dus vrij toegankelijk, één betaalmunt voor alle horecagelegenheden en betere coördinatie.

Meer omniverenigingen in Westland en meer gerichte samenwerking tussen de verschillende verenigingen waardoor meer en beter contact ontstaat tussen de leden, hetgeen weer goed is voor de Westlandse saamhorigheid, los van allerlei praktische voordelen. Verenigingen meer inzetten om de jeugd bezig te houden en te laten sporten. Verenigingen financieel beter toegankelijk maken voor iedereen door geen

hoge contributies en de gemeente moet dat financieel mogelijk maken. Bijvoorbeeld middels de Westlandpas. De Westlandpas meer en beter inzetten hiervoor.

Leegstaande panden in onze dorpen gebruiken voor pop up stores op het gebied van kleding en horeca etc.

Voor de doelgroep tot 18 jaren zouden ook leuke (disco-)avonden georganiseerd kunnen worden zonder het schenken van alcohol of andere activiteiten.

Jongeren raken soms in problemen of hebben hulpvragen en ondersteuning nodig. Westland Verstandig vindt dat er extra aandacht nodig is voor een laagdrempelige toegang tot informatie en hulp op maat, zodat hun ontwikkelingskansen in het onderwijs en hun kansen op de arbeidsmarkt beter geborgd worden.

Tegen jongeren die zich niet weten te gedragen en overlast veroorzaken zal hard opgetreden moeten worden. Het rustig woongenot van onze inwoners moet gegarandeerd goed zijn.

Jeugdzorg

Het is belangrijk dat jongeren vanaf 16 jaar een hulpverlener krijgen die langer bij hen blijft tot dat ze volwassen worden. Jongeren krijgen nu te maken met veel verschillende hulpverleners tussen hun 16^e tot 25^e. Dit is ongewenst.

Jongeren die 18 worden moeten niet tussen wal en schip vallen. Jongeren moeten beter worden voorbereid op de overstap van de jeugdhulp naar de volwassenzorg.

S. Een duurzaam en groen Westland en recreatie

"Westland moet groener, schoner en duurzamer"

"Zwerfafval! Maak er een punt van"

"Iedereen heeft recht op een gezonde leefomgeving"

Een belangrijk deel van de uitvoering van de energie- en klimaatplannen is bij de lokale overheden belegd. Dat betekent dat lokale politici en bestuurders voor de belangrijke opgave staan om de klimaatdoelstellingen te vertalen naar praktische oplossingen die snel kunnen worden toegepast en kunnen rekenen op draagvlak van kiezers. Draagvlak voor oplossingen die inwoners het comfort geven van een goed verwarmd huis en bedrijven de zekerheid geven van een stabiele energievoorziening.

Westland Verstandig staat nog sceptisch tegenover de plannen om woningen in Westland de komende jaren af te koppelen van het aardgasnet. Met name de grote onzekerheid over de verschillende vervangende technieken, maar vooral ook de betaalbaarheid daarvan, zorgen voor veel vragen en onrust. Er is nog geen alternatief in vele gevallen. Het opwarmen van water met gas in een grote ketel, van waaruit dan de hele buurt (350 woningen) van warm water wordt voorzien voor een nieuwbouwwijk zoals gebeurt in Rijnvaart in 's-Gravenzande, is natuurlijk niet uit te leggen en draagt ook niets bij aan de duurzaamheid. Van het aardgas af is daarom nog lang niet voor iedere huiseigenaar een reële optie. Op voorstel van Westland Verstandig is het uitgangspunt van de Warmtevisie Westland overigens dat de bestaande gasaansluitingen gewoon kunnen blijven bestaan. De keus om over te stappen naar een andere warmtevoorziening is dus de vrije keuze van de bewoner.

Naast keuzevrijheid staan in de Warmtevisie Westland ook de betaalbaarheid en haalbaarheid voor onze inwoners centraal.

Meer groen, beter groenonderhoud, goed natuurbeheer zijn belangrijke zaken voor Westland Verstandig. Ook meer aandacht voor herstel en behoud van de biodiversiteit met speciale aandacht voor Westlandse eigen streekgebonden planten en dieren. Westland Verstandig heeft de ambitie om het groene karakter ook naar de dorpen te brengen. Om die reden wil Westland Verstandig concrete acties ondernemen om nog meer de klemtoon te leggen op meer en beter groen en meer dierenwelzijn.

Nieuwe duurzame energiebronnen zoals aardwarmte, geothermie, en waterstof hebben de tijd nodig om zich te bewijzen en ontwikkelen.

Westland wil de duurzaamste de duurzaamste Greenport van Nederland worden. En dat moet ook resulteren in een fantastische groene leefbare gemeente waar mensen graag willen wonen en werken.

Voor Westland Verstandig is duurzaamheid een belangrijke kans om de lokale economie te stimuleren en banen te scheppen. Nieuwe duurzame uitdagingen leiden tot innovatie en toekomstgerichte groei. Duurzame, groene groei is de juiste weg.

Westland heeft niet alleen een prachtig strand en duinen maar ook met haar waterwegen, kassen, oeverbegroeiingen en fietspaden is Westland zeer de moeite waard. Dat moet dan wel beter ingericht en beheerd worden. De gemeente

bevordert dat inwoners en toeristen daarvan kunnen genieten, wandelend, op de fiets en per boot. Alle dorpen dragen bij aan de aantrekkelijkheid van Westland.

Westland Verstandig vindt dat de nog aanwezige natuur beschermd moet worden en ook toegankelijk moet blijven voor recreatie die de natuur ontziet. De recreatieve sector zorgt voor werkgelegenheid en de voorzieningen moeten op peil blijven zoals een goede toeristische bewegwijzering.

Westland Verstandig maakt zich ernstig zorgen over de wijze waarop Westland er nu uitziet voor wat betreft het beheer van de openbare ruimte en vooral de manier waarop die zijn ingevuld. Veel groen verdwijnt en wegen die tot nu toe omzoomd waren met bomen en groenpartijen, worden "kaalgeslagen". Hier moet een halt aan toegeroepen worden. Groen is voor de inwoners van Westland belangrijk. Meer groen onderweg, thuis, op school en werk is stimulerend, remt de hoeveelheid fijnstof en CO2 en is goed voor mens, flora en fauna.

Westland Verstandig wil een ander groenbeleid de komende 4 jaren, met als speerpunten:

- Gezonde leefomgeving: meer groen, behoud bestaand groen;
- Klimaatbestendig en duurzaam inrichten: meedoen met operatie Steenbreek;
- Bouwen en renoveren: meer renoveren en herbestemmen;
- Behoud en bevordering biodiversiteit: inzet bedreigde diersoorten;
- De kust: bescherm flora en fauna;
- Dieren: goed werkende structuur voor ambulance / opvang dieren, goede regels voor uitlaten honden;
- Moestuinen: Westland moet een inhaalslag maken;
- Bewustwording en educatie: meer natuureducatie voor kinderen.

Westland Verstandig heeft de volgende speerpunten voor duurzaamheid en recreatie:

- De traditionele schouw in dorpen en wijken en buurten met inwoners en de gemeente moet beter en moderner. Andere opzet!

Wij vinden dit een goed en weinig kostend instrument om dichtbij en met de inwoners problemen op te lossen. Wel beter en sneller uitvoeren wat tijdens de schouwen beloofd wordt. De schouw moet een middel zijn om Bestuur en inwoners dicht bij elkaar te brengen en om de sociale cohesie te vergroten en gezamenlijke verantwoordelijk te worden voor de eigen buurt. Schouwen moeten breed toegankelijk zijn, de schouw moet over een langere tijd worden uitgesmeerd waardoor meer mensen tijd en mogelijkheid hebben om deel te nemen. Maak foto's, zodat helder is wat er waar aan de hand is. Combineer offline en online. Kondig een schouw breed aan. Zet de resultaten op een rij en ga ermee aan de slag. Wel duidelijk en transparant. Welke zaken worden wel aangepakt, waarom en wanneer. Maar ook wat er (nu) niet op te lossen valt.

- In de komende Raadsperiode zullen echt verdere stappen gezet moeten worden op het gebied van duurzaamheid in alle opzichten. Westland Verstandig meent dat ieder raadsvoorstel een paragraaf "Duurzaamheid" dient te bevatten. Per voorstel zal beoordeeld moeten kunnen worden of de meest duurzame mogelijk variant gekozen wordt. De gemeente geeft het goede voorbeeld.
- Het begrip duurzaamheid is een containerbegrip en uiteenlopende zaken vallen daaronder. Een zevental thema's zijn te noemen: energietransitie, duurzaamheid thuis, leefomgeving, afval en reiniging, onderwijs en educatie, economie, transport en vervoer. Op al deze thema's zal de gemeente verder moeten inzetten. Westland Verstandig ondersteunt dat volledig en is voor concrete resultaten. Eerst doen wat eenvoudig is en toch veel rendement oplevert.
- Wij willen dat meer aandacht aan beheer openbaar groen besteed wordt. Het groenbeleid van de gemeente moet verbeteren. Verkeerde bezuinigingen op groenbeheer betekent doorschuiven van waarschijnlijk hoge kosten naar de toekomst. Groene gebieden en verspreid liggende groenstroken dienen veel beter onderhouden te worden.
- Wij willen doorzetten op de natuurlijke rotondes met planten, bomen en struiken en meer beschermde bomen in de gemeente.
- Het meldpunt Leefomgeving heeft een nuttige functie, maar zou anders moeten functioneren. Veel meer probleemoplossend en veel sneller en directer!
- Het zelfbeheer van openbaar groen door bewoners moeten worden gestimuleerd. Groene wijken vormen samen met de bewonersverenigingen. Wij vinden het project "Buurt in uitvoering" een prima initiatief en streven er naar om in de komende raadsperiode het aantal projecten te verhogen. Speciale bewonersavonden organiseren om gezamenlijk groene plannen te bedenken.

Groene projecten die de leefbaarheid en sociale structuur in en om Westland verbeteren. Voldoende en goed onderhouden groen maakt Westland tot een aantrekkelijke plek om te wonen.

- Wij zijn tegen het weghalen van bosschages / bestaande begroeiingen / vele jaren oude bosgebieden. Daardoor wordt niet alleen het groen aangetast, maar ook de veiligheid.
- Wij willen geen turbine windmolens in Westland vanwege horizonvervuiling en overlast van geluid en slagschaduw. Bovendien is ook de zakelijke afweging negatief. Wel willen we nieuwbouw met zonnepanelen stimuleren en ook andere innovatieve energiemaatregelen, zoals restwarmte gebruiken. Ook de versnelde isolatie van oude woningen heeft onze aandacht.
- Investerings van de gemeente in energieprojecten van het bedrijfsleven vinden alleen plaats als ook de Westlandse gemeenschap daar aantoonbaar profijt van heeft en de gemeente in de financiële opbrengst deelt. Dit is ter voorkoming dat

één of enkele bedrijven 'gesubsidieerd' worden en de rest van het bedrijfsleven niet.

- Wij willen dat initiatieven van inwoners, bedrijven en instellingen gericht op hergebruik van recycling van materialen en grondstoffen en duurzame innovaties worden gefaciliteerd door de gemeente.
- Ook bedrijventerreinen en parkeerplaatsen willen wij graag samen met de beheerders transformeren naar 'greenparks', passend bij een Greenport en voor een aantrekkelijk en stimulerend werkklimaat
- Westland Verstandig wil oplossingen voor toenemende recreatiedruk en knelpunten op vaarwegen, fietspaden, wandelpaden en ruiterspaden. Samen met verenigingen, de recreatieve sector en gebruikers, die door bewegen en inspannen genieten van de doorgaande recreatie en sport, werken aan een Westlands/regionaal plan om verdere verbeteringen aan te brengen.
- Wij willen goed bruikbare en geschikte vaarwegen waarbij rekening gehouden wordt met voldoende doorvaarruimte onder bruggen en dammen en natuurvriendelijke oevers waar dat kan.
- Westlandse fietspaden zijn vaak te smal, vol gaten en kuilen, spleten tussen de tegels en onnodige paaltjes en andere toestanden die gevaar voor fietsers opleveren. De gemeente is als wegbeheerder verantwoordelijk voor de veiligheid van fietsers. Wij willen dat de gemeente Westland in de komende periode extra inzet om die taak op de juiste wijze in te vullen.
- Wij willen een plan van aanpak samen met en gericht op fietsers van vandaag en morgen met als oogmerk het fietsen te stimuleren en *faciliteren*. De elektrische fiets is in opmars. Er zijn kansen om het overige verkeer te ontlasten en daarmee ook de files te verminderen. Daarin zal dan tevens aandacht nodig zijn voor bepaalde fietsverboden, zoals op het Wilhelminaplein in Naaldwijk, de mogelijkheid om snelfietspaden te realiseren, de toenemende behoefte aan elektrische oplaadpunten, waar scooters en bromfietzers het beste kunnen rijden: op de rijbaan of op het fietspad, fietsenstallingen en hoe om te gaan met groepen wielrenners.
- Westland Verstandig is voorstander van verbetering van het zwemwater in de recreatieplassen Prinsenbos en Wollebrand. Het Hoogheemraadschap Delfland moet verzocht worden om aanvullende maatregelen te nemen die overlast van blauwalgen voorkomt.
- In de gemeentelijke regelgeving beter regelen dat de houder/eigenaar van een dier (hond/paard) een poeppropuimplicht hebben.
- Geen ontsiering door graffiti en binnen drie maanden verwijderen.
- Meer en beter groen in de dorpen.
- Verkoop door de gemeente van groensnippers. Bespaart kosten beheer openbare ruimte. Tot 30m² zonder dat daarvoor reële prijzen gevraagd worden.

- Westlanders willen wonen en werken daar waar zij hun kinderen gezond, gelukkig en veilig kunnen laten opgroeien. De leefomgeving moet dus aan een aantal voorwaarden voldoen:
 - iedere wijk moet minimaal 25% groen en blauw hebben ofwel bomen, bermen, slootkanten en water. Ook dak- en gevelgroen is belangrijk.
 - Het water moet schoon en veilig zijn zonder het vele gif dat nu in de Westlandse wateren zit;
 - woonwijken moeten aangelegd worden in de volgorde van eerst de infrastructuur, groen en water aanleggen en dan pas bouwen;
 - duurzaam ontwerpen van woonwijken maakt de leefomgeving mooi, gezond en veilig;
 - huizen en gebouwen moeten niet alleen architectonische kwaliteit hebben maar ook energieneutraal zijn door het optimaal isoleren en bouwtechniek en moeten goed gesitueerd zijn op de zon;
 - groen moet niet alleen in de straten komen maar ook moeten er parken en groene plekken in de wijken worden aangelegd;
 - zet bomen in parken en groene plekken daar waar geen leidingen en/of kabels lopen;
 - Westland dient een ecologische hoofdstructuur of zoveel mogelijk groene stepstones te hebben om verbinding te leggen tussen het groen. Stepstones op plekken waar toch niet wordt gebouwd en dus daar kan gemakkelijk groen en eventueel extra water komen. Dit betekent snel en met weinig kosten kan dan een en ander gerealiseerd worden;
 - de kust speelt een heel belangrijke rol in de ecologische kwaliteit en natuurlijke kracht van Westland. De kust moet blijven en niet worden volgebouwd met strandhuisjes en extra wegen en gebouwen;
 - het bestaande groen moet zoveel mogelijk gespaard worden en dus niet gekapt maar juist gebieden versterken met groen. Westland heeft nu maar 3% groen en ca. 0,35 boom per inwoner. Dat moet in de komende vier jaar minimaal verdubbeld zijn.
- Westland moet geen stammen gaan tellen. De regel bij het kappen van 'één boom komen er twee terug' werkt gewoon in de praktijk niet maar het moet gaan om kroonvolume. Alleen telt de totale groenkwaliteit en ecologische variatie;

- Meer inzetten en financieel en materieel ondersteunen van inwoners die zelf hun straat, buurt, parkje willen onderhouden. Minder administratieve rompslomp.
- Beter onderhoud openbare ruimte in de dorpen en de doorgaande wegen.
- Weren van druk verkeer en vrachtverkeer door straten in de dorpen die daar volstrekt niet geschikt voor zijn. Dringend werken aan een betere verkeerscirculatie en daarbij uitgaan van recente meetgegevens. Veel inwoners storen zich terecht aan de huidige verkeerscirculatie in de diverse dorpen. Vrachtverkeer zo leiden dat smalle woonstraten vermeden worden, in het verkeerscirculatieplan rekening houden met de wijze waarop gebouwd is. Woningen op staal gebouwd trillen meer dan woningen op palen.
- Beter kwaliteitsniveau onderhoud van de gehele openbare ruimte waaronder de begraafplaatsen. Terecht klagen veel Westlandse inwoners over de wijze waarop openbare gebieden, wegen, fietspaden, stoepen bermen worden bijgehouden. Overal groeit onkruid en dat is niet het groen wat we zo node graag zien! Dit geeft een slonzige indruk en maakt de leefomgeving niet aantrekkelijker en mooier.
- Betere water- en luchtkwaliteit is een keiharde normale wens en dat is in het belang van de gezondheid van onze inwoners.
- Aandacht gevraagd wordt voor de luchtverontreiniging. Jaarlijks overlijden er in het Westland 19 personen door fijnstof. Die gevaren moeten veel duidelijker in beeld gebracht worden;
- Geen opvallende lichtreclames en reclames bij bedrijven, die niet bij de betreffende bedrijven zelf horen;
- Westland Verstandig ondersteunt het belang van een gezonde leefomgeving in Westland en ondersteunt het Groenmanifest 2017 van Natuurpunt Westland en het initiatief Leefbos zoals door de gemeenteraad in de vergadering van 2017 is besloten.

T. Betere Leefomgeving

Wat wil Westland Verstandig op het gebied van de leefomgeving concreet:

Over een betere leefomgeving kunnen natuurlijk hele verhalen geschreven worden. Het gaat daarbij om heel concrete ingrepen in ons Westland. Hier geven we een opsomming die natuurlijk lang niet compleet is.

Groene dorpen:

- Boomstructuur
 - Laanbeplanting herstellen, aanbrengen langs wegen waar voldoende bermruimte is;
 - Laanbomen aanbrengen in overleg met particulieren en bedrijven waar gebrek aan ruimte is.
- Uitvoeren initiatief "de Kleine Wildernis". Betreft realisatie van een bos met positieve effecten op gebied van stimuleren biodiversiteit, natuurbeleving voor stedelingen, waterberging, hittestress en luchtkwaliteit binnen de stad, gezondheid (minder stress).
- Herinrichting parkeerpleinen en parkeerkeffers in de dorpen en parkeerterreinen sportvelden/-hallen. Deze inrichten als 10 cm dieper gelegen regenwateropvang, voorzien van bladerdak bomen. Diverse locaties in verschillende dorpen, bijvoorbeeld:
Plein Emmastraat, Van Tijnplein, Boedijnhof, Pleintje Sweelincklaan, Sand-Ambachtstraat, Graaf Florisplein, Elzenhof, Hazelaarhof, Kloosterlaan/Choorstraat, Molenbrink, Molenerf, Burg. Woutersplein, sporthal de Wielepet, Prins Willem III-plein, Graanveld, Vivaldi, Rossini, Bizet, parkeerplein Sibelius, Voorhof, Achter de Dijk, Hofwijk, Gerberalaan, Pr. Irenestraat, Rankplein, Van Rijnstraat, Bakkershof, Gantelplein, Vliethof, Plein.
- Vergroenen schoolpleinen en geschikt maken voor waterberging evt. als waterspeelplaats.
- Vergroenen krappe straten oude dorpen opzetten, met bijv. Geveltuintjes, vergroenen blinde muren met klimplanten, boompjes aan particulieren met voortuintje aanbieden.

Spelen:

- Inzetten op vergroten bestaande speelruimtes.
- Nieuwe natuurspeelplekken.
- Meer (informele) speelaanleiding op straat.

Groene entrees:

- Extra "bermruimte" beschikbaar krijgen om bij reconstructie provinciale wegen begeleidende boombeplanting aan te kunnen brengen ten behoeve van groene entrees Westland, bijv.:
N211 Wippolderlaan t.h.v. Zwethzone, N211 t.h.v. Zwethhove, N211 nieuwe weg t.h.v. Poeldijk, N222 Veilingroute tussen Kasteelweg en Middel Broekweg.

- Vergroening bestaande entrees Westland.
- Vergroening bestaande entrees dorpen.

Groene gebieden:

- Gronden aankopen/inzetten ten behoeve van inrichting missing links in ecologische verbindingzones inc. Recreatieve verbindingen, bijv.:
 - Tussen Kromme Zwet en Veilingweg De Lier langs de Blakervaart.
 - Langs Zwethkanaal.
 - Nieuwe ontwikkeling bedrijventerrein Bovendijk Kwintsheul ten behoeve van bypass van Zee tot Zweth ter hoogte van Kwintsheul.
 - Langs de Gantel ten behoeve van ecologische verbinding en recreatieve verbindingen.
 - Nieuwe Water (verlengde Poelzone) ten behoeve van Staelduin naar Arendsduin.

Levendige dorpen:

- Herinrichting van de (dorps)pleinen Kwintsheul, De Lier, Honselersdijk, Ter Heijde, Heenweg, Poeldijk, Maasdijk, Monster en Wateringen.
- Braakliggende terreinen in dorpen inrichten als ontmoetings- en speelplek.

Skateroutes:

- Knooppuntenbewegwijzering aanbrengen op asfaltroutes.
- Opnemen kleine stukjes elementenverharding en asfalteren.

Ruiterroutes:

- Ruiterpadborden plaatsen op bestaande ingesleten ruiterpaden zoals langs/in: Scheeweg/Dorppolderweg, Oranjedijk, Zwethzone, fietspad Kromme Zweth, Madeweg, Haagweg, Heijdse Pad/verlengde Heijdsepad, Slaperdijk, Bonnenpad/Oude Hooislag/Bonnenlaan 's-Gravenzande.
- De ruiterpaden aanleggen waar in de berm voldoende ruimte is en in bestaande grote groenvoorzieningen zoals: Poelzone, Westerhonk, Haagweg, Slaperdijk, Nieuwlandsedijk, Papedijk, Wollebrand, Kasteelweg, Zijtwende, Kraaijenest (meebetalen aan ruiterpadennetwerk ten behoeve van ruiters deze zijde van Westland), fietspad Kromme Zweth/Zweth, groenzone Van Luykiaan, Midden Zwet, fietspad Wippolderlaan, Gagelland / Dorpskede, groenzone Rozemarijn, Poeldijkseweg.
- Waarschuwingsborden plaatsen bij locaties waar ruiters oversteken of op de weg lopen.
- Ruiterverbinding terugbrengen rond Hoge Bomen en een verbinding realiseren richting Wollebrand/Zwethzone ten behoeve van dressuurstal De Hoeve in Naaldwijk door de nieuwbouwwijk Hoge Bomen en over de Horticultus.
- Efficiënte maatregelen tegen paardenpoep op openbare wegen / fietspaden.

Vaarrecreatie:

- Ophogen van de houten fiets-/voetbruggen naar 1.80m doorvaarhoogte, zoals:

M034 Vlaminglaan, M023 Nieuweweg 44, M022 Vredebestlaan 24, M004 Zeereep, G053 Rusthovenlaan, H012 Patrijslaan / Valkehorst, G031 Karekiet, G013 Edisonstraat, N027 Kuypersstraat, N028 Klompéstraat, N035 en N036 Baljuw, H052 Wollebrand, N040 Tramkade Hoge Bomen, L022 Jochem van Houtweg.

- Automatiseren van de twee beweegbare bruggen in de Nieuwe Vaart Poeldijk.
- Aanbrengen van ligboxen ten behoeve van (passanten)ligplaatsen door plaatsen van meerpalen:
In de omgelegde Strijp, Wollebrand, Scouting Kwintsheul, Gantelhaven, Nieuwe Vaart 's-Gravenzande.
- Aanbrengen van bolders en schamphout voor langsligger, bijv.:
Kade Vredebestlaan, kade Gantelhaven, kade Naaldwijkse vaart Dijkweg.

Fietsroutes:

- Verbreden fietspaden naar tweerichtingsfietspad (c.q. aan één zijde weg) al dan niet bij wegconstructies.
- Asfalteren fietspaden.
- Inrichten van fietsstraten waar auto te gast is als bestemmingsverkeer, zoals oude ontsluitingslinten in het buitengebied, als:
Lange Broekweg, Zwet, Noordlierweg, Parallelweg onder aan Maasdijk, Wenpad, Oude Campsweg, Burgerdijkseweg, Oostbuurtseweg

Fruitbomen:

Het terugbrengen van lage fruitbomen bij bestaande tuinbouwbedrijven door een stimulans van de gemeente. Vroeger was dit het beeld van Westland.
Verplicht natuurinclusief bouwen en renoveren en snel veel meer bomen en groen aanplanten.

U. Onderwijs

"Geen kind Westland uit

Onderwijs dient in Westland een belangrijke plaats te hebben. De gemeente moet zorgen voor goede huisvesting. De gemeente moet voorts zorgen dat de bestaande basisscholen in de kleinere dorpen zoals Heenweg en Kwintsheul kunnen voortbestaan. Nieuwbouw van woningen en een multifunctioneel gebruik van schoolaccommodaties zijn ook oplossingen voor terugloop in leerlingaantallen. In nieuwbouwwijken moet bijtijds een nieuwe basisschool worden ingepland en de planvorming en kostenverhaal op de ontwikkelaars meegenomen worden.

Het MBO en VWO is in Westland goed vertegenwoordigd. De Horti Campus zou moeten uitgroeien tot een centrum waarin de universiteiten en hogescholen van Leiden, Delft en Rotterdam en eventueel Wageningen, samen een hogeschool en vaste universitaire opleiding gaan verzorgen wat uiteindelijk moet leiden tot een "glastuinbouwuniversiteit". De gemeente Westland moet hier een aanjagersrol vervullen en zo nodig faciliteren. Niet de "stenen" van de World Horti Center zijn belangrijk, maar hetgeen er gebeurt en het effect voor Westland. Daaraan zal de komende periode hard aan gewerkt moeten worden.

Er moet stevig geïnvesteerd worden in de voorschoolse en vroegschoolse educatie om gelijke kansen voor iedereen te creëren. Het is daarbij essentieel dat de kinderen met een achterstand, degenen die dit het hardst nodig hebben, hier ook echt gebruik van maken. Voor Westland Verstandig heeft dit prioriteit.

Samenwerkingsscholen, scholen waarbinnen tegelijkertijd zowel openbaar als bijzonder onderwijs in een geïntegreerde vorm wordt verzorgd, hebben onze voorkeur. Zo zijn wij onder meer om die reden ook geen voorstander van islamitisch onderwijs.

Westlandse kinderen moeten zich welkom voelen op alle Westlandse scholen en deze moeten van de beste kwaliteit zijn. Een kwalitatief goede school is wat Westland Verstandig betreft een school die kinderen uitdaagt om het beste uit zichzelf te halen.

Het onderhoud en de ventilatie van schoolgebouwen moet prioriteit krijgen. Daarnaast moet de omgeving rondom een school ook uitdagen tot voldoende sport en bewegen bijvoorbeeld met groene schoolpleinen en moeten er gezonde (Westlandse) snacks gepromoot worden.

De gemeente dient actief bij te dragen aan het voorkomen van een lerarentekort, bijvoorbeeld door een Westlandse lerarenbeurs in het leven te roepen of de leraar korting te geven op culturele activiteiten in Westland.

Westland Verstandig is voorstander van een volwaardige HBO-opleiding in het Westland. Bijvoorbeeld bij de Horti Campus. Deze moet dan wel van een toegevoegde waarde zijn voor Westland en aanvullend op bestaand onderwijs in de regio. Ook voor het techniekonderwijs zou meer ruimte gemaakt moeten worden.

Ook willen we een Westlands Vakcollege zien te realiseren naast de huidige Horti Campus.

Het Westland kent een actieve beroepsbevolking. Dat moet ook zo blijven. Westland Verstandig wil een actief beleid op beroepsspecifiek (MBO-HBO) onderwijs. Voor studenten moet Westland aantrekkelijk zijn voor leren, stages, werken en wonen.

De samenwerking tussen scholen en sport- en muziekverenigingen moet gestimuleerd worden. Bijvoorbeeld in de vorm van gastlessen of lessen (buiten reguliere lestijden om) die bijvoorbeeld in de gymzaal of aula van de school gegeven worden. Kinderen komen hierdoor op een laagdrempelige manier in contact met bijvoorbeeld muziek, we ontlasten de ouders, promoten het lidmaatschap van de Westlandse sport- en culturele verenigingen en ruimtes worden multifunctioneel ingezet.

Westland Verstandig ondersteunt projecten als "Samen naar Schoolklas", waarbij kinderen met een intensieve zorgondersteuning op een reguliere basisschool 5 dagen per week in hun eigen woonomgeving, samen met zusjes/broertjes/vriendjes naar school kunnen

Westland Verstandig heeft de volgende speerpunten voor onderwijs:

- Wij willen primair onderwijs dichtbij en zo mogelijk in elk dorp behouden.
- Wij vinden dat m.i.v. komend schooljaar naast cultuureducatie ook bewegingsonderwijs en schoolzwemmen door de gemeente wordt gefaciliteerd. Elk kind dat de basisschool verlaat moet zwemdiploma A hebben.
- Wij willen een goed en breed aanbod van voortgezet/middelbaar onderwijs in Westland en beroepsonderwijs dat aansluit bij de behoeften van het regionaal bedrijfsleven. Voldoende stageplaatsen in samenwerking met bedrijfsleven en maatschappelijk middenveld is belangrijk voor de motivatie van leerlingen en bevordert een soepele overstap van school naar werk.
- Huisvesting van scholen en een gezonde en veilige leeromgeving hebben onze prioriteit.
- Wij willen multifunctioneel gebruik van gebouwen, door het vergroten van betrokkenheid van ouders en door stimulering van verenigingsdeelname. Er moet extra worden ingezet op meedoen door jeugd en jongeren aan activiteiten in dorpen, verenigingen en scholen.
- Wij willen voortzetting van Klas in de Raad. Op deze wijze kunnen jongeren aangeven wat zij belangrijk vinden.
- Westland moet blijven werken aan verbeterde en veilige school-thuisroutes en routes naar sportparken, kinderopvang en winkelcentra.

- Leerlingenvervoer is alleen voor diegenen die functioneel beperkt zijn en die niet in hun eigen dorp onderwijs kunnen genieten en aangewezen zijn op onderwijs elders. De grens moet weer teruggebracht worden naar 4 km.
- Wij willen dat leerlingen in het primair voortgezet onderwijs aangemoedigd worden lid te worden van minimaal één Westlandse vereniging op het gebied van cultuur en/of sport.
- Wij willen dat jeugd en jongeren begeleid worden in hun ontwikkeling, ook in hun vrije tijd. Naast de vele verenigingen die daarin een belangrijke rol vervullen willen we in ieder dorp één of meer mogelijkheden voor jongeren om elkaar te ontmoeten zonder dat zij direct tot overlast zijn voor de omgeving. Dit zou in bestaande accommodaties van de gemeente, verenigingen en maatschappelijke instellingen gerealiseerd kunnen worden door multifunctioneel gebruik.
- Genoeg basisscholen in Westland;
- Bij teruglopende leerlingaantallen in dorpen tijds maatregelen nemen, gericht op het in stand houden scholen, hoger beroeps- en universitair onderwijs in Westland;
- Geen islamitische school.

De 3 lokale partijen waaronder Westland Verstandig, houden de komst van een geheel nieuwe islamitische basisschool in Westland tegen. Waarom? We noemen enkele redenen, er zijn er meer:

1. Het streven is te komen tot gezamenlijke scholen waar openbaar, katholiek en protestants onderwijs samen gaan. Een islamitische school is de klok terugzetten.
2. Geen afzondering van jonge kinderen met een islamitische achtergrond in een kleine school;
3. In Westland zitten al vele tientallen jaren deze kinderen op de bestaande basisscholen en dat gaat prima;
4. De tendens is om meer te sturen op kwalitatief beter basisonderwijs dan op de verzuiling (katholiek, protestants, openbaar). Gelukkig komt in Wateringen-Noord een zgn. ontmoetingsschool op initiatief van de bestaande besturen;
5. In Den Haag-Zuid, Vlaardingen, Schiedam, Rotterdam zijn grote gemeenschappen met een islamitische achtergrond en daar zijn al heel veel islamitische scholen gekomen. Daar kunnen de -overigens niet al te talrijke- Westlandse kinderen ook naartoe als de behoefte bestaat;
6. In Westland is al een groot lokalentekort. Verdere versnippering maakt dit tekort alleen maar groter.

V. Bewaren van Westlands erfgoed

In de afgelopen 50 jaren is in Westland heel wat karakteristiek erfgoed verdwenen. De laatste jaren is het besef groeiende dat we echt zuiniger moeten omgaan met ons erfgoed.

“Ze slopen hier graag. Dan staat de historie soms in de weg” is een veelzeggend citaat van de huidig voorzitter van het Genootschap Oud-Westland. Westland Verstandig is dan ook vóór behoud van de Aloysiusschool in Monster, de Kwintsheulse veiling, de oude RK-begraafplaats, de Vlietwoning. Het is een heuse verarming van Westland als sloop plaatsvindt. Westland Verstandig is voorstander van het bekijken van mogelijkheden voor andersoortig gebruik waardoor de karakteristieke percelen een tweede leven gegund wordt. Een goed voorbeeld daarvan is de Wilhelminaschool in 's-Gravenzande en dat was destijds een voorstel van Westland Verstandig.

Monumenten en karakteristieke plekken of gebouwen zijn voor leefbare en sfeervolle dorpen van levensbelang. Bevolkingsgroei en verdichting van dorpen zijn een bedreiging voor het historische karakter van de eeuwenoude dorpen in het Westland, maar ook voor het spaarzame tuinbouwerfgoed dat zich buiten de dorpen bevindt.

Westland Verstandig is vóór behoud van de RK-begraafplaats Naaldwijk

Er groeien ook bijzondere soorten zwammen en mossen. Het stukje Dijkweg aldaar is een van de belangrijkste historische plekken van Naaldwijk, heel veel historie is daar al verdwenen, gesloopt en vervangen voor weinig inspirerende gebouwen, dat is jammer, want juist onze wortels maken wie wij zijn. Westland is zeer arm aan historische plekken en gebouwen, wat er nog is, mag niet worden gesloopt, want zonder geschiedenis verdwalen wij in onszelf.

Westland Verstandig is voor een meer betekenisvolle rol van het Staelduinse Bos. Het Staelduinse Bos is een uniek bos en natuurgebied. We moeten daar trots op zijn. Het valt op dat deze betekenis in Westland zwaar ondergewaardeerd wordt. We zijn tegen iedere aantasting. Bijvoorbeeld natuurbegraven direct naast het bos en de komst van een begraafcentrum en aula vindt Westland Verstandig niet gewenst!

W. Een aantal andere speerpunten voor de komende periode:

- 1. Vuurwerk en vreugdevuren**
- 2. Toestaan medicinale wietteelt**
- 3. Stoppen met onzinnige handhaving in buitengebied**
- 4. Schoolzwemmen**
- 5. Gemeentewerf**
- 6. Meer aandacht gewenst voor belangrijke rol winkels en horeca in Westland**
- 7. Cohesie dorpen**
- 8. Feestweken**
- 9. Geen windmolens in Westland**
- 10. Benut ons verleden, investeer in archeologie**
- 11. Regionaal Werkbedrijf opzetten in kas**
- 12. Vrachtwagensparkeervoorzieningen in Westland**
- 13. Westland een LHBTIQ+ vriendelijk gemeente**
- 14. Vrouwenemancipatie**
- 15. Gebrekkige planning nieuwbouwwijken. Wel woningen, maar geen of ontoereikende voorzieningen**
- 16. Moestuin in Westland**
- 17. Reanimatielessen op school**
- 18. Aandachtspunten politiek**

1. Vuurwerk en vreugdevuren

Afsteken van vuurwerk rond de jaarwisseling moet verder gereguleerd worden.

Vuurwerk en vreugdevuren horen bij de jaarwisseling ook in Westland. Westland Verstandig meent wel dat het plezier van de één niet ten koste mag gaan van anderen en met name ook onze dieren. Ook lichamelijk letsel door –illegaal- vuurwerk moet voorkomen worden door strengere controle. Vuurwerkvrije zones of liever aanwijzing van plekken waar vuurwerk kan worden afgestoken heeft onze voorkeur.

Ook staan we wel open voor een rigoureuze oplossing: centraal in Westland één vuurwerkshow organiseren zoals in andere gemeenten al gebeurt, en gebruik van eigen vuurwerk daardoor terugdringen, liefst op vrijwillige basis.

Vreugdevuren mogen niet tot schades lijden aan openbaar gebied. Wij vinden dat onnodig en zonde van het geld. Passende maatregelen verplichten waaronder een zandlaag aanbrengen, meer vuurtonnen om schades te voorkomen.

2. Toestaan medicinale wietteelt

Op Westlands niveau met positief adviserende doktersverklaring zijn we voor medicinale wietteelt. 5 planten en vooraf gemeld met overlegging medische verklaring. Geen vernietiging bij constatering als aan de voorwaarden voldaan wordt.

Daarnaast inzetten op uitbreiding landelijke medicinale wietteelt naar enkele aangewezen en uitgeselecteerde bedrijven in Westland.

Daartoe initiatieven ondernemen en zo nodig actie voeren voor de komst in Westland van die bedrijven. Medicinale wietproducten –olie en bloemen- zijn goede, effectieve en goedkope middelen tegen tal van ziektes en veel Westlanders ondervinden daar baat bij. Westland Verstandig ziet hier ook een kans voor onze Westlandse glastuinbouw.

3. Stoppen met onzinnige handhaving in buitengebied

Het College van B&W wil nog steeds veel adressen in Westland dreigen met boetes wegens vaak al tientallen jaren bestaand en getolereerd gebruik in strijd met het bestemmingsplan. Hoge kosten worden gemaakt voor vele gevallen waarvan ieder redelijk denkend mens niet begrijpt welk Westlands belang gevaar loopt. Westland Verstandig heeft inmiddels ca. 135 "gevallen" bekeken en in praktisch alle gevallen vindt zeker geen maatwerk plaats en wordt er maar iets gedaan en valt niet te zien dat het tuinbouwbelang ter plaatse in gedrang komt. Vele gezinnen lijden daaronder. Voorts leidt handhaving tot niets. Immers geen verkoop vindt plaats en de reconstructie heeft niets aan deze wijze van optreden.

Wijziging van het handhavingsbeleid in het buitengebied, waardoor zinloze acties niet meer plaatsvinden. Het nieuwe koop optiesysteem is ook niet correct. Ook de kosten verband houdend met handhaving moeten niet meer gemaakt worden. Westland Verstandig ondersteunt de actiegroep "onzinnige handhaving". Agrarische woningen in het lint en langs drukke wegen dienen gemakkelijk een woonbestemming te krijgen.

4. Schoolzwemmen

Verplicht door de gemeente bekostigd schoolzwemmen voor basisschoolleerlingen. Goed voor de kinderen en goed voor de zwemveiligheid en goed voor de exploitatie-inkomsten voor de bestaande zwembaden in Westland. Nu worden de bestaande zwembaden nog steeds financieel gecompenseerd voor het wegvallen omstreeks 2010 van het schoolzwemmen. Die compensatie moet weer teruggedraaid worden.

Kosten vanuit de gemeente voor schoolzwemmen zullen de nu betaalde exploitatiebijdragen doen afnemen.

5. Gemeentewerf

Creëren van een goed geoutilleerde centraal in Westland gelegen Gemeentewerf, die 6 dagen per week toegankelijk is, zonder overlast te geven bij omwonenden.

6. Meer aandacht gewenst voor belangrijke rol winkels en horeca in Westland

Horecabedrijven en winkels zijn belangrijk binnen de gemeente Westland. Ze leveren een meerwaarde voor de kwaliteit van de dorpen, hebben een belangrijke sociale functie en zijn van economische betekenis. Daarbij dragen ze bij aan de toeristische recreatieve functie van onze gemeente en zorgen met name terrassen bij horecabedrijven voor sfeer en gezelligheid. Westland Verstandig vindt dat in alle dorpen de kwaliteit van de leefomgeving belangrijk is en dat winkels en horeca daar een belangrijke rol bij spelen, naast andere zaken zoals goed groenbeheer, goede bestrating, veel groen, goede zorgvoorzieningen, voldoende starterswoningen, goede parkeervoorzieningen, geen lelijke bouwplaatsen of slechte gebouwen etc. Daar ligt een heel belangrijke taak van de gemeente en daar dient fors in geïnvesteerd te worden.

7. Sociale cohesie dorpen

Westland Verstandig is voor het bevorderen en behouden van de sociale cohesie in de wijk of het dorp. Met name in de kleine dorpen staat dit onder druk. Neem nu Ter Heijde. Als daar meer sociale huurwoningen zouden komen, dan zou de wens om meer differentiatie ernstig onder druk komen te staan. Tweederde van het dorp is al van Arcade. Op meer zit Ter Heijde niet te wachten. Meer koopwoningen dan wel vrijesector huur zijn gewenst. Dat laatste dan wel voor redelijke bedragen. Juist voor deze goedkope vrije sectorwoningen zou een gemeentelijk woningbedrijf opgericht moeten worden.

8. Feestweken

Betere spelregels voor de feestweken waarbij geen overlast voor omwonenden in de nachtelijke uren uitgangspunt moet zijn . Feesten zonder die overlast moet mogelijk zijn.

9. Geen windmolens in Westland. Wel betere stimulering van particuliere initiatieven voor zonnepanelen, warmtepompen of andere vormen van duurzame energieopwekking

Voor zonnepanelen denken we aan een elders al uitgeprobeerd systeem dat initiatiefnemers geen geld voor de aanschaf behoeven te betalen, maar dat bedrag lenen en de lening terugbetalen uit de behaalde voordelen waardoor na enige jaren als de lening is afgelost de financiële voordelen ontstaan. Ook zou huur van zonnepanelen een mogelijkheid kunnen zijn. De gemeente moet hierbij samen met Westland Infra, waarvan de gemeente bijna alle aandelen heeft, de faciliteiten bieden en financiële middelen vrijmaken. Voorts zonnepanelen ook op van de corporaties gehuurde woningen mogelijk maken en eventueel beletselen wegnemen.

10. Benut ons verleden, investeer in Archeologie!

Stimuleer een helder en toekomstgericht archeologiebeleid in de gemeente. De burgerparticipatie bij archeologisch onderzoek is hoog. Vrijwilligers krijgen de ruimte mee te werken bij onderzoek, bij educatieve projecten en het onderhoud aan archeologische monumenten.

11. Regionaal Werkbedrijf opzetten in kas

Westland Verstandig wil graag het beschut werken, eventueel dagopvang, werk door ouderen die gewend zijn in de glastuinbouw te werken concentreren in een door de gemeente / Patijnenburg geëxploiteerde kas. Ook een eventueel burgerinitiatief of bestaande initiatieven zouden verder ondersteund moeten worden. Voor Westland natuurlijke en uitstekende PR en goed voor de in te zetten mensen. Elders in Nederland zijn dat soort projecten er al. Vreemd dat dat er nog niet in Westland is. In Den Haag was een dergelijk bedrijf er wel.

12. Vrachtwagenparkeervoorzieningen in Westland

Met basisvoorzieningen. Rondom doorgaande vaarwegen voldoende toiletten en picknicktafels. In nieuwe woonwijken dat meenemen in de voorzieningen.

13. Westland een LHBTIQ+ vriendelijke gemeente

Het Westlandse 'homobeleid' wordt voortgezet met goede gemeentebrede voorlichting en een keiharde aanpak van discriminatie van lesbo's, homo's, biseksuelen, transgenders, interseksuelen of queers. Alle scholen moeten op dit gebied goede voorlichting geven en aan de slag gaan met projecten om vooroordelen en discriminatie tegenover LHBTIQ+'ers tegen te gaan. Ook bij werkgevers, sportverenigingen en zorginstellingen wordt gewerkt aan het tegengaan

van vooroordelen en discriminatie van LHBTIQ+'ers. De politie wordt beter getraind in het herkennen en aanpakken van discriminatie van LHBTIQ+'ers.

Geef meer inhoud aan de naam 'regenbooggemeente'. Het Westland is een gemeente waar iedereen zichzelf moet kunnen zijn. Investeren in LHBTI+-educatie op basis- en VO-scholen.

Het is belangrijk dat gemeentes zorgen dat de sociale acceptatie en veiligheid van LHBTI+-personen wordt vergroot zodat zij zichzelf kunnen zijn in iedere gemeente in Nederland.

LHBTI+emancipatie moet goed verankerd zijn in het beleid van de gemeente.

De volgende maatregelen:

- De lokale LHBTI+gemeenschap en belangenorganisaties worden betrokken bij de beleidsvorming en de uitvoering daarvan.
- Een passage over LHBTI+emancipatie wordt in het collegeprogramma opgenomen.
- Concrete voornemens komen in een Regenboog actieplan (of beleidsnota) terug.
- Er is budget beschikbaar voor LHBTI+ beleid. Maak gebruik van een eventuele voortzetting van de Regenboogstedenregeling of zet deze voort uit eigen middelen en vul deze waar nodig aan.
- LHBTI+ onderwerpen worden structureel in gemeentelijke monitors meegenomen.
- Er is aandacht in het beleid voor de grote diversiteit in de LHBTI+ groep: homomannen, lesbische vrouwen, biseksuelen, transgender personen, intersekse personen, non-binaire personen, queer personen van kleur, mensen in alternatieve relatievormen of meeroudergezinnen.

14. Vrouwenemancipatie

In de 'participatiesamenleving' zijn het nog te vaak vrouwen die driedubbel belast worden. Met betaald werk, zorg voor het gezin én mantelzorg. Westland Verstandig vindt het belangrijk dat hier meer aandacht voor komt en dat gezinnen worden gestimuleerd om zorgtaken eerlijker te verdelen. De gemeente ondersteunt initiatieven die een ontmoetingsplaats voor alle Westlandse vrouwen willen opzetten waar naast vrouwenemancipatie ook culturele en intellectuele ontmoetingen plaats kunnen vinden. De gemeente heeft als werkgever een voorbeeldfunctie te vervullen wat betreft de emancipatie van vrouwen.

15. Al jaren wijst Westland Verstandig op gebrekkige planning nieuwbouwwijken. Wel woningen, maar geen of ontoereikende voorzieningen

Er wordt in Westland gelukkig weer veel - als gevolg van het landelijke economisch herstel - gebouwd. Nieuwbouwwijken als Duingeest en diverse bouwlocaties van de Westlandse Zoom en ONW in 's-Gravenzande, Heenweg, Wateringen, Poeldijk, Kwintsheul, De Lier. Westland Verstandig heeft steeds erop gewezen dat door de gewijzigde plannen de wegenstructuur en voorzieningen zoals scholen onvoldoende geregeld waren. Dit betekent niet alleen ongemak voor de toekomstige bewoners, maar ook dat alle kosten niet door de projectontwikkelaar betaald worden maar door de gemeente. De kosten worden ook doorgeschoven. Wij hebben gewaarschuwd tegen deze korte termijn politiek. Daardoor kunnen wel te hoge grondprijzen berekend worden, maar komen alle lasten ten laste van de Westlandse inwoners en niet van de ontwikkelaars. Slecht beleid en slechte keuzes. Nu pas worden de coalitiepartijen wakker en constateren dat in Monster-noord en Dijkerwaal geen schoolvoorzieningen zijn. Ook dat nieuwe wijken niet goed ontsloten worden. Beetje laat en jammer.

16. Moestuin

In Westland en wel rond of nabij één van de dorpen een perceel grond ter beschikking stellen waarop een ecologische moestuin gerealiseerd kan worden en welk perceel dan beschikbaar moet zijn voor een groot aantal jaren en voorts overleg voeren met de initiatiefnemers zodat een sociaal ecologische moestuin daadwerkelijk kan worden gerealiseerd.

17. Reanimatielessen op school

De jongerenraad heeft eerder een advies aan de gemeente geschreven om reanimatielessen op te nemen in de Lea. Door het invoeren van deze lessen op scholen weten jongeren wat ze moeten doen wanneer iemand in hun omgeving een hartstilstand krijgt. Daardoor kunnen zij snel ingrijpen wat levens kan redden.

18. Aandachtspunten politiek

Er zijn vele verbeterpunten waaraan ons gemeentebestuur kan werken. Het belangrijkste vinden wij echter een plan van aanpak om een groot maatschappelijk probleem aan te pakken: De algemene verloedering van het straatbeeld.

1. Directe verbeteringen

- Intensiever zwerfvuil verwijderen
- Verbetering van het ophalen van afval

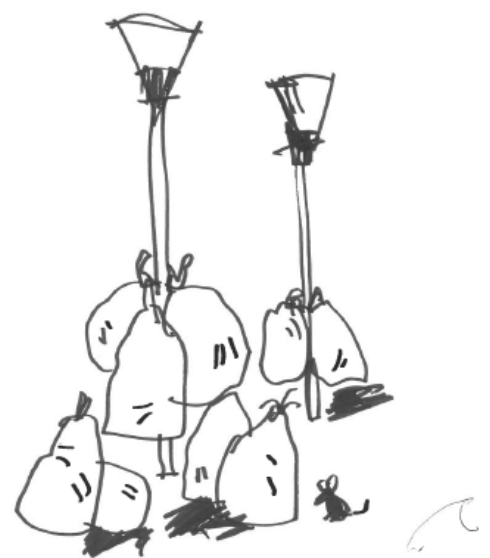
- Meer ondergrondse milieu-eilanden (i.p.v. plastic zakken rondom lantaarnpalen)

2. Educatieve informatie

- Op de basisscholen
 - De jeugd bewust maken van het afvalprobleem
- Alle bewoners
 - Betere informatie verstrekken

3. Meer aandacht voor het milieu

- Vergroening van het straatbeeld en meer aandacht voor biodiversiteit
- Verbetering waterafvoer door parkeerplaatsen in te richten met waterdoorlatende stenen

X. Westland verdient beter / concreet werken aan de punten waarop Westland negatief scoort en waar direct op geacteerd moet worden

Volgens de diverse landelijke publicaties over Westland:

- al jaren de lelijkste gemeente van Nederland.
- het volste en drukst bebouwde/versteende gebied van Europa met 90 % verhardingsgraad. Slechts 10 % is water en groen.
- de minst groene gemeente van Nederland.
- behoort tot de gemeenten met de grootste gemeenteschuld.
- behoort tot de gemeenten met de grootste luchtverontreiniging met mogelijk (geen gegevens) nadelige gevolgen voor de volksgezondheid.
- behoort tot de gemeenten met de grootste waterverontreiniging.
- heeft geen goed beleid voor diervriendelijkheid en zorgzaamheid voor natuur.
- stelt geen enkele eis aan schone motoren van vracht- en overig verkeer. Milieuzones zijn er niet.
- fietspaden zijn smal, afwezig en/of gevaarlijk druk, liggen vaak langs zeer drukke wegen met veel vervuilend verkeer.
- de lichtste plek op aarde, dat is slecht voor de nachtrust van mensen, dieren en vogels.
- ca. 10.000 grondverontreinigde plekken met vaak serieuze giften zoals zware metalen;
- hoort ook bij de gemeenten waar inwoners het minst gelukkig zijn. In de brede welvaartsmeter 2017 scoort Zuid Holland ver beneden het gemiddelde. Regio den Haag waaronder Westland en Delft scoort slecht.

Hier moet natuurlijk direct wat aan gedaan worden. Ons verkiezingsprogramma voorziet hierin. De afgelopen jaren heeft het College veel verkeerde keuzes gemaakt. Wij hebben met moties / vragen / verzoeken de gemaakte keuzes willen wijzigen. Helaas was er vaak te weinig politieke steun. Jammer! Westland Verstandig hoopt dat na de verkiezingen zij politiek krachtig genoeg is om andere keuzes te maken, keuzes waar u als inwoner echt beter van wordt!

Al deze punten ten goede keren is van belang voor het geluk, woonplezier en beleving van onze inwoners, maar ook het imago van Westland verbetert, waardoor Westland aantrekkelijk is voor jongeren en bedrijven. Westland Marketing doordat Westland als vanouds weer mooi en aantrekkelijk wordt, heeft prioriteit.

Y. Toekomst Westland als tuinbouwgemeente

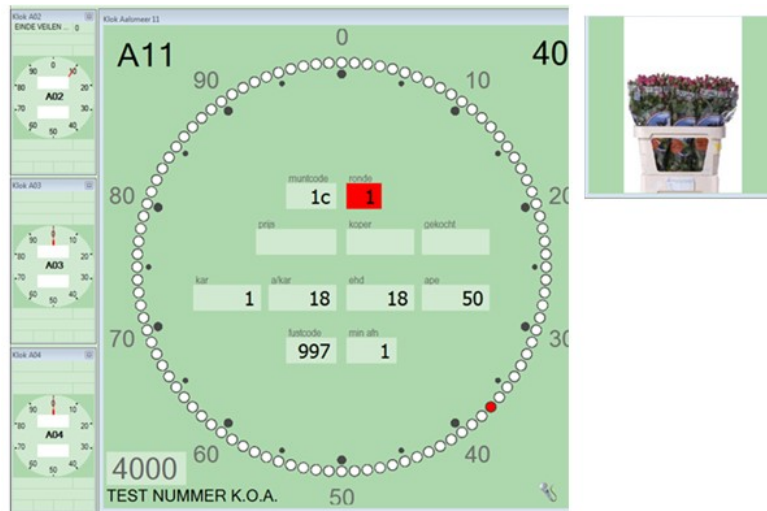
Het Westland is de meest dichtbebouwde gemeente van Nederland. Zo'n driekwart van de gemeente is bebouwd. Er moeten dus continu afwegingen worden gemaakt over hoe die ruimte in te richten en welke activiteiten prioriteit te geven. Er moet uiteraard ook ruimte zijn om te wonen, winkelen en recreëren. Hierbij is ruimtewinst te behalen door duurzame glastuinbouwgebieden te herstructureren.

Het Westland is het centrum en de kraamkamer van de wereldwijde glastuinbouw. Hier bevinden zich de telers die wereldwijd toonaangevend zijn. In deze regio vindt door en met toeleveranciers en kennisinstellingen continu innovatie plaats. De hele keten is hier aanwezig. Van veredeling, vermeerdering, productie, technische toeleveranciers, verwerkers, handel en logistieke dienstverlening. Alle ketenschakels op één plek: een unieke samenkomst en samenwerking van zaadje tot aan eindproduct.

Floragebied

Op dit moment worden er globale plannen bekeken over een andere invulling van een deel van het huidige veilingterrein en omliggende gemeenten. Westland Verstandig staat een benadering voor, die het behoud van Royal FloraHolland voor Westland voorop stelt.

Dit bedrijf is van grote betekenis voor Westland.

De percelen, ca. 8 ha, rondom de huidige Horti Campus zijn al 7 jaar geleden bestemd voor uitbreiding van de Horti Campus. Daar is tot nog toe weinig van terechtgekomen en ook niet van de Campus "als instituut". Ook dit College bracht de campus niet veel verder. Voorts bleef ook de verdere uitbouw van de Campus achter bij de voorspellingen en plannen. Er is weinig meer gebeurd dan er in 2016 al was. Westland Verstandig wil niet over groter en meer praten, maar meer hoe de bloembladen snel ten dienste van de Horti Campus en de gemeente gebruikt kunnen worden. Liefst uitbreiden met andere scholen, maar ook voor huisvesting van jongeren en arbeidsmigranten.

Het maken van plannen en het maken van hoge gemeentekosten (zeker € 2 miljoen alleen voor onderzoek, externe bureaus, snoepreisjes) voor het terrein van FloraHolland zonder te weten wat de prijs is, wat de oppervlakte is en wanneer het beschikbaar is en wanneer de ontwikkeling plaatsvindt, is voor Westland Verstandig de verkeerde volgorde. Eerst meer zekerheid over de randvoorwaarden.

Recent lezen we dat FloraHolland de eerste 5 jaar niet zal slopen, zelfs niet het deel langs de Dijkweg. Ook lezen we dat de gewenste lightrail de komende 50 jaar niet verwacht wordt. Het moderne openbaar vervoer zal er voorlopig niet komen. Daar zal dus aparte actie voor nodig zijn. Deze ontwikkeling moet echt anders worden aangepakt en we moeten tijd en geld besteden aan zaken die wel op korte termijn voor de inwoners en de tuinbouw van belang zijn. Westland Verstandig staat dan ook een andere aanpak voor die voorzichtiger is en wellicht wel tot hetzelfde resultaat kan leiden dan nu het College voor ogen heeft staan.

Pact van Westland gewenst

In Westland wonen 108.603 inwoners op een oppervlakte van 90,59 km². Westland heeft een landoppervlakte van 7.990 ha en een wateroppervlakte van 1.060 ha, 8 km stranden, het Staelduinse bos van 95 ha. In Westland heeft 5.000 ha een glastuinbouwbestemming en er zijn 2.300 ha kassen, waarvan iets minder dan de helft vrij oud is. Wil Westland meer woningen gaan bouwen, meer doen aan de leefomgeving, meer groen, meer recreatie, dan zal dat ten koste moeten gaan van een deel van de 5.000 ha glastuinbouwgrond. Dat laatste hoeft op zich geen drama te zijn als de tuinbouw dat goed en op tijd weet op te vangen met proces- en teeltinnovaties. Lukt dat laatste, dan zal ook bij minder hectares de toegevoegde waarde van de tuinbouw voor Westland blijven en zeker niet afnemen. Het is natuurlijk te simpel om -zoals nu Glastuinbouw Nederland en ook het Westlandse College van Burgemeester en Wethouders willen- de 5.000 ha heilig te verklaren en de ogen te sluiten voor andere Westlandse belangen. Die benadering is wel het gemakkelijkst. Immers als voor de leefomgeving, wonen, infrastructuur, werken, openbaar vervoer, groen etc. niet meer ruimte komt, dan zal dat onherroepelijk tot grote problemen leiden in Westland en voor haar inwoners waardoor ook de tuinbouw getroffen wordt. Westland Verstandig meent dan ook dat op de kortst mogelijke termijn een andere wind in Westland moet gaan waaien. Er zou een **PACT VAN WESTLAND** moeten komen over tuinbouwgebieden, waar wel en waar geen andere bestemmingen mogelijk zijn. De aangewezen kwalitatief goede tuinbouwgebieden moeten we beschermen en in stand houden. Daarnaast concrete plannen waar wonen, werk, groen, openbaar vervoer, wegen gaan komen.

Dus niet langer visieloos de 5.000 ha handhaven, maar goed nadenken wat echt nodig is om Westland met alle toeleveranciers, agrodistributies, diensten en maakindustrie op een nog hoger niveau te krijgen. Dat voor elkaar krijgen is, volgens Westland Verstandig, een belangrijke opgave van de Westlandse politiek. Dat vergt een nieuwe en frisse benadering, waarbij realiteitszin belangrijk is. Zoals nu alles

weer focussen op het Floragebied, zonder dat duidelijk is wat, wanneer en op welke condities beschikbaar komt, leidt de aandacht af van de echte oplossingen.

Andere keuzes in Westland gewenst in de komende jaren, ook op het gebied van de tuinbouw. Tot nog toe werd ingezet op alleen maar de glastuinbouw in Westland, Greenport 3.0 die Westland tot bloei moeten brengen. Is tot nog toe niet gelukt ondanks heel hoge investeringen in reconstructiepogingen, miljoenen euro's aan Westland Marketing en bestuurders die alleen maar groot en internationaal denken. Weinig voortvarende reconstructie glastuinbouw behalve als het gebeurde door de ondernemers zelf. De laatste tijd wordt meer gebouwd, maar dat komt vooral door de opleving van de wereldeconomie. De hoge gasprijs zou daar weer wijziging in kunnen brengen. Andere tuinbouwgebieden in Nederland doen het beter. Te verklaren door goedkopere gronden en dus veel meer financiële ruimte voor grote bedrijven. Daarbij komt dat de gemeente Westland ondanks andersluidende uitlatingen de tuinbouw ook wel weer tegenwerkt door bijv. onzinnige handhaving, feitelijk verbod voor huisvesting arbeidsmigranten op of nabij de bedrijven en een warrige en chaotische, de bedrijfsvoering beperkende benadering. Neem het onverstandige en onzinnige standpunt College over warmte-koude opslag in het eerste watervoerend pakket.

Het gevolg is dat van de ca. 5.000 ha glastuinbouw bestemde gronden in Westland er vele tientallen hectaren al jaren leeg liggen, op 1.150 ha verouderde kassen staan en behalve de 1.250 ha goede kassen de rest "anders" gebruikt wordt. Wij denken dat het verstandig is dat niet strak wordt vastgehouden aan de 5.000 ha, maar beter rekening gehouden wordt met alle overige belangen die in Westland van belang zijn voor het ruimtegebruik. Westland is nu de lelijkste gemeente van Nederland, heeft het minste groen per inwoner in Nederland, sprake is van een slechte lucht- en waterkwaliteit, niet agrarische bedrijven kunnen vaak niet uitbreiden omdat ze omringd zijn door gronden die een glastuinbouwbestemming hebben, bij een aantal dorpen dienen woningen voor jonge gezinnen gebouwd te worden waardoor de voorzieningen nog enigszins op peil gehouden worden. Ook de innovatie en andere gedachten over telen, het telen "local for locals", de spreiding glastuinbouw over Nederland, de reële wens van Westland vooral in te richten als kenniscentrum, leiden er allemaal toe dat de visie op Westland een grondige wijziging moet ondergaan. Bijtjids moet Westland aanpassen en niet wachten totdat nu bestaande reële mogelijkheden ook voorbij gaan!. De beschikbare financiële middelen op een goed doordachte wijze besteden. Rekening ermee houden dat de tientallen jaren als richting aangehouden werkwijze –heel Westland reconstrueren- een grondige bijstelling verdient.

Vanaf de zestiger jaren werden in Westland voor heel veel gemeenschapsgeld tuinbouwgebieden gereconstrueerd. Goede zaak toen. Al voor de crisis uitbrak stagneerde die reconstructie echter. Ook lopende reconstructies verlopen niet naar wens. Nooit is eens goed in beeld gebracht waarom dat het geval was en is. Wellicht omdat tijden veranderen! Wellicht ook omdat belangen van individuele tuinders erg verschillend zijn, waardoor niet snel eensluidende visies in bepaalde gebieden haalbaar zijn. Waarom eerst uit Westland weghalen van het zeer goed functionerend Proefstation voor de glastuinbouw en het toenmalige Westlandse Bestuur dat daarin berustte? Eeuwig zonde!!!! Ook zagen we dat grotere bedrijven om diverse redenen hun kassen verplaatsten naar buiten het Westland en daar o.m. in de Wieringermeer, Zeeland en Venlo in heel korte tijd grote goed verkavelde en goed uitgeruste moderne tuinbouw uit de grond stampen. Westland lijkt zich op korte termijn te moeten omvormen naar een andersoortig tuinbouwgebied. Een mix van innovatieve ontwikkel- en uitgangsmateriaal bedrijven naast de traditionele nog steeds hier gevestigde tuinbouwproductiebedrijven. Bedrijven die zich toeleggen op handels- en distributieplatformen waar vraag en aanbod samenkomen, een Westland vooral waar tuinbouw gelieerde toeleveringsbedrijven die steeds verder ontwikkelde teelttechnieken in de markt zetten zich vestigen en zich kunnen ontwikkelen. Daar past een ander, meer doelgericht, meer realistisch, minder naïef en minder oud tuinbouw politiek denken bij. Niet meer, zoals het College wil, klakkeloos en willekeurig inwoners en tuinders aanpakken, die overigens in de meeste gevallen nooit realiseerbare schaalvergroting van productiebedrijven in de weg staan. Onzin en de aandacht afleidend wat echt goed voor de Westlandse tuinbouw is. Voorts leidt handhaving tot niets en in ieder geval niet tot overdracht van grond. Veel meer echt maatwerk en daar waar het nodig is helpen en ook kijken of de individuele profijthebbende tuinders een bijdrage moeten leveren. Ook niet door miljoenen te stoppen in uitplaatsing van willekeurige "in de weg staande" woningen.

Andere visie dus op de tuinbouwontwikkeling in Westland gewenst. Meer toekomstgericht denken en rekening houden met een veranderende wereld en dus loslaten het idee dat zowel alle beschikbare gronden in Westland eeuwig voor de tuinbouw bestemd moet blijven.

Daarnaast vindt Westland Verstandig:

Meer spreiding economische motoren Westland. Tuinbouw en tuinbouwindustrie zijn nog wel leidend maar zeker op de langere termijn in deze omvang en op deze plek niet houdbaar met huidig belang en met huidige grootte. Ten aanzien van de tuinbouw dient de gemeente zich er van te onthouden om in gebieden waar overwegend tuinbouwbedrijven gevestigd zijn over te gaan tot het bouwen van "eilandjes" woonwijken. Voorbeelden uit de achterliggende jaren hebben laten zien

dat er tussen de gevestigde bedrijven en de alsdan gestichte woonwijk fricties ontstaan en de tuinbouwbedrijven uiteindelijk beperkt worden in hun bedrijfsvoering.

Speerpunten op het gebied van de tuinbouw:

- Anders benaderen en meer op maat werken.
- Niet de 5.000 glastuinbouw bestemde hectares handhaven, maar inzetten op beter, en niet beduidend meer glas.
- Zorgen dat de open plekken –vele tientallen hectares grond- bebouwd worden.
- Zorgen dat de 1.150 ha glas die “slecht” zijn deels vernieuwd worden.
- Zorgen dat de tuinders meewerken aan verfraaiing van Westland door hun bedrijven beter in te passen in de omgeving. Bijvoorbeeld door langs vaarwegen meer groen en door aanplant kleinere fruitbomen.
- Glasvezel van belang voor de tuinbouwsector. Geen glasvezel voor het buitengebied in Westland. Dat was enige tijd terug de boodschap van Delta Fiber, dat voor aanleg van glasvezelkabels zorgt. Vervelend voor mensen in het buitengebied die snel films willen streamen, maar zeker ook voor tuinders en bedrijven. Hoewel Delta Fiber al heeft laten weten dat het besluit onomkeerbaar is, blijft de Westlandse politiek zich roeren. Ook Westland Verstandig legt zich niet neer bij het afketsen van het glasvezelnetwerk. Westland kan als economische motor nu eenmaal niet verstoken blijven van een snelwerkend glasvezelnetwerk. De glastuinbouw is de afgelopen decennia sterk geïndustrialiseerd en de afzetmarkt gemondialiseerd. Dit heeft tot gevolg dat digitalisering, monitoring, etc. steeds belangrijker zijn voor een eigentijdse bedrijfsvoering van moderne glastuinbouwbedrijven. Toegang tot snelle netwerken voor dataverkeer is daarom noodzakelijk.

Z. Westlandse verenigingen

"goede verenigingen zijn belangrijk voor onze inwoners"

Wat doet Westland Verstandig voor de verenigingen?

Sport- en cultuurverenigingen vervullen in Westland een belangrijke rol voor jong en oud. Belangrijke taak van de gemeente is de verenigingen zoveel als mogelijk te ondersteunen, ook als dat geld kost. Westland Verstandig heeft zich er in het verleden sterk voor gemaakt dat de in 2012 afgeschafte 25%-regeling weer ingevoerd wordt en wil dat ook voor cultuurverenigingen. De gemeente betaalt 25% van bepaalde investeringen, de vereniging zelf 75%. Die regeling dient echt uitgebreid te worden. Ook als verenigingen langdurig huren, moeten zij aanspraak kunnen maken op deze regeling.

Sportverenigingen feitelijk vrijstellen van OZB en leges.

Westland Verstandig pleit voor meer steun -ook financieel- vanuit de gemeente naar al onze Westlandse verenigingen. In alle beleidsstukken gaat dit College ervan uit dat Westland een sterk verenigingsleven heeft en dat dat belangrijk is voor al onze 11 dorpen. Westland Verstandig onderschrijft dit uitgangspunt. We horen ook vanuit met name sportverenigingen bij dorpen die groeien –Poeldijk, 's-Gravenzande- dat zij -vanwege nieuwe woonwijken en een toenemend aantal leden- concrete plannen hebben. Die plannen kunnen vaak alleen gerealiseerd worden als er genoeg financiën zijn. In andere dorpen hebben de verenigingen het weer lastig door teruglopende leden, bijvoorbeeld Kwintsheul. Ook daar moet door de gemeente geholpen worden. Wij vinden het een belangrijke taak van de gemeente om ook financieel bij te springen (ook bovenop de al geldende 25%-regeling voor sport en cultuur voor bouwinvesteringen). Eén van de speerpunten van Westland Verstandig is het om uitdrukkelijk te kiezen voor onze verenigingen. Daar hebben onze inwoners echt wat aan. Het gaat dan om "geen woorden maar daden". Wij vinden dat de gemeente bij de verenigingen moet nagaan welke plannen of behoeften er zijn, deze in beeld te brengen en op maat meehelpen te realiseren en in ieder geval te faciliteren of te helpen.

De Westlandse verenigingen verdienen meer steun vanuit de gemeente. In 2012 werd bezuinigd en werd de meeste verenigingen hun subsidie afgenomen. Nu het economisch weer beter gaat moet de gemeente haar rol t.o.v. verenigingen weer opnemen. "Ladder af, ladder op" heet dat.

Overigens valt op dat de totale subsidie-uitgaven door de gemeente de afgelopen jaren fors is toegenomen omdat een aantal subsidie-grootverbruikers zoals Vitis, de bibliotheek, in mindere mate de Naald, veel meer subsidie kregen. Daardoor is een scheef beeld ontstaan.

Westland Verstandig is voorstander van een vernieuwd sportcomplex Monster waar in ieder geval de voetbal en tennis kunnen worden beoefend. Wellicht ook mogelijkheden voor andere sporten. Ook in de andere dorpen is wellicht een dergelijke win-win situatie aanwezig door omniverenigingen te vormen. Ook op het gebied van cultuur zijn geheel of gedeeltelijke samenvoegingen wellicht goed voor behoud en verdere uitbouw. Hetzelfde geldt voor De Lier.

Ook in 's-Gravenzande zou het natuurlijk goed zijn om de Westlandhal te vervangen door de nieuwe hal op het sportpark en op de plek van de Westlandhal groen en wonen.

Verenigingen zouden ook meer kunnen samenwerken in de regio's voor toernooien, uitvoeringen etc. om te zorgen voor een goede invulling voor de jeugd.

Niet al te hoge contributie bij de verenigingen. Nu kunnen sommige kinderen geen lid worden en daar moet verandering in komen. Het Kindpakket zal niet altijd uitkomst bieden.

Speerpunt Westland Verstandig:

Westland Verstandig vindt dat onze verenigingen –gezien de bindende factor en het grote nut voor jong en oud- door de gemeente ontzien en gefaciliteerd moeten worden.

Z1. Dierenwelzijn

"alle dieren hebben recht op een goede behandeling"

Westland Verstandig heeft diverse keren erop aangedrongen om als gemeente samen met alle betrokken organisaties het welzijn van dieren met eigenaar en dieren in het wild beter te regelen. Dat is nu - na moties en vragen van onze kant - eindelijk in gang gezet. Een goede samenwerking tussen al die partners is dringend gewenst om in nood verkerende dieren goed te kunnen helpen. De eerste stappen zijn gezet en dat is goed. Nu doorzetten en zorgen dat het welzijn van alle dieren gewaarborgd is. Westland Verstandig wil dat. Ook een collegelid aanwijzen die dierenwelzijn op zich neemt.

Speerpunten op het gebied van dierenwelzijn:

- Een aparte wethouder voor dierenwelzijn, hetgeen voor Westland zeker van belang is nu de hoeveelheid ecologische zones toeneemt.
- Welzijn van dieren moet in Westland veel beter geregeld worden. Meer opvang en meer zorg.
- Geen roofvogelshows vergunnen.

Z2. Relatie tussen overheid en inwoners

“een gemeente die open en betrouwbaar is”

Het vertrouwen van de inwoners in het gemeentebestuur is niet hoog. De oorzaken daarvan zijn vooral terug te vinden in de wijze waarop de bestuurlijke macht wordt uitgeoefend. Met de belangen en de rechten van inwoners wordt in de praktijk te vaak weinig rekening gehouden. De arrogantie waarmee het gemeentebestuur de inwoners soms tegemoet treedt, is verwerpelijk en leidt niet tot gedragen besluitvorming en democratische controle. Dit wordt gedaan onder het motto: “het dienen van het algemeen belang”.

Herstel van vertrouwen kan alleen gerealiseerd worden door:

- geloofwaardig en bestuurlijk behoorlijk handelen;
- openbaarheid van informatie voor zowel bestuurders als belanghebbenden;
- geen politiek in gesloten vertrekken; geen onderonsjes; geen belangenverstrengeling;
- respect voor de rechten van belanghebbende inwoners;
- een rechtvaardige belangenafweging;
- een hoge mate van democratische controle;

Dat vraagt om een deskundig, doelgericht en integer College van Burgemeester en Wethouders. De gemeenteraad moet daarbij politieke sturing geven aan prioriteiten en het beleid en het gedrag van B&W doelmatig controleren. Dat betekent dus ook dat de Raadsleden zich niet tot “stempelaars” laten degraderen. Raadsleden hebben de taak om goede contacten onderhouden met de kiezers en met de maatschappelijke groeperingen. Ze moeten weten wat bij de mensen leeft.

Westland Verstandig vindt dat de gemeente duidelijk moet maken:

- welk onderwerp ter discussie staat;
- wie ze bij de beleids- en besluitvorming betreft, dus wie de belanghebbenden zijn;
- op welke wijze ze het participatieproces inricht, zo mogelijk in overleg met de belanghebbenden;
- op welke wijze ze de inwoner het best kan bereiken, bijvoorbeeld per brief, via de media of huisbezoek. Voor welke wijze ze kiest is mede afhankelijk van de rol die de inwoner heeft gekregen in het participatieproces.

Westland Verstandig is oprecht geïnteresseerd in hetgeen inwoners naar voren brengen en laat dat merken in woord en daad. Van inwoners mag een constructieve bijdragen worden verwacht.

Voorts wil Westland Verstandig het navolgende bewerkstelligen:

- De gemeente weegt de inbreng van inwoners mee in de uiteindelijke beslissing en maakt dat zichtbaar.
- De gemeente levert extra inspanning om alle belanghebbenden actief te betrekken, dus ook degenen die zich niet meteen in eerste instantie zelf aanmelden.
- De gemeente informeert de inwoner tijdig en volledig over het onderwerp van participatie, hun rol en de manier waarop het participatieproces vorm krijgt.
- De gemeente informeert inwoners gedurende het participatietraject regelmatig over wat er gebeurt met hun inbreng.
- De inbreng van inwoners wordt schriftelijk vastgelegd. De gemeente informeert inwoners ook over lang stilliggen, uitstel of wijziging van voornemens of plannen van de gemeente. De gemeente motiveert haar besluit waarbij ze aandacht besteedt aan de door de inwoners naar voren gebrachte (tegen)argumenten.

Westland Verstandig heeft de navolgende speerpunten op het gebied van besturing en het bestuurlijk handelen:

- Westland Verstandig zet zich in voor een bestuurlijk handelen dat zich kenmerkt door openheid, doelmatigheid en effectiviteit waarbij sprake is van vroegtijdige betrokkenheid van de inwoners. Dat moet gebeuren op een zodanige wijze dat de beslissingen van het gemeentebestuur aan alle eisen voldoen die de wet voorschrijft, wat zorgt voor minder procedures, dus minder verspilling van belastinggeld. Samenwerking en overleg vormen de basis voor het oplossen van de problemen waar we in Westland mee worden geconfronteerd.
- Wij zijn beschikbaar voor inwoners, ondernemers, verenigingen en stichtingen en houden wekelijks spreekuren of gaan op (werk)bezoek. Wij luisteren en gaan in overleg aan de slag met het vraagstuk. Daarbij gaan we samen op zoek naar gerechtvaardigd burgerbelang of gemeenschapsbelang en gaan met dat belang aan de slag, als volksvertegenwoordiger of vanuit onze controlerende en agenderende rol.
- Wij willen dat actiegroepen, belangengroepen, ondernemers en inwoners met respect worden behandeld en hun inbreng serieus wordt meegewogen.
- Wij willen een gemeentebestuur dat open en transparant handelt en dat steeds wordt gestreefd naar meer dualisme in de gemeenteraad. Wij willen in de gemeenteraad de stem van de inwoner laten horen. Westland Verstandig verzet zich ertegen dat achter gesloten deuren beslissingen worden genomen. Hierdoor wordt het democratische proces gesmoord en worden de media op afstand gehouden. Besluitvorming moet openbaar zijn en de inwoners moeten erbij

betrokken kunnen zijn. Inspraak moet niet worden behandeld als een noodzakelijk kwaad en moet plaatshebben als de plannen nog kunnen worden aangepast.

- Westland Verstandig wil een integer Bestuur. Dit houdt onder andere in dat er geen belangenverstrengeling mag plaatsvinden en zelfs ook geen schijn mag bestaan van de mogelijkheid dat bestuurders/ambtenaren persoonlijk voordeel kunnen halen uit hun positie binnen de gemeente. Ook moet uitgesloten worden dat bestuurders/ambtenaren opdrachten kunnen geven aan of ontvangen van familie of kennissen. Iedereen heeft recht op gelijke behandeling en moet die ook krijgen.
- Westland Verstandig wil een gemeentebestuur dat wil luisteren naar de inwoners en actief samenwerking zoekt, een gemeente die participeert en faciliteert. De regels over inspraak, aangegeven door de Nationale Ombudsman, willen wij ook in Westland invoeren.
- Westland Verstandig vindt dat er strakkere regels moeten komen om het aanbestedingsbeleid van de gemeente in goede banen te leiden. Dat laat nu vaak te wensen over. Ook moet er een regeling over de rechtspositie voor klokkenluiders komen. Bij het tot stand komen van die regels dient de Ondernemingsraad betrokken te worden.

Westland Verstandig heeft de navolgende speerpunten op het gebied van inspraak inwoners:

- De gemeente motiveert of en zo ja hoe ze inwoners betreft bij beleids- en besluitvorming. Criteria daarbij zijn of het invloed heeft op de leefomgeving en of er ruimte is voor participatie. Deze motivering maakt de gemeente desgevraagd kenbaar.
- De gemeente maakt participatie een vast onderdeel van het politieke en bestuurlijke besluitvormingsproject.
- De gemeente gaat zeer terughoudend om met de mogelijkheid participatie te beperken vanwege het algemeen belang. Kiest de gemeente er toch voor burgerparticipatie te beperken, dan moet ze deze keuze motiveren.
- De gemeente bepaalt, voordat het participatietraject van start gaat, welke rol de inwoner krijgt ten aanzien van coproduceren, adviseren, raadplegen en informeren.
- De gemeente zorgt voor een zorgvuldig vormgegeven participatieproces.
- De gemeente dient alle toezeggingen na te komen. Er moet een centraal systeem worden aangelegd waar alle toezeggingen hoe gering ook door ambtenaren en bestuurders worden vastgelegd.

- Brieven aan de gemeente moeten daadwerkelijk inhoudelijk binnen 4 weken beantwoord worden. Het gebeurt nu te vaak dat na de ontvangstbevestiging het stil blijft.
- Klachten over ambtenaren / bestuurders moeten kunnen worden voorgelegd aan een plaatselijke ombudsman, eventueel onder te brengen bij de ombudsman voor de gemeente Den Haag. De kosten daarvan verdienen zichzelf terug en voorts krijgen de inwoners al vroeg de mogelijkheid hun grief te laten bekijken, beoordelen. Voorts is de ervaring dat door bemoeiing van de ombudsman problemen en klachten sneller opgelost worden en minder irritatie bestaat doordat inschakeling en bemoeienis van de ombudsman een schokeffect geeft en waarschijnlijk ook preventief werkt. Bestuur en ambtenaren houden rekening met "toezicht". Een ombudsman hoort bij een 100.000+ gemeente! Je kunt mensen niet aan hun lot overlaten.
- Westlandse inwoners moeten voorts erop kunnen vertrouwen dat het gemeentebestuur eerlijk en helder is. Ook dat tijdig en correct gehandeld en gereageerd wordt. Dat alles gebeurt nu vaak niet. Voorts wordt keihard ontkend door de oude politiek dat er op dat punt nog een hele slag te maken valt. Westland Verstandig denkt daar heel anders over. Dankzij haar inbreng zien we een ietsjepietsje verbetering, maar nog lang niet genoeg.

Z3. Integratie / statushouders / migranten: Strakker beleid gewenst op het gebied van wonen / werken / aanpassing

"Doen wat we moeten doen"

Westland Verstandig meent dat Westland zorgvuldig, maar wel volgens strakke regels moet omgaan met statushouders die Westland verplicht moet huisvesten en integreren. De gemeente moet ervoor zorgen dat de statushouders zo snel als mogelijk mee kunnen draaien. Met de minister zal overleg gevoerd moeten blijven worden om het aantal toegewezen statushouders omlaag te brengen gezien de beperkte hoeveelheid goedkope huurwoningen en gezien de arbeidsmigranten-huisvestingsbehoefte.

Statushouders moeten niet bij voorrang gehuisvest worden in goedkope Westlandse huurwoningen waardoor onze inwoners op wachtlijsten nog langer op een woning moeten wachten. Westland moet daarvoor à la Midden-Delfland tijdelijke woningen realiseren.

Ook vinden wij dat statushouders veel sneller verplicht moeten worden betaald werk te gaan doen waarbij leidend is de vraag naar het soort werk dat gedaan moet worden. De gemeente heeft hier een belangrijke rol samen met degenen die de opvang en integratie verzorgen. Ook erop toezien dat de beschikbaar gestelde financiële middelen aan statushouders goed en efficiënt besteed worden en niet alleen aan luxe artikelen. Statushouders zijn verplicht zich aan te passen aan de Nederlandse normen en waarden. Zij mogen geen overlast geven voor hun omgeving.

Westland Verstandig vindt dat waardering op zijn plaats is als een statushouder "het goed doet", maar dat veel strenger moet worden opgetreden als statushouders een loopje nemen met hetgeen de gemeente terecht van hen verlangt.

Integratiebeleid gaat niet alleen over migrantengroepen maar richt zich op iedereen die buiten de Westlandse samenleving dreigt te komen staan. De overgrote meerderheid van de Westlandse bevolking heeft werk en sociale contacten, spreekt de taal en participeert volop in de samenleving. Waar bij individuen of groepen problemen of achterstanden bestaan op sociaal, cultureel of economisch gebied wordt gericht integratiebeleid ingezet. Westland Verstandig vindt het belangrijk dat iedereen de Nederlandse taal beheerst. Er moet daarom voldoende kwalitatief en

laagdrempelig taalonderwijs beschikbaar zijn met verschillende instapniveaus en met voldoende doorstroommogelijkheden.

Speerpunten Westland Verstandig op het gebied van integratie:

- Huisvesten in tijdelijke woningen à la Midden-Delfland en niet ten koste van de sociale huurwoningvoorraad.
- Erop toezien dat de beschikbare geldmiddelen goed beheerd worden door de statushouders.
- Waardering voor goed geïntegreerde statushouders, maar streng optreden tegen de onwilligen of waar geen eer aan te behalen valt.

Z4. Dorpenbeleid en speerpunten per dorp

"Elk dorp zijn eigen identiteit en eenheid in verscheidenheid"

Elk dorp heeft zijn eigen identiteit en een kloppend sociaal of economisch hart. Soms is dat een dorps huis of school, zoals in Ter Heijde en Heenweg. In alle dorpen is dat het verenigingsleven en in veel dorpen ook de pleinen (Wilhelminaplein Naaldwijk en Marktplein 's-Gravenzande), winkelstraten of winkelcentra. Naast het rustige wonen, zorgen verenigingen en de detailhandel, die verweven zijn met de samenleving voor sociale cohesie, veiligheid, leefbaarheid en aantrekkingskracht van het dorp.

Westland Verstandig heeft de volgende speerpunten voor de dorpen, die alle of meerdere dorpen betreffen:

- De elf dorpen –eigenlijk 12 met Westerlee- in Westland hebben ieder hun eigen unieke karakter. Wij willen dat het beleid van de gemeente er op gericht is om samen met de inwoners dat unieke karakter van elk dorp in stand te houden en /of te versterken. Dit kan o.a. door verpaupering tegen te gaan. Het doel moet zijn: levendige dorpen die voor iedereen aantrekkelijk zijn, of we er winkelen, ondernemen wonen of uitgaan. Met respect voor de historie, de bestaande monumenten en het dorpse karakter. Grootschalige winkelprojecten in één dorp willen we niet en schaden het eigen dorp en de vitaliteit van de andere dorpen.
- Westland Verstandig zet zich sterk in voor de leefbaarheid en aantrekkelijkheid van alle Westlandse dorpen. Zij ziet het in ere herstellen van de pleinen als

centraal hart van alle dorpen en wijken als een belangrijke stap in de richting van een weer leefbaar, gezellig en bruisend dorp. Niet alle dorpen hebben een ideaal centrumplein zoals Naaldwijk en 's-Gravenzande. Westland Verstandig wil dat gelijk trekken. Elk dorp wil natuurlijk graag weer een kloppend hart ontwikkelen. Westland Verstandig wil daarom in elk dorp samen met inwoners hiervoor een creatief plan ontwikkelen.

- Veel inwoners van Westland zijn ontevreden over het huidige dorpenbeleid. In de dorpen is veel niet goed geregeld. Wij willen daar verbetering in brengen.
- Westland Verstandig wil de diverse centra/dorpen in Westland aantrekkelijk maken. Dat kan vaak met kleine ingrepen. Geen bouwhekken meer en open plekken goed invullen. Plaatsen van bloembakken en Oudhollandse lantaarnpalen en karakteristieke bomen.
- Wij willen dat winkelleegstand zoveel als mogelijk wordt aangepakt, omdat leegstand de leefbaarheid van de dorpen aantast. Per dorp een divers winkelcentrum op maat. De gemeente dient adequaat te reageren op kwesties als stijgende lasten, onveiligheid en leegstand.
- Wij zijn tegen het invoeren van betaald parkeren. Ook tegen reclamebelasting.
- Westland Verstandig meent dat Naaldwijk binnen Westland een centrumpositie heeft, zij het dat dit niet ten koste mag gaan van de andere dorpen. Bij voortdurende zal er op toegezien moeten worden dat Naaldwijk als centrumdorp niet de verdere uitbouw, bloei en behoud van de andere dorpen in gevaar brengt. Voorzieningen moeten meer over alle Westlandse dorpen worden uitgesmeerd.
- Westland Verstandig wil concrete maatregelen treffen om de parkeerdruk in wijken die veelal zijn ontwikkeld in de jaren 60, 70 en 80 te verlagen. Toen werden veel woningen op een klein oppervlakte gesitueerd en was de parkeerdruk veel lager dan nu het geval is en waardoor irritatie bij inwoners ontstaat. De oplossing is het anders indelen van parkeerplaatsen en openbare ruimte met behoud van beeldbepalend groen zonder dat dit ten koste gaat van openbaar groen, maar ook in het aanwijzen van percelen voor parkeren. Ook het parkeren van bedrijfsbussen geeft veel irritaties en ook daarvoor zullen per wijk concrete oplossingen gecreëerd moeten worden. Zo zouden hiervoor aparte zones toegewezen kunnen worden waarbij een optimum wordt gezocht door enerzijds aandacht te besteden aan de veiligheid met voldoende toezicht en anderzijds terugdringen van de parkeeroverlast. Voor inwoners van Westland zijn dit belangrijke zaken die hun leefgenot dagelijks beïnvloeden. De gemeente dient passende maatregelen te treffen.

- De leefbaarheid van de dorpen en wijken is voor Westland Verstandig van essentieel belang. Daarbij zijn veel spelers betrokken maar de belangrijkste zijn de bewoners. De inwoners van de dorpen en wijken weten zelf heel goed wat in hun omgeving nodig en passend is. De leefbaarheid wordt ook gediend met een goede plek voor de jeugd en de jongeren.
- Wij onderstrepen het belang van Oranjeverenigingen voor de Westlandse dorpen.
- Westland Verstandig wil dat alle dorpen beter aantakken op het openbaar vervoernet met kleinschalige busjes. Dit geldt voor Heenweg, Ter Heijde, Poeldijk, Honselersdijk en Maasdijk en ook voor een aantal woonwijken in de grotere dorpen.
- Wij willen geen (grootschalige) tijdelijke huisvesting van arbeidsmigranten in of dichtbij de dorpen of op plekken waar dat niet kan en de leefomgeving van onze inwoners (mogelijk) schaadt.
- De dorpen hun eigen karakter laten behouden. Belangrijk in de dorpen is het oplossen van de parkeerproblemen, het onderhouden van het openbaar groen en de verkeersdoorstroming.
- Meer loslooplekken voor honden en dat wel goed ter plaatse aangeven.
- Kleine ergernissen zoals goed aangeven ter plekke welke regels gelden voor het uitlaten van honden (los / aangelijnd, waar wel en waar niet) moeten opgelost worden.
- Het onkruidvrij houden van onze gemeente Westland is nu zorgelijk en slecht geregeld. Dat moet veel beter!
- In de dorpen moeten zgn. citytrailers ingezet worden voor de bevoorrading van winkels.

Verdere verlevendiging van alle dorpen met het belang van de inwoner centraal. Westland Verstandig wil de bestaande dorpen nog aantrekkelijker maken door o.m.

meer en veel beter groen, meer betaalbare woningen voor starters, ouderen, zorgwoningen voor jong en oud en overige woningzoekenden te realiseren op plaatsen die daarvoor in en rond de dorpen wel geschikt zijn en te zorgen voor voldoende parkeerplaatsen. De bestaande sport- en cultuurverenigingen en instellingen, als het cement van de dorpen, moeten beter door de gemeente bediend en gefaciliteerd worden.

Speerpunten per dorp

Maasdijk

"Maasdijk beter bereikbaar"

Maasdijk heeft een rijk verenigingsleven. De winkelvoorzieningen in Maasdijk zijn ook goed. Het probleem dat de laatste jaren de boventoon voerde is de bereikbaarheid. Door de combi van het "Pootje van Bram" is dit opgelost.

Voor Maasdijk heeft Westland Verstandig de volgende speerpunten:

- De zorg in Maasdijk is nog niet goed geregeld. Ouderen, die zorg nodig hebben, moeten in Maasdijk kunnen blijven wonen en oud kunnen worden. Er zijn geen geschikte ouderenvoorzieningen in Maasdijk en op dit moment verlaten ouderen Maasdijk om die reden. Dat moet veranderen. Ook in Maasdijk een serviceflat voor senioren met zelfstandig wonen/zorg op maat/beheer 24/7 en recreatieruimte.
- Wij willen de bereikbaarheid van Maasdijk van en naar andere dorpen van Westland voor fietsers, auto's en ook via openbaar vervoer borgen. Snellere en betere ontsluiting. Met de komst van het 3-in-1 project is onduidelijkheid over hoe het openbaar vervoer geregeld zal worden. Maasdijkers willen een bushalte dichtbij.
- De fijnstof en overlast van A20, Botlek en Honderdland en transportcentrum aanpakken.
- De geluidshinder door de A20 en Honderdland en de verkeersbewegingen op dat terrein terugdringen.

- Openbaar vervoer met een snelle aansluiting naar het metrostation Hoek van Holland of Maassluis.
- Maasdijk qua verkeer aantrekkelijker maken. Nu is de Lange Kruisweg nog steeds onveilig en ook komende vanuit de tunnel met de fiets is de Pettendijk een onveilige weg. Daar moet iets aan gebeuren.
- Het winkelbestand moet opgeknapt worden daar er nu leegstand is en/of dreigt.
- De verenigingen zullen beter gefaciliteerd moeten worden en met name de gym, de korfbal en de voetbal. De Harmonie is al weg. Voor de leefbaarheid van Maasdijk is behoud van het verenigingsleven essentieel.

Verdere specifieke aandachtspunten voor Maasdijk:

- Woningbouw (starters/senioren) / toekomstplan uitbreiding woningbouw Maasdijk;
- Vergroening kern;
- Herinrichting Oranjeplein;
- Behoud dierenwei Oranjeplein / Nassastraat;
- Beter groenonderhoud (onkruid / maaifrequentie);
- Zwerfafval- en afvalbeleid aanpassen;
- Harmonisatie sportpark Lange Kruisweg;
- Buitenspeelplaats jongeren (Sportpark);
- Integratie en coördinatie veiligheidsdiensten (politie / buurtpreventie / wijkagent / boa's);
- Integratie en coördinatie zorgverlening;
- Integratie en huisvesting arbeidsmigranten (toewijzingsbeleid);
- Vestigingsbeleid lokale winkeliers (Oranjeplein);
- Parkeerbeleid auto's doorgaande straten (trottoirs);

Verkeer

- Aansluiting openbaar vervoer (traject Westland-Den Haag-Rotterdam);
- Snel fietspad aanleggen;
- Onderpad Maasdijk veiliger maken:
 - o.a.:
 - tunneltjes Oranjesluis (aansluiting op onderpad langs de Maasdijk);
 - tunneltjes Korte Kruisweg;
 - Boers Tuincentrum;
 - afslag Prinsenlaan;
- Lange Kruisweg:
 - snelheidsbeperkingen plus aanleggen vrijliggend fietspad;
 - doorgaand vrachtverkeer;
 - geen sluiproute;
- Kruispunt Schenkeldijk / Coldenhovelaan;
- Korte Kruisweg / Beekenkamp;
 - veiliger maken voor voetgangers en fietsers i.v.m. vrachtverkeer;

Honderdland

- Aansluiting openbaar vervoer;
- Verkeersontsluiting van / naar kern Maasdijk (fietsers/voetgangers);
- Vestigingsvoorwaarden bedrijven (licht / geluid);
- Inklimmers vrachtwagens.

College van CDA, LPF, VVD en CU-SGP komt niet echt op voor de inwoners van Maasdijk

Diverse malen heeft Maasdijk recent op de agenda van de Westlandse politiek gestaan. De gebeurtenissen op Oudejaarsdag, de komst van het 2e en mogelijk zelfs 3e polenhotel, de door ons al in 2018 voorspelde problemen rond Honderdland en de herontwikkeling van De Schakel zijn er enkele. Westland Verstandig was tegen de komst van het 2e Polenhotel, maar het College met de LPF! en de meerderheid van de Raad onder leiding van het voltallige CDA dachten daar helaas anders over. Ook de overlast voor de inwoners van Honderdland vraagt een andere aanpak. Ook daar staat Westland Verstandig bijna alleen! Partijen als CDA en LPF denken daar ook anders over!

Westland Verstandig wil geen Polenhotels meer bij Maasdijk

Het College van CDA, VVD, LPF, CU-SGP en de meerderheid van de Raad stemden voor de komst van een 2e Polenhotel. Westland Verstandig was tegen en als het College en de meerderheid van de Raad dat ook waren geweest, dan was dit hotel er niet gekomen. Het geldende bestemmingsplan verzette zich er immers tegen. Hopelijk dat de bezwaren en beroepen van inwoners van Maasdijk succesvol zullen zijn. Slecht plan en verkeerde plek! Voorts weer een voorbeeld dat het huidige gemeentebestuur niet wil luisteren naar wat onder inwoners leeft.

Monster

"voor Monster aan de slag"

Monster is een mooi dorp aan het strand. De kwaliteit van de openbare ruimte en leegstand van gebouwen zijn een doorn in het oog. Hiervoor is een extra kwaliteitsslag nodig en gaat het ook om acties die de gemeente samen met de inwoners en de ondernemers kan aanpakken, zoals het hele winkelgebieden, het openbaar groen, parkeren en de overlast van hondenpoep en paardenstront.

Beter regelen van de busroutes, waarbij zowel de belangen van de busgebruikers als degenen die overlast ervaren van de doorgang van de bussen in hun straat worden meegenomen.

Westland Verstandig pleit voor behoud en opknappen delen van Monster. De panden Choorstraat 21/25 staan al jaren te verkrotten en één van die panden is een gemeentelijk monument. Het gaat om de oudste woningen van Monster. Op het voormalig schoolplein in de Choorstraat is naast het O.J.O.S. een oud poortje dat behoorde tot de buitenplaats De Kruithoff. Het poortje is dringend aan renovatie toe en ziet er nu niet uit. Ook daar zal wat aan moeten gebeuren. Hetzelfde geldt voor de fruitmuur achter het gesloopte gemeentehuis. Ook die muur ziet er niet uit en is dringend aan renovatie toe. Door het College al wel vaak beloofd, maar steeds uitgesteld. Westland Verstandig meent dat deze renovatie snel moet plaatsvinden.

Westland Verstandig is ook voor behoud van de Aloysiuschool. School is monumentaal en in ieder geval karakteristiek. Er dient geen sloop plaats te vinden.

Westland Verstandig is voor behoud van de duinvallei in Monster. Koester dat stuk bestaande natuur. Westland Verstandig vindt het krom dat praktisch alle politieke partijen dit stuk natuur willen gaan bebouwen om dan elders in Westland een

bebouwd stuk weer om te zetten in natuur. Bouw die dure woningen niet of bouw passende (starters-/senioren)woningen elders.

De Monsterse tennis verhuizen naar het sportpark. Een win-win-win situatie. Een tennispark wat nu ligt te midden van woningen wordt verplaatst naar een ruimtelijk betere plek, de vrijkomende tennisgrond kan voor woningbouw en groen worden gebruikt. Er nu staan er nog geen woningen op de percelen van de Westlandse Zoom en kan nog vrij gemakkelijk rekening gehouden worden met uitbreiding sportpark. Als alles volgebouwd is zal dat problematisch zijn.

Voor Monster heeft Westland Verstandig de volgende speerpunten:

- Wij willen verdere concrete maatregelen ter oplossing parkeerdruk in het centrum. Parkeergarage zou oplossing kunnen zijn.
- Westland Verstandig wil dat de leegstand van gebouwen wordt opgelost.
- Het inrichten van de openbare ruimte, bestrating en groen, willen wij op voldoende kwaliteitsniveau brengen. Hierop moet de gemeente toezicht houden. Westland Verstandig wil dat de gemeente bij het (herhaald) aanplanten van bomen en struiken in de Grote Geest rekening houdt met de zeewindbestendigheid.
- Wij willen dat de vernielzucht en overlast op de bekende hotspots wordt teruggedrongen door gezamenlijke inspanning met ondersteuning door buurtpreventie, politie en gemeente.
- Verpaupering van het centrum moet tegengegaan worden.
- De uitstraling van het centrum Monster moet snel verbeterd worden.
- Voor jongeren zou in Monster veel meer georganiseerd moeten worden.
- De infrastructuur van de wegen in Monster verdient bijzondere aandacht. Zo worden wegen die daarvoor niet bestemd zijn, gebruikt als doorgaande weg.
- Cultuur zou meer onder de aandacht gebracht moeten worden.
- Meer aandacht aan veiligheid en leefgenot in een aantal wijken van Monster.
- Aanpakken verkeerssituatie Haagweg; snelheid, parkeren in bermen, betere splitsing fiets- en autoverkeer.
- Betere infrastructuur voor ontsluiting woningen Westlandse Zoom.
- Groen, woningen en een aantrekkelijke inrichting. Qua inrichting, parkeren, groen etc. valt in het centrum nog een hele slag te maken. Zo een plan moet Monster verder doen verlevendigen en aantrekkelijker maken als woon- en winkelgebied.
- De gemeente moet ondersteuning geven aan de plannen van de voetbalvereniging en de tennisvereniging in Monster om te komen tot een gezamenlijke accommodatie. De verenigingen kwamen zelf met het idee en legden dit voor. Westland Verstandig wil dit ondersteunen. Niet alleen belangrijk voor de verenigingen, maar ook voor de gemeente die dan woningen kan realiseren op het terrein waar nu getennist wordt. Woningbouw sluit aan op de buurt waarin de tennisclub zit.

Poeldijk

"Poeluk kan niet meer stuk"

In Poeldijk is de afgelopen jaren veel gebeurd en er staat nog veel te gebeuren.

Opknappen Centrum Poeldijk snel aanpakken

Poeldijk zal naar meer dan 6.000 inwoners groeien. Terecht wordt veel aandacht besteed aan het centrum. De Voorstraat zou met enkele aanpassingen tot Westlands mooiste straten kunnen gaan behoren. Het nieuwe pleintje -waar een naam aan gegeven moet worden- en de oud-Hollandse lantaarnpalen fleuren een en ander al op, maar het geheel is nog niet af. Westland Verstandig vindt dat de hele Voorstraat opnieuw moet worden ingericht en ook het pleintje verder wordt vervolmaakt.

Ook de verkeersstromen rondom de Voorstraat zouden anders moeten. Het Dario Fogebouw wil Westland Verstandig bestemmen voor Huis van de Buurt (beneden) en appartementen (bovenetages). Harde eis daarbij moet zijn dat in dat gebouw senioren- / starterswoningen moeten komen.

Goed nagedacht moet worden wat er op de Wittebrug-locatie moet komen. Gelukkig gaat Perspektief verhuizen. Ook op die locatie betaalbare woningen met zorg en starterswoningen

Jan Barendselaan moet veel rustiger en veiliger gemaakt worden. De huidige situatie in de Jan Barendselaan moet veranderen. Westland Verstandig is voor het omleiden van niet-bestemmingsverkeer, de verkeerscirculatie Jan Barendselaan-Rijnsburgerweg regelen met goede en veilige fietspaden en de Voorstraat zoveel als mogelijk en het centrale schoolplein helemaal autovrij maken en gelijk daar terrassen en gezelligheid creëren.

Aanpakken van te hard rijden door Jan Barendselaan. Geen vrachtverkeer meer over de Vredebestlaan, maar omleiden over de Leeuwenhorstlaan, 2 zebrapaden op de Rijnsburgerweg bij Jumbo en de Poeldijksevaart.

Nu al oplossing bedenken voor de basisschoolcapaciteit nu er meer dan 500 woningen bijkomen.

Voor Poeldijk heeft Westland Verstandig de volgende speerpunten:

- Allereerst moet vastgesteld worden dat de nieuwbouw van woningen een goede ontwikkeling is voor Poeldijk.
- Ook de komst van een nieuwe supermarkt is goed voor Poeldijk en ook andere ontwikkelingen in de detailhandel geeft nieuw leven in Poeldijk. Westland Verstandig juicht dit toe.
- Het verkeer in de Jan Barendselaan is voor vele "Poelikers" een doorn in het oog. Het is een 30-kilometergebied maar dat is in de praktijk niet te merken, want er wordt vaak te hard gereden. De ontsluiting moet beter geregeld worden en met name het vrachtverkeer door de Jan Barendselaan zou moeten worden gemeden. Een omleidingsroute via het ABC-terrein moet snel gerealiseerd worden.
- Evenals in andere dorpen is aandacht nodig voor de toewijzing van woningen;
- Het onderhoud aan de verschillende parkjes/speeltuintjes laat zwaar de wensen over, het gras en onkruid staat tot kniehoogte en is voor kinderen niet aantrekkelijk om te spelen. Dat komt ook door de hondenpoepoverlast. Dat willen wij anders. Meer onderhoud groenvoorziening;
- De Veiling moet voor Poeldijk behouden worden zoals de Raad met onze steun besliste.
- Verenigingen moeten gefaciliteerd en ondersteund worden vanuit de gemeente.
- Het winkelbestand loopt achteruit. Het aanbod zou moeten verbeteren;
- Er moet een verkeerscirculatieplan gemaakt worden waardoor verkeersoverlast voorkomen wordt. Afsluiten Verburghlaan tussen Voorstraat en Rijssenburgerweg.
- Meer woningen voor starters die ook echt aan inwoners uit Poeldijk worden toegewezen. Meer woningen met sociale en betaalbare koop en huur;
- De sport- en mogelijk ook de andere verenigingen komen in de knel door de uitbreiding woningen door nieuwbouw. Tijdig zal daarin voorzien moeten worden. Op dit moment heeft Verburch al een veldentekort en daarin zou voorzien moeten worden door meer kunstgrasvelden.
- Een trapveldje voor de jeugd in Poeldijk.
- Het grotere bestemmingsverkeer voor de aanwezige winkels zou alleen mogelijk gemaakt moeten worden tot een bepaald tijdstip op een dag zoals dat ook in andere gemeenten het geval is.
- Voor de jeugd meer reuring in Poeldijk en meer doen om de jeugd te vermaken. Een filmzaal in de Veiling.

- Gat bij de Jumbo moet worden gedicht (plannen voor bouwmarkt Van der Knaap). Uitplaatsing van bedrijfscomplex van Leen van der Knaap en op het vrijkomende perceel seniorenwoningen met zorg op maat realiseren;
- Oplossen van de verkeersoverlast op de Verburghlaan / De Ruijtbaan. Andere uitweg creëren dan de Verburghlaan voor de nieuwe wijken (in aanbouw);
- Ook willen wij een betere en veiligere verkeerscirculatie in de buurten waar de basisscholen liggen! Op dit moment is de ruimte rondom die scholen te beperkt;
- Opwaarderen van omgeving rond Protestantse kerk.
- Herstel en opwaardering Kerkplein, creëren van meer parkeerruimte.
- Betere verkeerscirculatie, eventuele nieuwe rondweg rond centrum en ter ontlasting van Jan Barendselaan, meer groen in en rond centrum, meer parkeermogelijkheden en goedkope woningen. Westland Verstandig denkt daarbij aan het vrijkomende deel van het terrein van de Wittebrug.
- Meer en beter groen rond het nieuwe pleintje in de Voorstraat.

Kort en goed, de leefkwaliteit in Poeldijk moet omhoog. Ondanks alle visies/plannen van het gemeentebestuur moet op korte termijn echt iets gedaan worden aan de leefbaarheid. Westland Verstandig wil dit de komende raadsperiode oppakken en een programma maken met de concrete zaken die aangepakt worden.

Honselersdijk

"het middelpunt, dus drukte dichtbij"

Honselersdijk is het fysieke centrum van de gemeente Westland. Deze centrale positie in Westland heeft zowel voordelen als nadelen. Voordelen zijn dat redelijk dichtbij voorzieningen in het Westland te bereiken zijn, maar dat betekent ook dat veel voorzieningen niet in Honselersdijk zelf beschikbaar zijn. Honselersdijk, de winkeliers en de verenigingen en scholen hebben aanwas nodig.

Nieuwbouw woningen bij de Symfonie langs het Poeldijksepad. Het dorp, de winkeliers, de verenigingen en de scholen hebben aanwas nodig!

De verdere ontwikkeling binnen Honselersdijk (bij De Hunselaer) komt niet genoeg op gang.

De **motie** van Westland Verstandig om 150 woningen **nieuw** te bouwen in **Honselersdijk** op vorenstaande locatie haalde geen meerderheid in de Raad. Ook LPF-wethouder Coby Gardien steunde deze motie niet. Volgens haar zal Honselersdijk pas in 2030 in beeld komen voor nieuwbouw. Zo lang wil Westland Verstandig niet wachten.

Voor Honselersdijk heeft Westland Verstandig naast het hierboven staande de volgende speerpunten:

- Wij willen het centrumplan Honselersdijk zo spoedig mogelijk tot uitvoering brengen met aandacht voor de kwaliteit van de inrichting van openbare ruimte, die ontmoeting stimuleert, voldoende parkeermogelijkheden, met terugdringing van de overlast van laden/lossen in centrum en een passende uitstraling van gebouwen;
- Westland Verstandig wil dat het centrum in en bij de Dijkstraat en de verbinding met omliggende woonwijken en school-thuisroutes veiliger wordt ingericht voor langzaam verkeer;
- Wij willen voldoende woningen voor starters en ouderen in Honselersdijk;
- De woningtoewijzing in de sociale sector in Van Reenenbuurt, Burgemeestersbuurt , Vogelwijk en de Hunselaer, moet voorrang geven aan de lokale vraag;
- Wij willen verplaatsing van metaalverwerkingsbedrijf De Voeght uit het dorp. Verplaatsing van De Voeght zou voor Honselersdijk een belangrijke stap naar een betere leefomgeving zijn. Op die locatie dienen dan woningen of een serviceflat voor senioren gerealiseerd te worden;
- Het centrum van Honselersdijk moet meer "ziel" gegeven worden. Een dorpsplein zou ook hier moeten kunnen. Het dorpse karakter moet wel behouden blijven;
- Beter en meer groen aan bijvoorbeeld de Dijkweg die zich daar uitstekend voor leent;
- De bestaande verenigingen beter faciliteren;
- Samen met de bewoners een plan maken waar Honselersdijk naartoe moet groeien om het huidige dorpse karakter te behouden en toch ook niet verder achteruit moet gaan qua beleving;
- Woningbouw in het dorp en woningbouw op de niet meer echt rendabel te gebruiken glastuinbouwgronden tegen het dorp aan. Zie boven;
- Een aantal verkeersknelpunten oplossen zoals bij de Middel Broekweg / Molenlaan, het centrum van Honselersdijk, Dijkweg, Burgemeester Elsenweg;
- Parkeren bij de Albert Heijnsupermarkt is lastig, zeker op de vrijdagen en de zaterdagen moet opgelost worden.
- Gevaarlijke verkeerspunten moeten opgelost worden zoals de oversteek Prinsenlaantje vlak over de brug op de Molenlaan en de kruising Zwethlaan / Middel Broekweg;
- Na de verbreding van de Burgemeester Elsenweg meer controle op te snel rijden over de Burgemeester Elsenweg;

- De ontwikkeling in het Floragebied is pas over een groot aantal jaren te voorzien. Het doorgaan is nog niet zeker en is afhankelijk van tal van omstandigheden. Westland Verstandig vindt dat de verdere ontwikkeling van Honselersdijk daarop niet moet wachten.

Wateringen

"Wateringen heeft 't allemaal"

Wateringen is een levendig dorp, bekend om zijn evenementen Waterpop en de Wateringse wielerdag. Zo dicht tegen de stad geeft Wateringen extra kansen, maar dat gaat ook gepaard met problemen. Samen met de inwoners moeten we die aanpakken.

Westland moet niet de ambitie hebben snel te willen groeien! De verstedelijking van een aantal dorpen legt nu al een te grote druk op de leefbaarheid, verkeersveiligheid, parkeerdruk en sluiptverkeer. Dit geldt in het bijzonder voor Wateringen. Eerst goede verkeersplannen en dan pas bouwen en niet eerst woningbouwplannen met hoger bouwen. De verkeersdruk wordt dan voorspelbaar te groot en dus het vastlopen van het verkeer op bepaalde delen van de dag. Wateringen is het meest verstedelijkte gebied van Westland. Zoals we voor heel Westland bepleiten, is zeker voor Wateringen voor de bebouwde kom 30 km te bepleiten en de wegenstructuur daarop aan te passen. Doorgaand verkeer ontmoedigen om door Wateringen te rijden, zodat alleen bestemmingsverkeer door Wateringen rijdt. Het huidige plan voor de Herenstraat en Oosteinde aanpassen in verband met de verkeersdruk. Wellicht weer een busluis in het Oosteinde om sluipt- en doorgaand verkeer tegen te houden.

Voor Wateringen heeft Westland Verstandig de volgende speerpunten:

- Westland Verstandig verwacht dat de verkeersproblemen in Wateringen en Kwintsheul niet voldoende worden opgelost met de maatregelen die voorzien zijn en wil een verkeersplan voor beide dorpen gezamenlijk.

- Zo willen wij onderzocht zien i.s.m. bewoners en winkeliers of de verkeersproblemen in het centrum van Wateringen m.n. als gevolg van doorgaande verkeer vanuit Rijswijk kunnen worden verlicht. Voor het centrum dient een parkeerplan opgemaakt te worden.
- Wij willen zorgen voor goed ontsloten, betere en meer parkeervoorzieningen om de huidige parkeervoorzieningen aan het Plein, Vliethof en Gantelplein te ondersteunen en deze waar nodig te herinrichten.
- Verder mobiel cameratoezicht in centrum.
- Betere verkeersdoorstroming Herenstraat en doeltreffende verkeersmaatregelen nemen. Er moet een betere ontsluiting van Wateringen komen waarbij met name de Herenstraat en de Heulweg verder ontlast zouden moeten worden van doorgaand verkeer;
- De Dorpskade leent zich uitstekend voor nieuwbouw van woningen omdat dat deel aansluit bij het centrum.
- De Hofboerderij moet in de huidige vorm behouden worden en ofwel de gemeente moet zelf deze accommodatie blijven beheren, ofwel dat beheer moet aan een stichting, bestaande uit de gebruikers, worden overgelaten. Goed in de gaten moet worden gehouden dat er een samenhang is tussen de gebruikers en het bestuur van de stichting;
- Fietspaden rond de hele Herenstraat dienen veiliger gemaakt te worden;
- Rondom de Ambachtsweg moet de daar geplande woningbouw zo plaatsvinden dat de Ambachtsweg niet verder belast wordt met het verkeer uit die woonwijk en het industriegebiedje tussen de Ambachtsweg en het zogenaamde transitiegebied omzetten in woningen, wat beter aansluit bij de directe omgeving. De Erasmusweg ook gebruiken als ontsluiting voor de nieuwbouwwijk in het transitiegebied en een nieuwe ontsluiting realiseren;
- Het verenigingsleven verder stimuleren;
- Meer profijt hebben van de tramverbinding tot aan Wateringse Veld en deze eventueel doortrekken naar het centrum van Wateringen;

Op verzoek van Westland Verstandig is het pleintje bij de Kantstijl opgeknapt. Nu ook nog de daar staande speeltoestellen aanpakken.

De Ark

Westland Verstandig vindt dat De Ark een centrumrol moet blijven hebben in de dorpen Wateringen en Kwintsheul. Zo nodig zullen er in De Ark andere woonvormen moeten komen, crisisbedden, revalidatie voor Westlanders, de mogelijkheid bieden dat senioren ook als één van hen meer zorg nodig heeft bij elkaar kunnen blijven etc.

Kwintsheul

"er gebeurt veel in De Heul"

Kwintsheul heeft een levendig verenigingsleven. Westland Verstandig streeft naar het behoud van de dorpsfeer in Kwintsheul.

Voor Kwintsheul heeft Westland Verstandig de volgende speerpunten:

- Kwintsheul moet een vitaal dorp blijven. Dat betekent dat in Kwintsheul steeds naar het woningprogramma gekeken moet worden.
- Woningbouw bouwlocatie de Driesprong. Eindelijk vaart maken. Duurt nu te lang.
- Kwintrum en locatie Boutkan (Kerkstraat 43bcd). Eindelijk doorpakken!
- Locatie Verkade (snelheid geboden voor bouw appartementencomplex in de prijsklasse € 700,- tot € 1.100,-. Op de Verkadelocatie niet grond gebonden woningen plannen, wel rekening houdend met de omgeving waarin gebouwd wordt.
- Brug over de Gantel naar de Gouwlaan vanuit Gouw 3c. Voor de bereikbaarheid van Kwintsheul uit de Ranken, Gouw 3c en Uithofpark en ook voor fietsers en wandelaars veilig alternatief voor de Holle Watering.
- Parkeren centrum. Te weinig algemene plekken.
- Oude Veiling Kwintsheul aanwijzen als monument.
- Andreashofschool krimpt en dat moet anders.
- Wij willen dat de gemeente samen met de inwoners toewerkt naar een levendig centrum.

- Westland Verstandig wil dat de ontsluitingsweg Bovendijk-Veilingroute beter wordt aangegeven in Kwintsheul zelf.
- Westland Verstandig verwacht dat de verkeersproblemen in Wateringen en Kwintsheul niet voldoende worden opgelost met de maatregelen die voorzien zijn en wil voldoende maatregelen voor beide dorpen gezamenlijk.
- Wij willen dat er vooral woningen worden gebouwd voor jongeren om het dorp vitaal te houden.
- Wij willen de samenwerking zorginstellingen bevorderen om verpleeghuis- en welzijnszorg blijvend te garanderen.
- Westland Verstandig wil bankjes plaatsen langs de wandelroute Lange Wateringkade en Dorpskade.
- Snel passende woningen bouwen op diverse locaties binnen Kwintsheul (leegstaande bedrijfslocatie Verkade en wellicht nog meer locaties), maar ook directe start woningbouwplannen bij de Driesprong.
- Meer passende huisvesting voor ouderen: "De Lessenaar" kent lange wachttijden. Als er meer geschikte huisvesting voor ouderen komt, dan komt de doorstroming beter op gang. In De Lessenaar in ieder geval de recreatieruimte, eventueel aangepast, in overleg met de bewoners herinrichten en in stand houden.
- In de woningbouwplannen rekening houden met de behoefte aan senioren-/zorgwoningen. Ook een serviceflat zelfstandig wonen / zorg op maat/ beheer 24/7 / recreatieruimte.
- Kwintsheul in alle opzichten aantrekkelijker maken.
- Op korte termijn maatregelen nemen waardoor de daling van de bezetting van de Andreashofschool en de ledenafname bij Quintus, Scouting, Gregorius etc. gestopt wordt. De tijd die het duurt voordat het effect van nieuwe woningen voelbaar is, moet de gemeente meehelpen overbruggen.
- Het wegtrekken van jonge gezinnen / jongeren / detailhandel en bedrijven naar andere dorpen een halt toeroepen door snel nieuwe woningen te realiseren.
- Voor Kwintsheul dat relatief heel weinig groen heeft, het woon- en leefklimaat (veiligheid, groen, spelen en recreatie) te verbeteren.
- De toegezegde veilige en goede ontsluiting vanaf woningen in de Gouw naar centrum Kwintsheul goed realiseren.
- De Kerkstraat verder ontlasten van druk verkeer.
- Woningcorporatie Wonen Wateringen beter betrekken bij de verdere invulling van het woningbouwprogramma in Kwintsheul.
- Basisvoorzieningen zoals een pinautomaat terug in Kwintsheul en nog betere winkelvoorzieningen en zo nodig het bestemmingsplan daarop aanpassen.

- Meer structurele maatregelen om winkelbestand in Kwintsheul te stimuleren naast de Jumbo-supermarkt.
- Parkeerplaatsen bij Jumbo-supermarkt 24/7 open en toegankelijk.
- Doorstroming bevorderen vanuit de gemeente: financieel aantrekkelijk maken en zorgen voor passende en aantrekkelijke woningen voor "de doorstromers".

De Lier

"het dorp van de verenigingen"

De gemeente Westland staat bekend als een vereniging van dorpen. De Lier wordt ook wel het dorp van verenigingen genoemd. De Lier is een zelfstandig, volwaardig en sterk sociaal dorp en heeft een bloeiend verenigingsleven.

Westland Verstandig wil in de komende 4 jaar in De Lier in ieder geval het navolgende realiseren:

- de aanleg van een natuurvriendelijk fietspad direct naast de Lee vanaf de Bleijenbrugbrug richting Haven.
- Aanleg pad ter vervanging van het huidige Perdiksepad.
- De voormalige Gemeentewerf naast de algemene begraafplaats trekken bij de begraafplaats en een parkachtige inrichting geven. Daardoor ontstaat een goed stiltegebied voor de Lierenaren, meer Westlands groen en een goede beleving van de begraafplaats.
- De inmiddels gedateerde aula grondig renoveren. Die aula is niet meer van deze tijd.
- de bouw van een serviceflat voor inwoners van De Lier die wel zelfstandig willen blijven wonen, maar wel zorg op maat nodig hebben, een gezamenlijke recreatieruimte hebben en 24/7 beheer. Westland Verstandig ziet daar

- mogelijkheden voor op de voormalige locatie van de Leonardusschool of de Mavo-locatie. Ideaal zou zijn op de begane grond de bibliotheek te vestigen.
- Het echt realiseren van de uitbreiding van het sportpark in overleg met de verenigingen.
 - Bij vervanging / renovatie van de Triangel willen we absoluut niet dat bewoners tijdelijk (enkele jaren) naar Naaldwijk moeten verhuizen. Westland Verstandig meent dat de bewoners zo nodig tijdelijk gehuisvest moeten worden naast de huidige Triangel in een tijdelijke behuizing. Dat gebeurt ook elders in Nederland en met goede ervaringen.
 - Realiseren en uitvoeren van een verkeerscirculatieplan voor heel De Lier. Eerst zal daar ook met de inwoners en ondernemers overleg over gevoerd moeten worden. In De Lier zelf moeten maatregelen genomen worden om de verkeersdoorstroming beter te regelen, waardoor minder overlast bestaat.

Het pand van voorheen Van der Ende aan de Hoofdstraat staat er al jarenlang erg treurig bij. Westland Verstandig wil dit stukje De Lier snel grondig beetpakken. Het College met CDA, LPF, VVD en CU-SGP en praktisch in alles gesteund door D66, liet gewoon gebeuren zonder actie. Hetzelfde geldt voor het perceel aan de Margrietstraat (tussen Jumbo en achterkant van Dikkenberg / van Delft en de Eethoek). Ook hier deed het College de afgelopen 4 jaar niets aan. Westland Verstandig wil dat snel actie wordt ondernomen. Zo lastig moet dat toch niet zijn!

Voor De Lier heeft Westland Verstandig de volgende speerpunten:

- De Lierse bevolking is in de regel tevreden en vooral die tevredenheid willen we behouden en ook bewaken.
- De ontsluiting naar Westland is op dit moment niet goed geregeld. Zowel de infrastructuur in De Lier zelf als de ontsluiting richting Westland moet verbeteren. De Oostelijke Randweg brengt daarbij een stap die in de goede richting gaat.
- Destijds is De Lier samengegaan met de overige vier Westlandse gemeenten onder het motto "eenheid in verscheidenheid". Dat motto geldt nog steeds.
- De sportverenigingen moeten beter worden gefaciliteerd dan nu het geval is en meer moet het bewustzijn bestaan bij de gemeente dat sportverenigingen, maar ook de Oranjevereniging, voor de beleving van de Lierenaar erg belangrijk zijn.
- Op dit moment is er nog geen probleem op het gebied van parkeren in De Lier, maar uitgaande van de ervaringen in de andere dorpen moet ervoor gewaakt worden dat een probleem ontstaat. In De Lier kunnen nog tijds goede maatregelen genomen worden om de parkeerdruk binnen de perken te houden.
- Duidelijkheid moet er komen over de functiewisseling gebied Lierweg: van werken naar wonen.
- Op de plek van het voormalige pand van Van der Ende starters- en seniorenwoningen realiseren.
- Slecht besluit voor De Lier met de huisvesting van 700 arbeidsmigranten, verkeerde plek en veel te groot

's-Gravenzande

"behoudt het mooie en goede van 't Breeje Durp"

's-Gravenzande is het grootste dorp van Westland en is het enige dorp met stadsrechten, heeft een mooi stadshart met dorps karakter.

Westland Verstandig wil een beter openbaar vervoer.

Bushalte 31 richting Den Haag

De bushaltes Heliotroop en Edisonstraat zijn vervallen. Hierdoor is een groot gedeelte van het dorp 's-Gravenzande gedwongen een veel grotere afstand af te leggen naar de dichtstbijzijnde halte. Dit is een absolute verslechtering voor de inwoners die voorheen van deze haltes gebruik konden maken. Het betreft in ieder geval de Bomenbuurt, de Edelstenenbuurt en de buurt ten noorden van de Koningin Julianaweg.

Buslijn 32 richting Delft

Het is fijn dat rechtstreeks naar Delft reizen mogelijk is. Echter met deze nieuwe dienstregeling is de rechtstreekse bereikbaarheid van Naaldwijk gehalveerd. Voorheen was Naaldwijk met bus 31 op werkdagen ieder kwartier bereikbaar. Nu is Naaldwijk nog maar 1 keer per half uur bereikbaar.

In 2004 heeft de herindeling van het Westland plaatsgevonden. Beoogd werd aan de inwoners om een goed dorpenbeleid te ontwikkelen. Daarbij was beoogd dat gemeentelijke diensten in iedere voormalige gemeente zouden worden aangeboden. Helaas, dit is nooit van de grond gekomen. Besloten werd alle diensten in het "geografische centrum" Naaldwijk aan te bieden. Een van de gehanteerde motieven was de goede bereikbaarheid van Naaldwijk per openbaar vervoer.

Wij pleiten ervoor de haltes Edisonstraat en Heliotroop weer in de dienstregeling van bus 31 op te nemen. Tevens pleiten wij ervoor de verbinding naar Naaldwijk vanuit 's-Gravenzande weer ieder kwartier in de dienstregeling te laten opnemen.

De drie pleinen in 's-Gravenzande en de verbindingen naar elkaar moeten aangepakt worden en nog mooiere uitstraling krijgen

's-Gravenzande met zijn drie pleinen (Graaf Floris-, Markt-, Zandevelt-) dient –als aanvulling op de ontwikkeling van het huidige winkelcentrumplan- ook mooiere pleinen te krijgen. Het Marktplaatsplein is een echt dorpscentrum. Ook het Zandeveltplein moet grondig aangepakt worden. Veel groen en aantrekkelijk meubilair en goede plannen voor het gebruik. Ook de doorgangen naar en van de drie pleinen verdienen het om nog aantrekkelijker gemaakt te worden. Parkeren verdient ook aandacht. Dit alles met breed draagvlak van de 's-Gravenzandse inwoners, waarbij ook het gebruik goed geregeld wordt.

Voor 's-Gravenzande heeft Westland Verstandig de volgende speerpunten:

- Enige tijd geleden zijn zowel de korfbalvereniging ONDO als de voetbalvereniging FC 's-Gravenzande bezig geweest met plannen om een eigen sporthal te creëren in het gebied waarin zij beiden hun sport bedrijven. Westland Verstandig vindt dit een goede gedachte en het zou een afronding betekenen van het Juliana Sportpark. De mogelijke consequenties voor de Westlandhal moeten dan wel goed geregeld worden. Wij willen dat de bestaande gebruikers van de Westlandhal ook in de toekomst hun sport kunnen bedrijven ofwel in de Westlandhal zelf ofwel in de nieuw te bouwen hal. Een eventueel nieuwe sporthal zou gezamenlijk door de gemeente en de hiervoor genoemde verenigingen kunnen worden gerealiseerd. Na de bouw zou het beheer aan de verenigingen moeten worden overgedragen. Op de

- plek van de Westlandhal kunnen dan senioren- en starterswoningen gebouwd worden.
- De parkeerdruk in bepaalde delen van 's-Gravenzande is hoog. Wij willen dat de gemeente dit i.s.m. bewoners creatief en praktisch oplost inclusief de problematiek parkeren bedrijfsbusjes. Ook de parkeeroverlast tijdens bijeenkomsten in De Kiem vraagt om extra aandacht van de gemeente.
 - Winkelcentrum: Wel voor een deel overdekken, parkeertijd verlengen, voldoende invalideparkeerplaatsen aanbrengen, bewegwijzering in parkeergarage verbeteren, duidelijkere blauwe zone en duidelijkere informatie daarover.
 - De infrastructuur in 's-Gravenzande moet verbeterd worden. Diverse wegen in het centrum worden veel te intensief gebruikt voor veel te groot en te zwaar vervoer en daar zijn die wegen niet op gemaakt. Er moet een alternatieve verkeersroute komen, zowel voor vrachtwagens, fietsers als gewone auto's. Alleen met kleine vrachtauto's de winkels in het centrum laten bevoorraden.
 - De oversteekposities op de diverse wegen moeten veiliger. Genoemd kunnen worden de Koningin Julianaweg op meerdere plekken, zowel ter hoogte van de Boerenlaan, de Albert Schweitzerlaan alsook ter hoogte van de Oudelandstraat en het Juliana Sportpark. Ook moeten de huidige zebrapaden op een andere plek worden gelegd;
 - De strandopgang Arendsduin zou aangepakt moeten worden en vanaf Arendsduin zou ook een betere directe strandopgang gerealiseerd moeten worden.
 - Meer fietsparkeermogelijkheden in centrum, elektrische laadpunten en fietspompen!
 - Verbetering van de leefomgeving, 30 km handhaven, vrachtverkeer door centrum weren etc.;
 - Terugbrengen van kunstwerken uit het gemeentehuis naar 's-Gravenzande en deze hangen in bestaande gebouwen;
 - Maatschappelijk cultureel leven in 's-Gravenzande verder verlevendigen;
 - Behoud van de Maasdijk en de Nieuwlandsedijk (verlengde Maasdijk in 's-Gravenzande en verlengde Nieuwelaan in Hoek van Holland). De Zijdijk/Beukenlaan, de Zanddijk alsmede de verlengde Zanddijk langs de Strandweg. Op de oude kaarten van 1300 komen deze dijken reeds voor ter bescherming van ingepolderde landerijen (Nieuwland, Noordland). Aanwijzen tot beschermd cultureel erfgoed zodat ze behouden blijven;
 - Behoud historisch erfgoed bij kerken en begraafplaatsen;
 - Graaf Willem II straat (deels) overkappen;

- Het beeld van Gravin Machteld terugbrengen naar het plein, waar het hoort. Geplaatst in 1996 bij 750-jaar stadsrechten 's-Gravenzande. Voorts hoort op ieder plein een beeld of ander kunstwerk. Ook in 's-Gravenzande.
- Meer beelden in het openbaar gebied.

Foto A. Beugelsdijk

- De Koningin Julianaweg verkeersrustiger maken door het aanleggen van een omleidingsroute vanaf de Naaldwijkseweg, Teylingen richting Monster.
- Effectieve verkeersmaatregelen nemen waardoor de Woutersweg, Koningin Julianaweg minder verkeer te verwerken krijgen en ook de rijnsnelheid fors afneemt. Het onaantrekkelijk maken als doorgangsroute.

Heenweg

"klein maar fijn, groei op kleine schaal"

Heenweg is één van de twee kleinste dorpen van het Westland en was vroeger een buurtschap van 's-Gravenzande. Westland Verstandig wil het beeld van Heenweg overeind houden. Een gezond dorp met een eigen identiteit, waar de bewoners trots op zijn. Hun verleden en hun toekomst hebben.

In ons verkiezingsprogramma 2018 schreven we:

"Aansluiting glasvezel circa 210 woningen Heenweg

Caiway weigert de circa 210 huishoudens van Heenweg aan te sluiten op glasvezel. Heenweg is buitengebied en aansluiting is niet profijtelijk genoeg voor Caiway. Onaanvaardbaar. Westland Verstandig heeft eerder vragen gesteld en is met Caiway in gesprek. Wij vinden dat Heenweg als klein dorp recht heeft op glasvezel, zeker nu de gemeente allerlei diensten praktisch alleen nog maar via internet wil gaan aanbieden. De gemeente moet ook financieel een duit in het zakje doen."

Inmiddels is glasvezel voor heel Heenweg in aantocht! Dat heeft Westland Verstandig samen met de inwoners van de Heenweg die onze enquête steunden voor elkaar gekregen.

caiway.nl/waaromglasvezel

Kijk voor beschikbaarheid en voorwaarden op caiway.nl

Voor Heenweg heeft Westland Verstandig de volgende speerpunten:

- Om ook maatschappelijk een plezierig dorp te zijn moet er verjonging komen. Het bouwen van nieuwe woningen op de schaal van het dorp is daarvoor van cruciaal belang. Betaalbare nieuwbouwwoningen voor starters en huurwoningen voor jongeren. Belangrijk is het om de nieuwe woningen goed in te passen!
- Wij willen dat de gemeente initiatieven neemt om het voortbestaan van de basisschool te verzekeren. Behoud van De Kameleon om de leefbaarheid van de Heenweg te stimuleren. Voorkomen moet worden dat de nieuwe school in Dijckerwaal bedreigend wordt voor De Kameleon;
- Heenweg mag niet op slot gezet worden en ontwikkelingen mogen niet geblokkeerd worden. Wij willen dat Heenweg i.s.m. met de buurtvereniging nieuw leven wordt ingeblazen door kleinschalige handreikingen in nieuwbouw, detailhandel, jeugdactiviteiten en openbaar vervoer.
- Een pinautomaat terug;
- Buurtactiviteiten in de Heenweg extra stimuleren, juist omdat het een heel klein dorp is waar dergelijke activiteiten voor de levendigheid van belang zijn;
- Succesvolle zaken, zoals vakantiekinderdagen, zouden weer opnieuw leven ingeblazen moeten worden en de gemeente zou dat moeten enthousiasmeren;
- Het fietspad snel realiseren samen met de initiatiefnemer.
- Voor de Laan van de Heilige Lambertus verkeersmaatregelen.

Naaldwijk

"het centrum van 't Westland blijft één van de elf dorpen"

Naaldwijk heet binnen Westland 'het centrum', maar zonder dat de leefbaarheid van andere dorpen daaronder lijdt. Naaldwijk is tevens één van de elf dorpen met zijn eigen identiteit en dorpse karakter, gezellig en bruisend van leven, maar toch ook een woonkern.

Voor Naaldwijk heeft Westland Verstandig de volgende speerpunten:

- Verslonzing van het centrum van Naaldwijk tegengaan, het busstation ziet er niet uit.
- Het centrum wordt steeds drukker en een veel betere verkeersafwikkeling is nodig.
- Wellicht een parkeergarage om het parkeerprobleem op te lossen.
- Invoering van parkeerbeschikbaarheidssystemen zoals eerder beloofd werd rond De Tuinen.
- Secretaris Verhoeffweg / 's-Gravenzandseweg / Geestweg / Anjerlaan is een 'crime' voor fietsers en overstekende voetgangers. Voor fietsers beter aangeven waar ze moeten stilstaan.
- In bepaalde wijken zitten teveel statushouders hetgeen een neerwaartse druk betekent voor het dorp. Dit moet beter gespreid worden;
- De gemeente moet veel meer doen aan het oplossen van burengeschillen door inzet van mediation. De wijkagent kan het vaak niet alleen;

- De wijkschouwen moeten ook daadwerkelijk inhoud gegeven worden en moeten geen holle frase zijn;
- Het centrum van Naaldwijk slibt dicht;
- De bestrating van onder meer Prins Hendrikstraat en Zuideinde is slecht en geeft een verpauperd uiterlijk. Ook verpaupering door leegstaande panden. Dit moet direct aangepakt worden.
- De Kruisbroekweg is nog steeds een racebaan en ook vrachtwagens blijven de weg berijden. Daar moet nu een einde aan komen. Eventueel camera's en handhaving;
- Een veelgehoorde andere ergernis is het te snel rijden op de Secretaris Verhoeffweg vanaf de Kruisbroekweg richting de watertoren. De weg nodigt ook uit tot hard rijden. Doordat daar veel wordt overgestoken en ook het fietsverkeer erg druk is, ontstaan erg gevaarlijke situaties. Ook daar moeten maatregelen komen in het belang van een ieder;
- Verfraaiing van rotondes, die zien er nu vaak niet uit;
- Uitplaatsing benzinstation aan Kruisbroekweg. Waarom worden geen combinaties gemaakt met andere ontwikkelingen om uitplaatsing mogelijk te maken. Onveilig voor de buurt!
- Meer maatregelen op het Wilhelminaplein voor visueel gehandicapten.
- Het centrum van Naaldwijk moet verder verfraaid worden met mooie plantenbakken. Eventueel 'hanging-baskets', aantrekkelijk straatmeubilair en het beleid op dat punt moet veranderen. Ook de straatverlichting in heel Naaldwijk dient verbeterd te worden. Zo is bijv. Secretaris Verhoeffweg een heel donkere weg en vooral als het regent zijn de zebrapaden vaak levensgevaarlijk;
- De aanrijroutes voor grote vrachtwagens dient in het centrum van Naaldwijk beperkt te worden. Ook de omvang van het vrachtvervoer dient beperkt te worden. Net als in omliggende plaatsen dient het centrum enkel voor kleinere vrachtauto's bereikbaar te zijn.
- Meer groen in Naaldwijk. Weer fietsmogelijkheden over het Wilhelminaplein;
- Veel gehoorde klacht in Kruisbroek is parkeerprobleem. Dat zou opgelost moeten worden.
- Meer veiligheid bij Jan Tuningstraat / Kruisbroekweg. Geopperd is om de Jan Tuningstraat voor auto's weer aan te sluiten op de Burgemeester Elsenweg. De rotonde bij nieuw gemeentehuis is nu al te druk. 's Ochtends en 's avonds veel te druk en veel te veel verkeersaanbod. Mogelijk de bushalte verplaatsen.
- Bij Zuidweg en Zuideinde onveilige situatie vanwege fietsers. Gevreesd wordt voor nog veel meer hinder door de nieuwe supermarkt, het nieuwe gemeentehuis en volbouwen Hoogeland. Maatregelen zijn nodig.
- Behoud karakteristieke gebouwen zoals de Watertoren.

- Behoud van de oude RK-begraafplaats en daar een stiltegebied van maken en in ieder geval niet meewerken aan een woonbestemming.
- Op het terrein waar de Harmonie stond nieuwbouw, maar met groen, niet hoog en veel meer ingepast in de omgeving. Bijvoorbeeld seniorenappartementen.

Ter Heijde

"Heijers zijn het boegbeeld in de branding"

Ter Heijde heeft een bijzondere positie. Als Westlands vooruitgeschoven uitkijkpost aan zee en de 'aanloop' van strandgangers heeft het kleine dorp ook te maken met piekbelastingen en bijkomende problemen. Door de nieuwbouw is extra aandacht nodig voor de sociale cohesie. De afgelopen 4 jaar is op initiatief van Westland Verstandig een fraai plein bij de kerk tot stand gekomen en ging de Heijdse Lijn van start. De Heijdse Lijn is een prima initiatief en een voorbeeld dat een dorp actief meedenkt en problemen oplost.

Voor Ter Heijde heeft Westland Verstandig de volgende speerpunten:

- In de volgende fases van de nieuwbouw Ter Heijde zal een betere verhouding tussen koop- en huurwoningen gevonden moeten worden. Met name zou ook de koop- en huurgrens moeten worden aangepast.
- Wij willen graag dat ouderenhuisvesting op locatie Duinhof wordt gerealiseerd, oud worden en in Ter Heijde blijven wonen moet mogelijk blijven.
- Westland Verstandig wil meer goed bewaakte fietsenstallingen bij de strandopgangen.
- Het is gewenst het aantal parkeerplaatsen uit te breiden. Als dat gerealiseerd is, dan jaarrond vergunningen voor inwoners met auto. Het vergunningensysteem voor uitsluitend de inwoners van Ter Heijde moet gehandhaafd blijven, zij het dat niet ieder jaar de vergunning opnieuw aangevraagd zou moeten worden. Voorkomen moet worden dat er "een handel" in vergunningen gaat plaatsvinden.

- Sporthal De Wielepet inzetten voor multifunctionele doeleinden.
- Ook Ter Heijde moet beter bereikbaar worden met kleinschalig openbaar vervoer. Prima natuurlijk het initiatief van de Heijdse Lijn door vrijwilligers.
- Meer inzetten op lang zelfstandig thuis wonen, maar dan moet er ook deugdelijk vervoer zijn. Ter Heijde is een geïsoleerd dorp.
- In Ter Heijde wordt al aan "opzomereren" gedaan en dat al heel lang voordat de gemeente op het idee kwam. Het is goed om "Buurt in uitvoering" verder uit te bouwen.
- De gemeente moet samen met strandtenthouders en inwoners tot goede afspraken komen over het verlenen van vergunningen voor feesten in de toekomst, vanwege de geluids- en parkeeroverlast.
- De problemen in Ter Heijde zijn duidelijk. Tweederde deel van alle huizen is eigendom van Arcade en Arcade bepaalt in feite de woonomgeving. Dit zou moeten veranderen.
- In het belang van differentiatie (koop/huur) moet de gemeente bereid zijn om de leegkomende woningen (maximaal bijv. 25 %) in het goedkope segment te kopen en als kluswoning door te verkopen aan jonge Westlandse gezinnen. De gemeente moet op voorhand er voor zorgen dat de sociale huurvoorraad op peil blijft door aan Arcade elders bouwgrond ter beschikking te stellen waar vervolgens ter compensatie huurwoningen kunnen worden gebouwd. De verkoop van de kluswoningen kan natuurlijk ook door Arcade zelf plaatsvinden. Als er maar gezorgd wordt voor compensatie.
- Bij Molenslag moet ofwel betaald parkeren blijven of wel gratis maar dan ook de vergunningen in Ter Heijde gratis.
- Gebruik van fietspaden door auto's dient door fysieke aanpassingen te worden voorkomen. Bevoorrading van strandtenten dient te geschieden via de bestaande strandopgangen zoals in de vergunningsvoorwaarden is aangegeven. Geen ontheffingen meer voor het berijden van de fietspaden.
- De huidige ontsluitingspositie van parkeerterreinen moet in stand blijven.
- Een aantal 'camper'plaatsen creëren waar gratis kan worden verbleven.
- Meer groen in Ter Heijde.
- Voor wat betreft de toewijzing van woningen in Ter Heijde moet in het belang van de sociale cohesie afgeweken kunnen worden van de normaal geldende regels;
- Eventueel bij Duinhof nieuwe appartementen bouwen (koop en huur) met aan de voorzijde een eigen voordeur, maar aan de achterzijde een verbinding met Duinhof en Strandgoed van waaruit de noodzakelijke (zorg)faciliteiten kunnen worden geboden (een vorm van ondersteund wonen).
- Het initiatief logeershuis Strandgoed verder ondersteunen en perfectioneren;

- Meer koopwoningen, dan wel vrije sector huur is gewenst. Dat laatste dan wel voor redelijke bedragen. Onze wens om een gemeentelijk woningbedrijf op te richten zou hiervoor de oplossing kunnen zijn.

Tot slot

Op 14, 15 en 16 maart 2022 gaan we naar de stembus in Westland. Westland Verstandig is de afgelopen raadsperiode erg actief geweest in heel Westland. Westland Verstandig heeft geen blad voor de mond genomen en heeft frequent zaken benoemd. Er ging veel goed, maar ook vaak handelde het Bestuur jegens onze inwoners niet correct. Westland Verstandig was dan kritisch en probeerde het Bestuur op andere gedachten te brengen. Soms lukte dat, soms niet. Westland Verstandig wil de grootste partij van Westland worden. Op die wijze kan zij de ambities en idealen voor meer burgerbelang nog beter kracht bijzetten.

Doet u mee? Stemt u dan Verstandig:

Stem Westland Verstandig, Lijst 2

U kunt ons altijd benaderen:

Bel 06-53401068 /e-mail: info@duijsens.net of per post: Prinses Julianastraat 43a, 2671 EH Naaldwijk of per Twitter of Facebook.

www.westlandverstandig.nl

WESTLANDVERSTANDIG

**Open, eerlijk, standvastig en VOOR alle Westlandse
inwoners**